

Tilinpäätös 2024

1. Toimintakertomus	4
1.1 Kaupunginjohtajan katsaus.....	4
1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	7
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	9
1.3.1. Yleinen taloudellinen kehitys.....	9
1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys	10
1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikaudella 2024.....	13
1.4.1.Tuloperusteiden muutokset.....	13
1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä	14
1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa	17
1.4.4 Yhteenveto talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuusasoilla	21
1.5 Kaupungin henkilöstö	22
1.6 Ympäristöasiat.....	23
1.7 Muut ei-taloudelliset asiat	33
1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat.....	33
1.7.2 Hyvinvointi ja terveys	34
1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	38
1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista.....	40
2. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	42
2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen.....	42
2.2 Riskienhallinnan järjestäminen	44
2.3 Sisäisen valvonnan puutteet ja kehittäminen	46
3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	49
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen.....	49
3.2 Toiminnan rahoitus	54
3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	58
3.4 Kokonaistulot ja -menot	62
4. Kuntakonsernin toiminta ja talous	63
4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	63
4.2 Konsernin toiminnan ohjaus.....	63
4.3. Strategiasta johdettujen valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteutumat.....	65
4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	71
4.5 Arvio tulevasta kehityksestä.....	72
4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuonna 2024	73
4.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	82
4.7.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut.....	82
4.7.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut.....	83
4.7.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut	84

5. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	85
5.1. Tilikauden tuloksen käsittely	85
5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	85
6. Talousarvion toteutuminen	86
6.1 Peruskaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen.....	86
Kaupunginvaltuusto	86
Tarkastuslautakunta	87
Kaupunginhallitus	89
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta.....	120
Hyvinvoinnin toimiala	130
Kaupunkiympäristön toimiala	165
6.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	190
6.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen.....	190
6.2.2 Investointien toteutuminen	194
6.2.3 Rahoitusosan toteutuminen	203
6.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	203
7. Tilinpäätöslaskelmat.....	204
7.1 Tuloslaskelma	204
7.2 Rahoituslaskelma	205
7.3 Tase	206
7.4 Konsernilaskelmat	208
7.4.1 Konsernituloslaskelma	208
7.4.2 Konsernirahoituslaskelma	209
7.4.3 Konsernitase	210
8. Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot	212
8.1 Kunnan ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	212
8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät	212
8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	216
8.3 Tasetta koskevat liitetiedot	218
8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	218
8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	223
8.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseeseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	226
8.3.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot	228
9. Erillistilinpäätökset	230
9.1 Liikelaitosten erillistilinpäätökset	230
Joensuun Vesi –liikelaitos	231

9.2 Rahastojen erillistilinpäätökset.....	264
Rahastojen tulos- ja rahoituslaskelmaosan toteutuminen.....	265
Elinkeinorahasto	266
Tulevaisuusrahasto.....	272
9.3 Taseyksiköiden erillistilinpäätökset	278
Tilakeskus-taseyksikkö	279
9.4 Eriytetyt tuloslaskelmat.....	289
9.4.1 Kirjanpidollisesti eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmien laadintaperiaatteet	290
9.4.2 Hyvinvoinnin toimialan eriytetyt toiminnot.....	291
9.4.3 Kaupunkiympäristön toimialan eriytetyt toiminnot.....	292
10. Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät	293
11. Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositelajeista	295

1 Olennaiset tapahtumat kaupungin toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Talouden sopeutustyö tuottaa tulosta

Vuoteen 2024 siirryttiin kuntataloudessa heikkenevissä merkeissä. Vuosi 2023 oli ollut kuntataloudessa poikkeuksellisen vahva hyvinvointialueiden käynnistymiseen liittyvien väliaikaisten vaikutusten nostaessa kuntien tulokertymää. Kuntatalouden ennakoitiin heikkenevän merkittävästi vuodesta 2024 alkaen verotulojen ja valtionosuuksien vakiintuessa uudistuksen jälkeiselle pysyvälle tasolle. Lähtökohdat vuoteen olivat haasteelliset myös Suomen talouden heikon suhdannetilanteen, korkotason nousun ja julkisen talouden sopeutuspaineiden myötä. Myös tilanne maailmalla muun muassa Ukrainan sodan jatkumisen myötä merkitsi epävarmuuden jatkumista.

Ennakollisten tilinpäätöstietojen mukaan kuntatalouden yhteenlaskettu tulos alenikin selvästi edellisvuoteen nähden. Muutos oli kuitenkin pelättyä pienempi maltillisen menokasvun ja yksittäisiin kaupunkeihin kohdistuneiden merkittävien kertaluontoisten erien myötä. Kuntien yhteenlasketut nettomenot kasvoivat 1,8 % ja peräti 130 kunnassa menot pienentyivät vuoteen 2023 nähden. Heikentyneen tuloksen sekä korkean investointitason myötä kuntien lainakanta kääntyi kuitenkin taas kasvuun. Kuntataloutta haastaa myös kuntien eriytyminen: yli 70 % vuoden 2024 tuloksesta syntyi neljässä kaupungissa ja tilikauden tulos oli negatiivinen 80 kunnassa.

Myös Joensuun osalta vuoteen 2024 lähdettiin poikkeuksellisen haastavassa tilanteessa. Kaupungin merkittävimpien tulo- ja menosarjojen, verotulojen ja valtionosuuksien, taso aleni merkittävästi vuoteen 2023 nähden. Samanaikaisesti menoihin kohdistui kasvupaineita muun muassa palkankorotusten ja kustannustason nousun myötä. Pysyvän talouden tasapainon varmistamiseksi loppuvuodesta 2023 käynnistettiin mittava talouden sopeutustyö. Vuoden 2024 talousarvioon sisällytettiin jo toimenpiteitä, mutta laaja-alaisella yhteistyöllä yhteistyössä FCG Oy:n kanssa valmisteltu talouden sopeutustoimien kokonaisuus valmistui päätettäväksi kesäkuun kaupunginvaltuuston kokoukseen. Toimenpiteet yltyvät vuoteen 2030 saakka.

Talouden sopeutustyö tuotti tulosta jo vuoden 2024 aikana. Joensuun kaupungin vuoden 2024 tilinpäätös on 3 milj. euroa ylijäämäinen. Vuodesta 2023 tulos heikkeni 17 milj. euroa, mutta oli vahvan loppuvuoden myötä ennakoitua parempi. Taloutta vahvisti sijoitusmarkkinoiden vahva kehitys, loppuvuoden poikkeuksellisen hyvät verotilitykset ja kaupungin menojen pieneneminen. Talouden sopeutustoimien myötä kaupungin nettomenot alenivat 1,4 %:lla edellisvuoteen nähden ja peruskaupungin käyttötalouden menot alittivat talousarvion jopa 7 milj. eurolla. Sopeutustyön ohella menojen pientymistä auttoi merkittävästi henkilöstön sairauspoissaolojen väheneminen. Henkilöstön sairauspoissaolot alenivat lähes 30 %:lla edellisvuoteen nähden. Kaupungin sairauspoissaolojen määrä on kunta-alan vertailussa poikkeuksellisen matala. Hyvän sairauspoissaolokehityksen myötä henkilöstömenot eivät kasvaneet sopimuskorotuksista huolimatta.

Verotuloja kertyi vuonna 2024 yhteensä 168 milj. euroa ja valtionosuuksia 40 milj. euroa. Verotulot ja valtionosuudet alenivat vuoteen 2023 nähden 19 milj. eurolla eli yli 8 %. Tulot alenivat, koska vuoden 2023 alusta voimaan tulleen hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset näkyivät kuntien rahoituksessa täysimääräisesti viiveellä.

Vuoden 2024 hyvää tulosta tuki sijoitusmarkkinoiden varsin vahva kehitys. Kaupungin rahastojen yhteenlaskettu markkina-arvo oli vuoden lopussa noin 122 milj. euroa. Arvo oli hieman alle 10 milj. euroa eli noin 8,6 % edellistä vuodenvaihdetta korkeammalla tasolla. Rahastojen tilikauden tulos oli 5,4 milj. euroa ylijäämäinen. Joensuun Veden tilikauden tulos oli vajaat 3,3 milj. euroa eli noin miljoona euroa asetettua tavoitetta parempi.

Investointitaso säilyi korkeana ja kaupunki investoi vuonna 2024 yhteensä 51 milj. eurolla. Merkittävimmät toimitilahankkeet olivat loppuvuodesta käyttöön otettu Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaus- ja laajennushanke, kesällä valmistunut Enon koulu sekä vuoden 2025 aikana valmistuvat Hammaslahden koulu ja kaupungintalon muutos museoksi. Kaupungin elinvoiman kehittämisen kannalta merkittävän symmetrisen kaupungin kehittämistä jatkettiin. Keskeisimpiä yhdyskuntatekniikan hankkeita olivat Cederbergin aukion ja puistoalueiden rakentaminen sekä katualueiden viimeistely Penttilässä ja ruutukaavakeskustan pääkatujen kehittämistoimet. Uudisrakentamiseen investoitiin aikaisempia vuosia vähemmän. Suurimpiin kohteisiin lukeutui Haapajoen alueen jatkorakentaminen. Peruskorjauskohteista merkittävimmät olivat Kirkkokadun ja Sairaalakadun saneeraukset, Koski- ja Länsikadun kiertoliittymä, Mutalan ja Nepenmäen alueen katujen peruskorjaukset sekä Mansikkatien ja Karpalotien peruskorjaus Reijolassa.

Kaupungin lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 252 milj. euroa. Lainakanta kasvoi vuoteen 2023 nähden 29 milj. eurolla. Asukaskohtainen lainakanta oli vuoden 2024 lopussa 3 206 euroa, kun se vuotta aiemmin oli 2 862 euroa. Hyvinvointialueuudistuksen myötä kaupungin velkaantuneisuus eli vieraan pääoman suhde kaupungin tuloihin on kasvanut. Suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 100,1 %:iin. Ennen uudistusta vuonna 2022 vastaava luku oli 51,5 %. Velkaantumiseen liittyvät riskit ovat myös konkretisoituneet korkotason nousun myötä. Kaupungin korkomenot kasvoivat vuonna 2024 jopa 40 %:lla edellisvuoteen nähden.

Kaupungin strategian mukaisesti Joensuu tavoittelee asemaa Itä-Suomen loistavimpana kasvukaupunkina. Vuonna 2024 edettiin kohti strategian mukaista 80 000 asukkaan ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa. Kaupungin väkiluku kasvoi 681 henkilöllä ja oli ennakkotietojen mukaan vuoden lopussa 78 743 henkilöä. Joensuu nousi syksyllä Suomen 11. suurimmaksi kaupungiksi. Väestö kasvaa positiivisen muuttoliikkeen myötä, minkä myötä Joensuu kansainvälistyy.

Suomen talouden vaikea suhdannetilanne heijastui työllisyystilanteeseen ja työttömyysaste kasvoi vuoden aikana. Koko vuoden keskimääräiseksi työttömyysasteeksi muodostui 14,3 %, kun keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2023 oli 13,6 %. Rakentamisen vaikea tilanne jatkui vuonna 2024. Asuntoja valmistui 193, kun vuonna 2023 valmistuneita asuntoja oli 536. Uusia lupia myönnettiin 202 kappaletta, kun edellisenä vuonna määrä oli 240. Lupia myönnettiin 141 asuntoa varten.

Kaupungin talous oli vuonna 2024 ennakoitua parempi. Talouden liikkumavara on kuitenkin edelleen niukka ja talouden kehitykseen liittyy paljon epävarmuustekijöitä. Valmisteilla oleva kuntien valtionosuusuudistus, Suomen talouden vaisu kehitys ja julkisen talouden sopeutustarve vaikeuttavat tulevan ennakkointia. Vuoden 2025 alusta toteutunut TE-palvelujen muutos toi lisää mahdollisuuksia, mutta riittämätön ja siirtymäkaudella vähenevä rahoitus haastaa palvelujen järjestämistä. Pysyvä talouden tasapaino edellyttää päätettyjen sopeustoimenpiteiden eteenpäin viemistä.

Vuosi 2024 oli talouden sopeutustyön myötä varsin haastava henkilöstölle ja luottamushenkilöille. Talouden mittava sopeutus on näkynyt väistämättä myös kuntalaisille eri puolilla kaupunkia. Vaikeista olosuhteista huolimatta kaupungin luottamushenkilöt, viranhaltijat ja työntekijät ovat

suoriutuneet hyvin tehtävistään ja tavoitteistaan. Lausun heille parhaat kiitokset hyvästä ja tuloksel-
lisesta työstä Joensuun kaupungin puolesta.

Joensuussa 13.3.2025

Kaupunginjohtaja Jere Penttilä

1.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kunnallisvaalit järjestettiin 13.6.2021 ja valitun kaupunginvaltuuston toimikausi alkoi elokuussa 2021. Kaupunginvaltuuston jäsenmäärä on 59 ja kaupunginhallituksen 11.

Kaupunginvaltuuston ja –hallituksen poliittiset voimasuhteet vuoden 2024 lopussa olivat:

	Valtuusto	Hallitus
SDP	14	3
KESK	14	3
KOK	9	2
VIHR	7	1
PS	7	1
VAS	5	1
KD	2	0
Valtuustoryhmä	1	0
Timo Vornanen		

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Joakim Kärkäs (SDP)
1. varapuheenjohtaja	Matti Ketonen (KOK)
2. varapuheenjohtaja	Eero Bogdanoff (PS)

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat olivat:

Puheenjohtaja	Jere Nuutinen (KESK)
1. varapuheenjohtaja	Seppo Eskelinen (SDP)
2. varapuheenjohtaja	Sari Koskinen (VIHR)

Kaupunginhallituksen esittelijänä toimi kaupunginjohtaja.

Kaupunginvaltuusto, joka muodostuu 59 valtuutetusta, vastaa kaupungin toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. 11 jäsenen kaupunginhallituksen tehtäviin kuuluu mm. ohjata ja seurata kaupungin toimintaa, taloutta ja päätöksentekoa, kehittää kaupungin kilpailukykyä, elinvoimaa ja imagoa, valmistella valtuustossa käsiteltävät asiat lautakuntien esitysten pohjalta sekä panna valtuuston päätökset täytäntöön ja valvoa kaupungin oikeutta ja edustaa kaupunkia. Kaupunginhallituksen alaisuudessa toimii henkilöstö- ja työllisyysjaosto sekä omistajaohjausjaosto.

Työllisyyspalvelut siirtyivät kuntien järjestettäväksi 1.1.2025. Pohjois-Karjalan kunnat sopivat järjestävänsä työllisyyspalvelut maakunnallisella työllisyysalueella, jonka vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Kuntien välisen järjestämissopimuksen mukaisesti työvoimapalvelujen järjestämisestä vastaavana yhteisenä toimielimenä ja työllisyysalueen työvoimaviranomaisena toimii Joensuun kaupungin lautakunta, joka sijoittuu Joensuun kaupunginhallituksen alaisuuteen. Lautakunta kokoontui ensimmäisen kerran 13.6.2024. Lautakunnassa on 15 jäsentä, joista 3 on Joensuun valitsemia ja muut jäsenkunnat valitsevat kukin 1 jäsenen. Lautakunnan esittelijänä toimii työllisyysaluejohtaja.

1.8.2021 alkaen kaupungin organisaatioon on kuulunut osallisuus- ja vetovoimalautakunta, joka vastaa kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien sekä asukaslähtöisyyden edistämisestä, kaupungin vetovoimaisuuden ylläpitämisestä ja kasvattamisesta sekä kaupungin viestinnästä

ja markkinoinnista. Lautakunnassa on yksitoista jäsentä ja esittelijänä lautakunnassa toimivat hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö sekä markkinointijohtaja.

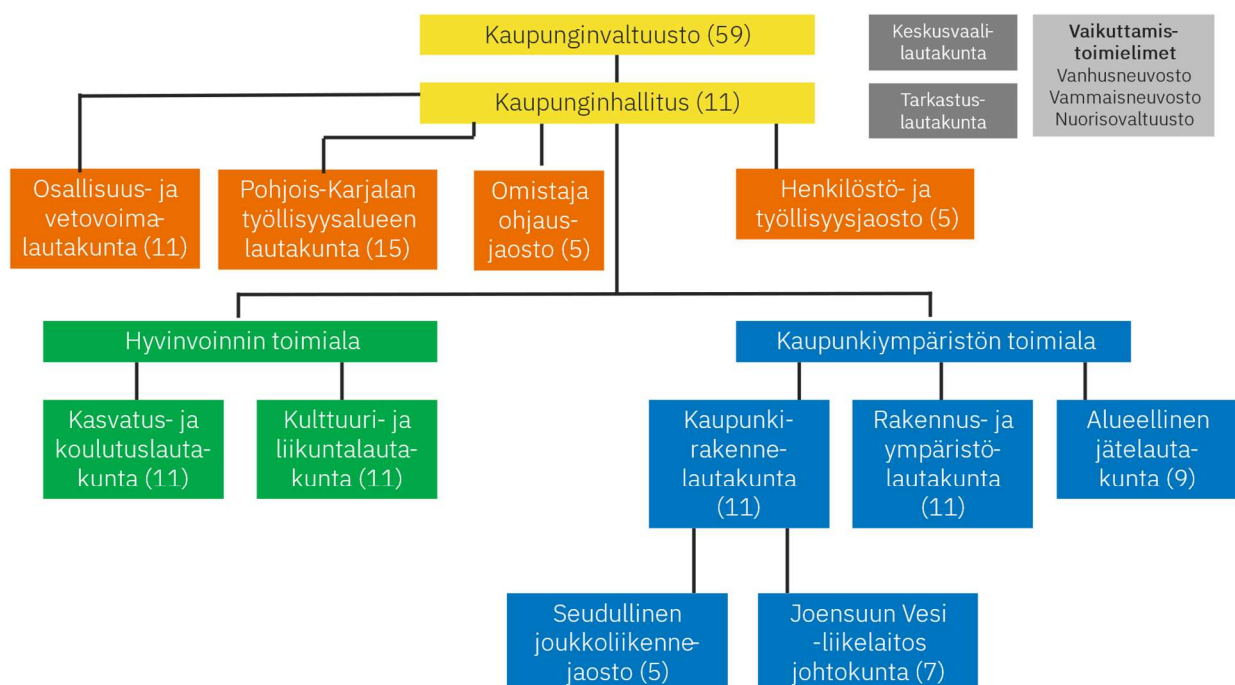
Hyvinvoinnin toimialalla toimii kaksi lautakuntaa: kasvatus- ja koulutuslautakunta sekä kulttuuri- ja liikuntalautakunta. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan toimialaan kuuluvat varhaiskasvatus, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, lasten aamu- ja iltapäivätoiminta sekä nuorisopalvelut. Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan toimialaan kuuluvat kulttuuri- ja liikuntapalvelut sekä konservatorion ja kansalaisopiston toiminnan järjestäminen. Lautakunnan toimialaan kuuluvat myös museot, kaupunginorkesteri, seutukirjasto ja urheiluakatemia toiminnan koordinointi.

Kaupunkiympäristön toimialalla luottamustoimielimet ovat kaupunkirakennelautakunta, rakennus- ja ympäristölautakunta ja alueellinen jätelautakunta sekä Joensuu Vesi –liikelaitoksen johtokunta. Kaupunkirakennelautakunnan alaisuudessa toimii alueellinen joukkoliikennejaosto. Tilakeskus sijoittuu kaupunkiympäristön toimialan alle. Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Kaupunkirakennelautakunta vastaa Tilakeskuksen toiminnasta ja taloudesta, mutta toimitilainvestointien osalta vastaava toimielin on omistajaohjausjaosto.

Kaupungin luottamuselinorganisaatioon kuuluu myös tarkastuslautakunta sekä keskusvaalilautakunta. Vaikuttamistoimieliminä toimivat vanhusneuvosto, vammaisneuvosto ja nuorisovaltuusto.

Tilivelvolliset viranhaltijat on esitelty toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen yhteydessä toimielimittäin sekä tulosalueittain.

Joensuun kaupungin luottamushenkilöorganisaatio 13.6.2024

1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

1.3.1 Yleinen taloudellinen kehitys

Suomen talous kääntyi taantumasta hienoiseen kasvuun alkuvuoden 2024 aikana, mutta vuositasolla bruttokansantuote eli BKT laski -0,1 % edellisvuoden tasosta. Rakentamisen merkittävä vähentyminen vaikutti eniten tuotannon vähentymiseen. Myös yksityinen kulutus hieman laski, kun taas kasvua tuli ulkomaankaupasta. Vuoden 2024 aikana inflaatio hidastui ja korot laskivat, minkä arvioidaan kääntävän sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun vuonna 2025.

Vuonna 2024 kansantalouden kokonaiskysyntä pysyi vuoden 2023 tasolla. Vienti kasvoi 0,1 %, kun taas tuonti supistui -2,4 %. Yksityiset kulutusmenot supistuivat -0,1 % mutta julkiset kulutusmenot kasvoivat 0,7 %. Julkiset investoinnit kasvoivat 7,4 %, kun yksityiset investoinnit vähenivät -10,2 %. Useamman vuoden korkeana pysytellyt inflaatio tasaantui, kun vuoden 2024 keskimääräinen inflaatio oli 1,6 % (6,2 % vuonna 2023). Eniten kohosivat koulutuksen (6,9 %), alkoholijuomien ja tupakan (4,8 %), muiden tavaroiden ja palveluiden (4,0 %) ja ravintoloiden ja hotellien (3,3 %) hinnat. Vastaavasti hinnat alenivat liikenteessä (-1,1 %) ja kalusteissa ja yleisessä kodinhoidossa (-0,4 %).

Työllisyyden elpyminen viivästyi ja työllisyys heikkeni edelleen vuonna 2025. Työllisten määrä laski 25 000 henkilöllä vuodesta 2023 ja työttömiä oli 34 000 enemmän kuin edellisvuonna. 20-64-vuotiaiden työllisyysaste oli 76,7 %, mikä oli -1,2 %-yksikköä edellisvuotta pienempi kuin vuonna 2023. Työllisten tekemien työtuntien määrä vuonna väheni 0,3 % vuonna 2024. Tilastokeskuksen seurannan mukaan työttömyysaste oli vuonna 2024 8,4 %, mikä oli 1,2 %-yksikköä suurempi kuin vuonna 2023. Työmarkkinoiden käänteeseen parempaan arvioidaan tapahtuvan vuonna 2025, jolloin talouden elpyminen lisää työvoiman kysyntää.

Heikko talouskehitys pitää julkisen talouden alijäämää syvänä, minkä lisäksi viime vuosien nopea inflaatio on kasvattanut menoja tuntuvasti. Julkisyhteisöjen alijäämän arvioidaan olevan 4,2 % suhteessa BKT:hen vuonna 2024 ja julkinen velka nousee yli 82 %:iin. Julkisyhteisöjen menot ovat kasvaneet osin eri syistä. Esimerkiksi valtion menot kasvoivat erityisesti varautumiseen ja turvallisuuteen tehtyjen investointien vuoksi, kun taas paikallishallinnossa menojen kasvuun on vaikuttanut henkilöstömenojen ja ostopalvelujen kasvu.

Valtiovarainministeriön taloudellisen katsauksen mukaan talouden odotetaan kääntyvän kasvuun vuonna 2025, jolloin BKT:n ennakoidaan kasvavan 1,6 %. Inflaation ja korkojen laskun odotetaan kääntävän sekä kulutuksen että investoinnit kasvuun. Kasvua heikentävät kuitenkin julkisiin menoihin kohdistuvat säästöt ja verojen korotukset. Vuosien 2026-2027 BKT:n kasvun ennakoidaan olevan 1,5 %.

Kuntatalouden tilanne heikkeni vuoden 2024 aikana, mutta ennakoitua vähemmän. Kuntien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli ennakkolisten tilinpäätöstietojen mukaan 1,1 mrd. euroa ylijäämäinen, noin 0,65 mrd. euroa edellisvuotta heikompi. Talouden tilan heikkenemistä selittää verotulojen aleneminen 500 milj. eurolla muun muassa sote-uudistukseen liittyneiden verohäntien poistumisen takia. Kuntien tuloihin ja menoihin välittyivät myös heikko suhdannekehitys, valtionosuuksien pienehtyminen 250 milj. eurolla sekä kasvaneet korkokustannukset. Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 mrd. euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen ja lainakanta kasvoi 720 milj. eurolla. Menokasvu oli sen sijaan vuonna 2024 odotettua maltillisempaa. Toimintakate eli kunnan nettotoimintakulut kasvoivat 1,8 %

ja peräti 130 kunnassa ne pienentyivät vuoteen 2023 verrattuna, taustalla kuntien omat sopeutustoimet. Tulosta paransi merkittävästi myös kertaluontoiset erät, kuten energiayhtiöiden osuuksien myynti sekä toimintojen yhtiöittämiset. Kuntien eriytyminen jatkui: yli 70 prosenttia vuoden 2024 tuloksesta syntyi neljässä kaupungissa ja tilikauden tulos oli negatiivinen 80 kunnassa.

1.3.2 Joensuun ja seutukunnan kehitys

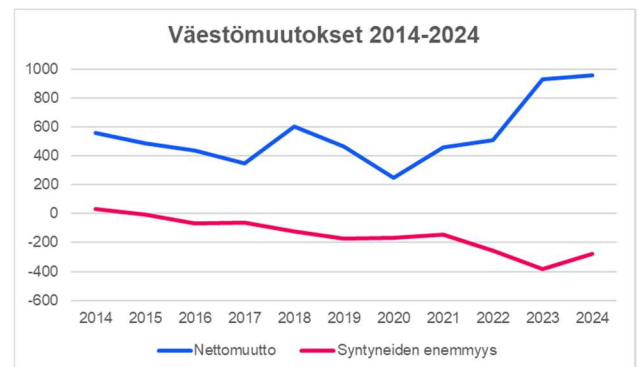
Väestö

Joensuun väestömäärä 31.12.2024 oli ennakkotietojen mukaan 78 743. Kasvua edellisvuoteen nähden oli 681 henkilöä (+0,9 %). Väestömäärän kasvu jatkui nopeana. Virallinen vuodenvaihteen väestömäärä julkaistaan myöhemmin keväällä.

Väestömäärän myönteistä kehitystä selittää viime vuosien tapaan positiivinen maahanmuutto. Ennakkotietojen mukaan nettomuutto oli vuonna 2024 maahanmuutto mukaan lukien 958, kun se vuonna 2023 oli 927. Kuntien välinen nettomuutto oli vuonna 2024 negatiivinen - 245 ja maahanmuutto positiivinen 1 203.

Syntyneiden määrä nousi edellisvuoteen nähden ja ennakkotietojen mukaan syntyneitä oli 534, joka oli 31 lasta edellisvuotta enemmän. Syntyneiden määrä oli vuonna 2023 ennätyksellisen pieni. Kuolleiden määrä oli 809 (887).

Joensuun seudun väestömäärä kasvoi Joensuun myönteisen väestökehityksen myötä 328 henkilöllä. Joensuun ohella Outokummun väestömäärä kasvoi (+35), mutta muissa seudun kunnissa väestömäärä oli edellisvuotta pienempi.

Lähde: Tilastokeskus

Työpaikat ja työllisyys

Joensuussa oli vuoden 2023 lopussa 35 348 työpaikkaa. Työpaikkojen määrä laski edellisvuoteen nähden 105 työpaikalla eli -0,3 %. Työpaikkamäärä kasvoi määrällisesti eniten terveys- ja sosiaalipalveluiden (438), majoituksen ja ravitsemistoiminnan (49) ja julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen (41) toimialoilla. Eniten työpaikat vähenivät rakentamisessa (-257), teollisuudessa (-233) ja hallinto- ja tukipalvelutoiminnassa (-118). Joensuun seudulla oli vuoden 2023 lopussa 49 525 työpaikkaa, yhteensä 245 työpaikkaa edellisvuotta vähemmän. Työpaikkojen määrä kasvoi vain Heinävedellä ja Liperissä.

Joensuun työpaikoista 37,7 % sijoittuu julkisen hallinnon ja maanpuolustuksen toimialalle. Toimialan osuus on vuodesta 2015 lähtien pysynyt suurin piirtein samalla tasolla, mutta työpaikkojen määrä on kasvanut. Teollisuuden työpaikkojen osuus on 12,2 % kaikista työpaikoista, osuus ja työpaikkojen määrä laski hieman edellisvuodesta. Tukku- ja vähittäiskaupan, kuljetuksen ja varastoinnin sekä majoitus- ja ravitsemustoiminnan osuus on 18,8 % kaikista työpaikoista.

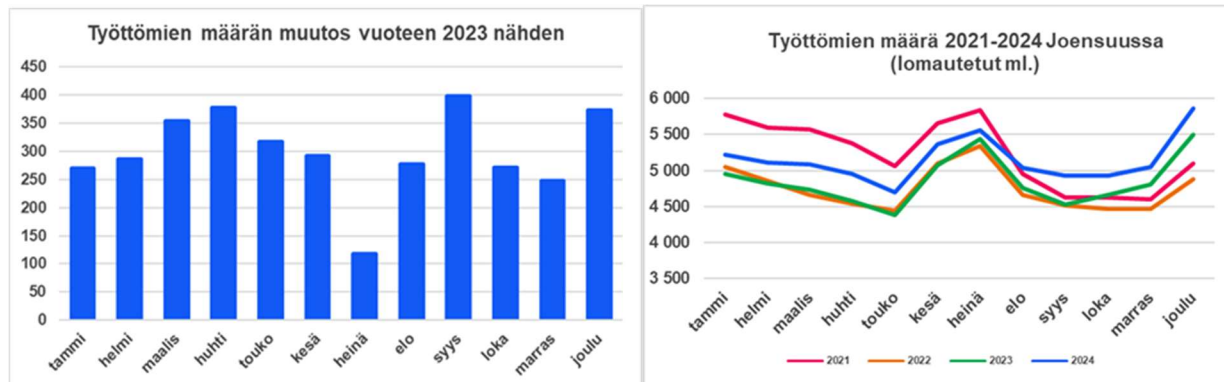
	2023	Osuus työpaikoista
(A) Maatalous, metsätalous ja kalatalous	581	1,6
(B, D-E) Kaivostoim; Sähkö-, kaasu- ja lämpö; Vesi-, viemäri- ja jätehuolto	349	1,0
(C) Teollisuus	4 301	12,2
(F) Rakentaminen	1 866	5,3
(G - I) Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi; Majoitus- ja ravitsemustoiminta	6 650	18,8
(J) Informaatio ja viestintä	1 356	3,8
(K) Rahoitus- ja vakuutustoiminta	457	1,3
(L) Kiinteistöalan toiminta	294	0,8
(M - N) Ammatill., tieteell. ja tekn. toiminta; Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	4 070	11,5
(O - Q) Julk. hall. ja maanpuolustus; Koulutus; Terveys- ja sos.palv.	13 343	37,7
(R -U) Muut palvelut	1 750	5,0
(X) Toimiala tuntematon	331	0,9
Yhteensä	35 348	100

Joensuun työpaikkakehitys suhteessa muiden suurten kaupunkien kehitykseen on vaihdellut viime vuosina. Koronavuonna 2020 Joensuun työpaikkamäärä väheni hieman muita suuria kaupunkeja vähemmän, kun taas vuosina 2021-2022 työpaikkamäärä kasvoi hieman vähemmän Joensuussa kuin muissa suurissa kaupungeissa. Vuonna 2023 Joensuun, Jyväskylän, Porin, Lahden ja Kouvolan työpaikkamäärä laski, kun muissa suurissa kaupungeissa työpaikkamäärä kasvoi. Tilastokeskuksen tilastotuotantoon liittyvän viiveen takia vuoden 2024 vastaavia lukuja ei ole vielä käytettävissä.

Talouden suhdannetilanne heikentyi vuoden 2024 aikana. Maakunnan yritysten liikevaihto laski Pohjois-Karjalan Trendit –julkaisun mukaan vuoden 2023 loppupuoliskolla -5,4 %. Heinä-joulukuussa 2023 liikevaihdon lasku oli -266 milj. euroa, kun edellisvuonna vastaavan ajankohdan liikevaihdon kasvu oli 337 milj. euroa. Syksyllä 2024 julkaistun Trendit-julkaisun mukaan merkkejä käänteestä parempaan kuitenkin on, kun liikevaihdon lasku tammi-kesäkuussa 2024 oli vain 75,6 milj. euroa eli -1,8 % verrattuna vuoden 2023 vastaavaan ajankohtaan. Koko maassa yrityssektorin liikevaihto laski -3,6 % tammi-kesäkuussa 2024. Vuonna 2024 liikevaihtoa heikensi erityisesti teollisuuden ja rakentamisen liikevaihdon kehitys, kun rakentamisen liikevaihto laski -13,6 % ja teollisuuden liikevaihto -4,0 %.

Myös työllisyystilanne heikkeni vuoden 2024 aikana. Työttömyysaste oli joulukuussa 16,3 %, mikä oli 0,8 %-yksikköä suurempi kuin vuoden 2023 vastaavana ajankohtana. Työttömiä työnhakijoita oli 5 866, 373 henkilöä edellisvuotta enemmän. Avoimia työpaikkoja oli 223. Työttömistä työnhakijoista oli naisia 39,0 % (2 288), alle 25-vuotiaita 15,1 % (884) ja yli vuoden työttömänä olleita 35,8 % (2 098). Yli vuoden työttömänä olleiden määrä on jatkanut kasvuaan, kun vuoden 2023 joulukuussa yli vuoden työttömänä olleita oli 1 776 henkilöä eli kasvu oli 322 henkilöä.

Koko vuoden keskimääräiseksi työttömyysasteeksi muodostui 14,3 %, kun keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2023 oli 13,6 %. Työttömien määrässä mitattuna muutos oli +299 henkilöä.

Lähde: Tilastokeskus

Joensuun seutukunnan työttömyysaste oli joulukuussa 15,5 % (ed. vuonna 14,6 %). Koko vuoden keskimääräinen työttömyysaste oli 13,4 % (ed. vuonna 12,9 %).

Joensuun tavoin työllisyystilanne heikkeni myös muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2024 aikana. Kuopion vuoden 2024 keskimääräinen työttömyysaste oli 11,1 % (+0,9 %-yks.), Lappeenrannan 12,1 % (+1,4 %-yks.) ja Jyväskylän 13,9 % (+1,1 %-yks.). Koko maan keskimääräinen työttömyysaste oli 12,0 %, kun se vuotta aiemmin oli 10,8 %.

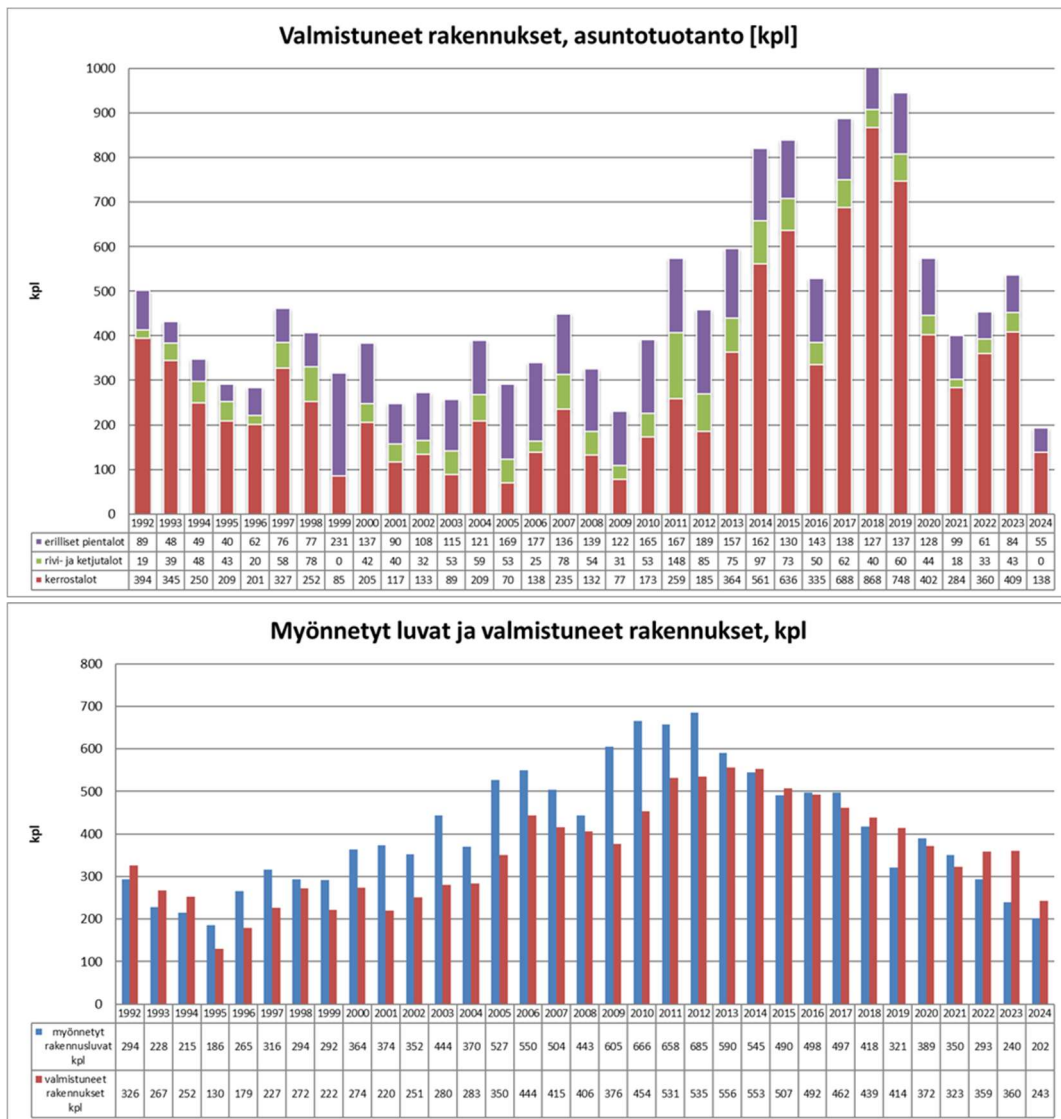
Rakentaminen

Rakentamisen vaikea tilanne jatkui vuonna 2024. Sekä valmistuneiden asuntojen että myönnettyjen rakennuslupien määrä oli matalalla tasolla. Rakentaminen keskittyi edelleen keskustan alueelle, ja haja-asutusalueella rakentaminen jatkui vähäisenä.

Vuonna 2024 valmistui 193 asuntoa, kun vuonna 2023 valmistuneiden asuntojen määrä oli laajennus- ja muutoshankkeet huomioiden 536 asuntoa. Valmistuneiden rakennusten yhteenlaskettu kerrosala oli noin 55 000 m², kun edellisvuonna vastaava oli 78 000 m².

Rakentamisen vaikea tilanne näkyy edelleen myös lupamäärissä. Uusia lupia myönnettiin laajennus- ja muutoshankkeet huomioiden 202 kappaletta, kun edellisenä vuonna määrä oli 240. Lupia myönnettiin 141 asuntoa varten, kun vastaava luku oli edellisvuonna 106. Kerrosalassa mitattuna rakennuslupia myönnettiin vuonna 2024 noin 46 000 m², kun edellisvuonna määrä oli noin 49 000 m².

Vuoden 2024 aikana valmistuneista asunnoista 138 valmistui kerrostaloihin ja 55 erillisiin pientaloihin. Rivi- ja ketjutaloihin ei valmistunut asuntoja. Valmistuneiden asuntojen määrä laski kaikissa ryhmissä.

Lähde: Joensuun kaupunki

1.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa tilikaudella 2024

1.4.1 Tuloperusteiden muutokset

Joensuun verotulokertymän kehitys oli koko maata parempaa. Verotuloja kertyi 168,5 milj. euroa, mikä on runsas 2 milj. euroa (-1,3 %) edellisvuotta vähemmän, mutta noin 2 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän. Kuntien verotulot alenivat -3,4 % hyvinvointialueuudistukseen liittyvien niin sanottujen verohäntien poistumisen seurauksena. Verokertymä aleni, mutta muutos jäi koko maan tasolla syksyllä 2023 arvioitua pienemmäksi.

Kunnallisveroja kertyi 122,6 milj. euroa (+2,2 %), yhteisöveroja 21,5 milj. euroa (-21,0 %) ja kiinteistöveroja 24,4 milj. euroa (+3,4 %).

Kunnallisverotilitykset alenivat koko maan tasolla 3,3 % (noin 350 milj. euroa). Muutoksen taustalla oli erityisesti se, että sote-uudistuksen vuoksi vuoden 2023 verokertymä oli niin sanottujen verohäntien vuoksi poikkeuksellisen korkea. Verokertymään vaikutti lisäksi työllisyyden ja palkkasumman

muutokset, veroperustemuutokset sekä sosiaaliturvaetuuksien leikkaukset ja työttömyysturvamaksun alentuminen. Lisäksi koko maan kertymään vaikutti kunnallisveroprosenttien muutokset.

Joensuun veroprosentti oli 7,90 % vuodelle 2024, kun se vuonna 2023 oli 7,86 %. Kunnallisveroja kertyi 122,6 milj. euroa (+2,2 %). Kertymä oli 2,5 milj. euroa muutettua talousarviota korkeampi. Koko maata parempaa verokehitystä selittää erityisesti vuoden 2023 valmistuneen verotuksen perusteella tehdyt oikaisut marras- joulukuussa, jotka nostivat ko. kuukausien tilitykset yli 8 milj. euroa edellisvuotta korkeammaksi. Joensuun kunnallisverokertymä aleni vuonna 2023 vähemmän kuin koko maassa, minkä seurauksena kaupungin jako-osuus nousi marras- ja joulukuun kunnallisverotilityksissä. Tilityksiä nosti myös kuntaryhmän jako-osuuden oikaisu. Ennakoitua paremman kehityksen taustalla arvioidaan olevan myös verotilitysrytmiin liittyviä tekijöitä, jotka nostivat vuoden 2024 kertymää tavanomaista korkeammalle tasolle. On mahdollista, että tämä puolestaan pienentää vuoden 2025 verotilityksiä ja jako-osuuteen tehdään negatiivisia oikaisuja.

Yhteisöveroja kertyi puolestaan muutetun talousarvion mukaisesti 21,5 milj. euroa. Yhteisöverokertymä aleni edellisvuoteen nähden 21,0 %. Koko maan tasolla yhteisöverotulot alenivat 14 % (noin 300 milj. euroa). Muutoksen taustalla oli erityisesti heikko talouden suhdannetilanne sekä vertailuvuoteen 2023 kohdistuvat ns. verohännät. Joensuun koko maata heikompaa kehitystä jako-osuuden pienentyminen.

Vuoden 2024 kiinteistöverokertymäksi muodostui 24,4 milj. euroa, kun talousarviossa määräksi oli arvioitu 25,0 milj. euroa. Muutos vuoteen 2023 oli 3,4 %. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen kiinteistövero rakennukset 1,10 %, yleinen kiinteistövero maapohja 1,30 %, vakituiset asuinrakennukset 0,45 %, muut kuin vakituiset asuinrakennukset 1,00 % ja voimalaitosrakennukset 2,85 %. Koko maan tasolla kiinteistöverotulot kasvoivat 4,4 %. Yleistä kiinteistöveroa nostettiin maapohjan osalta lainsäädännön muutosten vuoksi, aiemmin ko. kiinteistöveroprosentin taso oli 1,10 %. Lisäksi vuoden 2024 alusta lukien otettiin käyttöön rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero (3,0 %). Koko maan tasolla kiinteistöverot kasvoivat 6,7 % (noin 150 milj. euroa). Koko maan tasolla kiinteistöverotuloihin vaikutti kiinteistöveroprosenttien korotus noin 120 milj. eurolla, josta maapohjan kiinteistöveron alarajan korotus oli 108 milj. euroa.

Valtionosuuksia kertyi vajaat 40 milj. euroa. Kertymä oli loppuvuoden oikaisujen johdosta noin 0,3 milj. euroa talousarviossa arvioitua suurempi. Valtionosuuksien määrä aleni kuitenkin yli 16 milj. euroa (-29,1 %) vuoteen 2023 nähden sote-uudistukseen liittyvän ns. jälkikäteistarkistuksen myötä. Koko maan tasolla valtionosuuksien määrä aleni 6,6 % (noin 200 milj. euroa). Valtionosuuksien määrään vaikutti erityisesti sote-uudistukseen liittyvien laskelmien tarkentuminen, joka pienensi kuntien valtionosuuksien määrää aiempaan nähden. Valtionosuuksien määrään vaikutti myös mm. kuntien perustoimeentulotuen rahoitusosuuden muutos, indeksitarkistus ja sitä koskeva leikkaus, kuntien tehtävämuutokset sekä verotulomenetysten kompensaaation muutos.

Kaikkia kaupungin määräysvallassa olevia taksoja ja maksuja korotettiin vuodelle 2024 pääsääntöisesti vähintään ko. palvelun kustannustason muutoksen verran.

1.4.2 Muutokset kaupungin toiminnassa ja tehtävissä

Talouden tilanne oli vahvasti esillä vuoden 2024 aikana. Kaupungin talouden ennakoitiin heikkenevän voimakkaasti vuoden 2023 jälkeen hyvinvointialueiden perustamiseen liittyvien väliaikaisten kuntien taloutta vahvistavien vaikutusten poistuessa. Verotulojen ja valtionosuuksien vakiintuessa

vastaamaan uudistuksen jälkeistä pysyvää tasoa kaupungin talouteen kohdistui noin 20 milj. euron sopeutustarve. Talouden sopeutuksen valmistelu käynnistettiin jo vuoden 2023 aikana ja vuoden 2024 talousarvioon sisällytettiin toimenpiteitä tavoitteena pysäyttää menojen kasvu. Laajempi talouden sopeutuspaketti valmisteltiin yhteistyössä FCG Oy:n kanssa päätettäväksi alkuvuodesta 2024. Talouden sopeutustoimenpiteitä esiteltiin kaupunginvaltuustolle kevään aikana iltakouluissa sekä kaupunginvaltuuston kokousten yhteydessä. Sopeutustoimenpiteistä kuultiin laaja-alaisesti kaupungin toimielimiä, henkilöstöä ja kuntalaisia. Kaupunginhallituksen hyväksymän ennakkovaikutusten arvioinnin prosessin mukaisesti luonteeltaan merkittävistä toimenpiteistä tehtiin alustavat ennakkovaikutusten arvoinnit. Sopeutusprosessin yhteydessä käytiin myös yhteistoimintaneuvottelut. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuun kokouksessaan linjaukset ohjaamaan vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman valmistelua sekä talouden sopeuttamista.

Osana talouden tasapainottamista selvitettiin myös Joensuun palveluverkkoa, tiloja ja tilatehokkuutta mm. koulujen, päiväkotien, liikunnan ja kulttuurin tilojen osalta. Talouden sopeuttamisen lisäksi kouluverkkoselvitystä perustelee merkittävä oppilasmäärän vähentyminen. Syntyneiden lasten määrään perustuvan ennusteen mukaan vuonna 2030 peruskoululaisia on yli 900 oppilasta vähemmän kuin vuonna 2024. Voimakkaimmin muutos kohdistuu 2020-luvulla alakouluihin ja saavuttaa yläkoulut ja lukiot 2030-luvun alussa. Muutokset vaikuttavat eri tavoin kaupungin eri alueilla. Väestönkasvu on keskittynyt viime vuosina entistäkin voimakkaammin kantakaupungin alueelle, mutta lasten ja nuorten ikäluokkien koko vähenee tälläkin alueella.

Kaupunginvaltuusto käsitteli kouluverkkoa kesäkuun kokouksessaan. Kaupunginvaltuuston päätöksen myötä Louhiojan koulu ja Kanervan koulu lakkaavat vuonna 2025. Vuonna 2026 lakkautuu Kiihtelysvaaran koulun toiminta ja vuonna 2027 Rekivaaran sekä Iksenvaaran ja Niittylahden koulujen toiminta. Kouluverkon valmistelussa oli tarkasteltu myös Mutala-Rantakylä-Utran alueen kouluverkkoa. Kaupunginvaltuuston päätöksen mukaisesti alueen kouluverkon ratkaisuun palataan Utran koulun tarveselvityksen laadinnan yhteydessä tulevan valtuustokauden aikana. Lisäksi kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan Reijolaan suunnitellun koulun paikka muutetaan nykyisen Niittylahden koulun paikalle. Useat valtuutetut jättivät kouluverkkoa koskevaan päätökseen eriävän mielipiteen. Päätöksestä on valittu hallinto-oikeuteen.

Osana talouden sopeutustoimenpiteitä tarkasteltiin myös verotuksen tasoa. Kaupungin strategian Vakaan ja vastuullisen talouden linjausten mukaan pidämme verotuksen kilpailukykyisenä tarkalla taloudenpidolla ja verotuloja lisäävällä elinvoimapolitiikalla. Talousarvion ja -suunnitelman sekä talouden sopeutusta koskevien linjausten mukaan tulevien vuosien talouden tasapainon varmistamiseksi kunnallisvero- ja kiinteistöveroprosentit pyritään pitämään 21 suurimman kaupungin medianitasossa. Linjausten mukaisesti veropäätökset valmisteltiin päätettäväksi marraskuun 17.päivään mennessä ja kaupunginvaltuusto päätti marraskuun kokouksessaan nostaa Joensuun kunnallisveroprosentin 7,90 %:sta 8,10 %:iin vuoden 2025 alusta lukien. Kiinteistöveroprosentit säilyivät ennallaan.

Talouden sopeutuksen prosessiin sisältyi myös konsernirakenneselvitys. Selvitystarpeen taustalla oli FCG:n tekemä talous- ja toiminta-analyysi, jonka mukaan Joensuun konsernirakennetta olisi tarpeen tarkastella tarkemmin. Konserniselvitys tehtiin talouden sopeutustyön tavoin yhteistyössä FCG Oy:n kanssa. Konsernirakenneselvityksen tarkoituksena oli kartoittaa konkreettisia toimenpiteitä Joensuun kaupunkikonsernin rakenteen tehostamiseksi, edistää konsernikokonaisuuden tehokkuutta ja taloudellisuutta. Lisäksi tuli löytää tarkoituksenmukaisimmat ratkaisut konserniyhtiöiden vastuulla olevien tehtävien hoitamiseen jatkossa siten, että ne tukevat parhaalla mahdollisella tavalla myös

kaupungin toimintaa ja taloutta. Selvityksessä käytiin läpi valittujen yhtiöiden ja emon väliset liiketoimet sekä rahavirrat ja niiden perusteet. Selvityksen perusteella kaupunginhallitus hyväksyi yhtiöitä koskevia toimenpiteitä. Lisäksi kaupunginvaltuusto hyväksyi joulukuussa Joensuun Kodit Oy:tä ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elliä koskevan linjauksen yhtiöiden fuusioimisesta yhdeksi yhtiöksi.

Laki työvoimapalvelujen järjestämisestä (308/2023) siirsi julkiset työvoima- ja yrityspalvelut valtiotoimijalta kunnalle 1.1.2025 alkaen. Uudistuksella tavoitellaan työllisyyden lisäämistä tuomalla palvelut osaksi kunnan elinvoimatehtävää. Tehtävien järjestämiseksi kunnille siirtyy yleiskatteellista valtionosuutta sekä henkilöstöä TE-toimistosta ja ELY- ja KEHA-keskuksesta. Lakiin sisältyy kuntien osarahoittaman työmarkkinatuen muuttuminen työttömyyden varhaista katkeamista kannustavaksi. Uudistuksen myötä Joensuu järjestää vuoden 2025 alusta lukien vastuukuntana kuntien vastuulle siirtyvät julkiset työvoima- ja yrityspalvelut koko maakunnan osalta. Uudistusta valmisteltiin vuoden aikana yhteistyössä maakunnan kuntien kesken. Kaupunginvaltuusto hyväksyi uudistuksen liittyvät hallintosääntömuutokset maaliskuussa. Työllisyysalueen kuntien yhteisenä luottamushenkilötoimielimenä toimii Pohjois-Karjalan työllisyysalueen lautakunta. Työllisyysalueen johtavana viranhaltijana on kansliapäällikön alaisuudessa työllisyysaluejohtaja. Työllisyysalueen järjestämissopimukseen tehtiin tarkennuksia marraskuussa.

Kaupungin investointitaso on ollut korkea viime vuosina ja muutokset kaupunkiympäristössä, ja kaupungin palveluverkossa ovat olleet merkittäviä. Vuoden 2024 merkittävimmät toimitilahankkeet olivat loppuvuodesta käyttöön otettu Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaus- ja laajennushanke, kesällä 2024 valmistunut Enon koulu sekä vuoden 2025 aikana valmistuvat Kaupungintalon muutos museoksi ja Hammaslahden koulu. Lisäksi Mehtimäen pallokentän huoltorakennuksen suunnittelu ja rakentaminen käynnistyi alkusyksystä ja Taidemuseon perusparannuksen suunnittelu käynnistyi syksyllä.

Kaupungin elinvoiman kehittämisen kannalta merkittävän, symmetrisen kaupungin kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden toteuttamista jatkettiin. Näitä olivat Cederbergin aukion ja puistoalueiden rakentaminen sekä katualueiden viimeistely Penttilässä, Asemanseudun liikenteelliset toimenpiteet ja ruutukaavakeskustan pääkatujen kehittämistoimet. Uudisrakentamisinvestoinnit olivat aikaisempiin vuosiin verrattuna pienemmät. Suurimpia kohteita olivat mm. Papinkaankaan teollisuusalueen jatkorakentaminen, Enon Viestikuja, Hammaslahden Opettajanpolku ja Haapajoen alueen jatkorakentaminen. Suurimpia peruskorjauskohteita olivat Koulukadun ja Rauhankadun kiertoliittymän viimeistelytyöt, Kirkkokadun ja Sairaalakadun saneeraukset, Koski- ja Länsikadun kiertoliittymä, Mustolankadun ja Tikkamäentien kiertoliittymä, Mutalan ja Nepenmäen alueen katujen peruskorjaukset, Mansikkatien ja Karpalotien peruskorjaus Reijolassa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi toukokuussa maankäytön toteutusohjelman. Ohjelma muodostaa yhteisen tilannekuvan ja tietopohjan kaupungin maankäytön kehittymisestä ja yhdyskuntarakenteen rakentumisesta. Tulevien vuosien kaavoituksen, maanhankinnan, tontinluovutuksen ja yhdyskuntateknisen infran rakentamisen yhteensovittamisella varmistetaan yhdyskuntarakenteen hallittu ja kustannustehokas toteutuminen.

Lainsäädännön muutosten johdosta kaupunginvaltuusto hyväksyi muutoksia hallintosääntöön joulukuun kokouksessaan. Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025. Tämä tarkoitti, että rakentamista koskevat säännökset siirtyivät maankäyttö- ja rakentamislakiin ja maankäyttö- ja rakennuslain nimi muuttui alueidenkäyttölaki. Muutosten myötä oli tarpeen päivittää

hallintosääntöön sisältyviä viittauksia lakeihin. Lisäksi samassa yhteydessä tehtiin eräitä muita muutoksia hallintosääntöön.

Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä neuvotteli vuoden 2022 aikana työntekijäjärjestöjen kanssa työntekijöidensä palkkaharmonisaatiokorvauksista. Neuvotteluja on 1.1.2023 jälkeen jatkanut Pohjois-Karjalan hyvinvointialue. Palkkaharmonisaation peruste kohdistuu aikaan ennen hyvinvointialueiden toiminnan käynnistymistä 1.1.2023. Pohjois-Karjalan alueen kunnat ovat käsitelleet palkkaharmonisaatiokuluja tilinpäätöksissään eri tavoin ja osa kunnista on pidättäytynyt maksamasta kuntayhtymän aikaan kohdistuvia palkkaharmonisaation kuluja. Joensuun kaupunki on kirjannut palkkaharmonisaatiokulut aiemmissa tilinpäätöksissään kuluksi ja maksoi osuutensa hyvinvointialueelle vuoden 2024 aikana. Koska osa kunnista pidättäytyi maksamasta osuuksiaan, kaupunki solmi Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen kanssa sopimuksen, jonka nojalla hyvinvointialue sitoutuu palauttamaan kaupungin maksaman osuuden, jos myöhemmin käy ilmi, että kunnat eivät olisi olleetkaan velvollisia maksamaan kuntayhtymän toiminta-aikaan kohdistuvia palkkaharmonisaatiokustannuksia. Kaupunki, kuten osa muistakin kunnista, on lisäksi valittanut hallinto-oikeudelle peruspalvelujen valtionosuuksia koskevasta päätöksestä. Valituksen perusteena on palkkaharmonisaatiokulujen sisällyttäminen valtionosuuksien laskentaperusteisiin ns. sote-siirtolaskelmien osalta.

Vuoden 2023 puolella käynnistynyt maakunnallisen matkailumarkkinoinnin toiminnan uudelleen organisointi saatiin päätökseen vuoden 2024 puolella. Kaupunginhallitus hyväksyi matkailumarkkinoinnin palvelusopimuksen, jolla Business Joensuu Oy vastaa jatkossa matkailumarkkinointiin liittyvistä tehtävistä.

Kaupungin takausvastuiden määrä laski vuoden 2024 aikana. Takaustakausvastuiden määrä 31.12.2024 oli 140 milj. euroa, kun vuotta aiemmin takausvastuiden määrä oli 146 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto myönsi vuoden 2024 aikana yhden uuden takauksen. Takausta myönnettiin Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellille kahden opiskelija-asunto-kohteen peruskorjaukseen. Laina nostettiin vuoden 2025 puolella.

1.4.3 Olennaiset poikkeamat talousarviossa

Peruskaupungin vuoden 2024 talousarvio oli talousarviomuutosten jälkeen -13,9 milj. euroa alijäämäinen. Liikelaitos ja rahastot huomioiden muutettu talousarvio oli -7,8 milj. euroa alijäämäinen. Alkuperäisen talousarvion mukainen peruskaupungin alijäämä oli -21,2 milj. euroa. Ulkoinen tuloslaskelma (sis. liikelaitos ja rahastot) oli -16,3 milj. euroa alijäämäinen.

Mittavan sopeutustarpeen johdosta tavoitteena oli, että vuoden 2024 talousarvioon ei tehtäisi lisätalousarvioita, jotka kasvattavat kokonaisuutena kaupungin nettomenoja. Mikäli esitetyt toimenpiteet eivät joltain osin toteudu tai talousarvio uhkaa ylittyä muuten, tuli käynnistää muita toimenpiteitä, joiden toteuttamiselle varmistetaan menokasvun pysäyttäminen vuonna 2024. Tällä varmistettiin, että kaupungin talouden vuosien 2025-2026 sopeutustarve ei kasvaisi jo ennakoidusta varsin mittaavasta sopeutustarpeesta eikä kaupungin ylijäämäpuskurit syöpyisi vuoden aikana ennakoitua enempää. Vastaavasti, mikäli investointimenot uhkaavat ylittyä, oli käynnistettävä talousarvion toteutumisen varmistavien toimenpiteiden suunnittelu.

Talousarvioon kirjattu tavoite toteutui kokonaisuutena, koska vuoden aikana tehdyt muutokset paransivat vuoden 2024 talousarviota.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi talousarviomuutokset kesäkuussa, syyskuussa ja joulukuussa 2024. Kesäkuun muutoksella kohdennettiin talouden sopeutusohjelman uudet vuotta 2024 koskevat toimenpiteet toimialojen talousarvioihin. Samassa yhteydessä tehtiin eräitä teknisluontoisia muutoksia. Kesäkuun muutosten jälkeen talousarvion mukainen tilikauden alijäämä oli -14,8 milj. euroa. Syyskuun muutoksessa konsernipalveluiden käyttötalouteen tehtiin muutoksia, samoin muutettiin verotulojen arviota muuttuneiden ennusteiden mukaiseksi ja korjattiin osinkotuottojen arviota. Syyskuun muutosten jälkeen talousarvion tilikauden alijäämä oli 9,1 milj. euroa. Joulukuun talousarviomuutoksessa huomioitiin toimialojen esittämät tiedossa olleet muutostarpeet, tiedossa olleet omaisuuden arvojen alaskirjaukset ja arvonalentumiset, verotuloarvioiden parantuminen sekä tulevaisuus- ja elinkeinorahastojen kehityksen vaikutus tilikauden tulokseen. Joulukuun muutosten perusteella talousarvion tilikauden alijäämä oli 7,8 milj. euroa. Jo tässä vaiheessa ennakoitiin, että on mahdollista, että käyttötalous voi alittua kokonaisuutena. Lisäksi todettiin, että mm. verotilitysten lopullinen määrä ja sijoitusmarkkinoiden lopullinen kehitys vaikuttavat vuoden 2024 tulokseen.

Peruskaupungin vuoden 2024 talousarvio toteutui kokonaisuutena budjetoitua paremmin. Tilikauden alijäämä oli -2,7 milj. euroa, kun talousarvion mukainen alijäämä oli -13,9 milj. euroa. Talousarviota parempi toteutuma johtui käyttötalouden merkittävästä alituksesta (7,4 milj. euroa) ja verotulojen talousarviota paremmasta toteutumasta (2,0 milj. euroa). Myös poistot ja arvonalentumiset jäivät kokonaisuutena 0,8 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmiksi.

Kaupunginvaltuuston toimintakate alittui 0,03 milj. euroa. Tarkastuslautakunnan toimintakate toteutui talousarvion mukaisesti.

Kaupunginhallituksen toimialueella talousarvio alittui työllisyyspalveluiden, konsernipalveluiden ja elinvoimapaalveluiden tulosalueilla ja ylittyi yleishallinnon, ympäristöterveydenhuollon ja Pohjois-Karjalan hankintatoimen tulosalueilla. Työllisyyspalvelujen talousarvio alittui 0,92 milj. euroa. Suurimpana tekijänä oli työmarkkinatuen kuntaosuus, joka toteutui n. 0,22 milj. euroa pienempänä arvioituun nähden. Myös työllistämiseen suunnattu määräraha toteutui arvioitua pienempänä purkautuneiden palkkasidontojen vuoksi. Tulosalueen tuottojen osalta Taitamo-toiminta tuotti n. 0,1 milj. euroa arvioitua enemmän. Tulokseen vaikutti myös TE2024-valmisteluun suunnattu valtionavustus, joka muun muassa kattoi osan valmisteluun osallistuneen henkilöstön palkkakuluista. Konsernipalveluiden tulosalue alitti talousarvion vajaalla 1,5 milj. eurolla. Tästä 1,0 milj. euroa selittyy International House Joensuun tulokertymällä. Tuloja nosti kotoutumiseen liittyvät valtionkorvaukset. Lisäksi hallinto- ja henkilöstöpalveluiden talousarviot toteutuivat arvioitua pienempinä. Työllisyyden ja konsernipalvelujen tulosalueen ohella elinvoimapaalveluiden tulosalueen talousarvio toteutui talousarviota paremmin (0,145 milj. euroa).

Yleishallinnon toteutuma ylitti talousarvion 0,56 milj. eurolla. Vuonna 2024 oli suunniteltu luovuttavan Pärnävaaran alueen metsäomaisuudesta. Tältä osin kauppa ei toteutunut vuoden 2024 aikana ja siten talousarvion tuloarvio ei toteutunut. Ympäristöterveydenhuollon talousarvio ylitti valtuuston asettaman sitovuustason lievästi noin 49 000 eurolla. Hyvinvointialueen kustannukset toteutuivat palveluiden osalta ennakoitua suurempina. Hankintatoimen tulosalue ylittyi 44 000 eurolla. Hankintatoimen menot katetaan tavaroiden ja palveluiden toimittajilta perittävillä komissiomaksuilla. Vuonna 2024 menot toteutuivat hieman arvioitua suurempina kesken tilikauden toteutetun muuton yhteisiin tiloihin hallintotalolle, julkisten alojen eläkemaksujen tasausmaksun sekä sopimustoimittajien konkurseista johtuvien komissiomaksutappioiden johdosta. Aiemmat vuodet ovat olleet ylijäämäisiä, joten komissiomaksujen taso on kuitenkin ollut pidemmällä aikavälillä tarkasteltuna riittävä.

Osallisuus- ja vetovoimalautakunta toteutui 0,2 milj. euroa alle talousarvion. Lautakunnan toimintatuotot toteutuivat 0,15 milj. euroa talousarviota suurempina. Toimintamenot alittuivat hieman, 0,05 milj. euroa.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) alittui 1,6 milj. euroa. Myös alkuperäiseen talousarvioon nähden lautakunnan nettomenot alittuivat 1,4 milj. eurolla. Lautakunnan tulosalueet alittivat kaikki talousarvionsa. Hyvinvoinnin hallintopalveluiden talousarvio alittui 0,02 milj. euroa. Koulutus- ja nuorisopalveluiden tulosalueen talousarvio alittui 0,8 milj. euroa. Talousarvion alitus koostuu pääosin lukiodien henkilöstökulujen arvioitua pienemmästä toteumasta (96,6 %) ja peruskoulutuksen tasaisesta talousarvion alittamisesta. Varhaiskasvatuksen tulosalueen alitus 0,8 milj. euroa johtui erityisesti sairauspoissaolojen voimakaasta vähenemisestä. Lisäksi yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli lapsia odotettua vähemmän.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan osalta kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso (lautakunta yhteensä) alittui, kun talousarvio alittui 0,6 milj. euroa. Kulttuuripalveluiden talousarvio toteutui 0,1 milj. euroa ja liikuntapalveluiden 0,5 milj. euroa talousarviota parempana. Kulttuuripalveluiden osalta toteutumat jäivät talousarvioita pienemmiksi yhteisten palveluiden, museoiden, seutukirjaston ja kansalaisopiston osalta. Liikuntapalvelujen nettomenot jäivät arvioitua pienemmäksi, koska Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjauksen valmistuminen viivästyi.

Kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouden toteutuma oli kokonaisuutena 2,9 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienempi. Kaupunginvaltuuston asettamalla sitovuustasolla kaupunkirakennepalvelut (pl. Tilakeskus) toteutuma alitti talousarvion vajaalla 1,16 milj. eurolla. Tilakeskuksen osalta valtuustoon nähden sitovaa on käyttötalouden toteutuman sijaan tilikauden tulos, joka toteutui noin 1,3 milj. euroa talousarviota parempana. Toimintatulot ja valmistus omaan käyttöön ylittyivät yhteensä noin 1,0 milj. euroa ja suurimmat tuloylitykset olivat yhdyskuntatekniikan katualueen maksuissa ja tilakeskuksen toimintatuotoissa. Toimintamenot alittuivat noin 1,9 milj. euroa. Suurimmat alitukset olivat tilakeskuksessa, erityisesti energiakustannuksissa ja kaupunkiympäristön toimialan hallinnossa, millä osaltaan kompensoitiin joukkoliikenteen menoylityksiä. Lupa- ja viranomaistoimintojen osalta alueellisen jätelautakunnan toteutuma oli talousarviotavoitteen mukaisesti 0 ja rakennus- ja ympäristölautakunnan toteutuma muodostui noin 0,126 milj. euroa arvioitua pienemmäksi pysäköinninvalvonnan, rakennusvalvonnan ja ympäristönsuojelun tulosalueiden toimintamenokehityksen seurauksena.

Verotuloja kertyi 168,5 milj. euroa, mikä ylitti muutetun talousarvion noin 2,0 milj. eurolla ja alkuperäisen talousarvion 9,3 milj. eurolla. Verotulot laskivat 2,3 milj. euroa eli -1,3 % edellisvuoteen nähden hyvinvointialueuudistukseen liittyvien niin sanottujen verohäntien poistumisen seurauksena. Kunnallisverotuloja kertyi 122,6 milj. euroa, 2,5 milj. euroa arvioitua enemmän. Kunnallisverotuloja kertyi 2,6 milj. euroa eli 2,2 % edellisvuotta enemmän. Yhteisöverokertymä toteutui talousarvion mukaisesti, kun toteuma oli 21,5 milj. euroa. Yhteisöverokertymä laski edellisvuodesta 5,7 milj. euroa eli 21,0 %. Kiinteistöveroja kertyi 24,4 milj. euroa, 0,6 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän mutta 0,8 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Verotulojen muutosta on kuvattu myös luvussa 1.4.1.

Valtionosuuksia kertyi 39,9 milj. euroa, 0,3 milj. euroa muutettua talousarviota enemmän ja 16,4 milj. euroa (-29,1 %) edellisvuotta vähemmän. Valtionosuuksien tason alenemiseen vaikutti erityisesti sote-uudistukseen liittyvä ns. jälkikäteistarkistus. Valtionosuuksien muutosta on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.1.

Peruskaupungin rahoitustuotot ja -kulut toteutuivat 0,7 milj. euroa budjetoitua paremmin. Korkotuot-
tojen toteumaan vaikutti kohonnut korkotaso ja muita korkotuottoja nostivat ennakoitua suurempina
toteutuneet osingot. Korkokulut toteutuivat 0,3 milj. euroa talousarviota pienempinä, mikä johtui eri-
tyisesti hieman talousarviota matalampana toteutuneesta lainakannasta. Peruskaupungin lainojen
korkokulut olivat 2,1 milj. euroa suuremmat kuin edellisvuonna.

Peruskaupungin vuosikate oli 26,9 milj. euroa, kun talousarvion mukainen vuosikate oli 16,6 milj.
euroa.

Peruskaupungin osalta suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 30,4 milj. euroa, 1,7 milj. euroa talous-
arviossa arvioitua vähemmän. Arvioitua pienempiä poistoja selittää suurelta osin investointimenojen
talousarviota pienempi toteutuma vuodelta 2024. Arvonalentumisia kirjattiin 3,1 milj. euroa, mikä oli
0,9 milj. euroa talousarviossa arvioitua enemmän.

Muutetun talousarvion investointiosan menot olivat 47,3 milj. euroa. Toteutuma oli 43,1 milj. euroa.
Investointien nettomenot olivat talousarvion mukaan 44,1 milj. euroa ja toteutuma 38,8 milj. euroa.
Kaupunginvaltuuston asettama sitovuustaso toteutui konsernipalveluita ja kaupunkirakennepalve-
luita lukuun ottamatta. Konsernipalveluiden investointimenot ylittyivät noin 20 000 euroa. Vuodelle
2023 suunniteltujen hallintotalon keskitettyjen ict-hankintojen menoja siirtyi osin vuodelle 2024. Yh-
dyskuntatekniikan nettoinvestoinnit ylittivät valtuuston asettaman sitovan tason noin 25 000 eurolla.
Hankintapäätösten mukaisesti kalustomäärärahoilla hankittiin uusi tiehöylä ja yhteiskäyttöautojen
latauspisteen sähköliittymä. Hankinnat olivat välttämättömät suunnitellun toiminnan turvaamiseksi,
mutta kustannukset hieman arvioitua suuremmat. Tilakeskuksen investointimenot toteutuivat sen
sijaan vuoden 2024 osalta noin 2,8 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienempinä. Poikkeama joh-
tuu suurelta osin hankkeiden kustannusten ajoittumisesta eri vuosien välille.

Joensuun Veden tilikauden tulos ennen satunnaisia eriä ja varauksia oli 3,3 milj. euroa ja tilikauden
yli jäämä tilinpäätössiirtojen jälkeen 0,3 milj. euroa. Talousarvion mukainen tavoite ennen satunnaisia
eriä ja varauksia oli 2,45 milj. euroa. Liikelaitos toteutui siten lähes 1,1 milj. euroa asetettua tavoitetta
paremmin. Tähän vaikutti eniten poistojen toteutuminen suunniteltua pienempänä Niinivaaran vesi-
tornin valmistumisen siirtymisen myötä. Lisäksi muun muassa korkotuottoja kertyi suunniteltua
enemmän ja materiaalien ja palvelujen hankinnat toteutuivat ennakoitua pienempinä. Liikelaitoksen
maksama korvaus peruspääomasta oli talousarvion mukainen 0,818 milj. euroa.

Rahastojen muutetun talousarvion mukainen tulostavoite 3,64 milj. euroa ylittyi, kun rahastojen yh-
teenlaskettu tilikauden tulos oli 5,4 milj. euroa. Rahastojen yhteenlaskettu markkina-arvo vuoden
lopussa oli 121,6 milj. euroa, joka oli 9,7 milj. euroa, 8,6 % edellistä vuodenvaihdetta korkeammalla
tasolla. Rahastojen markkina-arvo on noussut kahtena vuonna peräkkäin 8,6 %. Elinkeinorahaston
tulos oli 1,1 milj. euroa ja tulevaisuusrahaston 4,3 milj. euroa. Rahastojen sääntöjen mukaista tule-
vaisuusrahaston tuloksesta tehtävää siirtoa rahastopääomaan ei tehty, koska rakennuskustannus-
indeksin muutos marraskuusta 2023 marraskuuhun 2024 oli negatiivinen. Vuosi 2024 oli hyvä sijoit-
usvuosi.

Talousarviossa antolainojen lisäykseksi oli arvioitu 0,5 milj. euroa mutta uusia antolainoja ei myön-
netty. Antolainasaamiset vähenivät 2,0 milj. euroa, kun talousarviossa arvioitu vähennys oli 1,0 milj.
euroa. Antolainasaamisten vähennys koostui tytäryhtiöiden ja Canelco Capital Oy:n maksamista lai-
nanlyhennyksistä.

Vuoden 2024 aikana nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 80,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 40,7 milj. eurolla. Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni 10,0 milj. euroa. Lyhytaikaisten lainojen muutos johtui siitä, että vuoden 2024 lopussa ei ollut yhtään kuntatodistuslainaa, kun taas vuoden 2023 lopussa sitä oli 8,0 milj. euroa. Lisäksi kaupungin konsernitilivelka väheni 2,0 milj. euroa edellisvuodesta. Kaupungin lainakanta oli 257,0 milj. euroa, 3 264 euroa/asukas. Lainakanta kasvoi edellisvuoteen nähden 29,2 milj. euroa, kun vuoden 2023 lopussa lainaa oli 227,8 milj. euroa, 2918 euroa/asukas. Lainakanta kasvoi korkean investointitason sekä Siun soten palkkaharmonisaation maksun johdosta.

1.4.4 Yhteenvedo talousarvion toteutumisesta kaupunginvaltuuston asettamilla sitovuustasoilla

				TA 2024	Muutokset	Muutettu TA 2024	Toteuma 2024	Poikkeama
Käyttötalous								
Kaupunginvaltuusto								
100 Valtuusto	tulosalue	toimintakate		-453	3	-450	-418	32
Tarkastuslautakunta								
110 Talouden ja hallinnon tarkastus	tulosalue	toimintakate		-116	0	-116	-112	4
Kaupunginhallitus								
120 Yleishallinto	tulosalue	toimintakate		-4 850	-563	-5 413	-5 973	-560
140 Työllisyyspalvelut	tulosalue	toimintakate		-14 950	366	-14 584	-13 663	921
150 Konsernipalvelut	tulosalue	toimintakate		-5 454	682	-4 772	-3 306	1 466
174 Ympäristöterveydenhuolto	tulosalue	toimintakate		-1 242	-32	-1 274	-1 323	-49
184 Elinvoimapaalvelut	tulosalue	toimintakate		-2 634	1	-2 633	-2 488	145
190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi	tulosalue	toimintakate		0	0	0	-44	-44
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta								
310 Osallisuus- ja vetovoimapaalvelut	tulosalue	toimintakate		-2 572	5	-2 567	-2 371	196
Hyvinvoinnin toimiala								
46 Kasvatus- ja koulutuslautakunta	toimielin	toimintakate		-144 439	-166	-144 605	-143 010	1 595
47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	toimielin	toimintakate		-27 674	-85	-27 759	-27 163	596
Kaupunkiympäristön toimiala								
75 Kaupunkirakennelautakunta pl. 295 Tilakeskus	toimintakate			-4 416	-22	-4 438	-3 280	1 158
295 Tilakeskus	tulosalue	tilikauden tulos		4 533	-1 625	2 908	4 204	1 296
810 Alueellinen jätelautakunta	tulosalue	toimintakate		0	0	0	0	0
85 Rakennus- ja ympäristölautakunta	toimielin	toimintakate		-512	-2	-514	-388	126
Joensuun vesi	liikelaitos	tilikauden tulos		2 200	0	2 200	3 286	1 086
Joensuun vesi	liikelaitos	korvaus peruspääomasta		818	0	818	818	0
Investointiosa								
120 Yleishallinto	tulosalue	investointimenot		-1 210	0	-1 210	-672	538
150 Konsernipalvelut	tulosalue	investointimenot		0	0	0	-20	-20
410 Koulutus- ja nuorisopalvelut	tulosalue	investointimenot		-579	-80	-659	-563	96
440 Varhaiskasvatuspalvelut	tulosalue	investointimenot		-34	0	-34	-34	0
660 Kulttuuripalvelut	tulosalue	investointimenot		-1 033	-23	-1 056	-112	944
690 Liikuntapalvelut	tulosalue	investointimenot		-737	100	-637	-277	360
210 Kaupunkirak.toimialan hallinto	tulosalue	investointimenot		-620	0	-620	-645	-25
280 Yhdyskuntatekniikka	tulosalue	nettoinvestoinnit		-11 100	0	-11 100	-11 051	49
295 Tilakeskus	tulosalue	investointimenot		-31 944	0	-31 944	-29 142	2 802
Tulos- ja rahoituslaskelma								
Korkomenojen ja muiden rahoitusmenojen yhteissumma				-13 100	600	-12 500	-12 140	360
Rahoituslaskelman antolainojen lisäys				-500	0	-500	0	500
Pitkäaikaisten lainojen lisäyksen ja vähennyksen erotus				37 300	9 700	47 000	39 256	-7 744

1.5 Kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärän kehitys

Kaupungin kokonaishenkilöstömäärä 31.12.2024 oli 2 528 henkilöä, josta vakinaisen henkilöstön osuus oli 1 827. Määräaikaista henkilöä oli 701. Henkilöstömäärä sisältää myös työ- ja virkavapaalla olevat henkilöt. Vuoden 2023 henkilöstömäärä oli 2 608, joten henkilöstömäärä väheni 80 henkilöllä edelliseen vuoteen nähden. HTV2 luvusta on laskettu pois kaikki palkattomalla vapaalla olevat henkilöt, joten se kertoo henkilömäärän, jolle koko vuoden ajalta on maksettu palkkaa.

Organisaatio	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		HTV2		HTV2 muutos
	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023	2024	2023–2024
Kaupunginhallituksen toimiala*	92	122	157	90	249	216	259	225	-34
Hyvinvointipalvelut **	1509	1479	605	594	2114	2073	1791	1756	-35
Kaupunkiympäristö	190	180	8	7	198	187	199	195	-4
Joensuun Vesi	46	46	1	6	47	52	47	50	3
Yhteensä	1837	1827	771	701	2608	2528	2298	2226	-72

*Luku sisältää myös osallisuus- ja vetovoimalautakunnan alaisen henkilöstön

**Kansalaisopistossa on toimintavuoden 2024 aikana työskennellyt 315 eri opettajaa, jotka ovat opettaneet yhteensä 41 176 tuntia. Suurin osa opetuksesta toteutui ajalla 8.1.–20.5. ja 19.8.–14.12. Taulukon luvut eivät sisällä kansalaisopiston tuntiopettajia.

Palkallisten henkilötyövuosien kehitys

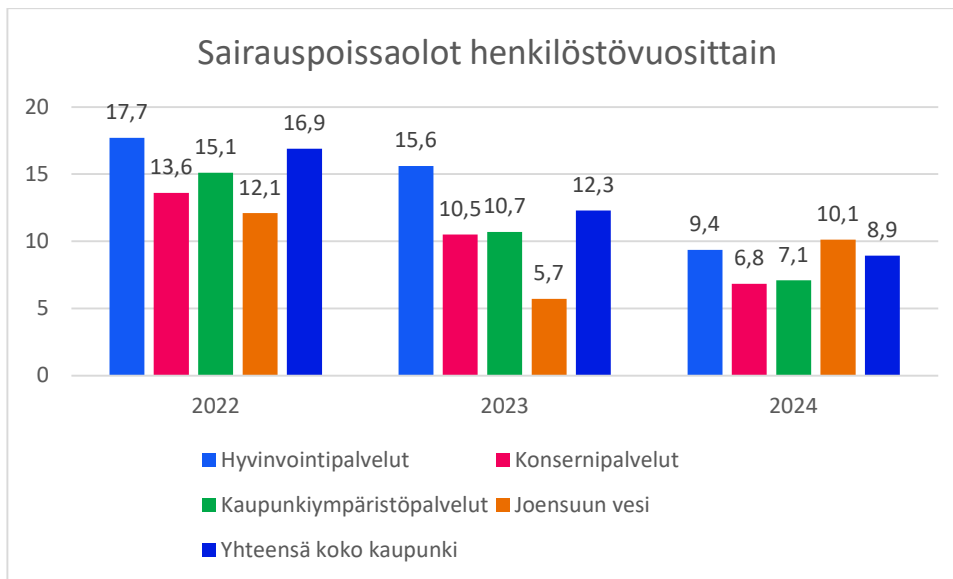
Henkilötyövuosia kertyi vuonna 2024 yhteensä 2 226, joka oli 72 henkilötyövuotta edellistä vuotta vähemmän. Vuonna 2023 henkilötyövuosien määrä oli 2 298. Vuonna 2024 henkilötyövuodet vähenivät erityisesti hyvinvointipalveluissa sekä konsernipalveluissa. Vähennystä selittää mm. palkkatukityöllistämisen väheneminen sekä sairauspoissaolojen vähentymisen myötä sijaistarpeen pienentyminen.

Henkilöstökulujen kehitys

Henkilöstökulut olivat vuonna 2024 yhteensä 118,6 miljoonaa euroa, joka on 0,2 milj. euroa edellistä vuotta enemmän. Henkilöstökuluja verrattaessa edelliseen vuoteen tulee huomioida edellisen vuoden kertaerät, järjestelyerät ja yleiskorotukset. Henkilöstökulujen maltillista kehitystä selittävät mm. sijaisten kustannusten väheneminen sairauspoissaolojen pienentymisen myötä.

Työkyvyttömyyden kustannukset

Koko henkilöstön sairauspoissaolopäivät tehtyä henkilötyövuotta kohden olivat vuonna 2024 yhteensä 8,9 päivää/henkilötyövuosi. Sairauspoissaolot vähenivät 3,4 kalenteripäivää henkilötyövuotta kohden. Sairauspoissaoloja kertyi 19 873 kalenteripäivää koko kaupungin tasolla.

Työterveyshuollon toimija vaihtui syyskuussa 2023 Siun työterveydestä Mehiläiseen. Työterveyshuollon kustannukset (Kela I ja II) vuonna 2024 olivat noin 1,26 milj. euroa. Kustannukset henkilöä kohden olivat 497 euroa (428 euroa vuonna 2023). Työterveyshuollon kustannuksissa on mukana peruskaupungin ohella Joensuun Vesi -liikelaitoksen kulut.

1.6 Ympäristöasiat

Johdanto

Tähän yhteenvedoon on koottu vuoden 2024 aikana toteutuneita toimenpiteitä, jotka ovat kohdistuneet ympäristönsuojeluun, luonnon monimuotoisuuden edistämiseen ja ympäristötilan seurantaan. Merkittävimmät kustannukset ympäristön tilaa edistävien toimenpiteiden osalta muodostuvat jätevesien käsittelystä sekä keväisestä hiekotushiekkojen poistosta. Tulot muodostuvat pääasiassa Joensuun Vesi -liikelaitoksen jätevesimaksujen tuotoista. Tuloissa näkyvät myös huutokaupasta saadut myyntitulot, hanketoiminnan rahoitus sekä ympäristönsuojelun lupa- ja valvontamaksut.

1. Päästöt, hiilinielut ja päästöhyvitykset

Vuoden 2023 virallisten tietojen mukaan Joensuun kasvihuonekaasupäästöt olivat 308 kt CO₂-ekvivalenttia. Tämä tarkoittaa, että kaupunki on vähentänyt päästöjään 53 % verrattuna vuoden 2007 lähtötasoon. Kaupungin päästövähennystavoite vuodelle 2025 on 60 %. Vuodesta 2022 vuoteen 2023 päästöt vähentyivät 11 %-yksikköä. Myös vuoden 2024 päästöistä saatavan ennakkotiedon mukaan päästöt vähenivät toivottua uraa. Vuodesta 2022 vuoteen 2023 vähenivät eniten teollisuuden ja työkoneiden päästöt (47 kt CO₂-ekvivalenttia). Prosentuaalisesti eniten väheni teollisuuden sähkönkulutuksesta aiheutuvat päästöt verrattuna edellisen vuoden päästömääriin (42 %). Kaupungin hiilinielulaskenta ei valmistunut ajoissa raportoitavaksi tilinpäätökseen, jonka vuoksi ei ole mahdollista arvioida, onko kaupunki saavuttanut hiilineutraaliutta vuonna 2023. (CO₂-raportti, Sitowise.)

Kaupungin metsähoidon linjauksen mukaisesti kaupungin metsien kasvusta hakataan vuosittain korkeintaan puolet, jolloin metsien hiilinielu kasvaa jatkuvasti. Linjaus ei toteutunut vuonna 2024 talouden sopeutustoimien vuoksi ja hakkuumäärä oli noin 52 000 m³ eli metsien vuosittaisen kasvun verran.

Kaupunki on sitoutunut vuosittain siirtämään ilmastotilille kaupungin työntekijöiden lentomatkojen päästöjen hyvittämistä vastaavan summan. Ilmastotilin varoja voidaan käyttää paikallisten hiilensidontahakkeiden toteutukseen. Vuosittainen summa lasketaan kertomalla lennoista aiheutuneet päästöt EU:n lentoliikenteen päästöoikeuksien huutokaupan mukaisella päästöoikeuden keskihinnalla. Kaupungin lentomatkojen päästöjen osalta siirrettiin ilmastotilille vuoden 2024 keskihintaa vastaava summa eli 6 573,56 e Vuonna 2024 ilmastotilille kerätyillä varoilla ostettiin paikallisesti tuotettua biohiiltä käytettäväksi kaupungin viheralueilla. Biohiili sekä sitoo hiiltä maaperään että toimii maanparannusaineena.

2. Ympäristön tila

Vuonna 2024 toteutettiin ilmanlaadunmittaamisen palveluhankinta. Ilmanlaadun mittausasema sijaitsee Koskikadulla Joensuun keskustassa. Mittauspisteellä tarkkaillaan typen oksideja sekä hengitettävien hiukkasten pitoisuuksia. Ilmanlaadun heikkenemistä on havaittavissa erityisesti keväällä hiekotushiekkojen poistamisen aikoihin.

Asfalttipintojen hiekanpoisto aloitettiin 8.4.2024, puhdistusvaihe kesti 23 työpäivää. Työt aloitettiin torilta, minkä jälkeen puhdistamisessa siirryttiin pääkaduille ja laatuäylyille. Näiden jälkeen puhdistettiin kokoojakadut sekä A jalankulku- ja pyörätieäylyt ja viimeiseksi asuntokadut sekä parkkipaikat. Ennen harjaamista kaikki pinnat kastellaan. Myös varsinaisen puhdistustyön aikana käytettiin runsaasti vettä pölyämisen ehkäisemiseksi. Katuviheralueiden hiekanpoisto aloitettiin 29.4.2024 ja puhdistusvaihe kesti 20 työpäivää.

Kaupungilla on muutamia kilometrejä sorapohjaisia teitä ja pölyämistä sidottiin kesän aikana yhden kerran.

Kaupungin viheralueiden sekä liikennealueiden siisteyden ylläpidon osalta kustannuksia syntyi roskien siivoamisesta, roskien kuljetuksesta sekä niiden käsittelystä. Liikennealueiden puhtaanapitoa suoritettiin pääsääntöisesti puhtaanapitoautolla ja jonkin verran käsityönä. Roskaantumisesta aiheutuvien kustannusten osalta (sekä viheralueet että katu- ja liikennealueet) suurimmat kustannukset aiheutuivat puhtaanapidon henkilöstökuluista. Puhtaanapidon kokonaisuuteen kuuluu muun muassa roskakorien tyhjennykset. Molokeista ja tolpparoskiksista kertyi jätettä yhteensä n. 20 000 kg (esim. tolpparoskiksia on kantakaupungin alueella n. 1 000 kpl).

Joensuun Enossa suoritettiin loppuun pilaantuneen maaperän puhdistus entisellä Kaltimontuvan huoltoasemalla, joka sijaitsee vedenkäytön kannalta tärkeäksi luokitellulla 1. luokan pohjavesialueella. Pilaantuneen maaperän puhdistustyö valmistui 22.5.2024. Maaperän puhdistus oli osa Pirkanmaan ELY-keskuksen koordinoimaa valtakunnallista Maaperä Kuntoon -ohjelmaa, ja se toteutettiin Pirkanmaan ELY-keskuksen ja Joensuun kaupungin yhteishankkeena. Puhdistustoimilla haluttiin poistaa riski, jonka pilaantunut maaperä ja polttoaineen jakelurakenteet aiheuttavat pohjavesialueelle. Joensuun kaupunki vastaa puhdistustyön jälkeen toteutettavasta pohjaveden tarkkailusta hyväksytyn jälkitarkkailuohjelman mukaisesti.

Melutasoja mitattiin Joensuun keskusta-alueella jatkuvasti viidessä eri pisteessä. Melutasojen mittaaminen keskittyi kesäkaudelle (touko-syyskuu). Kiinteiden mittauspisteiden melutasojen seurannan lisäksi melutasoja tarkasteltiin Joensuun kaupungin tapahtuma-alueilla järjestettyjen ulkoilma-konserttien meluraporteista.

Jäteveden käsittely näkyy suurimpana osiona ympäristötoimenpiteiden kokonaisuudessa. Joensuun Veden jätevesien käsittelyyn liittyvät kulut olivat vuonna 2024 noin 4,43 milj. euroa ja jätevesimaksutuotot olivat noin 9,53 milj. euroa.

Hulevesien hallintaa on toteutettu muun muassa rakentamalla ja kunnostamalla ojia. Lisäksi hulevesien hallintaan on liittynyt rumpujen sulatuksia (kevät) ja kaivojen tyhjentämisiä (alkusyksy). Hulevesien hallintaan liittyviä toimenpiteitä on tehty sekä kaupungin omana työnä että osana alueurakan toimenpiteitä.

Kiertotaloutta edistettiin osana työllisyyspalveluiden ylläpitämää Kierrätyskeskus Kiertämön toimintaa. Uutena palveluna Kiertämöllä vuonna 2024 toteutettiin poistotekstiilien keräystä Puhakselle. Kaupungin omia kalusteita ja tavaroita kierrätettiin tilojen kalustamisen yhteydessä. Lisäksi tarpeettomiksi jääneitä ajoneuvoja, tavaroita, huonekaluja sekä työkaluja myytiin huutokaupassa.

3. Ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuus

Kaupunki toteutti vieraslajien torjuntaa omana työnä sekä osana alueurakan toimenpiteitä. Haitallisten vieraslajien torjuntatyössä keskityttiin jättipalsamin ja ukonputken torjuntaan.

Jättipalsami on levinnyt laajasti kaupungin eri osiin. Jättipalsamia torjuttiin sekä käsin että trimmeröimällä kasvustoja. Jättipalsamin osalta vuoden 2024 aikana saatiin kartoitettua useampia uusia kasvustoja. Niiden osalta kitkentätyötä tullaan jatkamaan tulevina vuosina kasvustojen hävittämiseksi. Jättipalsamin torjunnan parissa työskenteli useita kesätyöntekijöitä.

Vieraslajien torjuntaa toteutettiin muun muassa Hukanhaudalla, Rantakylässä, Mutalassa, Noljassa, Pilkossa, Kydössä, Karsikossa ja Enossa. Vieraslajien torjunnassa (erityisesti jättipalsami) tehtiin yhteistyötä alueella toimivien yhdistysten kanssa.

Ukonputkea on torjuttu useammassa kohteessa myrkyttämällä. Pitkäjänteisellä torjunnalla on saatu hyviä tuloksia, minkä seurauksena ukonputki on saatu hävitettyä monesta paikasta kokonaan.

Osana ympäristön tilan seurantaan toteutettiin vesistöjen tilan seuranta viidessä kohteessa. Säännöllistä vesistön tilan seurantaan on toteutettu Varaslammella. Muut kohteet vesistöseurannassa ovat vaihdelleet vuosittain.

Perhosseurannassa osallistuttiin valtakunnalliseen seurantaan, jota koordinoi Suomen ympäristökeskus.

Aluesuunnittelun tueksi on laadittu luontoselvityksiä, joita on hyödynnetty osana kaavoitusprosesseja. Luontoselvitys on laadittu muun muassa Kontiosuon alueelle. Lisäksi aluesuunnittelun tueksi on toteutettu viherkerroin tarkastelu sekä asemakaavojen vähähiilisuuden arviointi. Maisema-, hulevesi- ja viherrakenneasioita on tarkasteltu osana Raatekangas-Käpykangas-alueen maankäytön tarkastelut ja kehittämissuunnitelmaa.

Kaupunki kehittää myös viherkerroinmenetelmää. Erilaisilla viherrakenteilla, kuten puilla, viherkaistoilla ja sadevesipainanteilla, voidaan vaikuttaa siihen, miten hyvin kaupunkimme selviää hellejaksoista ja rankkasateista. Viherrakenteet myös lisäävät asuinympäristön viihtyisyyttä. Viherkerroinmenetelmässä asetetaan tonteille tietty viherkertoimen tavoiteluku. Tavoiteluvun avulla voidaan arvioida, kuinka tehokkaasti tontit hyödyntävät viherrakenteita suhteessa tontin pinta-alaan. Tontin

suunnittelussa tulee huomioida annettu tavoiteluku ja näin täyttää minimivaatimukset viherrakenteiden määrästä. Viherkertoimen tavoitteena on jatkossa rakentaa kaupunkiympäristöä, joka on sekä ilmastokestävä, ympäristöystävällinen että viihtyisä.

4. Hallinto ja kehittäminen

Aktiivista työskentelyä kansallisissa ja kansainvälisissä ilmastotyön verkostoissa jatkettiin. Tehtiin tiivistä yhteistyötä ilmastokoordinaattorin, Ilmastokaupunki Joensuu 2025 -hankkeen asiantuntijoiden ja ympäristönsuojeluyksikön kesken. Vuonna 2024 käynnissä olleita ilmastotyötä kehittäviä hankkeita olivat KUNTANIELU- (Kuntien mahdollisuudet käyttää maankäyttösektorin nettohiilinieluihin perustuvaa kompensointia), EIKU- (Ei ylikulutusta) ja Ilmastokaupunki Joensuu 2025 -hankkeet. Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena. Hallinto- ja kehittäminen sisältää ympäristönsuojeluviranomaisen ja ympäristönsuojelun lakisääteisten tehtävien hoitamisen kulut ja tuotot.

Ympäristötoimenpiteiden tuotot ja kulut vuonna 2024 (1 000 €)	Tuotot	Kulut
1. Päästöt, hiilinielut ja päästöhyvytykset	7	5
2. Ympäristön tila	9 645	5 670
3. Ilmastomuutokseen sopeutuminen ja luonnon monimuotoisuus	0	65
4. Hallinto- ja kehittäminen	153	287
Yhteensä	9 805	6 027

Kaupungin ilmastotavoitteet ja toimenpiteet

Joensuun tavoite on olla hiilineutraali vuonna 2025. Hiilineutraalius tarkoittaa, että Joensuun hiilinielut ovat vähintään yhtä suuret kuin alueelta syntyvät kasvihuonekaasupäästöt. Hiilineutraaliustavoitteen saavuttaminen on mahdollista vuoteen 2025 mennessä. Tavoite on kirjattu kaupungin ilmasto-ohjelmaan siten, että kaupunki vähentää kasvihuonekaasupäästöjä kaikki alueen toimijat huomioiden vähintään 60 % vuodesta 2007 vuoteen 2025 mennessä. Jäljelle jäävä 40 % päästöistä sidotaan alueen hiilinieluihin. 60 %:n päästövähennystavoitteen saavuttaminen vuonna 2025 näyttää epätodennäköiseltä, sillä tehtyjen selvitysten mukaan liikennesektorin päästöt eivät vähene riittävällä tahdilla tavoitevuoteen mennessä. Toisaalta päästöjen kokonaiskehitys on ollut vuoden 2023 virallisten päästölaskelmien ja vuoden 2024 ennakkolaskelmien valossa hyvää. Hiilineutraaliuden saavuttaminen on edelleen mahdollista, mikäli hiilinielujen taso säilyy hyvänä ja ne korvaavat mahdollisesti puuttuvat päästövähennykset vuonna 2025.

Ilmastotyön toimenpiteet konkretisoidaan valtuustokausittain päivitettävässä ilmasto-ohjelmassa. Ilmasto-ohjelma vuosille 2022-2025 on hyväksytty kaupunginhallituksessa 10.1.2022.

Ilmastobudjetti yhdistää kaupungin ilmastotyön talousarviomenettelyyn ja raportointiin tilinpäätöksen yhteydessä. Ilmastobudjetoinnissa tulevien vuosien ilmastotoimenpiteet ja -tavoitteet sekä ilmasto-toimille budjetoidut taloudelliset resurssit kootaan yhteen. Tavoitteena on tuoda näkyväksi kaupungin toimenpiteitä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämiseksi ja ilmastomuutokseen sopeut-miseksi, mahdollistaa avoin keskustelu ja seurata toimenpiteiden riittävyyttä.

Päästöbudjetti

Päästöbudjetissa asetetaan vuosittainen päästöjen enimmäismäärä. Päästöbudjetin avulla on mahdollista seurata vähenevätkö päästöt riittävästi suhteessa vuosille 2025 ja 2030 asetettuihin tavoitteisiin. Päästöbudjetti on asetettu erikseen jokaiselle päästösektorille, jotta voidaan tarkastella, onko päästöjen väheneminen kullakin sektorilla riittävää. Se ei ole ennuste päästöjen kehityksestä, vaan se asettaa tavoitteet päästöjen enimmäismäärälle. Sektorikohtaisia tavoitteita seuraamalla pystytään arvioimaan millä sektoreilla toimet päästöjen vähentämiseksi ovat riittäviä suhteessa asetettuihin tavoitteisiin. Päästöbudjetissa on asetettu vuosittaiset tavoitteet myös hiilinielujen määrälle. Päästöbudjetti asetetaan talousarviossa ja sen toteutumista seurataan tilinpäätöksessä.

Päästöbudjettiin on kirjattu Joensuun päästötiedot vuodelta 2023 ja seuraaville vuosille asetetut päästöbudjetit. ”Erotus toteuman ja budjetin välillä 2023” -sarakkeessa kuvataan mitkä sektoreista ovat pysyneet asetetuissa tavoitetasoissa (miinusmerkkiset luvut ja vihreä väri) ja mitkä sektorit ovat ylittäneet asetetun tavoitetason (plusmerkkiset luvut ja punainen väri). Vuoden 2023 päästöjen kokonaismäärä alitti merkittävästi asetetun ilmastobudjetin eli päästöt ovat vähentyneet oletettua nopeammin. Lisätietoa päästöjen kehittymisestä löytyy kohdasta ”Päästöt, hiilinielut ja päästöhyvitykset”.

	Vuoden 2023 päästöbudjetti ja toteuma			Tulevien vuosien päästöbudjetit		
Päästösektorit	Päästöbudjetti 2023	Ero toteuman ja budjetin välillä 2023	Toteuma 2023	Päästöbudjetti 2024	Päästöbudjetti 2025	Päästöbudjetti 2030
Tieliikenne	100	-16	84	80	72	45
Kaukolämpö	50	-12	38	50	21	4
Erillislämmitys	22	-12	10	25	11	4
Sähkölämmitys	13	-3	10	12	10	4
Sähkönkulutus	23	-11	12	15	13	5
Maatalous	16	+1	17	12	11	8
Jätehuolto	15	-1	14	10	8	5
Teollisuus ja työkonet	150	-29	121	126	119	58
Kaikki yhteensä	389	-83	308	300	265	133
Hiilinielut	150	*	*	200	265	300

Vuoden 2023 päästöt sekä päästöbudjetit kilotonneina hiilidioksidiekvivalenttia (kt CO₂ ekv). Sektorijako noudattaa CO₂-raportin mukaista menetelmää, sillä erotuksella, että ”Sähkölämmitys” sisältää ”Maalämmön”. *Vuoden 2023 hiilinielulaskenta ei valmistunut ajoissa raportoitavaksi tilinpäätökseen.

Ilmastobudjetin toimenpiteiden toteutuminen tilinpäätöksessä

Kaupungin ilmastobudjetin käyttötalouden toimenpiteet

Vastuutaho	Toimenpide	Talous-arvio (1000 euroa)	Toteuma (1000 euroa)	Toteuma (sanallinen)	Toteuma
Yhdyskunta-tekniikka	Kävely- ja pyöräteiden kunnossapito	735	650	Keskimääräistä helpompi talvi toi säästöjä kunnossapitoon.	toteutui osittain
Yhdyskunta-tekniikka	Ympäristöystävällisen polttoaineen käytön lisääminen ajoneuvokaluksissa	15	15	HVO:n osuus on n. 45 % käytetystä polttoaineesta.	toteutui
Yhdyskuntasuunnittelu/joukkoliikenne	Joukkoliikenteen palvelutason parantaminen.	293	340	Toteuma kuvaa liikennöintikorvausten kasvua, jonka voidaan olettaa olevan parannusta palvelutasoon. Palvelutasoa parannetaan jatkuvasti.	toteutui
Yhdyskuntasuunnittelu/joukkoliikenne	Puhtaat käyttövoimat joukkoliikenteessä	303	-	Puhtaiden käyttövoimien osuutta palvelukokonaisuudesta ei pystytä erottamaan nykyisissä sopimuksissa, joten euromääräistä toteumaa ei pystytä raportoimaan.	toteutui osittain
Konsernihallinto	Kestävien kulku- muotojen käyttöä työmatkoilla edistävien työsuhde-etujen hyödyntäminen.	200	81	Työsuhdepolkupyörän on ottanut 225 henkilöä ja joukkoliikenne-edun 295 henkilöä. Työsuhdepolkupyörien määrä edellisenä vuonna oli 159 ja joukkoliikenne-edun 301.	toteutui osittain

Kaupungin ilmastobudjetin investointiosan toimenpiteet

Vastuutaho	Toimenpide	Talous-arvio (1 000 euroa)	Toteuma (1 000 euroa)	Toteuma (sanallinen)	Toteuma
Yhdyskunta-tekniikka	Kävely- ja pyöräteiden rakentaminen	1 140	1295	Toteutui investointiohjelman mukaisesti.	toteutui
Yhdyskunta-tekniikka	Ajoneuvokannan uudistaminen vähäpäästöiseksi, työkooneet ja kuorma-autot	620	637	Stage 5-luokan tiehöylän hankinta.	toteutui
Tilakeskus	Uusiutuvan energiantuotannon lisääminen olemassa olevissa rakennuksissa.	100	70-80	Enon koulun ja Kilpajäähallin aurinkoenergiajärjestelmät.	toteutui
Joensuun vesi	Vesihuoltolaitoksen aurinkoenergiajärjestelmien toteuttaminen	150	155	Toteutunut.	toteutui

Vastuutaho	Toimenpide	Talous-arvio (1 000 euroa)	Toteuma (1 000 euroa)	Toteuma (sanallinen)	Toteuma
Yhdyskuntatekniikka	Ulkovalaistuksen uusiminen led-valaistukseksi.	400	405	Led-valaisimia on n. 94 % ka- tuvaloista.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Polkupyörien liityntä- pysäköintiä lisätään joukkoliikenteen saa- vutettavuuden paran- tamiseksi.	30	0	Katos toteutetaan hankkeessa vuoden 2025 rakentamisosuu- della.	ei toteutunut

Muut toimenpiteet

Tässä taulukossa esitetään toimenpiteet, joilla on myönteisiä vaikutuksia ilmastotavoitteiden saavuttamiseen, mutta joiden kustannusvaikutusta tai päästövähennysvaikutuksia ei pystytä arvioimaan.

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma (sanallinen)	Toteuma
Hyvinvointipalvelut	Käytetyn kaluston kierrätys	Keskeisimpiä projekteja olivat hankinta-toimen muutto Hallintotaloon, työllisyys-palveluiden muutto Carelicumiin sekä useita varhaiskasvatuksen väliaikaisia ryhmiä. Lisäksi on paljon jatkuvaa kalusteiden kierrätystä mm. nuoriso-, liikunta- ja hyvinvointipalveluissa.	toteutui
Joensuun Vesi	Vesihuoltolaitoksen varastohallin- nan kehittäminen	Tärkeimpien tuotteiden osalta järjestelmä käytössä.	toteutui osittain
Joensuun Vesi	Jätevedenpuhdistamon biokaasu- generaattorin tehokas hyödyntämi- nen	Energiantuotannot ovat olleet normaa- lilla tasolla.	toteutui
Koulutuspal- velut	Sähköisten oppimateriaalien käy- tön lisääminen	Lukioissa siirrytty sähköisiin oppimateri- aaleihin. Peruskoulussa käytetään säh- köisiä oppimateriaaleja soveltuvin osin. Kaikki peruskoulun oppilaat saavat omat Chromebookin viidennellä luokalla.	toteutui
Koulutuspal- velut/var- haiskasvatus	Ruokahävikin vähentäminen	Tilaukshävikin osalta 2024 toteumassa on päästy lähelle tavoitetta (tavoite 11% ja toteuma ka 13%). Lautashävikin osalta 2024 ei päästy tavoitteeseen (ta- voite 12 g / ruokailija ja vuoden toteu- tuma ka 22 g / ruokailija).	toteutui osittain
Tilakeskus	Selvitetään hukkalämpöjen tal- teenottoa kaupungin kiinteistöissä.	Tilakeskus ei selvittänyt.	ei toteutunut
Tilakeskus	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen.	Tilakeskus paransi energiatehokkuutta	toteutui
Varhaiskas- vatus/koulu- tuspalvelut	Välineiden ja materiaalien korjaa- misen/paikkaamisen lisääminen uusimisen sijasta	Kalusteiden kierrätyksen yhteydessä on kalusteita tarpeen mukaan korjattu/kun- nostettu, jotta kierrätys on mahdollista.	toteutui osittain
Varhaiskas- vatus/koulu- tuspalvelut	Välineiden ja materiaalien korjaa- misen/paikkaamisen lisääminen uusimisen sijasta	Kalusteiden kierrätyksen yhteydessä on kalusteita tarpeen mukaan korjattu/kun- nostettu, jotta kierrätys on mahdollista.	toteutui osittain

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma (sanallinen)	Toteuma
Yhdyskuntasuunnittelu/kaavoittajat	Kaavojen toteutumisen kasvihuonekaasupäästöjen selvittäminen.	Planect-työkalu on otettu käyttöön asemakaavojen laadinnassa. Planectin yleiskaavamoduulin kehitystyö on käynnistymässä.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Suunnittelussa ja rakentamisessa suositaan vettä läpäiseviä pintoja ja korvataan vettä läpäisemättömiä päällystettyjä pintoja esimerkiksi viherkaistoilla.	Otettu huomioon tulevien katu- ja puistorakennushankkeiden suunnittelussa.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Puistoissa hyödynnetään lajikkeita, jotka tuottavat syötäväksi kelpaavaa satoa.	Syötäviä kasvilajikkeita tuli Cederbergin aukiolle, Suola-Kustin puistoon ja Varvinpuistoon. Julkaistiin myös karttapalvelu, josta kuntalaiset voivat tutustua puistoista löytyviin syötäviin kasveihin.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Kaupunkivihreää lisätään kaikissa rakentamishankkeissa.	Kaupunkivihreää on säilytetty/lisätty esim. Asevelipuiston leikkipaikalle, Sahaniitynpuistoon, Länsikadun ja Mustolankadun liikenneympyrään ja suunnittelun yhteydessä tulevaan Karjalankadun liikenneympyrään ja Tiaisenpuistoon.	toteutui
Yhdyskuntatekniikka	Luonnon monimuotoisuus huomioidaan selvittämällä sen vaalimisen ja lisäämisen mahdollisuudet kaikissa hankkeissa.	Rams-viheralueuokituksen edistämiseksi toteutettiin opinnäytetyönä kenttätyökartoitus kaupungin oman kunnosapidon alueilta.	toteutui osittain
Yhdyskuntatekniikka	Uusiomateriaalien (betonimurske, pohjatuhka) käytön lisääminen rakentamisessa.	Betonimurskeelle ei löydetty sopivia käyttökohteita. Yhteen kohteeseen tehtiin MARA-ilmoitus, mutta pohjavesiolosuhteet eivät soveltuneet murskeen käyttöön. Satamakentän laajennukseen käytettiin pintamateriaaliksi asfalttirouhetta omilta pintauskohdeista.	toteutui osittain
Yhdyskuntatekniikka	Rakentamisessa ja korjaamisessa syntyvän kiviaineksen uusiokäytön lisääminen.	Materiaaleja saatiin kierrätettyä hankkeiden kesken. Yhteistyötä tehtiin myös liikuntapalveluiden kanssa.	toteutui

Kaupungin tytäryhteisöjen ilmastobudjetin toimenpiteet

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma (sanallinen)	Toteuma
Joensuun Kodit Oy	Öljylämmityksestä luopuminen kaupungin kiinteistöissä	Ahvalontie 1 ja 2: Suunnittelu tehty, toteutus siirretty keväälle 2025.	toteutui osittain
Joensuun Kodit Oy	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen	Toteutus tehty neljässä kohteessa: Kuuselaantie 1, Pengerkatu 1, Väisäläntie 5 ja Myllytie 3; mm. SAVE-järjestelmän purku, LJK uusiminen, automaation uusiminen, matalalämpöiseen kaukolämpöön siirtyminen ja tasapainotus.	toteutui
Joensuun Kodit Oy	Uusiutuvan energiantuotannon lisääminen olemassa olevissa rakennuksissa	Ahvalontie 1 ja 2: Suunnittelu tehty, lämmitys muutetaan maalämpöjärjestelmäksi.	toteutui osittain

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma (sanallinen)	Toteuma
Joensuun Kodit Oy	Sähköautojen latausinfraan rakentaminen	Ei toimenpiteitä.	ei toteutunut
Joensuun Pysäköinti Oy	Metropolin pysäköintitalon valaistuksen muutos led-valaistukseksi ja valaistuksen älykäs ohjaus	Toteutus syksy 2024 ja talvi 2025.	toteutui osittain
Joensuun Pysäköinti Oy	Niskaparkin sähköauton latauspiste markkinaehtoisesti	Tällä hetkellä kysyntä ei ole sillä tasolla, jotta investointi olisi taloudellisesti kannattavaa.	ei toteutunut
Joensuun Pysäköinti Oy	Hallitien pysäköintitalon aurinkosähköselvitys	Voimalan budjettihinta on selvitetty, ja se on n. 250 000 €. Hallin rakenteiden kestävyys ei mahdollista rakentamista ilman tarkempia laskelmia.	toteutui
Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli	Rakennusten energiatehokkuuden parantaminen.	Peruskorjauksissa 2024 Peltolankatu 5 2025 Apajakuja 1, Koulukatu 30b	toteutui osittain
Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli	Sähköautojen hankkiminen	Hankittu 9 kpl.	toteutui
Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli	Aurinkopaneelinen lisääminen	2024 Peltolankatu 5 2025 Apajakuja 1	toteutui osittain
Business Joensuu Oy	Led-valaistuksen lisääminen ja valaistuksen älykäs ohjaus	412 valaisinta vaihdettu led-valoiksi vuonna 2024, samalla päivitetty myös ohjauksia.	toteutui
Business Joensuu Oy	Aurinkopaneelientakan laajentaminen Länsikadun kiinteistön katolla	Odottaa Mehtimäen energiapuistoa, sekä Hallitien pysäköintitalon selvitystä.	ei toteutunut
Business Joensuu Oy	Energiansäästösuunnitelman päivittäminen Tiedepuiston kiinteistöille	Suunnitelma valmis, ollaan testaus-/optimointivaiheessa (jatkuva prosessi).	toteutui
Puhas Oy	Energiatehokkaiden valaistusratkaisujen käyttäminen jätekeskuksella	Jätekeskuksen valaistusratkaisuja on uudistettu energiatehokkaammiksi. Prosessi on edelleen kesken.	toteutui osittain
Puhas Oy	Biokaasun käyttö liikennepolttoaineena yhtiön omissa autoissa	Yhtiön omien autojen polttoaineena on biokaasu.	toteutui
Puhas Oy	Biokaasun käyttö pakkausjätteiden keräykseen ja kuljetukseen sekä jätekeskuksen urakoitsijan pakettiautolla tehtäviin ajoihin.	Pakkausjätteiden keräys ja kuljetus sekä jätekeskuksen urakoitsijan pakettiautoja toteutetaan biokaasulla.	toteutui
Puhas Oy	Edistetään työmatkapyöräilyä työsuohdepyöräedun avulla.	Työsuohdepyöräetu on käytössä ja valtaosa työntekijöistä hyödyntää sitä.	toteutui
Puhas Oy	Uusiutuvan energian tuotanto uudisrakennuksessa	Uudessa toimistossa on käytössä maalämpö. Rakenteilla olevassa huolto- ja korjaamorakennuksessa tulee olemaan maalämpö.	toteutui
Puhas Oy	Jätteiden kierrätysasteen nostaminen	Jätteiden kierrätysastetta on pyritty nostamaan esimerkiksi laadukkailla palveluilla ja viestintää parantamalla.	toteutui osittain

Vastuutaho	Toimenpide	Toteuma (sanallinen)	Toteuma
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	Korkeakoulujen päästölaskennat	Hiilijalanjälkilaskenta tehty.	toteutui
Joensuun Satama Oy	Maasähkön rakentaminen	Maasähkö kaapelointi on tehty laajennusalueelle lähelle suunniteltua uutta laituria. Caruna ei ole rakentanut satamaan uutta muuntajaa, joka mahdollistaisi maasähkön jakelun aluksille. Venäjän hyökkäyssodan vuoksi Saimaalla ei ole sellaisia aluksia, jotka tarvitsevat paljon maasähköä ja alusten tarvitsemat maasähköt saamme jaettua olemassa olevalla laiturisähköillä	toteutui osittain
Itä-Suomen Liikunta-opisto Oy	Sähköisten palveluiden lisääminen	Sähköisten palvelujen määrää lisätty suunnitelmallisesti. Viimeisimpänä käyttöön otettiin fysikaalisen hoitolaitoksen osalta sähköinen potilasarkisto.	toteutui
Itä-Suomen Liikunta-opisto Oy	Energian kulutuksen seuranta kehitetään ja automatisoidaan	Hostellin hiilijalanjälkilaskenta tehtiin suunnitelman mukaisesti.	toteutui
Itä-Suomen Liikunta-opisto Oy	Hyödynnetään työsuhde-etuja, jotka edistävät kestävien kulkumuotojen käyttöä työmatkoilla.	Työsuhdepyöräetu otettu käyttöön, mutta toistaiseksi vain muutama hyödyntänyt sitä.	toteutui osittain
Itä-Suomen Liikunta-opisto Oy	Liitytään Joensuun ilmastokumppanuusverkostoon	Ilmastokumppanuusverkostoon liitytty.	toteutui
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Lisätään kiinteistöjen energian käytön tehokkuutta talotekniikan automaatiota lisäämällä	Tarkastelu jokaisen rakennushankkeen yhteydessä.	toteutui
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Parannetaan hukkalämmöntalteenottoa silloin kun se on taloudellisesti kannattavaa	Kaislaku 3:ssa hyödynnetään kompressorien hukkalämpöä lämmityksessä.	toteutui
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Tarjotaan henkilöstölle työsuhdepyöräetua	On tarjottu pyöräetua.	ei toteutunut
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Rakennushankkeissa tarkastellaan aina maalämmön ja aurinkovoimaloiden hyödyntäminen huomioiden taloudelliset hyödyt ja tekniset toteutusmahdollisuudet	Tarkastelu jokaisen rakennushankkeen yhteydessä	toteutui
Joensuun Yrityskiinteistöt Oy	Savon Voiman, Joensuun Veden, BusinessJoensuun ja Yrityskiinteistöjen yhteistyössä selvitetään kaupungin jätevesien hukkalämmön hyödyntämistä kaukolämpöverkossa	Selvitystyö on tehty ja raportti laadittu. Toteutus riippuu Savon Voiman päätöksistä	ei toteutunut

1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

1.7.1 Korruption ja lahjonnan torjunta ja ihmisoikeusasiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäytöstä. Laajan määritelmän mukaan korruptio voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa ja sillä on erilaisia ilmenemismuotoja. Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet päivitettiin vuonna 2023. Kaupunginvaltuusto hyväksyi asiakirjan 2.10.2023 § 96. Riskienhallintasuunnitelma päivitettiin vuoden 2024 alkupuolella ja kaupunginhallitus hyväksyi asiakirjan 18.3.2024 § 93.

Näiden lisäksi toimintaa ohjaa kaupunginhallituksen 25.9.2023 § 357 hyväksymät kaupungin eettiset ohjeet. Eettisten ohjeiden pohjalta kaupungin johtoryhmä antoi syksyllä 2023 tarkemmat toimintaohjeet. Eettiset ohjeet on käyty läpi esihenkilöinfossa ja tämän lisäksi toimialojen johtoryhmät ovat käsitelleet eettiset ohjeet ja ohjeita on käyty läpi työyksiköiden omissa palaverissa. Eettisten ohjeiden noudattaminen on ollut myös yhtenä painopistealueena sisäisen valvonnan toimissa vuonna 2024. Eettisten ohjeiden tavoitteena on edistää eettistä käyttäytymistä ja ehkäistä epäeettistä toimintaa. Ohjeiden tavoitteena on luoda toiminnasta entistä oikeudenmukaisempaa ja läpinäkyvämpää ja näin edistää kunnallishallinnon arvojen toteutumista sekä lisätä kuntalaisten luottamusta. Eettiset ohjeet ohjeistavat toimintaa muun muassa vieraanvaraisuuksissa, lahjojen ja etujen vastaanottamisessa, ulkopuolisille toimijoille annettavissa lahjoissa ja henkilöstön muistamisessa, tilaisuuksissa ja matkoissa ja hankinnoissa.

Vuonna 2023 laadittiin ohjeistus lähipiirikartoituksesta ja ensimmäinen lähipiirikartoituksen kysely toteutettiin alkuvuonna 2024. Kartoituksen tulokset käsiteltiin toimialojen johtoryhmissä ja kartoituksen perusteella ei havaittu toimenpiteitä aiheuttavia kytköksiä. Lähipiirikartoituksen tarkoituksen on varmistua siitä, ettei kaupungin tilinkäyttäjillä tai viranhaltijapäätöksiä tekevillä ole sellaisia sidonnaisuuksia, jotka voivat vaikuttaa hankintojen tekemiseen. Kartoituksen tarkoituksena on myös ennaltaehkäistä tilanteet, joissa esteellinen henkilö osallistuu hankintojen valmisteluun, tilaamiseen tai laskujen hyväksyntään. Kartoitus tehdään jatkossa vähintään vuosittain. Lähipiirikartoitus on osa sisäistä valvontaa ja sen tekeminen on osa sisäisen valvonnan toimintaohjetta. Vuoden 2024 aikana tehtiin lähipiirikartoitukset myös merkittävimmissä tytäryhtiöissä.

Vuonna 2023 on otettu käyttöön sisäinen anonyymi ilmoituskanava.

Näillä edellä mainituilla asiakirjoilla ja toimenpiteillä luodaan puitteet järjestää ja yhdenmukaistaa kaupunkikonsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmä, vahvistetaan hyvää hallinto- ja johtamistapaa ja ehkäistään väärinkäytöksiä. Eri toimijoiden tehtäviä ja vastuita sekä konkreettisia toimintatapoja sisäisen valvonnan osalta määritetään myös kaupungin hallintosäännössä, sisäisen valvonnan toimintaohjeessa, kaupungin riskienhallintasuunnitelmassa sekä hyvän valmistelun ohjeissa. Kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen on noudatettava Joensuun kaupungin konserniohjetta.

Ilmoitusvelvolliset johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisuusilmoitukset ja nämä ilmoitukset ovat nähtävillä kaupungin nettisivuilla.

Kaupungin toimialoja ja konserniyhtiöitä on pyydetty raportoimaan, miten toimialat ja konserniyhtiöt ovat noudattaneet annettuja ohjeistuksia ja huomioineet korruption ja lahjonnan torjunnan omassa toiminnassaan. Lisäksi on pyydetty raportoimaan, onko korruptiota tai lahjontaa havaittu toimialalla tai konserniyhtiössä vuoden 2024 aikana. Toimialat ja konserniyhtiöt ovat vastauksissa kertoneet

noudattaneensa annettuja ohjeistuksia eikä toimialoilla tai konserniyhtiöissä ole havaittu korruptioon tai lahjontaan viittaavaa toimintaa. Toimialat ja konserniyhtiöt ovat kertoneet keskittäneensä hankinnat tehtäväksi hankintatoimen kautta, jolloin hankintaprosessiin vaikuttamisen mahdollisuudet pienentyvät. Toimialat kertoivat myös eettisten ohjeiden perehdyttämisestä henkilöstölleen.

Yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa ja ihmisoikeuksia edistetään kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla, joka perustuu tasa-arvolakiin, yhdenvertaisuuslakiin sekä Eurooppalaiseen peruskirjaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta paikallishallinnossa. Kaupungin päivitetty tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma hyväksyttiin henkilöstö- ja työllisyysjaostossa 20.6.2023. Suunnitelma sisältää kaupungin palveluja sekä henkilöstöä koskevat tavoitteet ja toimenpiteet.

1.7.2 Hyvinvointi ja terveys

Hyvinvoivat ja terveet kaupunkilaiset ylläpitävät kaupungin elinvoimaisuutta ja kestäväää taloutta. Kaupungin hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön tavoitteita ohjaa tieto asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden tilanteesta. Joensuun Hyvinvointikertomus -ja suunnitelma 2021–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 7.12.2020 § 121. Hyvinvointikertomuksessa on kuvattu joensuulaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilannetta, ja suunnitelmassa on asetettu kaupunkilaisten hyvinvointia edistävät tavoitteet vuoteen 2025 saakka. Toimenpiteitä tavoitteisiin pääsemiseksi asetettiin vuosittain talousarvion ja toimintasuunnitelman yhteydessä. Toimenpiteiden vaikutuksia on arvioitu vuosittain tilinpäätöksen yhteydessä. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan valtuustokauden lopussa.

Lähtötasoa kuvaavana mittarina on käytetty vuonna 2020 saatavilla ollutta tuoreinta tietoa. Suurin osa lähtötason mittareista on peräisin kansallisista tilastolähteistä tai laajoista kyselytutkimuksista, joihin tiedot päivittyvät viiveellä. Viive heijastuu täten myös vuoden 2024 toteuman arviointiin.

Päätöksenteossa ja toiminnassa kohdistettiin suunnitelmakaudella 2021–2025 erityistä huomiota kaupunkilaisten eriarvoisuuden kaventumiseen ja syrjäytymisen ehkäisyyn sekä kestävään hyvinvointiin. Varhainen tuki ja ehkäisevä toiminta tukee parhaiten kaupunkilaisten fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen toimintakyvyn säilymistä ja vähentää raskaiden palveluiden tarvetta.

Vuonna 2020 Joensuussa valmisteltiin Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2021–2025 yhdessä Kontiolahden kunnan ja Siun soten keskisen alueen kanssa. Lapsiin ja nuoriin liittyvät tavoitteet sisällytettiin Joensuun Hyvinvointikertomus- ja suunnitelmaan 2021–2025 ja on esitetty alla olevassa taulukossa. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman 2021–2025 vuoden 2024 toteuma-raportti käsiteltiin kasvatus- ja koulutuslautakunnassa 24.9.2024 § 66 sekä lähetettiin tiedoksi kaupunginhallitukselle 30.9.2024 § 321.

Joensuun Hyvinvointikertomus- ja suunnitelmassa 2021–2025 asetettujen tavoitteiden lisäksi kaupungin toimialoilla ja palveluissa oli vuodelle 2024 myös muita toiminnallisia tavoitteita, jotka tukevat kaupunkilaisten hyvinvointia ja terveyttä. Toiminnallisten tavoitteiden toteutumista on arvioitu osa-vuosikatsauksissa.

Alla olevaan taulukkoon on koottu Joensuun hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen

- tavoitteet vuoteen 2025 mennessä
- tavoitetta kuvaavan mittarin lähtötaso (suluissa vuosiluku miltä mittarin tieto on)
- tavoitteen toteuma vuonna 2024 (suluissa vuosiluku miltä mittarin tieto on) sekä
- tavoitteen vastuutaho kaupungilla.

Tavoite 2025	Lähtötaso	Toteuma 2024	Vastuutaho kaupungilla
Kestävä talous ja elinvoima			
Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten määrä kasvaa vähintään 150 henkilöllä vuosittain.	2 390 ulkomaan kansalaista (2019)	5753 ulkomaan kansalaista (2023) Määrä kasvanut lähtötalanteesta 3363:lla	Konserni-palvelut
Vuonna 2023 kaupunki on saanut Unicefin Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen.	Unicefin ja Joensuun yhteistyö käynnistyi Unicefin koulutuksilla ja Joensuun koordinaatioryhmän järjestäytymisellä (2020)	Kaupunki on saanut Unicefin Lapsiystävällinen kunta tunnustuksen vuonna 2023.	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä ikäihmisten kohtaamispaikkojen määrä kasvaa tai säilyy vähintään ennallaan. Kohtaamispaikoista tehty tiedotussuunnitelma, joka toteutunut.	13 ikäihmisille sopivaa kohtaamispaikkaa, joissa henkilökuntaa aina läsnä. (2020)	Kohtaamispaikkoja 14 kpl. Verkkosivut ja kartta otettu päivityksen alle. (2023)	Hyvinvoinnin toimiala
Vähintään 2 järjestötapaamista/vuosi ja vähintään 60 järjestöä osallistuu. Laadittu kaupunki-järjestö yhteistoiminnan asiakirja, jossa kuvattu yhteistoiminnan rakenteita ja toimintoja. Kaupungin yhdistystoiminnan viestintää kehitetään yhdessä järjestöjen kanssa.	Yksi järjestötapaaminen pidetty, jossa 64 osallistujaa (2020)	Kolme tapaamista pidetty, osallistujamäärät 67, 26 ja 50. Yhdistykset yhdessä -hanke järjesti lisäksi pienempiä järjestötapaamisia pitäjissä sekä Rantakylän ja Nollakan alueella (2024)	Hyvinvoinnin toimiala

Tavoite 2025	Lähtötaso	Toteuma 2024	Vastuutaho kaupungilla
Eriarvoisuuden kaventuminen ja syrjäytymisen ehkäisy			
Vuoteen 2025 mennessä vähintään 77 % 1-5-vuotiaista osallistuu varhaiskasvatukseen.	74,5 % (2018)	88 % (31.12.2024)	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä 0-17-vuotiaista kodin ulkopuolelle on sijoitettu enintään 2 %.	2,2 % (279 lasta vuonna 2018)	2,1 % (275 lasta vuonna 2023)	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä vähintään 83 % viidesluokkalaisista on luetun ymmärtämisessä ikäistensä tasolla tai ikäisiään parempia.	79,17 % (51,61 % ikäistensä tasolla ja 27,56 % ikäisiään parempia, vuosi 2019)	68 % (50 % ikäistensä tasolla ja 18 % ikäisiään parempia, vuosi 2024)	Hyvinvoinnin toimiala

Tavoite 2025	Lähtötaso	Toteuma 2024	Vastuutaho kaupungilla
Eriarvoisuuden kaventuminen ja syrjäytymisen ehkäisy			
Vuonna 2025 vähintään kerran viikossa kiusattujen 4. ja 5. luokan oppilaiden osuus on enintään 4,5 %.	6,5 % (2019)	6,2 % (2023) Vuoden 2024 lukua ei ole saatavilla	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä 2-6-vuotiaista ylipainoisia on enintään 12 % tytöistä ja 22 % pojista.	tytöt 13 % pojat 23 % (2018)	tytöt 14 % pojat 23 % (2023)	Hyvinvoinnin toimiala
Suurimmalla osalla hammastarkastetuista ikäluokista on puhtaat hampaat ja terveet ikenet (eli CPI=0).	DMF-indeksin keskiarvo on 12-vuotiailla Pohjois-Karjalassa 0,5, kun koko Suomen keskiarvo on 0,9. (Vuonna 2018) CPI-indeksissä eri ikäluokissa hampaiden puhtaudessa ja ikenien terveydessä on hajontaa. (2018) Poispudokas-malli on käytössä. (2018)	DMF-keskiarvo 12-vuotiailla Joensuussa 0,6. (2023) Puhdashampaisten osuus kasvanut kaikissa tarkastettujen ikäryhmissä paitsi 1- ja 3-vuotiaiden, joissa osuus laskenut (vuonna 2023) Poispudokas-mallin uudistuminen keväällä 2023. Uusi toimintamalli otettu käyttöön.	Hyvinvoinnin toimiala
Vuoteen 2025 mennessä 1. ja 2. vuoden ammatillisen oppilaitoksen päivittäin nuuskaa käyttävien miesopiskelijoiden osuus on enintään 15 %.	21,9 % (2019)	9,6 % (2023) tietoa ei saatavilla v. 2024	Hyvinvoinnin toimiala
Työttömyysaste laskee vuoden 2023 loppuun mennessä vähintään valtakunnalliselle tasolle.*	Joensuu 13,4 (2019) Koko maa 9,2 (2019)	Joensuu 14,3 (2024) Koko maa 13,4 (2024)	Konserni-palvelut
Vuoteen 2025 mennessä vähintään 200 myönnettyä EU:n vammaiskorttia ja vähintään 16 vammaiskorttikohdetta.	Kortteja myönnetty 146 kpl ja kohteita 8 (2020)	Kortteja myönnetty 396 kpl ja kohteita 28 (2024)	Konserni-palvelut

* Huom! Koronapandemian johdosta tavoitetta tarkistettu strategiaan siten, että tavoitetilä vuonna 2025 valtakunnan keskiarvo

Tavoite 2025	Lähtötaso	Toteuma 2024	Vastuutaho kaupungilla
Kestävä hyvinvointi			
Tyytyväisyys juomaveden laatuun säilyy vähintään ennallaan.	4,71 (2020)	4,64 (2024)	Kaupunki-ympäristön toimiala
Vuoteen 2024 mennessä jalankulun ja pyöräilyn yhteismäärä Pielisjoen ylittävien siltojen mittauspisteissä on yhteensä vähintään 2,7 miljoonaa.	2,5 milj. (2018)	2,41 milj. (2024) Siltakadun sillat puuttuvat seurannasta ja viime vuosina kulkuyhteyksiä on kehitetty siihen suuntaan, että entistä useampi ohjautuu Siltakadun siltojen reitille.	Kaupunki-ympäristön toimiala
Vuoteen 2024 mennessä joukkoliikenteen matkamäärä JOJO-alueella vuosittain vähintään 2,8 miljoonaa matkaa. **	2,3 milj. (2018)	2,4 milj. (2019) 1,7 milj. (2020) 1,9 milj. (2021) 2,3 milj. (2022) 2,7 milj. (2023) 2,9 milj. (2024)	Kaupunki-ympäristön toimiala

** Huom! Koronapandemian johdosta tavoitetta tarkistettu strategiaan 2,6 miljoonaan matkaan vuonna 2025

Kestävä talous ja elinvoima

Joensuun kasvu pohjautuu tätä nykyä maahanmuuttoon. Maahanmuuttajataustaisten kuntalaisten määrä on kasvanut lähtötilanteesta (2019) yli kolmella tuhannella hengellä, kun tavoitteena oli saada kasvu 150 henkilöä/vuosi. Haasteena on saada Joensuuhun tulleet ulkomaalaistaustaiset myös jäämään seudulle. Mm. turvapaikanhakijoita valuu vuosien saatossa Etelä-Suomeen, jossa on heille valmiita verkostoja, ja Joensuuhun tulleilla opiskelijoilla on haasteita löytää kaupungista koulutusta vastaavaa työtä.

Joensuun kaupunki sai tavoitteensa mukaisesti Lapsiystävällinen kunta -tunnustuksen loppuvuodesta 2023. Työskentely jatkuu uudella toimintakaudella ja tunnustuksen säilymistä tullaan arvioimaan Unicefin toimesta uudelleen vuosien 2026 ja 2027 taitteessa.

Ikäihmisten kohtaamispaikkojen määrä on kasvanut yhdellä vuosien 2020 ja 2024 välillä, ollen vuonna 2024 14. Kohtaamispaikkojen markkinointia on kehitetty päivittämällä niistä kertovaa verkkosivua ja karttaa. Järjestötapaamisia on järjestetty vähintään kaksi vuodessa. Vuonna 2023 käynnistyi Yhdistykset yhdessä -hanke, jossa tavoitteena on yhdistysten välisen yhteistyön edistäminen ja järjestöjen ja kaupungin välisen yhteistyö kehittäminen. Vuonna 2024 pidettiin kolme järjestötapaamista.

Eriarvoisuuden kaventuminen ja syrjäytymisen ehkäisy

Varhaiskasvatuksen osallistumisprosentti on 88 % (tavoite 77 %). Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 0–17-vuotiaiden osuus putosi vuonna 2022 tavoiteltuun kahteen prosenttiin, mutta nousi taas 2,1 prosenttiin vuonna 2024. Viidesluokkalaisten ikäistään paremmin luettua ymmärtävien määrä on pudonnut lähtötilanteesta ja suunta on siten väärä. Väärään suuntaan on menty myös 2–6-vuotiaiden lasten ylipainossa, kun toimenpiteistä huolimatta ylipainoisten alle kouluikäisten lasten määrä on lähtötilanteesta hieman kasvanut. Vaikka 4. ja 5. luokan oppilaiden kiusaaminen näyttää lähtötilanteesta vähentyneen, ei se kuitenkaan ole tavoitellulla tasolla 4,5 %:ssa. Kouluissa on käytössä erilaisia kiusaamiseen puuttumisen toimintamalleja, kuten Kiva Koulu, Pro-koulu ja Verso-

vertaissovittelu. Toimintamalleista mikään ei liene ylivertainen toisiin nähden, vaan avainasemassa on koulun henkilökunnan, oppilaiden ja huoltajien sitoutuminen yhteisiin pelisääntöihin ja toimintamalleihin sekä toiminnan systemaattisuus.

Puhdashampaisten lasten osuus on kasvanut kaikissa tarkastettujen ikäryhmissä, paitsi 1–3-vuotiailla, joiden osuus laskenut. Hyvinvointialue on ottanut käyttöön poispuhdokas-mallin hammashoidossa.

Yhdeksi edellisen hyvinvointisuunnitelman tavoitteista oli asetettu ammattikoulun 1. ja 2. vuoden miesopiskelijoiden päivittäisen nuuskan käytön väheneminen lähtötilanteen 21,9 %:sta 15 %:iin. Nuuskaa päivittäin käyttävien määrä on laskenut 9,6 %:iin. On kuitenkin mahdollista, että nuuska on korvautunut muilla nikotiinituotteilla, kuten nikotiinipusseilla, joten jää nähtäväksi, miten näiden uusien ja nykyisin paremmin saatavilla olevien nikotiinituotteiden käyttö näkyy pitkällä aikavälillä kohderyhmässä.

Joensuun työttömyysaste on edelleen loppuvuodesta 2024 korkeammalla tasolla kuin koko maassa, joten tavoitetta ei ole saavutettu. EU:n vammaiskortteja sen sijaan on myönnetty vuoteen 2024 mennessä 396 kappaletta, mikä on reilusti enemmän kuin tavoiteltu 200 kpl. Vammaiskorttikohteita oli vuonna 2024 28, kun lähtötilanteessa tavoitteeksi asetettiin 16.

Mitä opittiin?

Vuosien 2021–2025 hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumiseen peilaten voidaan todeta, että lasten ylipainon, kiusaamisen ja korkean työttömyyden väärän kehityskulun muuttaminen vaatii pitkäjänteistä työtä ja panostusta yli valtuustokausien. Kukin näistä hyvinvointihaasteista on monisyinen. Pelkästään Joensuun kaupungin toimenpiteillä ei saavuteta väestötason muutoksia esimerkiksi lastoissa, vaan tuloksia voidaan saada ainoastaan kaupungin, hyvinvointialueen, järjestöjen, yritysten ja kansalaisyhteiskunnan yhteisillä ponnistuksilla. Tähän pyritään vuonna 2024 sovitulla maakunnan yhteisillä strategisilla panopisteillä ja tavoitteilla vuosille 2025–2028, joihin sekä maakuntaliitto, kunnat ja hyvinvointialue ovat sitoutuneet. Vaikuttavuutta tavoitellaan yhdistämällä hyvinvointisuunnittelun syklejä, jotta toimenpiteitä voidaan suunnitella yhtäaikaaisesti muiden toimijoiden kanssa ja että eri toimijoiden yhteinen panostus toisi lisää vaikuttavuutta.

Vuoden 2024 aikana Joensuussa laadittiin maakunnallista hyte-ohjelmaa mukaillen laaja hyvinvointikertomus ja -suunnitelma vuosille 2025–2028. Suunnitelmaosioon sisällytettiin neljä erillissuunnitelmaa, jotka samalla päivitettiin: ehkäisevän päihdetyön suunnitelma, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, jonka sisällä Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelma, sekä suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Tulevan valtuustokauden hyvinvointisuunnitelmassa Joensuun kaupunki keskittyy sellaisiin tavoitteisiin, joihin voi vaikuttaa omilla toimillaan ja oman palveluranteensa kautta.

1.8 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin talouden tilanne heikkeni voimakkaasti vuoden 2024 aikana verotulojen ja valtionosuuksien vakiintuessa hyvinvointialueuudistuksen jälkeiselle pysyvälle tasolle. Talouden sopeutustoimien myötä tilanne heikkeni ennakoitua vähemmän, mutta tilikauden tulos jäi kuitenkin noin 17 milj. euroa edellisvuotta heikommaksi. Ilman sopeutustoimenpiteitä talouden tilanne olisi selvästi heikompi.

Vuoden 2025 talousarvio on laadittu 2,5 milj. euroa alijäämäiseksi. Talousarvio sisältää sopeutustoimenpiteitä noin 10 milj. eurolla. Lisäksi vuodelle 2025 päätetty kunnallisveroprosentin nosto 7,90 %:sta 8,10 %:iin parantaa vuosittaista tulosta noin 3 milj. eurolla. Taloussuunnitelmakausi on lievästi alijäämäinen sopeutustoimenpiteistä huolimatta.

Vuoden 2024 ennakoitua parempi tulos luo hyvät lähtökohdat vuoden 2025 talousarvion toteutumiselle. Talousarvion toteutumiseen liittyy kuitenkin useita riskejä. Merkittävimmät näistä kohdistuvat talousarvioon sisältyvien talouden sopeutustoimenpiteiden toteutumiseen sekä verotulojen kertymään ja työllisyysmenojen kehitykseen. Sekä kaupungin että koko kuntasektorin vuoden 2024 ennakoitua paremman talouden kehityksen taustalla oli hyvä verokehitys, jonka taustalla arvioidaan olevan verotilitysrytmiin liittyviä tekijöitä, jotka nostivat vuoden 2024 kertymää tavanomaista korkeammalle tasolle. On mahdollista, että tämä puolestaan pienentää vuoden 2025 verotilityksiä ja jakosuuteen tehdään negatiivisia oikaisuja. Työllisyysmenojen kehitykseen liittyvät riskit ovat kasvaneet vuoden 2025 alusta toteutuneen TE-palvelujen muutoksen myötä. Heikko työllisyystilanne heijastuu kaupungin talouteen paitsi verokehityksen, myös jatkossa entistä voimakkaammin työllisyyspalvelujen menojen ja kasvaneen työttömyysturvaetuuksien rahoitusvastuun kautta. Työllisyyspalveluiden tilannetta haasta myös se, että TE-palveluiden rahoitusmalli leikkaa kaupungin ja koko maakunnan valtionosuusrahoitusta vuosina 2026-2027 entisestään. Välittömämpien riskien lisäksi yleiseen toimintaympäristöön liittyvät epävarmuustekijät, kuten Suomen talouden heikko kehitys julkisen talouden sopeutustoimintaan ja maailmantalouden jännitteet Ukrainan tilanne huomioiden varjostavat edelleen talouden näkymää. Yksi keskeinen epävarmuustekijä on myös kunta-alan virka- ja työehtosopimusten päättymisen ja vireillä olevat sopimusneuvottelut.

Tuleville vuosille epävarmuutta luo myös vireillä oleva kuntien rahoitusjärjestelmän uudistus. Tämän hetken tavoitteena on, että uudistus toteutuisi vuoden 2027 alusta lukien. Käytännössä uudistus koskee peruspalvelujen valtionosuusperusteita. Uudistusta koskeva esitys tullee lausunnoille vuoden 2025 aikana. Koska valmistelu on kesken, ei ennakkollisia laskelmia ole käytettävissä. Selvityshenkilöiden esitys merkitsi kuitenkin arviolaskelmien mukaan negatiivisia vaikutuksia kaupungin talouteen. Kaupungin tulokertymään vaikuttaa myös vireillä oleva kiinteistöverouudistus, jonka vaikutuksia ei tässä vaiheessa ole vielä mahdollista täysin ennakoida. Lisäksi hallinto-oikeudessa on käsitellyssä Joensuun ja useiden muidenkin kuntien jättämiä valituksia liittyen peruspalvelujen valtionosuuksien määräytymiseen sote-uudistuksen yhteydessä.

Vuoden 2023 alusta toteutunut hyvinvointialueuudistus muutti keskeisesti kuntien talouden rakenteita. Merkittävä muutos tulojen ja menojen alenemisen lisäksi oli velkaantumiseen liittyvien riskien kasvaminen, koska toimintamenojen pienentymisestä huolimatta velat ja vastuut jäivät kaupungille. Suhteellinen velkaantuneisuus eli vieraan pääoman suhde kaupungin tuloihin (toimintatuotot, verot ja valtionosuudet) on kasvanut vuoden 2022 51,5 %:sta jo 100 %:iin ja tämän hetken arvion mukaan kasvaa edelleen tulevina vuosina. Velkaantumiseen liittyvät riskit ovat jo konkretisoituneet korkotason nousun myötä – korkomenot ovat kasvaneet ja kaventavat talouden liikkumavaraa. Vuonna 2024 korkomenot kasvoivat jopa 40 %:lla edellisvuoteen nähden. Vaikka korkotaso on alentunut vuoden 2023 korkeimmista lukemista selvästi, korkomenojen taso on jäämässä pysyvämmiin korkealle tasolle.

Hyvinvointialueuudistus toi kuntatalouteen myös uusia riskejä, joista keskeinen koskee hyvinvointialueen vuokraamien sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen käytössä olevien rakennusten jatkoa. Pohjois-Karjalan hyvinvointialue on irtisanonut kaupungin ja hyvinvointialueen väliset vuokrasopimukset päättymään vuoden 2025 loppuun. Kiinteistöjen vuokrasopimusten jatkumiseen

liittyy merkittäviä taloudellisia riskejä. Siirtymäkauden jälkeen tilojen vuokraamisesta ei voi vastata kunta vaan vuokraustoiminta tulee yhtiöittää, mutta riskit jäävät kaupungin konserniin.

Lainsäädännön muutokset tuovat myös epävarmuustekijöitä tulevaan talouden kehitykseen. Näistä esimerkkeinä voidaan mainita oppimisen tukea koskevan uudistuksen kustannusvaikutukset sekä hankintalakia koskevat mahdolliset muutokset. Erityisesti sidosyksikköjä koskeva 10 %:n vähimmäisomistusosuus merkitsisi muutoksia nykyisen kaltaisen in house -toiminnan jatkolle ja uhkaa nostaa palvelujen kustannustasoa.

1.9 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Joensuun kaupungin merkittävimpiä riskejä ovat asuinalueiden eriytyminen, valtion rahoituksen pieneminen, Suomen aluerakenteen keskittyminen ja kuntatalouden heikkeneminen. Lisäksi Joensuun kaupungilla on tunnistettu suhdanne-, markkina ja sijoitusriskejä. Tarkemmin eri riskeistä kuvataan myöhemmin kategorioittain.

Riskit arvioitiin hyödyntämällä Inclus-järjestelmää, johon oli syötetty aiempi riskiaineisto. Tunnistamisessa osallistettiin toimialojen vastuuhenkilöitä laajasti. Riskien kehittymisen seuranta tapahtuu tarkemmin vuosittain osana tunnistamis-analysointiprosessia. Riskienhallintatoimenpiteet ovat erityisesti tulostavien viranhaltijoiden normaalia työtä, ja poikkeuksellisia riskejä tarkastellaan osana johtoryhmätoimintaa. Lisäksi hallintatoimenpiteistä on raportoitu osana osavuositarkastuksia.

Joensuun kaupunki kehittää jatkuvasti riskien tunnistamista eri prosesseissa. Käytännössä riskien tunnistaminen osana arjen työtä on edistynyt merkittävästi vuoden 2024 aikana, koska teema nousee esille jokaisen vuosineljänneksen aikana vaiheistetun riskienhallintaprosessin vuoksi. Kaupungin hankintaohjetta täydennettiin sisältämään myös varautumisen teema. Vuonna 2024 toteutettiin riskien tunnistamisen vaihe, joten useimmat riskit ovat uusia tai niiden muotoilu on tarkennettu.

Merkittävimmät epävarmuudet liittyvät valtakunnallisiin poliittisiin päätöksiin, joiden ennakoiminen on vaikeaa. Edunajamistyöllä pyritään vaikuttamaan poliittisten päätösten vaikutuksiin Joensuun kannalta. Yleinen kansainvälinen toimintaympäristö on erittäin vaikeasti ennakoitava ja uusia riskejä, joilla on paikallisiakin vaikutuksia, voi syntyä nopeasti. Joensuun kaupungin sijainti itäisenä rajakaupunkina luo strategisen tason riskin, joka vaatii paljon panoksia positiivisten mielikuvien luomiseksi.

Kaupungin strategian toteuttamisen kannalta merkittävin strateginen riski kohdistuu asukasluvun kehitykseen. Tavoite on pitää Joensuu kasvavien yliopistokaupunkien joukossa. Väkiluvun myönteinen kehitys on ollut jo useamman vuoden ajan ainoastaan nettomaahanmuuttovoiton varassa. Luonnollinen väestönmuutos ja kotimaan muuttotase ovat miinuksella.

Joensuun strategisiin riskeihin liittyy asuinalueiden eriytyminen, segregaatian uhka ja polarisoitumisen lisääntyminen. Ikärakenteen muutos aiheuttaa palveluntarpeen ja -tarjonnan epäsuhtaa, joka vaatii riskinhallintaa monella tavoin. Valtion rahoituksen väheneminen vaikuttaa merkittävästi strategisellakin tasolla. Samalla tavalla valtion liikenneinfrastruktuurin heikkeneminen vaikuttaa henkilökäyttöön palvelutasoa laskevasti ja teollisuuden kustannuksia nostavasti. Strategisella tasolla myös ilmastonmuutos aiheuttaa erilaisia riskejä, jotka voivat vaikuttaa monella tasolla.

Kaupungin päätöksenteossa voi olla riskinä pitkäjänteisyyden puute ja valikoiva tiedon hyödyntäminen. Päätöksenteossa riskinä voi olla myös kaupunginosien välinen tarpeeton vastakkainasettelu. Työtaistelutoimenpiteet ja erityisesti lakot on tunnistettu strategisen tason riskiksi. Erityisesti pitkällä aikavälillä ja usein toistuvina niillä voi olla vaikeasti hallittavia vaikutuksia, joihin kaupunki ei pysty vaikuttamaan. Väärän tiedon leviäminen sosiaalisessa mediassa haastaa koko yhteiskuntaa, mutta on tunnistettu erityisesti julkisen toiminnan riskiksi monella eri tavalla.

Merkittävimmät toiminnalliset riskit liittyvät ICT-ympäristöön: kaupungin tietoverkon toimintaan, maksuliikennejärjestelmän toimintaan, palkanmaksun onnistumiseen, ja eri järjestelmien sujuvaan yhteistoimintaan. Sekä ICT-toiminnassa että muussa on tunnistettu isoksi riskiksi oman toiminnan ja ulkoistetun toiminnan yhdyspintariskit. Lisäksi tilojen huono kunto muodostaa riskin kuten yksintyökentelykin.

Vahinkoriskeihin liittyvät erilaiset ilmiöt ja tapahtumat. Niitä hallitaan keräämällä tietoa läheltä piti - tilanteista, turvallisuushavainnoista ja toteuttamalla toiminnallisia muutoksia. Lisäksi vakuuttaminen on osa keinovalikoimaa.

Merkittävin vahinkoriski liittyy luonnonilmiöihin, jotka voivat aiheuttaa tuhoa kiinteistöillemme tai metsäomaisuudelle. Samalla tavalla yksittäinen merkittävä kiinteistömme voi joutua merkittävän ilkivallan kohteeksi tai tuhoutua onnettomuudessa kuten tulipalossa. ICT-ympäristön vahinkoriskit voivat olla esimerkiksi kyberhyökkäys palvelunestohyökkäyksen muodossa tai tietovuoto. Merkittävä vahinkoriski voi olla varhaiskasvatuksessa tapahtuva lapselle karkaamisesta johtuva vakava onnettomuus. Työntekijäämme kohdistuva häirintä ja maalittaminen on tunnistettu yhdeksi vakavaksi vahinkoriskiksi. Ilmastomuutos nostaa äärisääilmiöiden ilmenemistiheyttä, mikä nostaa riskejä kaikelle infrastruktuurille ja mm. vesienhallinnalle.

Riskienhallintaprosesseja on jaoteltu eri osioihin. Merkittävimpien riskien arviointi toteutettiin ISO 31000 standardia mukaillen, eli riskien tunnistaminen, analysointi, merkityksen arviointi ja toimenpiteiden toteuttaminen toteutettiin erillisinä vaiheina. Työn riskit arvioitiin omana prosessinaan. Varautumista vaativia riskejä tunnistettiin sidosryhmäyhteistyössä ja niiden hallintaa edistetään sekä osana normaalia toimintaa että erillisinä toimenpiteinä.

Riskienhallintaprosessin puutteita on havaittu jonkin verran. Kuntaorganisaation riskienhallintaa haastaa työn riskien arvioinnin ja merkittävimpien riskien hallinnan epäsuhta, joiden toteuttaminen vaatii erilliset prosessit. Silti työn riskien kautta tulee tunnistaa kehityskulkuja, joista voi muotoutua hallitsemattomina merkittäviä riskejä. Tätä riskiä on hallittu hyödyntämällä Inclus -ohjelmistoa, mutta käyttöönotto on kesken ja ohjelmiston hyödyntäminen vaatii kehitystyötä.

Riskienhallintaprosessia kehitetään linjauksella, jossa ISO 31000 standardi luo mallin ja Inclus-alusta keinot toteuttaa joukkoistettua ja pitkäjänteistä riskien hallintaa. Henkilökunnan osaamista ylläpidetään jatkuvalla opastuksella ja kouluttamisella. Luottamushenkilöille tarjotaan tietoa eri tasoilla riskienhallinnan menetelmistä, riskeistä ja hallintakeinoista.

2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tietoja kunnan sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan järjestämisestä. Selonteossa on selvitettävä, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Selonteko perustuu osittain sisäisen tarkastuksen yksikön, konsernipalvelujen (hallinto-, henkilöstö- ja talouspalvelut), kaupunkirakennepalvelun, Joensuun Vesi -liikelaitoksen, hyvinvoinnin toimialan sekä lupa- ja viranomaistoimintojen omana työnä tekemiin ja raportoituihin sisäisiin tarkastuksiin sekä tilinpäätöksen toimintakertomuksessa toimialojen/tulosalojen riskienhallinnan selvityksiin vuodelta 2024.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisteli selonteon sisäisestä valvonnasta sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi ja edelleen kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi. Joensuun kaupungin riskienhallinta on eriytetty osaksi kaupungin strategisen suunnittelun yksikön toimintaa.

2.1 Sisäisen valvonnan järjestäminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa kaupungille asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, toiminnan ollessa taloudellista ja tuloksellista. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation johtamista, toiminnan kehittämistä ja tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on myös varmistaa, että päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja, että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja, että omaisuus ja voimavarat turvataan. Valvonta toteutuu mm. selkeinä tehtävien, toimivallan ja vastuiden jakona, valvonta- ja raportointivelvoitteina, tietojen ja tietojärjestelmien suojaamisena, omaisuuden turvaamisena, sopimusten hallintana, osaamisena sekä väärinkäytösten ehkäisynä. Sisäistä valvontaa voidaan lisäksi toteuttaa sisäisen tarkastuksen toiminnon avulla. Joensuun kaupungin sisäistä valvontaa/-tarkastusta ja riskienhallintaa ohjaavat mm. seuraavat ohjeet: Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet, valmiussuunnitelma, riskienhallintasuunnitelma, sisäisen valvonnan toimintaohje, Joensuun kaupungin eettiset ja sopimushallinnan ohjeet, omistajaohjausjaoston hyväksymät sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeet tytäryhtiöille sekä sisäisen tarkastuksen toimikunnan ja -yksikön toimintasääntö.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö toimii kaupunginhallituksen/kaupunginjohtajan alaisuudessa. Yksikkö arvioi puolueettomasti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestelyjä ja tehokkuutta. Yksikkö raportoi arviointien tuloksista ja antaa suosituksia järjestelmän parantamiseksi. Sisäisen tarkastuksen yksikkö raportoi kaupunginhallitukselle, sisäisen tarkastuksen toimikunnalle, kaupunginjohtajalle ja tarkastuskohteille. Yksikkö avustaa myös tarkastuslautakuntaa sekä ylläpitää sen tehtävänä olevaa sidonnaisuusrekisteriä. Sisäisen tarkastuksen yksikön tarkastukset kohdistuivat vuonna 2024 muun muassa hankintojen ja kassapisteiden tarkastuksiin, lähipiirikartoitukseen sekä sivutoimilupien ja -ilmoitusten tarkastuksiin. Lisäksi yksikön tehtäviin kuuluu myös ilmoittajansuojelulain perusteella tulevat tarkastukset/selvitykset.

Vuosittain toimialojen/Joensuun Vesi -liikelaitoksen on laadittava oma sisäisen tarkastuksen suunnitelma. Toimialan/liikelaitoksen toimielimen tulee hyväksyä ao. tarkastussuunnitelma viimeistään tarkastuskauden helmikuun loppuun mennessä. Suunnitelman mukaista tarkastusta tulee tehdä koko tarkastuskauden ajan. Tarkastuksista toimialojen/liikelaitoksen on laadittava kirjallinen tarkastusraportti, joka tulee viedä ao. toimialan toimielimelle tiedoksi (pl. salaiset asiat ja pl. yksiköt, joilla ei ole omaa toimielintä). Toimialojen/ liikelaitoksen tulee lähettää tekemänsä tarkastusraportti kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikköön viimeistään tarkastuskautta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö toteaa, että toimialat ja Joensuun Vesi-liikelaitos ovat vuosittain noudattaneet yllä mainittua ohjetta.

Valvontaympäristö ja valvontatoimenpiteet

Toimialat ovat kuvanneet olennaisilta osin valvontatoimenpiteitään (erilaiset kontrollit, suojaukset, sopimuksen hallinta)

Toimialat tekevät vuosittain omia sisäisiä tarkastuksiaan ja raportoivat niistä sisäisen tarkastuksen yksikölle ja -toimikunnalle. Toimialat määrittelevät tarkastusten kohteet itse. Vuonna 2024 valvontaympäristöön ja valvontatoimenpiteisiin on sisällytetty muun muassa: työajanseurannan tarkastuksia sekä matkalaskuihin, ajopäiväkirjoihin ja kilometrikorvausten maksuihin kohdistuvia tarkastuksia. Tarkastuksen kohteena on ollut myös rakennusvalvonta-, sekä pysäköinnistä poistettut virhemaksut. Lisäksi toimialat ovat tarkastaneet muun muassa:

- viranhaltijapäätöksiä
- kirjapidon tapahtumakirjauksia
- vuosilomia
- ruokataukoleimauksia sekä
- palkkaustietojen oikeellisuutta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö tuo esiin käytettävinä valvontatoimenpiteitä muun muassa tietoturvaa ja tietosuojaa koskevat ohjeistukset, järjestelmien käyttöoikeudet ja salasana, hankintaohjeet ja hankintavaltuudet sekä erilaiset rekisterit (sopimusrekisteri, ICT-laiterekisteri sekä käyttöomaisuus- ja irtaimistorekisteri). On myös huomioitava käytössä oleva hallintosääntö ja siitä tehdyt delegointipäätökset, laskujen hyväksymisoikeudet sekä Dynasty -asianhallintajärjestelmä.

Lisäksi nostetaan esiin käytössä oleva sisäisen valvonnan toimintaohje, Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan perusteasiakirja sekä sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeet tytäryhtiöille.

Sisäinen ilmoituskanava

Joensuun kaupunki on ottanut käyttöönsä kaupungin työntekijöille tarkoitetun sisäisen ilmoituskanavan pohjautuen ilmoittajansuojelulakiin eli niin sanottuun whistlebloweriin. Lain tarkoituksena on suojella henkilöitä, jotka työnsä yhteydessä havaitsevat Euroopan unionin tai kansallisten säädösten rikkomista esimerkiksi julkisissa hankinnoissa, ympäristönsuojelussa, liikenneturvallisuudessa tai yksityisyydensuojassa. Sisäisen tarkastuksen yksikön tehtäviin kuuluu ilmoittajansuojelulain perusteella tulevat tarkastukset/selvitykset. Ilmoituskanavaan voi tehdä ilmoituksen, jos havaitsee työssään kaupungin toiminnassa väärinkäytöksiä tai lainvastaisuuksia. Ilmoituskanava on tarkoitettu kaupungin työntekijöiden käyttöön.

Ilmoittajansuojelun avulla väärinkäytöksistä voi ilmoittaa turvallisesti ja niin, että ilmoittajan henkilöllisyys on suojattu. Tieto ilmoittajan henkilöllisyydestä on salassa pidettävä tieto myös ilmoituksen jatkokäsittelyssä. Ilmoittajansuojelu suojaa ilmoittajaa myös työnantajan vastatoimilta. Työnantaja ei voi esimerkiksi heikentää ilmoittajan työsuhteen ehtoja, lomauttaa tai erottaa työntekijää ilmoituksen johdosta. Kiellettyä on myös yrittää estää rikkomista koskevan tiedon ilmoittamista tai julkistamista. Ilmoittajansuojelu perustuu kansalliseen ilmoittajansuojelulakiin ja Euroopan unionin ilmoittajansuojeludirektiiviin.

Tieto ja tiedonvälitys, sekä niiden seuranta

(avoimuus, raportointi, viestintä sekä niiden seuranta)

Selkeällä viestinnällä ja tiedon oikea-aikaisuudella varmistetaan, että Joensuun kaupungin henkilöstö on tietoinen tärkeistä asioista ja osaa toimia niiden mukaisesti. Tiedonvälitys toteutuu erilaisten säännöllisten palaverien (tiimi-, esihenkilö-, ja johtoryhmäpalaverit) avulla. Henkilöstöpalvelut järjestävät erillisiä infotilaisuuksia esihenkilöille ja tiedottavat sähköpostien, intran ja Teamsin välityksellä ajankohtaisista asioista koko henkilöstölle. Nämä tiedonvälityskanavat ovat myös muiden toimialojen aktiivisessa käytössä. Talousraportointi tapahtuu säännöllisten kuukausiraportointien ja osavuosi-katsausten avulla sekä tilinpäätöksen yhteydessä. Mainittakoon myös kehityskeskustelut, jotka ovat myös yksi mahdollisuus tiedon välittämiseksi.

2.2. Riskienhallinnan järjestäminen

Työturvallisuuslaki velvoittaa työnantajaa arvioimaan työpaikan riskit vuosittain esihenkilön johdolla yhdessä työntekijöiden kanssa. Jos riskejä ei voi poistaa, on arvioitava niiden merkitys työntekijöiden turvallisuudelle ja terveydelle. Nämä työturvallisuuslain mukaiset arvioinnit tehdään nykyisin Includustassa. Arvioinnissa huomioidaan:

- Tapaturman ja terveyden menettämisen vaara
- Esiintyneet tapaturmat, ammattitaudit ja työperäiset sairaudet sekä vaaratilanteet
- Työntekijän ikä, sukupuoli, ammattitaito ja muut henkilökohtaiset edellytykset
- Työn kuormitustekijät
- Mahdollinen lisääntymisterveydelle aiheutuva vaara.

Riskienhallinta on siis osa sisäistä valvontaa ja sen tavoitteena on saada kohtuullinen varmuus organisaation tavoitteiden saavuttamisesta sekä toiminnan jatkuvuudesta ja häiriöttömyydestä. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällisiä menettelyjä, joiden avulla tunnistetaan ja kuvataan kaupungin toimintaan liittyviä riskejä, arvioidaan riskien merkitystä ja niiden toteutumisen todennäköisyyttä sekä määritellään toimintatavat riskien hallitsemiseksi, valvomiseksi ja säännönmukaiseksi raportoimiseksi. Joensuun kaupungin riskienhallinnasta vastaa strategisen suunnittelun yksikkö. Toimialat tekevät yhteistyötä strategisen suunnittelun yksikön strategiajohtajan sekä valmius- ja turvallisuuspäällikön kanssa. Näin toimialat kehittävät toimintaansa ja saavat paremman valmiuden riskien ennakoimiseksi.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 2.10.2023 § 97 Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet -asiakirjan, jonka kohdan 8.2. mukaan muun muassa konsernipalveluiden, hyvinvoinnin ja kaupunkiympäristön sekä Joensuun Vesi -liikelaitoksen on raportoitava merkittävistä riskeistä, riskienhallinnan järjestämisestä ja tehdyistä riskienhallinnan toimenpiteistä, sisältäen mahdolliset puutteiden korjaukset ja muutoksista riskeissä, riskienhallintasuunnitelman mukaisesti.

Toimialojen tunnistetuista riskeistä

Kaupunkiympäristön toimiala toteaa, että riskienhallinta on osa heidän päivittäistä toimintaa. Merkittävimpinä riskeinä tuodaan esiin muun muassa kaupungin toimitiloihin kohdistuvat vahinkoriskit, rakennevauriot sekä sähkön- ja energiansaannin puute. Myös toimintaympäristön olosuhderiskit nostetaan esiin. Erilaiset epäonnistumiset sopimushallinnassa, rahoituksen vaje ja päätösprosessien hidasteet todetaan myös toimialan riskeiksi. Lisäksi kaupunkiympäristön toimiala toteaa osaavan työvoiman rekrytoinnin riskiksi. Uusimpana riskinä toimialalta tuodaan esiin kansalliseen turvallisuuteen liittyvät riskit.

Hyvinvoinnin puolelta koulutus- ja nuorisopalveluista tuodaan esiin tapaturmariskit, jotka ovat keskeinen osa toiminnan riskejä. Varhaiskasvatuksen osalta tuodaan esiin poliittiset työtaistelut, joita vuoden 2024 aikana oli. Lakon vaikutuksista varhaiskasvatus selvisi suunnittelun, vanhempien ja varhaiskasvatuksen opettajien avulla. Lisäksi varhaiskasvatuksesta tuodaan esiin päiväkotien rakentamiseen liittyvät riskit, joista mainittakoon aikataulujen venyminen, talousarvioylitykset tai rakentajan konkurssit. Talouteen liittyvistä riskeistä mainitaan muun muassa lakimuutokset, jotka tulivat tietoon vasta syksyn loppupuolella ja joiden toteuttamiseen tarvittiin lisärahoitusta. Näitä muutoksia ei ollut mahdollista sisällyttää enää vuoden 2024 talousarvioon. Kulttuuripalveluista tuodaan esiin kansainvälisen poliittisen tilanteen vaikutuksesta päättyneet pitkään jatkuneet erinäiset yhteistyöfoorumit sekä solistien ja kapellimestarien saatavuuteen liittyvät ongelmat. Liikuntapuolelta kerrotaan, että talouden sopeutuspäätösten viivästyminen johti epävarmuuteen palvelujen järjestämisessä. Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaus/laajennuksen aloituksen viivästyminen aiheutti riskin sekä toteutukselle että loppukäyttäjien toiminnan jatkumiselle.

Konsernipalveluista tuodaan esiin:

- valtion talouden vaikea tilanne ja sen vaikutukset kuntien rahoituksen heikkenemiseen
- Suomen pitkittynyt talouden heikko asema ja kasvava työttömyys
- valtionosuusjärjestelmäuudistus
- tietohallintoon kuuluvat riskit (esimerkiksi palvelunestohyökkäykset)
- työllisyyspalvelujen lakisääteisten palvelujen toteuttaminen vastuukuntana erittäin merkittävästi vähenevän valtionosuuden aikana sekä
- hankintalakiuudistus ja mahdollinen in-house-yhtiöiden aseman muutos.

Vastuutus, ajantasaisuus ja kattavuus

Toimialat ottavat kantaa, onko heidän toimialalla riskienhallinta ja seuranta selkeästi vastuutettua, sekä onko siihen riittävä asiantuntemus/osaaminen.

Konsernipalvelut kertovat riskienhallinnan olevan vastuutettu ja kuuluvan normaaliin päivittäistoimintaan. Tämän tukemiseksi henkilöstöllä on selkeät toimenkuvat, toimivalta ja vastuut. Riskienhallintaan löytyy riittävä asiantuntemus ja osaaminen. Henkilöstöä koulutetaan tarpeen vaatiessa. Kuvatut riskikohteet ovat ajantasalla, mutta riskienkartoitusta tehdään kuitenkin jatkuvasti toimintaympäristön muutosten vuoksi.

Joensuun Vesi -liikelaitos toteaa riskienhallinnan johtamisen kuuluvan liikelaitoksen johtajan vastuusiin. Liikelaitos kertoo, että johtoryhmän jäsenet ovat vastuussa omien vastuualueidensa operatiivisen toiminnan riskienhallinnasta. Myös Joensuun Vesi -liikelaitoksen koko henkilöstö sitoutuu hoitamaan oman osuutensa vastuunjaosta.

Toteutuvien riskien ennakointitoimet

Toimialat kertovat, ovatko he onnistuneet toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa? Sekä miten asiaan on reagoitu, jos on ollut puutteita?

Kaupunkiympäristön toimialalta kerrotaan toiminnan olevan luonteeltaan sellaista, että suurin osa riskeistä on melko hyvin ennustettavissa. Riskienhallinnassa huomioidaan kunkin tulosalueen erityistarpeet.

Toimialalta tuodaan esiin esimerkiksi hankintaprosesseissa hankinta-aikataulujen toteutettavuus, asiakirjojen kattavuus ja oikeellisuus sekä kustannustehokkaan kilpailun takaaminen. Nämä kuuluvat keskeisesti riskienhallintaan.

Hyvinvoinnin puolelta koulutus- ja nuorisopalveluista todetaan, että tulosalueen riskit ovat olleet hallinnassa vuonna 2024. Kuntatalouden heikkeneminen on johtanut monivuotisiin talouden sopeutus-toimiin, joissa pääpaino on ollut kouluverkoston tiivistämisellä. Kulttuuripalvelut tuovat esiin laajojen museoprojektien myötä kiitoksen Hankintatoimen yksikölle ammattitaitoisesta auttamisesta kilpailutuksissa ja hankinnoissa.

Konsernipalvelut toteavat, että pääsääntöisesti riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on onnistuttu. Talouden negatiiviset riskit eivät ole toteutuneet ja esimerkiksi verotulojen sekä työllisyysmenojen kehitys on ollut suotuisaa, vaikka suhdannetilanne on heikko ja työttömyys on kasvanut. Myös tietoturvaloukkaukset on saatu rajattua ja niiden vaikutukset ovat olleet vähäisiä.

2.3 Sisäisen valvonnan puutteet ja kehittäminen

Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan Joensuun kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Toimiva sisäinen valvonta ehkäisee väärinkäytöksiä ja on paras menetelmä väärinkäytösten paljastamisessa. Johdon velvollisuutena on toteuttaa sisäistä valvontaa väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Väärinkäytöksenä pidetään erilaisia epärehellisiä, epäeettisiä tai kaupunkikonsernin ohjeita rikkovia taikka lainvastaisia tekoja.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen varmistaminen

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osaamisen varmistaminen on tärkeä osa organisaation hallintoa ja johtamista. Esille tuodaan koulutukset ja jatkuva oppiminen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan käytännöistä. Sisäisen tarkastuksen yksikkö tuo esiin tarkastusraporttien havaintoja toimialoille ja pyrkii näin lisäämään toimialojen tietoutta esiin tulleista asioista sekä antaa tarvittaessa konsultointiapua. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta arvioidaan säännöllisesti, muun muassa toimikunnalle raporttoitaessa. Riskienhallinnan ohjeistusta antaa valmius- ja turvallisuus-päällikkö. Hän tuo esiin: "Riskienhallintaprosessia kehitetään voimakkaasti valitulla linjauksella, jossa ISO 31000 standardi luo mallin ja Inclus-alusta keinot toteuttaa joukkoistettua ja pitkäjänteistä riskienhallintaa. Henkilökunnan osaamista ylläpidetään jatkuvalla opastuksella ja kouluttamisella. Luottamushenkilöille tarjotaan tietoa eri tasoilla riskienhallinnan menetelmistä, riskeistä ja hallintakeinoista".

Konsernipalvelut kertovat, että henkilöstölle tarjotaan sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan liittyvää koulutusta osana päivittäistä toimintaa. Henkilöstön sähköisessä oppimisympäristössä löytyy tietoturva- ja tietosuojakoulutus. Lisäksi tarpeen mukaan osallistutaan ulkoisiin koulutuksiin.

Konsernipalveluista tuodaan esiin myös, että nämä asiat huomioidaan myös uusien luottamushenkilöiden koulutuksissa valtuustokauden alussa. Tietoturvaan liittyviä asioita käydään läpi käytännönläheisesti.

Mahdollisten väärinkäytösten ehkäiseminen

Joensuun kaupungilla on olemassa erinäisiä ohjeita mahdollisten väärinkäytösten ehkäisemiseksi. Näistä mainittakoon esimerkiksi Joensuun kaupungin eettiset ohjeet. Tässä ohjeessa käydään läpi muun muassa esihenkilöjen vastuita, hankintoja, korruptiota, esteellisyyttä ja sivutoimia. Joensuun kaupungin johtoryhmä tarkentaa tarvittaessa ohjeistusta. Mahdollisia väärinkäytöksiä ehkäistään myös edellä mainitun Joensuun kaupungin sisäisen ilmoituskanavan myötä.

Konsernipalvelut tuovat esiin myös, että riskejä pyritään hallitsemaan säännöllisten tietoturvatapamisten avulla IT-palvelutuottajan kanssa sekä henkilöstön osaamisen varmistamisella sekä tiedottamisen avulla.

Toimialan merkittävimpien riskien ja niiden hallitsemiseksi tehtävien toimien dokumentoinnin, seuranta- ja raportointikäytännöt

Strategisen suunnittelun yksikkö tuo esiin, että riskienhallintaprosessit on jaettu eri osiin. Keskeisimpien riskien arviointi on toteutettu ISO 31000 standardia soveltaen, eli riskien tunnistaminen, analysointi, merkityksen arviointi, toimenpiteiden toteuttaminen on toteutettu erillisinä vaiheina. Työn riskit on arvioitu omana prosessinaan. Varautumista vaativia riskejä on tunnistettu sidosryhmäyhteistyössä ja niiden hallintaa kehitetään sekä osana normaalia toimintaa että erillisinä toimenpiteinä.

Konsernipalvelut tuovat lisäksi esiin, että riskienhallintaa tukee jatkuva talouden ja toiminnan valvonta sekä siitä raportointi. Kaikki tulosyksiköt raportoivat ohjeiden mukaisesti. Lisäksi he painottavat, että ohjeistuksia tarkennetaan, jos niissä havaitaan tulkinnanvaraisuutta.

Sisäisessä valvonnassa ja riskienhallinnassa havaitut puutteet ja niiden korjaamiseksi tehdyt toimenpiteet

Strategisen suunnittelun yksiköstä kerrotaan, että riskienhallintaprosessin puutteita on havaittu jonkin verran. Kuntaorganisaation riskienhallintaa haastaa työn riskien arvioinnin ja keskeisimpien riskien hallinnan huomattava epätasapaino, joiden toteuttaminen vaatii erilliset prosessit. Silti työn riskien kautta tulevia kehityssuuntia on tärkeä tunnistaa, jotka voivat hallitsemattomina muodostaa merkittäviä riskejä. Tätä riskiä on hallittu hyödyntämällä Inclus -ohjelmistoa. Ohjelmiston käyttöön-otto on vielä kesken ja ohjelmiston hyödyntäminen vaatii kehitystyötä.

Jos Sisäisen tarkastuksen yksikölle ilmoitetaan mahdollisista epäkohdista tai väärinkäytöksistä, yksikkö ryhtyy välittömästi toimenpiteisiin asian selvittämiseksi ja tilanteen korjaamiseksi sekä raportoi toimenpiteistään asianmukaisille tahoille. Lisäksi varmistetaan tarvittavien korjaavien toimenpiteiden asianmukainen toteutus.

Toimialojen omista sisäisistä tarkastuksista, toimialat vastaavat itse. Jos tarkastuksissa ilmenee virheitä, toimialat huolehtivat pääsääntöisesti itse asioiden kuntoon saattamisesta.

Konsernipalvelut kertovat, ettei väärinkäytöksiä ole havaittu. Konsernipalvelut tuovat esiin tiedolla johtamista tukevat toimenpiteet, jotka auttavat riskien ennakointia, arviointia ja toimenpiteiden seurantaa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Sisäisen tarkastuksen yksikkö painottaa, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehittäminen edellyttää jatkuvaa arviointia, palautteiden antamista, koulutusta ja valvontaa. Näin voidaan varmistaa toiminnan sujuvuus. Ohjeiden noudattamisen valvonnassa kiinnitetään huomio myös siihen, että seurataan sovittujen toimenpiteiden toteutumista ja vaikutuksia, unohtamatta koskevien ohjeiden ajantasaisuutta.

Konsernipalveluista tuodaan lisäksi esiin, että riskienhallinta tulee kytkeytyä entistä tiiviimmin talouden ja toiminnan suunnitteluun ja seurannan prosesseihin. Myös henkilöstön tietoturva- ja tietosuojakoulutus tulee toteuttaa kattavasti koko henkilöstölle. Myös Joensuun Vesi -liikelaitos toteaa, että riskienhallinnan kehittämisessä on tulevaisuudessa tarkasteltava talouspohjan riittävyyttä. Lisäksi kasvavien kyberhaasteiden myötä on kiinnitettävä erityistä huomiota osaamisresurssin riittävyyteen.

Johtopäätökset

Kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen on kaupunginhallitus hyväksynyt 11/2023, jossa on ohje toimialojen, Joensuun Vesi-liikelaitoksen ja tytäryhtiöiden vuosittaisesta omasta sisäisestä tarkastuksesta.

Toimialat ja Joensuu Vesi -liikelaitos ovat raportoineet omana työnä tehdystä sisäisestä tarkastuksesta vuotta 2024 koskien kaupungin sisäisen valvonnan toimintaohjeen mukaisesti. Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö vie nämä toimialojen raportit sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi keväällä 2025 ja antaa ne myös tilintarkastajille tiedoksi. Kaupunki edellyttää koko kaupunkikonsernin toimivan kaupunginhallituksen 9/2023 hyväksymien Joensuun kaupungin eettisten ohjeiden mukaisesti. Toimialojen ja Joensuu Vesi -liikelaitoksen antamien selvitysten perustella toiminnassa ei ole vuonna 2024 ilmennyt korruptiota ja lahjontaa.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö korostaa, että kaupungin toimialojen toimintaa parannetaan jatkuvasti ja pyritään aktiivisesti vastaamaan muuttuvan toimintaympäristön haasteisiin. Ohjeiden ajantasaisuus on olennaista, jotta toiminta noudattaa voimassa olevia lakeja ja käytäntöjä. Sisäisen tarkastuksen yksikön monipuoliset tarkastukset auttavat varmistamaan toiminnan sujuvuuden ja sen, että mahdolliset ongelmat havaitaan ajoissa. Sisäinen tarkastus tuo raporteissaan esiin jatkosuosituksia toiminnan kehittämiseksi.

3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toimintatuotot yhteensä	79 100	77 654
Valmistus omaan käyttöön	3 792	4 290
Toimintakulut	-251 626	-253 054
Toimintakate	-168 734	-171 110
Verotulot	168 476	170 738
Valtionosuudet	39 938	56 313
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 392	1 113
Muut rahoitustuotot	7 777	8 768
Korkokulut	-6 489	-4 621
Muut rahoituskulut	-1 145	-2 871
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 535	2 389
Vuosikate	41 215	58 330
Poistot ja arvonalentumiset	-37 539	-37 432
Tilikauden tulos	3 676	20 898
Tilinpäätössiirrot		
Poistoeron lisäys	-368	-8 718
Poistoeron vähennys	2 554	2 848
Varausten lisäys	-3 200	-2 780
Varausten vähennys	368	9 298
Rahastojen lisäys		-668
Rahastojen vähennys	3	4
Tilikauden yli-/alijäämä	3 033	20 882
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / toimintakulut (%)	31,9	31,2
Vuosikate / Poistot (%)	109,8	155,8
Vuosikate euroa / asukas	523,4	747,2
Asukasmäärä 31.12.	78 743	78 060

Tuloslaskelman analysointi

Kaupungin tuloslaskelma kuvaa tilikauden tuloksen muodostumista ja sitä, riittääkö kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston ulkoiset tuotot ja kulut.

Kaupungin tilikauden tulos muodostui 3,7 milj. euroa ylijäämäiseksi, mikä oli 17,2 milj. euroa edellisen tilikauden tulosta heikompi. Tilikauden ylijäämä oli tuloksenkäsittelyerien jälkeen 3,0 milj. euroa, kun ylijäämä vuonna 2023 oli 20,9 milj. euroa. Kuten kuntatalous yleisesti, myös kaupungin talouden tilanne heikkeni hyvinvointialueuudistukseen liittyneiden kuntataloutta vuonna 2023 väliaikaisesti vahvistaneiden vaikutusten poistuessa. Vuoden 2024 tilinpäätös muodostui kuitenkin ennakoitua paremmaksi. Taloutta vahvisti erityisesti sijoitusmarkkinoiden vahva kehitys, loppuvuoden poikkeuksellisen hyvät verotilitykset sekä kaupungin menojen kehitys. Laaja-alaisella yhteistyöllä valmistelujen talouden sopeutustoimien myötä kaupungin nettomenot alenivat vuonna 2024 edellisvuoteen nähden 1,4 %. Sopeutustyön ohella menojen pienentämistä auttoi merkittävästi henkilöstön sairauspoissaolojen väheneminen. Henkilöstömenot eivät kasvaneet sopimuskorotuksista huolimatta.

Toimintatuottoja kertyi 79,1 milj. euroa, joka oli 1,4 milj. euroa eli 1,9 % enemmän kuin vuonna 2023. Toimintatuotot koostuvat myyntituotoista, maksutuotoista, tuista ja avustuksista ja muista toimintatuotoista.

Myyntituotot kasvoivat 4,8 milj. euroa edellisvuodesta. Myyntituotoista eniten kasvoivat metsänmyyntitulot, 1,6 milj. euroa, vesi- ja jätevesimaksut 1,0 milj. euroa ja pakolaisten toimeentulokorvaukset 0,8 milj. euroa. Myös tarvikkeiden ja palveluiden myynti kasvoi 0,6 milj. euroa. Metsänmyyntituloja saatiin vuonna 2024 yhteensä 2,4 milj. euroa. Merkittävä kasvu johtuu siitä, että metsänmyyntitavoitetta nostettiin vuodeksi 2024 osana talouden sopeuttamisohjelmaa. Pakolaisten toimeentulokorvauksia saatiin 1,3 milj. euroa, mikä johtuu siitä, että tilapäistä suojelua saavia pakolaisia saapui Joensuuhun ennakoitua enemmän. Vesi- ja jätevesimaksujen korotus 5 %:lla vuodelle 2024 ja veden kulutuksen tasaantuminen nostivat vesi- ja jätevesimaksuja. Myyntitulot kasvoivat kaikilla toimialoilla tasaisesti.

Maksutuotot pysyivät vuoden 2023 tasolla ja olivat 6,4 milj. euroa. Maksutuotoista merkittävimpiä ovat varhaiskasvatuksen asiakasmaksut, 1,2 milj. euroa, pääsymaksut, 1,1 milj. euroa, kansalaisopiston ja konservatorion opetusmaksut, 1,8 milj. euroa, sekä yhteisviemärintisopimuksista maksettavat tulot, 1,1 milj. euroa. Aiempina vuosina merkittävät maankäyttökorvaukset olivat vain vajaat 0,2 milj. euroa, mikä johtuu siitä, että isot asemanseudun ja Itärannan maankäyttösopimuskorvaukset on maksettu aiempina vuosina, eikä niitä enää kerry. Rakentamisen hiljentymisestä huolimatta rakennusvalvonta- ja tarkastusmaksut kasvoivat vajaan 0,1 milj. euroa edellisvuodesta.

Tuet ja avustukset laskivat merkittävästi edellisvuoteen nähden, -4,6 milj. euroa eli 32,8 %. Eniten vähenivät muut tuet ja avustukset valtiolta, -3,9 milj. euroa. Tämä johtui siitä, että valtio leikkasi hankerahoitusta kunnille merkittävästi. Palkkatuki laski 0,4 milj. euroa, mikä johtui palkkatukilainsäädännön muutoksista. Kelan korvaus työterveyshuollon järjestämisestä kasvoi 0,1 milj. euroa. Muut toimintatuotot kasvoivat 1,3 milj. euroa. Muiden rakennusten vuokrat kasvoivat 0,4 milj. euroa ja olivat 14,4 milj. euroa. Maa- ja vesialueiden vuokrat nousivat 0,6 milj. euroa ja muut vuokratuotot kasvoivat 0,1 milj. euroa. Pysyvien vastaavien luovutusvoitot kasvoivat 0,5 milj. euroa, kun myytiin mm. Kahilan talo ja Gävlenlinnan päiväkotit. Muut tuotot laskivat 0,3 milj. euroa.

Valmistus omaan käyttöön on tuloslaskelmassa kuluja oikaiseva erä, joka esitetään toimintatuottojen jälkeen ennen toimintakuluja. Tällä erällä aktivoidaan taseeseen kuluissa olevat investointimenot. Valmistus omaan käyttöön oli 3,8 milj. euroa vuonna 2024, joka oli 0,5 milj. euroa edellisvuotta vähemmän, mikä kertoo siitä, että investointeja rakennettiin hieman vähemmän omalla työvoimalla kuin edellisvuonna. Peruskaupungin osuus oli 2,9 milj. euroa ja Joensuun veden osuus 0,9 milj. euroa.

Toimintakuluja kertyi 251,6 milj. euroa, joka oli 1,4 milj. euroa eli 0,6 % edellisvuotta vähemmän. Tämä johtui talouden sopeutustoimista ja erityisesti henkilöstömenojen kasvun pysähtymisestä. Henkilöstömenot ovat toimintakulujen merkittävin erä. Henkilöstökulut olivat 118,6 milj. euroa, vain 0,17 milj. euroa edellisvuotta enemmän työ- ja virkaehtosopimusten korotuksista huolimatta. Henkilöstömenojen kehitykseen vaikutti merkittävästi henkilöstön sairaspöissaolujen vähentyminen vuoden 2024 aikana erityisesti varhaiskasvatuksessa, joka johti pienempään sijaisten tarpeeseen. Henkilöstön sairaspöissaolot olivat vuonna 2024 vain 8,9 päivää/HTV, kun ne edellisvuonna olivat 12,3 päivää/HTV. Palkkasumman kehitykseen vaikutti myös vuonna 2023 kunta-alan henkilöstölle sopimuksen mukaisesti maksetut kertaerät. Henkilökulujen kehitykseen vaikutti myös se, että henkilösivukuluprosentit laskivat vuodelle 2024. Henkilösivukulut olivat 22,6 milj. euroa vuonna, mikä oli lähes 0,7 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Toiseksi merkittävin toimintakulujen ryhmä on palvelujen ostot, jotka olivat 82,0 milj. euroa eli lähes -1,0 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Palvelujen ostoista merkittävimmät erät ovat kuljetuspalvelut (15,8 milj. euroa, +0,2 milj. euroa edellisvuodesta), majoitus- ja ravitsemuspalvelut (8,6 milj. euroa, +0,1 milj. euroa), asiakaspalveluiden ostot valtiolta eli kotikuntakorvaukset (8,8 milj. euroa, +0,3 milj. euroa), alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalvelut (7,5 milj. euroa, -0,8 milj. euroa), yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelimenot (7,3 milj. euroa, -0,1 milj. euroa), ICT-palvelut (5,8 milj. euroa, +0,2 milj. euroa) ja muut yhteistoimintaosuudet (5,8 milj. euroa, +0,1 milj. euroa). Muutokset olivat pääsääntöisesti pieniä eri tilien osalta, mutta alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa muutos oli hieman isompi, joka johtui pitkälti talvikunnossapidon pienemmästä tarpeesta aiempiin vuosiin verrattuna.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot vähenivät 0,6 milj. euroa. Muutos koostuu useista pienemmistä muutoksista. Merkittävimmät tiliryhmän menot ovat lämmityskulut, jotka olivat 4,7 milj. euroa, jossa oli kasvua 0,1 milj. euroa ja sähkö sekä kaasut, joka oli 3,9 milj. euroa, laskua edellisvuoteen -0,3 milj. euroa. Rakennusmateriaaleja ostettiin 1,3 milj. eurolla, joka oli -0,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän.

Avustukset olivat lähes 16,0 milj. euroa, joka oli 1,3 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Avustusten tiliryhmään kirjattavista menoista suurin on työmarkkinatuen kuntaosuus, joka oli 9,7 milj. euroa eli yli 0,9 milj. euroa vähemmän kuin vuonna 2023. Vuoden 2024 toteuma työmarkkinatuen kuntaosuuksessa oli 2020-luvun pienin. Avustukset yhteisöille olivat 3,7 milj. euroa, joka oli edellisvuoden tasolla. Avustuksiin kirjataan myös lasten kotihoidon tuki ja yksityisen hoidon kuntalisä. Kotihoidon tuki oli 0,2 milj. euroa vuotta 2023 matalammalla tasolla.

Muut toimintakulut olivat 18,5 milj. euroa, 1,3 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Muista toimintakuluista suurin erä ovat vuokrat. Rakennusten ja huoneistojen vuokrat olivat 14,9 milj. euroa, 1,5 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Rakennusten vuokrien lisäksi muita vuokria oli 1,7 milj. euroa, 0,2 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Kaupungin yhdistelty toimintakate oli -168,7 milj. euroa, joka 2,4 milj. euroa eli -1,4 % edellisvuotta vähemmän. Toimintakatteen pienentyminen on merkittävä asia, kun ottaa huomioon, että kuntien toimintakate kasvoi ennakollisten tilinpäätöstietojen mukaan yhteensä 1,8 %.

Verotulot olivat 168,5 milj. euroa, joka oli 2,2 milj. euroa eli -1,3 % edellisvuotta vähemmän. Kunnallisverotuotot olivat 122,6 milj. euroa, kiinteistövero 24,4 milj. euroa ja osuus yhteisöveron tuotosta 21,5 milj. euroa. Verotulokertymä aleni, koska vuoden 2023 verokertymää nosti hyvinvointialueuudistukseen liittyvät väliaikaiset vaikutukset, ns. verohännät. Verotulojen muutoksia on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.1.

Valtionosuuksia kertyi 39,9 milj. euroa, mikä oli 16,4 milj. euroa (-29,1%) edellisvuotta vähemmän. Muutos johtuu soteuudistuksen vuoksi tehdystä jälkikätestarkastuksesta. Valtionosuuksien lasku oli koko maan tasolla -6,6 %. Valtionosuuksien muutoksia on kuvattu tarkemmin luvussa 1.4.1.

Rahoitustuottojen ja kulujen toteuma oli 1,5 milj. euroa, joka oli 0,9 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Korkotuottoja ja muita rahoitustuottoja kertyi 9,2 milj. euroa. Isoin osa tuotoista, 5,4 milj. euroa, kertyi rahastojen hyvän tuloksen kautta. Sijoitusvuosi oli rahastojen kehityksen kannalta erinomainen. Lisäksi kohonnut korkotasoi kaupungille 0,3 milj. euroa enemmän tuloja. Korkotulot olivat 1,4 milj. euroa. Vastaavasti kohonnut korkotasoi vaikutti kaupungin korkokuluihin, joita kertyi 6,5 milj. euroa, mikä oli 1,9 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Muita rahoituskuluja kertyi 1,1 milj. euroa, mikä oli 1,7 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Vuonna 2023 erityisesti Tulevaisuusrahastosta kirjattiin arvopaperien myyntitappioita (1,9 milj. euroa), joita vuonna 2024 kirjattiin vain 0,3 milj. euroa.

Kaupungin vuosikate oli 41,2 milj. euroa, 17,1 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Vuosikate on kaupungin rahoitustulos, jolla pitkävaikutteisista tuotannontekijöistä aiheutuvat kulut, eli pysyvien vastaavien poistot katetaan. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Vuosikateprosentiksi muodostui 110 %, kun se edellisvuonna oli 156 %. Vuosikatteen riittävyyden mittarina pidetään kuntasektorilla 100 %:n tasoa, jos poistotaso vastaa vuosittaisia investointeja. Vuosikate kattoi poistot.

Suunnitelman mukaisia poistoja kertyi 34,4 milj. euroa, kun edellisvuonna niiden määrä oli 33,7 milj. euroa. Muutetussa talousarviossa poistojen määräksi arvioitiin 36,4 milj. euroa. Poistot toteutuivat alle talousarvion johtuen investointien ajoittumisesta vuoden aikana ja osan investoinneista siirryttyä vuoden 2025 puolelle. Arvonalentumisia kertyi 3,1 milj. euroa, kun vuonna 2023 arvonalentumisia kirjattiin 3,7 milj. euroa. Erityisesti arvonalentumisia tehtiin sellaisiin rakennuksiin, joiden tulontuottamiskyky ja jäljellä oleva poisto-aika eivät enää kohtaa. Isoimmat kohteet, joihin tehtiin arvonalennuksia, olivat Koy Pohjois-Karjalan Maakuntatalo, Louhiojan, liksenvaaran ja Rekivaaran koulut sekä Petäikkölän päiväkot.

Tilikauden tulokseksi muodostui 3,7 milj. euroa. Poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutosten jälkeen tilikauden ylijäämä oli 3,0 milj. euroa. Peruskaupungin tilikauden alijäämä oli -2,7 milj. euroa, rahastojen yhteenlaskettu ylijäämä oli 5,4 milj. euroa ja Joensuun Vesi-liikelaitoksen ylijäämä 0,3 milj. euroa. Koko kaupungin tuloksen muodostuminen eroteltuna peruskaupungin, liikelaitoksen ja rahastojen osuuksiin tuloslaskelmamuodossa on esitetty luvussa 6.2. Tilikauden ylijäämä kasvattaa taseen kertynyttä ylijäämää.

Tuloslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$=100 \cdot \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Tunnusluku osoittaa sen, kuinka suuri osuus toimintamenoista voidaan kattaa kunnan laskuttamilla toimintatuotoilla. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus toimintamenoista on rahoitettava verotuloilla, valtionosuuksilla ja muilla tuotoilla.

Vuosikate prosenttia poistoista

$$=100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Kun tunnusluvun arvo on 100 % tai suurempi, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä.

Vuosikate euroa / asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasluku}$$

Tunnusluvulla vuosikate euroa / asukas arvioidaan tulorahoituksen riittävyyttä. Sinällään luvulla ei ole kaikkia kuntia koskevaa tavoitearvoa.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	41 215	58 330
Tulorahoituksen korjauserät	-10 898	-544
	<u>30 317</u>	<u>57 785</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-51 362	-51 180
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	2 094	3 095
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	2 500	718
	<u>-46 768</u>	<u>-47 368</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 451	10 418
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-5	-3
Antolainasaamisten vähennys	2 010	1 333
	<u>2 005</u>	<u>1 330</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 000	25 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 744	-33 196
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-10 156	-3 580
	<u>29 100</u>	<u>-11 776</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-529	-341
Saamisten muutos	-677	3 804
Korottomien velkojen muutos	-7 297	-15 472
	<u>-8 504</u>	<u>-12 009</u>
Rahoituksen rahavirta	22 601	-22 455
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	116 209	110 059
Rahavarat 1.1.	110 059	122 096
	<u>6 151</u>	<u>-12 038</u>
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	13 894,3	12 702,1
Investointien tulorahoitus (%)	83,7	121,3
Laskennallinen lainanhoitokate	1,3	1,9
Lainanhoitokate	1,0	1,7
Kassan riittävyys (pv)	122	118
Asukasmäärä	78 743	78 060

Rahoituslaskelman analysointi

Rahoituslaskelmassa esitetään kaupungin tilikaudenaikaiset rahan lähteet ja niiden käyttö. Rahoituslaskelma kuvaa kirjattujen liiketapahtumien vaikutusta kaupungin rahavaroihin eli sitä, miten kaupungin rahavarat muuttuvat toiminnan johdosta tilikauden aikana. Laskelmassa ovat mukana kaupungin, Joensuun Vesi -liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston erät.

Toiminnan rahavirta, tulorahoitus, kuvaa tuloslaskelmassa esitettyjen tuottojen ja kulujen vaikutusta rahavaroihin. Se kertoo siitä, kuinka paljon varsinainen toiminta on tuottanut tilikauden aikana rahavaroja käytettäväksi investointeihin ja rahoituksellisen aseman muutokseen, kuten lainanlyhennyksiin. Tilikauden 2024 toiminnan rahavirta oli 30,3 milj. euroa, mikä oli 27,5 milj. euroa edellisvuotta heikompi vuosikatteen heikentymisen seurauksena. Vuodelle 2024 ei kirjattu satunnaisia eräiä. Tulorahoituksen korjauserissä toiminnan rahavirrasta oikaistaan investointien rahavirrassa esitettävät pysyvien vastaavien luovutusvoitot ja -tappiot huomioiden pakollisiin varauksiin kirjatut erät. Vuonna 2024 myyntivoittojen osuus oli 1,2 milj. euroa. Vuonna 2024 kirjattiin uusi 0,2 milj. euron pakollinen varaus Kanervan koulun vuokrasopimuksen mukaiseen investointierään. Siun Soten palkkaharmonisaatiota varten aiempina vuosina tehdyt pakolliset varaukset 9,9 milj. euroa purettiin, kun palkkaharmonisaatio maksettiin kevään 2024 aikana.

Investointien rahavirta kuvaa pysyvien vastaavien hyödykkeiden investointeihin käytetyn ja omaisuuden myynnistä saadun rahan vaikutusta rahavaroihin. Investointimenojen toteutuma oli 51,4 milj. euroa, kun edellisenä vuonna investointimenot olivat 51,2 milj. euroa. Vuoden 2024 investointimenot jäivät 5,1 milj. euroa talousarviossa arvioitua pienemmiksi, mikä johtui osan investoinneista jäämisestä kesken ja valmistumisen siirtymisestä vuodelle 2025. Rahoitusosuuksia investointimenoihin saatiin 2,1 milj. euroa. Syväsataman satamaraiteiden peruskorjaukseen saatiin EAKR-rahoitusta, pääpyöräilyreittien viitoitukseen ja Utrantien jalankulku- ja pyörätiehen Traficomien investointiavustusta ja Myllykosken siltaan LEADER-rahoitusta. Lisäksi Nollakan lähivirkistysalueen kehittämiseen saatiin AVI:n liikuntapaikka-avustusta. Toimitilahankkeista valtion avustusta saatiin Kaupungintalon muutokseen museoksi, Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaukseen ja Mehtimäen pallokentän huoltorakennuksen toteutukseen. Lisäksi rahoitusosuuksiin on kirjattu Joensuun Vesi-liikelaitoksen saamat yhteisviemäröintisopimuskumppaneiden rahoitusosuudet 0,3 milj. euroa. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustuloja kertyi 2,4 milj. euroa, kun niitä edellisvuonna oli 0,7 milj. euroa. Vuonna 2024 myytiin useita kiinteistöomistuksia, mm. kaupungin osuuksia Koy Pohjois-Karjalan Maakuntatalosta, Kahilan talo ja Gävlenlinnan päiväkotit. Maa- ja vesialueiden myynnistä kertyi 0,4 milj. euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirta oli 16,5 milj. euroa negatiivinen, kun se edellisvuonna oli 10,4 milj. euroa positiivinen. Tämä tarkoittaa sitä, että toiminnasta kertynyt rahavirta ei vuonna 2024 riittänyt kattamaan investointimenoja.

Rahoituksen rahavirta kuvaa niitä rahavirtoja, jotka on tarvittu varsinaisen toiminnan ja investointien rahoittamiseksi sekä rahoitusaseman muuttamiseksi tilikauden aikana. Rahoituksen rahavirta toteutui päättäneellä tilikaudella 22,6 milj. euroa positiivisena.

Antolainasaamiset vähentyivät 2,0 milj. euroa tytäryhtiöiden maksamien lainanlyhennysten vuoksi. Tämä sisälsi myös Canelco Capital Oy:n lainan loppumaksun 0,6 milj. euroa. Vuonna 2024 nostettiin uutta pitkäaikaista lainaa 80,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 40,7 milj. euroa. Lyhennekset tehtiin pääasiassa lainaohjelmien mukaisesti, mutta yksi pitkäaikainen laina järjesteltiin

uudelleen vuoden 2024 aikana. Lyhytaikaisten lainojen määrä väheni 10,2 milj. euroa. Tilinpäätöshetkellä kaupungilla ei ollut lyhytaikaista kuntatodistuslainaa, kun edellisvuonna sitä oli 8,0 milj. euroa. Tämän lisäksi lyhytaikaisten lainojen määrään laskettava konsernitilivelka pienentyi 2,2 milj. euroa eli kaupungin tytäryhtiöillä oli konsernitilillä 2,2 milj. euroa vähemmän rahaa kuin vuotta aiemmin. Kokonaisuutena kaupungin lainakanta kasvoi 29,1 milj. euroa. Lainakanta jäi hieman talousarviossa arvioitua pienemmäksi, koska loppuvuoden verotilitykset olivat niin hyvät, ettei ulkopuolista rahoitustarvetta ollut talousarviossa arvioidusti.

Muita maksuvalmiuden muutoksiin sisältyy toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset, saamisten muutos ja korottomien velkojen muutos. Toimeksiantojen varoihin on kirjattu Ely-keskuksen avustuksen osuudesta North Karelia Growth Fund-rahastoon maksettu 0,7 milj. euroa. Saamisten muutos oli -0,7 milj. euroa. Saamisissa isoin erä oli lainasaamiset konsernitililtä, -2,6 milj. euroa. Kyseessä on konsernitiliin liitettyjen yhtiöiden tilinpäätöshetkellä ollut limiittisaldo. Vuoden 2023 lopussa konserniyhtiöiden tileillä ei ollut limiittiä käytössä.

Korottomat velat vähenivät 7,3 milj. euroa. Korottomissa veloissa isoin erä ovat muut siirtovelat muille, josta käytännössä koko korottomien velkojen muutos muodostui. Muut siirtovelat muille sisältää tilinpäätöshetkellä avoinna olleet, tililtä maksamattomat osto- ja muut velat.

Kaupungin vuoden 2024 rahavarojen muutos toteutui 6,2 milj. euroa positiivisena. Kaupungin rahavarojen tilanne sisältää peruskaupungin, Joensuun Vesi -liikelaitoksen sekä rahastot ja oli vuoden lopussa 116,2 milj. euroa. Rahavaroihin lasketaan rahat ja pankkisaamiset sekä rahoitusarvopaperit. Peruskaupungin rahavarat vähenivät 0,4 milj. euroa. Rahastojen rahavarat kasvoivat 5,3 milj. euroa ja Joensuun Vesi-liikelaitoksen rahavarat kasvoivat 1,2 milj. euroa. Tunnusluku kassan riittävyys 122 päivää sisältää yhteenlaskettuna kaupungin, Joensuun Vesi -liikelaitoksen sekä rahastojen rahavarat.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen laskentakaavat

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitus-vaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, (%)

$=100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitusprosentti kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta kertoo, mikä osuus investoinneista on rahoitettu lainarahalla, pysyvien vastaavien myynneillä tai kassavarojen määrää alentamalla.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Laskennallinen lainanhoitokate

$$=(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Luotettavan kuvan kunnan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä kun tunnusluku on 1–2 ja heikko kun tunnusluvun arvo jää alle yhden.

Lainanhoitokate

$$=(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lainanlyhennysten maksuun. Jos kunnan lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla edellä mainittu lainakanta 31.12. kahdeksalla. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat, kuten kuntatodistukset.

Kassan riittävyys päivää

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla tai muilla kassavaroihin luettavilla erillä. Rahavaroihin lasketaan rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset.

3.3 Rahoitusasema ja sen muutokset

Vastaavaa	2024 1 000 €	2023 1 000 €	Vastattavaa	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Pysyvät vastaavat	529 607	521 358	Oma pääoma	329 001	325 971
Aineettomat hyödykkeet	1 578	1 720	Peruspääoma	210 232	210 232
Aineettomat oikeudet		59	Arvonkorotusrahasto	4 733	4 733
Muut pitkävaikutteiset menot	1 578	1 661	Muut omat rahastot	65 635	65 637
Aineelliset hyödykkeet	457 267	443 668	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	45 368	24 487
Maa- ja vesialueet	71 370	71 549	Tilikauden yli-/alijäämä	3 033	20 882
Rakennukset	188 374	192 568	Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	44 685	44 039
Kiinteät rakenteet ja laitteet	144 940	151 392	Poistoero	30 945	33 131
Koneet ja kalusto	7 577	7 350	Vapaaehtoiset varaukset	13 740	10 909
Muut aineelliset hyödykkeet	6 035	6 035	Pakolliset varaukset	281	10 155
Ennakomaksut ja keskenr. hankinnat	38 970	14 775	Muut pakolliset varaukset	281	10 155
Sijoitukset	70 761	75 971	Toimeksiantojen pääomat	7 435	7 827
Osakkeet ja osuudet	54 770	57 974	Valtion toimeksiannot	2 144	2 764
Muut lainasaamiset	15 280	17 290	Lahjoitusrahastojen pääomat	2 788	2 558
Muut saamiset	712	707	Muut toimeksiantojen pääomat	2 503	2 505
Toimeksiantojen varat	5 824	5 686	Vieras pääoma	290 113	268 310
Valtion toimeksiannot	2 144	2 764	Pitkäaikainen	213 094	174 178
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	1 755	1 660	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	207 871	168 650
Muut toimeksiantojen varat	1 925	1 262	Saadut ennakot	1 717	1 996
Vaihtuvat vastaavat	136 085	129 257	Liittymismaksut ja muut velat	3 483	3 483
Saamiset	19 876	19 198	Siirtovelat	25	50
Pitkäaikaiset saamiset		600	Lyhytaikainen	77 019	94 133
Muut saamiset		600	Joukkovelkakirjalainat	0	8 000
Lyhytaikaiset saamiset	19 876	18 598	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 779	32 744
Myyntisaamiset	8 894	8 358	Lainat muilta luotonantajilta	11 835	13 991
Lainasaamiset	3 959	1 384	Saadut ennakot	590	309
Muut saamiset	1 634	1 746	Ostovelat	11 858	12 905
Siirtosaamiset	5 388	7 110	Liittymismaksut ja muut velat	1 995	2 065
Rahoitusarvopaperit	110 400	105 071	Siirtovelat	17 961	24 119
Osakkeet ja osuudet	243	244	Vastattavaa yhteensä	671 515	656 301
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	8 977	8 563	Taseen tunnusluvut		
Joukkovelkakirjalainasaamiset	58 901	57 471	Omavaraisuusaste (%)	55,8	56,6
Muut arvopaperit	42 279	38 792	Suhteellinen velkaantuneisuus (%)	100,1	87,3
Rahat ja pankkisaamiset	5 810	4 988	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), (1000 euroa)	48 401,2	45 368,4
Vastaavaa yhteensä	671 515	656 301	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa/asukas	615	581
			Lainakanta (milj.euroa)	252,5	223,4
			Lainakanta, euroa / asukas	3 206	2 862
			Lainat ja vuokravastuut (milj. euroa)	391,0	373,8
			Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	4 966	4 789
			Lainasaamiset 31.12. (1 000 euroa)	15 280	17 290
			Asukasluku 31.12.	78 743	78 060

Taseen analysointi

Tase kuvaa kaupungin omaisuus- ja pääomaeriä tilikauden päättymishetkellä ryhmiteltynä luonteensa mukaisiin omaisuus- ja pääomaeriin. Tase sisältää myös Joensuun Vesi –liikelaitoksen ja elinkeino- ja tulevaisuusrahaston omaisuus- ja pääomaerät. Taseessa on kaksi puolta, vastaavaa ja vastattavaa. Yksinkertaistettuna vastaavaa tarkoittaa kaupungin omaisuutta ja varoja ja vastattavaa tarkoittaa kaupungin omaa ja vierasta pääomaa.

Kaupungin taseen loppusumma vuoden 2024 lopussa oli 671,5 milj. euroa, mikä oli 15,2 milj. euroa enemmän kuin edellisen vuoden vaihteessa.

Taseen vastaavaa puolen merkittävin omaisuuserä on pysyvien vastaavien aineelliset hyödykkeet, 457,3 milj. euroa, jotka muodostavat 68,1 % taseen loppusummasta. Aineellisten hyödykkeiden vuoden lopun tasearvo kasvoi edellisvuoteen nähden 13,6 milj. eurolla. Rakennusten arvo laski 4,3 milj. euroa edellisvuoteen nähden. Kiinteiden rakenteiden ja laitteiden arvo laski 6,5 milj. euroa, koneet ja kalusto -ryhmän arvo nousi 0,2 milj. euroa ja keskeneräisiin hankkeisiin kirjautui 39,0 milj. euron arvosta investointeja, mikä oli 24,2 milj. euroa enemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Tämä johtui siitä, että investointihankkeita oli enemmän kesken vuoden 2024 lopussa kuin vuotta aiemmin. Tämä myös vaikutti siihen, että korkeista investointimenoista huolimatta edellä kuvattujen omaisuuserien arvot laskivat. Uudet investoinnit kirjautuvat luonteensa mukaiseen omaisuuserään vasta investointin valmistuttua kokonaan.

Sijoituksissa osakkeiden ja osuuksien määrä oli 54,8 milj. euroa, mikä oli 3,2 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Isoin muutos tapahtui osakkuusyhteisöosakkeissa, -3,1 milj. euroa. Kaupunki myi vuoden 2024 aikana osan omistamistaan KOY Pohjois-Karjalan maakuntatalon osakkeista. Lisäksi yhtiön arvoon kohdistettiin arvonalennus. Lisäksi osakkuusyhteisöistä on kirjattu alas VisitKarelia Oy:n osakkeet, koska yhtiö on selvitystilassa ja sen toiminta on siirtynyt BusinessJoensuu Oy:lle. Lainasaamiset, 15,3 milj. euroa, pienenivät 2,0 milj. eurolla tytäryhtiöille ja Canelco Capital Oy:lle annettujen lainojen lyhennysten myötä. Canelco Capital Oy maksoi kaupungin myöntämän lainan pois vuoden 2024 lopussa. Muut saamiset sisältävät Tilakeskuksen ja Joensuun Vesi –liikelaitoksen siirto- ja palautuskelpoisia liittymismaksuja ja niiden arvo 0,7 milj. euroa oli edellisvuoden tasolla.

Toimeksiantojen varat olivat 5,8 milj. euroa ja ne muodostuvat kaupungin hoitamista toimeksiantojen välitystehtävistä (aravalainat). Lisäksi toimeksiantojen varat sisältävät erityiskatteiset rahastot (Turtaisen rahasto ja kaupungin lahjoitusrahasto) ja perintönä saatuja varoja. Toimeksiantojen varat kasvoivat 0,1 milj. euroa edellisvuodesta.

Vaihtuvat saamiset olivat 19,9 milj. euroa, 0,7 milj. euroa edellisvuotta suuremmat. Pitkäaikaisia saamisia ei ollut ollenkaan, kun niitä edellisvuonna oli 0,6 milj. euroa. Tämä johtuu siitä, että asemanseutuun liittyvä maankäyttökorvaus VR-Yhtymältä tuli maksetuksi kokonaan vuoden 2024 aikana ja uusia maankäyttökorvauksia ei ole kirjattu. Lyhytaikaisten saamisten määrä kasvoi 1,3 milj. euroa ja oli 19,9 milj. euroa. Myyntisaamisten määrä kasvoi 0,5 milj. euroa, mikä johtui siitä, että tilinpäätöshetkellä oli hieman enemmän avoimia saatavia kuin vuoden 2023 lopussa. Lainasaamiset kasvoivat 2,6 milj. euroa, mikä selittyy konserniyhtiöiden konsernitilivelan kasvamisella vuoteen 2023 verrattuna. Siirtosaamisten määrä väheni 1,7 milj. euroa edellisvuoteen nähden. Tämä johtuu monista yksittäisistä kirjauksista. Rahoitusarvopaperien arvo kasvoi 5,3 milj. euroa edellisvuoteen

nähdessä. Tämä johtui sijoitusmarkkinoiden hyvästä kehityksestä koko vuoden 2024 ajan, jonka vuoksi elinkeino- ja tulevaisuusrahaston varat kasvoivat.

Tilinpäätöshetkellä rahat ja pankkisaamiset kaupungin taseessa olivat 5,8 milj. euroa, 0,8 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

Taseen vastattavien merkittävin erä on oma pääoma, joka oli 329,0 milj. euroa ja 48,9 % taseen loppusummasta. Oman pääoman määrä kasvoi vuoden aikana tilikauden ylijäämän 3,0 milj. euroa verran. Muiden omien rahastojen rahastopääomat vähenivät kulttuurirahaston rahastosiiirron 2700 euron verran. Kaupungin omavaraisuusaste oli 55,8 %, mikä jää kuntatalouden hyvästä 70 %:n tavoitetasosta. Taseen kertynyt ylijäämä oli 48,4 milj. euroa.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset kasvoivat 0,6 milj. eurolla. Poistoero pieneni 2,2 milj. euroa ollen 30,9 milj. euroa. Entisiä investointivaroja purettiin 0,4 milj. euroa asemanseudun investointeihin liittyen ja uusi investointivaraus 3,2 milj. euroa muodostettiin Joensuun Vedelle Kuhasalon jätevedenpuhdistamon kolmannen puhdistuslinjan toteuttamiseen. Nämä on kuvattu tarkemmin luvussa 5.1.

Pakolliset varaukset olivat 0,3 milj. euroa. Vuoden 2024 aikana purettiin 10,1 milj. euroa pakollista varausta Siun Soten palkkaharmonisaatiokulujen Joensuun osuuden maksuun. Uutta pakollista varausta muodostettiin 0,2 milj. euroa Kanervalan koulun investointiosan korvaukseen koulun lakkautuessa ja vuokrasopimuksen päättyessä.

Toimeksiantojen pääomat olivat 7,4 milj. euroa, joka oli 0,4 milj. euroa edellisvuotta vähemmän. Toimeksiantojen pääomiin on kirjattu kaupungin hoitamien toimeksianto- ja välitystehtävien osalta velan (vastuun) määrä, josta kaupunki vastaa toimeksiantajalle. Toimeksiantojen pääomat muodostuvat välitetyistä lainoista (aravalainat) sekä lahjoitusrahastojen pääomista. Lisäksi toimeksiantojen pääomiin on kirjattu Ely-keskuksen kaupungille maksama avustus 2,5 milj. euroa, joka sijoitetaan edelleen North Karelia Growth Fund -pääomasijoitusrahastoon.

Vieraan pääoman määrä kasvoi 21,8 milj. euroa edellisvuodesta. Pitkäaikaisen vieraan pääoman osuus kasvoi 38,9 milj. eurolla ja lyhytaikaisen vieraan pääoman määrä väheni 17,1 milj. euroa. Vuoden 2024 tilinpäätöshetkellä taseen pitkäaikaiset lainat olivat 207,9 milj. euroa. Lainakantaan luetaan lisäksi lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan siirretyt vuonna 2025 erääntyvät pitkäaikaisten lainojen lyhennykset (32,8 milj. euroa, edellisvuoden tasolla), konsernitilirahoitus (11,9 milj. euroa, - 2,2 milj. euroa ed. vuoteen verrattuna) sekä kuntatodistustulot, joita ei vuoden 2024 lopussa ollut. Lainakannaksi muodostui 252,5 milj. euroa, 3206 euroa/asukas. Lainakanta kasvoi edellisvuoteen nähden 29,1 milj. euroa. Asukaskohtainen lainakanta kasvoi 344 euroa. Lainakanta jäi hieman talousarviossa ennakoitua alhaisemmalle tasolle, koska loppuvuoden 2024 ennakoitua paremmat verotilitykset helpottivat lainatarvetta. Talousarviossa oli varauduttu 88 milj. euron uuteen pitkäaikaiseen lainaan, kun uutta pitkäaikaista lainaa nostettiin 80 milj. euroa. Koko lainakanta (sis. kuntatodistukset ja konsernitilin käyttö) huomioden keskiporko oli 2,22 %, kun se edellisvuonna oli 2,44 %. Kiinteäkorkoisten lainojen (lainat, joiden korko pysyy muuttumattomana vähintään yhden vuoden ajan) osuus oli 65,7 % ja vaihtuvakorkoisten (lainat, joiden korko muuttuu vähintään kerran vuodessa) osuus 34,3 %. Keskimääräinen pääomapainotettu korkositoumus oli 2,1 vuotta. Lainakannan lisäksi kaupungin talonrakennusinvestointeja on rahoitettu kiinteistöleasingrahoituksella. Vuoden 2024 lopussa kiinteistöleasingvastuu huomioden sopimuksiin sisältyvä vastuu jäännösarvosta oli 60,3 milj. euroa. Kaupungin kiinteistöleasingrahoitus on vaihtuvakorkoista. Rahoitussopimusten

yhteenlaskettu suojausaste (lainakanta ja leasingvastuut) on noin 53,1 %. Suhteellinen velkaisuusaste oli 100,1 %, mikä tarkoittaa sitä, että koko vuoden käyttötulot (toimintatuotot, verotulot ja valtionosuudet) tarvittaisiin täysin kaupungin vieraan pääoman maksamiseksi. Edellisvuonna suhteellinen velkaantuneisuus oli 87,3 %.

Lyhytaikaisen vieraan pääoman vähentymistä 17,1 milj. euroa edellisvuoteen nähden selittää se, että vuoden 2024 lopussa ei ollut yhtään kuntatodistusta, kun taas edellisvuonna kuntatodistustalainaa oli 8,0 milj. euroa. Lisäksi konsernitilivelan pienentyminen -2,2- milj. euroa ja siirtovelkojen pienentyminen 6,2 milj. euroa osaltaan vaikuttivat siihen, että lyhytaikaisen vieraan pääoman vähentymiseen.

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste- %

=100* (Oma pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset) / (Koko pääoma – Saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntataloudessa keskimääräistä 70 % omavaraisuutta. 50 % tai alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100* (Vieras pääoma - Saadut ennakot)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden toimintatuotoista, verotuloista ja käyttötalouden valtionosuuksista.

Kertynyt yli- /alijäämä euroa

= (Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä))

Luku osoittaa kuinka paljon kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyt alijäämää, joka on katettava tulevinä vuosina.

Kertynyt yli-/alijäämä euroa/asukas,

= ((Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)) / Asukasmäärä)

Luku osoittaa asukaskohtaisen kertyneen ylijäämän tai katettavan kertyneen alijäämän.

Lainakanta ja lainakanta euroa/asukas

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan koko vieraspääoma vähennettynä saaduilla enakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Lainkanta euroa/asukas saadaan jakamalla lainakanta asukasmäärällä.

Lainat ja vuokravastuut 31.12. ja lainat ja vuokravastuut euroa/asukas

= Vieras pääoma – (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena. Lainat ja vuokravastuut per asukas saadaan jakamalla lainojen ja vuokravastuiden määrä asukasmäärällä.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

3.4. Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat, ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

Tulot	Milj. €	%	Menot	Milj. €	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	79,10	20,70 %	Toimintakulut	251,63	68,47 %
Verotulot	168,48	44,09 %	- valmistus omaan käyttöön	-3,79	-1,03 %
Valtionosuudet	39,94	10,45 %			
Korkotuotot	1,39	0,36 %	Korkokulut	6,49	1,77 %
Muut rahoitustuotot	7,78	2,04 %	Muut rahoituskulut	1,15	0,31 %
Satunnaiset tuotot			Satunnaiset kulut		
			Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- pakollisten varausten muutos	9,87	2,69 %
- Pysyv.vastaavien hyödykk. myyntiv.	-1,16	-0,30 %	- Pysyvien vastaavien myyntitappiot	-0,13	-0,04 %
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointimenoihin	2,09	0,55 %	Investointimenot	51,36	13,98 %
Pysyv.vastaavien hyödykk.luov. tulot	2,50	0,65 %			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennykset	2,01	0,53 %	Antolainasaamisten lisäykset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80,00	20,94 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	40,74	11,09 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys			Lyhytaikaisten lainojen vähennys	10,16	
Oman pääoman lisäykset			Oman pääoman vähennykset		
Kokonaistulot yhteensä	382,13	100,00 %	Kokonaismenot yhteensä	367,48	100,00 %

4 Kuntakonsernin toiminta ja talous

4.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Joensuu-konserniin kuului vuoden 2024 lopussa 13 tytäryhtiötä ja neljä tytäryhtiön tytärtä sekä yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär. Konsernitilinpäätöksen on yhdistetty emoyhteisön (Joensuun kaupunki) lisäksi 13 tytäryhtiötä (omistusosuus >50 %), neljä tytäryhtiön tytärtä ja yksi kommandiittiyhtiö, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär sekä kaksi kuntayhtymää, joiden toiminnassa kaupunki on jäsenenä.

Kaupungilla on 10 osakkuusyhtiötä, joissa omistusosuus vaihtelee 20 – 50 % välillä. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta. Osakkuusyhtiö VisitKarelia Oy asetettiin selvitystilaan ja yhtiön toiminta on siirtynyt Business Joensuulle. Yhtiö on lakkaamassa vuoden 2025 alkupuolella, joten yhtiö ei laatinut tilinpäätöstä 31.12.2024 tilanteesta eikä yhtiötä sen vuoksi yhdistellä konsernitilinpäätökseen.

	Yhdistelty konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
<i>Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt</i>	6 + 1*	
<i>Muut yhtiöt</i>	7 + 4**	
Kuntayhtymät	2	
Osakkuusyhteisöt	9	1***

* tytäryhtiön tytär Koy Jokikadun pysäköinti

** tytäryhtiön tytär Joensuun Satamarakennus Oy, Niskaparkki Oy, Joensuun Startup Kehitys Oy ja Startup -Rahasto Joensuu Ky, jonka vastuunalainen yhtiömies on tytäryhtiön tytär

*** Visit Karelia ei laadi tilinpäätöstä 31.12.2024 tilanteesta

4.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Joensuun kaupungilla katsotaan olevan kirjanpitolain mukaisesti määräysvalta konserniyhteisössä, kun sillä on

1. enemmän kuin puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä ja tämä äänen enemmistö perustuu omistukseen, jäsenyyteen, yhtiöjärjestykseen, yhtiösopimukseen tai niihin verrattaviin sääntöihin taikka muuhun sopimukseen; tai
2. oikeus nimittää tai erottaa enemmistö yhteisön hallituksen tai siihen verrattavan toimielimen jäsenistä taikka sellaisen toimielimen jäsenistä, joilla on oikeus, ja oikeus perustuu samoihin seikkoihin kuin 1) kohdassa mainittu määräenemmistö; tai
3. kaupunki muuten tosiasiallisesti käyttää määräysvaltaa yhteisöissä.

Konserniohjauksen välineet ovat omistajapolitiikka, konserniohjeet, talousarviossa asetetut yhtiökohtaiset tavoitteet, tavoite- ja tulossopimukset strategisesti merkittävimpien yhtiöiden kanssa, omistajaohjaus sekä konsernivalvonta.

Omistajapolitiikka on johtamisen väline, joka luo puitteet konsernijohtamiselle ja omistajaohjaukselle sekä konsernirakenteen määrittelylle kuten yhtiöiden perustamiselle, myymiselle, lopettamiselle, fuusioimiselle. Joensuun kaupungin omistajapolitiittinen ohjelma on hyväksytty valtuustossa 18.12.2017 § 156.

Kaupunginvaltuuston hyväksymän konserniohjeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kaupunkikonsernia ja kaupungin muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kaupunkikonsernin kokonaisuus huomioon ottaen. Konserniohjeen tavoitteena on kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnan läpinäkyvyyden lisääminen, kaupungin yhteisöistä saaman tiedon laadun parantaminen ja tiedonkulun tehostaminen. Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt konserniohjeen 25.2.2019 § 25 (muutos 30.9.2019 § 121). Konserniohje on käsitelty ja hyväksytty myös kaupungin tytäryhteisöjen yhtiökokouksissa ja hallituksissa sekä muiden kaupungin määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Näin tytäryhteisö on sitoutunut konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan.

Kaupunginvaltuusto päättää konserniohjeiden hyväksymisen lisäksi, konserniin kuuluvan yhteisön perustamisesta, emon vakuuksien antamisesta sekä osakepääoman korottamisesta, ellei talousarvion sitovuusohjeista muuta johdu.

Talousarviossa on asetettu yhtiökohtaiset toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumaa seurataan osavuosikatsausten yhteydessä. Tavoite- ja tulossopimukset vuosille 2022–2023 on hyväksytty kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa alkuvuonna 2022. Myös yhtiöiden hallitukset ovat käsitelleet ja hyväksyneet sopimukset. Sopimusten seuranta on tehty suunnitelman mukaisesti kevättalvella 2024. Tytäryhteisöjen taloutta ja toimintaa seurattiin vuonna 2024 tiiviisti omistajaohjausjaoston toimesta sekä toimitusjohtajien tapaamisissa että talouden ja toiminnan seurantaraporttein.

Kaupunginhallitus päättää kuntalain, hallintosäännön ja talousarvion puitteissa myös osakkeiden hankinnasta, myynnistä ja vaihtamisesta. Kaupunginhallitus päättää yhteisöjen pääomarakenteen muuttamisesta sekä antaa luvan tytäryhteisön käyttöomaisuuden luovuttamiseen silloin, kun kyseessä on tytäryhteisön kannalta merkittävä luovutus.

Kuntalain (410/2015) 48 § mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö. Hallintosäännön mukaan kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto mm. vastaa konsernin omistajapolitiikan ja konserniohjeiden valmistelusta, konserniohjauksesta konserniohjeissa määriteltujen yritysten osalta, hyväksyy tytäryhteisöjen kanssa tehtävät tavoite- ja tulossopimukset ja huolehtii muutoinkin omistaja- ja konserniohjauksen kehittämisestä ja omistajuuteen liittyvästä edunvalvonnasta.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olivat vuonna 2024 seuraavat tytäryhteisöt:

- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy

- Joensuun Kodit Oy
- Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli
- Joensuun Pysäköinti Oy
- Puhas Oy
- Business Joensuu Oy
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy

Lisäksi omistajaohjausjaosto on antanut ohjeet kaupungin edustajille seuraavissa yhtiöissä, joissa kaupunki on omistajana:

- Pohjois-Karjalan Energiaholding Oy
- Pohjois-Karjalan Sähkö Oy
- Meidän IT ja talous Oy
- Efetta Oy
- Polkka-Pohjois-Karjalan Tukipalvelut Oy
- VisitKarelia Oy

Muut yhteisöt olivat hallintopalvelujen ohjauksessa.

Kaupunginjohtajalla ja kansliapäälliköllä tai määräämällään konsernipalvelujen viranhaltijalla on ollut oikeus osallistua tytäryhteisön hallituksen kokouksiin. Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ja hallintopalvelujen ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallitusten kokouskutsut ja muu kokousaineisto on lähetettävä kansliapäällikölle samaan aikaan kuin tytäryhteisön hallituksen jäsenille. Kansliapäälliköllä on ollut oikeus pyytää tytäryhteisön toimitusjohtajalta selonteko kokouksen asialistalla olevasta asiasta ennen kokousta.

Konsernipalvelujen yksiköiden johtajat voivat toimialallaan antaa yleisohjeita konserniohjeiden toteuttamiseksi.

4.3 Strategiasta johdettujen valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden toteumat

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy

Karelia-ammattikorkeakoulu on monialainen ammattikorkeakoulu, jonka lakisääteisiä tehtäviä ovat koulutus, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta (TKI-toiminta) sekä aluekehitystehtävä.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiö toimii merkittävänä alueen asiantuntija-ammattien kouluttajana.	Valmistuneiden määrä • Amk, tavoitetaso 750 • Yamk, tavoitetaso 120	toteutui Valmistuneet • Amk 755 • Yamk 135
Yhtiö toimii merkittävänä työ- ja elinkeinoelämän tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toteuttajana.	Alueen kehittämiseen suunnatun TKI-rahoituksen ulkoinen osuus, tavoitetaso 4,5 milj. euroa	ei toteutunut TKI-rahoitus 3,12 milj. euroa

Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittämisen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä, tavoite-taso 0,01 milj. euroa	toteutui Liikevoitto 1,16 milj. euroa, tilikauden voitto 1,7 milj. euroa

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy

Yhtiö järjestää kattavasti liikunta-alan koulutusta sekä tukee ja kehittää alueen liikuntaa, urheilua sekä niihin liittyviä palveluita yhteistyössä urheiluseurojen ja muiden sidosryhmien kanssa.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiö on kansallisesti tunnettu ja sen järjestämä liikunta-alan koulutus on laadukasta sekä vetovoimaista. Yhtiö tukee kaupungin asukkaiden hyvinvointia ennaltaehkäisevästi ja tarjoaa mahdollisuuksia oman hyvinvoinnin edistämiseen Liikkuva Joensuu – verkoston toiminnan kautta.	Ammatillisen koulutuksen opiskelijavuosikertymä (sis. tutkinto- ja tutkinnonosatavoitteen koulutus sekä muu ammatillinen koulutus), tavoitetaso 120. Vapaan sivistystyön opiskelijapäivien määrä, tavoite 25 000 päivää.	ei toteutunut Opiskelijavuosikertymä 83, joka 69 % tavoitetasosta. toteutui Opiskelijapäiviä 25 814 tavoitteesta toteutunut 103 %.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittämisen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä, tavoite-taso; 0,05 milj. euroa	toteutui Tulos 0,21 milj. euroa

Joensuun Kodit Oy

Joensuun Kodit Oy omistaa ja vuokraa hallinnoimiaan vuokra-asuntoja. Yhtiö tarjoaa asuntoja kuntalaisille kaikissa elämän vaiheissa.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiö tukee toiminnallaan Joensuun kasvua ja elinvoiman kehittymistä. Mahdollisten uudisinvestointien toteuttamisalueet vastaavat kaupungin kasvusuuntia.	Asuntojen saatavuus. Tavoite-taso; Yhtiö kykenee tarjoamaan alueelle työn vuoksi muuttavalle asunnon vähintään kuukauden kuluessa, mikäli hakija täyttää asukkaan valintakriteerit. Toteuttamisalueet suunnitellaan yhdessä kaupungin yhdyskuntasuunnittelun ja maankäytön kanssa.	toteutui Yhtiö on tarjonnut asunnon työn vuoksi alueelle muuttaneelle 42 hakijalle. (Asuntohakemuksia jätettiin yhteensä 69 kpl) toteutui osittain Suunnittelu ei ole vielä valmis.

Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 0 milj. euroa.	toteutui + 1,4 milj. euroa
Yhtiö laatii pidemmän aikavälin suunnitelman korjausvelan vähentämiseksi ja niiden kohteiden kuntoluokan nostamiseksi, joiden kunnostaminen on taloudellisesti järkevää.	Suunnitelma on laadittu.	toteutui osittain Suunnitelma ei ole vielä valmis.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli

Yhtiö rakentaa, ylläpitää ja vuokraa asuntoja joensuulaisille peruskoulun jälkeisille opiskelijoille.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiö palvelee opiskelijoita kilpailukykyisin asumisratkaisuina. Soluasuntojen määrä sopeutetaan vastaamaan kysyntää.	Tilojen käyttöaste. Tilojen käyttöaste on korkea ja asuntoverkko vastaa kysyntää. Tavoitetasot: - soluasunnot 80 % - kaikki asunnot 94,4 %	toteutui Käyttöasteet: - kaikki 96,9 % - Solut 85,2 %
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja. Tavoitetaso; 0,5 milj. euroa.	ei toteutunut Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja: -0,725 milj. euroa
Yhtiö laatii pidemmän aikavälin suunnitelman korjausvelan vähentämisestä. Suunnitelman toteuttaminen käynnistetään.	Suunnitelma on laadittu ja käynnistetty.	toteutui Suunnitelma laadittu ja toteuttaminen aloitettu. Suunnitelmaa vielä tarkennetaan kuluvan vuoden aikana.

Joensuun Pysäköinti Oy

Yhtiön toimialana on pysäköintipaikkojen ja pysäköintilaitoksien rakentaminen, omistaminen ja ylläpitäminen sekä pysäköintipaikkojen myyminen tai vuokraaminen.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiö laatii pysäköintitoiminnan kehittämissuunnitelman ja käy aktiivista vuoropuhelua kaupungin sekä yritysten kanssa kaupunkikeskustan elinvoimaisuuden edistämiseksi.	Suunnitelma on laadittu.	toteutui Pysäköintitoimintaan etsitään koko ajan uusia tuotteita, esim. kokouspysäköinnit ja hallintotalon työntekijöiden pysäköinti. Yritys osallistuu aktiivisesti keskustan kehitykseen ja mm. Kauppakeskusturvallisuus työryhmään.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,1 milj. euroa	toteutui Tilikauden tulos on n. 0,7 milj. euroa johtuen yhdestä isosta autopaikkojen kaupasta.

Puhas Oy

Yhtiö on viiden kunnan omistama jätehuollon palveluyhtiö.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Uuden jätehuollon palvelutasosuunnitelman 2025–2026 laatiminen yhdessä kaupungin ja muiden omistajakuntien kanssa.	Suunnitelma on laadittu ja hyväksytty sekä yhtiön hallituksessa että jätelautakunnassa.	toteutui Suunnitelma on laadittu yhtiön toimesta, ja siihen perustuen tarpeellisia palvelutason muutoksia on käyty läpi yhdessä omistajakuntien ja jätehuoltoviranomaisen kanssa. Asia eteni suunnitellusti ja päivitetty palvelutaso hyväksyttiin jätelautakunnassa loppuvuodesta 2024.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiö toimii kustannustehokkaasti siten, että jätemaksujen maksutaso on asiakkaille kohtuuhintainen. Yhtiö laatii vuonna 2024 suunnitelman maksutason saamisesta. (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon. Suunnitelma tulee käynnistää v. 2025.	Kiinteistöliiton Indeksitalo-kustannusvertailu (€/m ² /kk). Tavoitetaso: sijoittua 21 suurimman kunnan/kaupungin (C21) jätehuollon kustannusten keskiarvoon. Keskiarvo jätehuollossa v. 2022: C21 0,21 €/m ² /kk, Puhas Oy 0,25 €/m ² /kk.	toteutui Yhtiön on toteuttanut suunnitelmallisesti toimenpiteitä jätemaksujen kustannustason laske-miseksi (mm. palvelutason kehittämisprosessi, sisäiset prosessit). Yhtiö on pitänyt maksutason ennallaan vuonna 2024 (0,25 €/m ² /kk) samalla, kun C21-kuntien keskiarvo on kohonnut (0,22 e/m ² /kk).

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy

Yhtiön toimialana on ylläpitää tuotanto-, liike- ja palvelurakennuksia ja luovuttaa niitä edellä mainittujen palvelujen tuottamiseksi Joensuun alueella.

Strategiset kehittämistavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiö edistää Joensuussa jo toimivien ja kaupunkiin sijoituvien uusien yritysten kilpailukykyä tarjoamalla vetovoimaisia toimitiloja.	Yritysten tarpeisiin räätälöidyt toimitilat kilpailukykyiseen hintaan; Tavoitetaso vuokralle 6,00 €/m².	toteutui Yhtiö tuottaa omin toimin lisäarvoa yrittäjäyyskaupunki Joensuulle. Pamilonkatu 9:n uudisosa valmistui 12/2023. Tulipalossa vaurioitunut rakennuksenosa valmistui ja tilat luovutettiin käyttäjälle 15.3.2024. GreenParkin alueelle rakennettiin asiakkaalle suuri teollisuushallin katos, joka valmistui elokuussa. Maaliskuussa myytiin Enossa konepajahalli uudelle yrittäjälle. Halli jäi helmikuussa tyhjäksi edellisen toimijan konkurssista johtuen. Maaliskuussa remontoitiin kahta liiketilaa uusille asiakasyrityksille Puronsuunkadulla ja Kaislaka-dulla. Vuoden lopussa ostettiin Sata-matie 1:stä teollisuushalli, jossa myyjä jatkaa vuokralaisena. Vuokrataso keskimäärin 6,95 €/m²/kk.
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiön toiminta on kannattavaa.	Tilikauden yli-/alijäämä. Tavoitetaso; 0,05 milj. euroa	toteutui Budjetoitu tulos -0,324 milj. euroa/vuosi Toteuma n. 0,079 milj. euroa

Business Joensuu Oy

Yhtiö tuottaa kaupungille palveluita yritysten käynnistämiseen, kasvuun, kansainvälistymiseen, investointeihin ja sijoittumiseen alueelle.

Strategiset kehittämistävoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Ekosysteemisopimuksen kärkitoimialojen TKI-toiminnan kautta saatava vaikutavuuden kasvu.	Joensuuhun sijoittuu tai tänne perustetaan vihreän siirtymän yrityksiä, tavoitetaso 5 kpl	toteutui 14 kpl
Talouden tavoitteet	Mittari ja tavoitetaso	Toteuma 12/2024
Yhtiön toiminta on kannattavaa ja toiminnan edelleen kehittäminen on mahdollista.	Yhtiön liikevaihto ja tulos. Tavoitetaso; Yhtiön liikevaihto on budjetoidun mukaisesti 12,2 milj. euroa ja liikevoitto 0,8 milj. euroa	toteutui Liikevaihto 11.9 milj. euroa Tulos 1.4 milj. euroa

Konserniyhtiöiden talouslukuja

Luvuista ei ole eliminoitu yhtiöiden ja kaupungin keskinäisiä eriä.

Yhtiö (1 000 euroa)	Liikevaihto 2024	Voitto/tappio 2024	Taseen loppusumma 2024	Lainakanta 31.12.2024	Lainakannasta kaupungilta saadut lainat 31.12.2024 *	Takaukset 31.12.2024
Tytäryhteisöt						
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	2 691,8	210,4	1 099,3	0,0	0,0	0,0
Jns Kodit Oy	33 428,1	0,0	179 779,1	139 994,4	12 271,8	35 755,6
Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	35,1	-15,8	443,0	0,0	0,0	0,0
Jns Pysäköinti Oy	1 115,7	722,9	10 973,5	0,0	0,0	0,0
Joensuun Niskaparkki Oy	121,4	-329,6	4 893,0	0,0	0,0	0,0
Joensuun Satama Oy	588,1	76,3	719,4	16,3	0,0	0,0
Jns Satamarakennus Oy	63,5	-9,5	430,7	0,0	0,0	0,0
Puhas Oy	12 380,5	325,9	24 249,7	0,0	0,0	0,0
Business Joensuu Oy	11 918,0	1 387,6	34 529,8	9 586,2	1 262,7	5 179,0
Jns Startup Kehitys Oy	44,7	27,8	146,7	0,0	0,0	0,0
Startup -Rahasto Joensuu Ky	0,0	-427,6	1 383,6	0,0	0,0	0,0
Jns Yrityskiinteistöt Oy	3 589,4	79,2	24 847,4	14 748,4	0,0	10 227,1
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	22,8	-8,7	459,6	0,0	0,0	0,0
Opisk.asunnot Oy Jns Elli	17 671,1	-0,2	118 936,9	91 531,7	1 678,6	86 538,0
Ki Oy Uimaharjunhaka	141,0	0,0	553,0	312,5	0,0	312,5
As Oy Enon Tuuliharju	106,4	14,3	1 304,2	0,0	0,0	0,0
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	61,0	-27,3	497,1	0,0	0,0	0,0
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	32 752,5	1 709,7	22 120,9	0,0	0,0	0,0
YHTEENSÄ	116 731,0	3 735,3	427 366,9	256 189,4	15 213,1	138 012,2

*Ei sisällä konsernitilivelkaa, jota 31.12.2024 oli Joensuun Kodit Oy:llä, Opiskelija-asunnot Joensuun Elli Oy:llä ja Business Joensuu Oy:llä.

Konserniyhtiöiden yhteenlaskettu liikevaihto oli 116,7 milj. euroa (114,3 milj. euroa vuonna 2023). Yhtiöiden yhteenlaskettu tulos oli kokonaisuudessaan 3,7 milj. euroa (3,3 milj. euroa vuonna 2023).

Konserniyhtiöiden lainakanta oli 257,4 milj. euroa (266,6 milj. euroa vuonna 2023). Tästä 90,4 % kohdistuu vuokrataloyhtiöihin. Kaupungin takaukset tyttärille olivat 138,0 milj. euroa (143,7 milj. euroa vuonna 2023). Laskua edellisvuoteen nähden oli 5,7 milj. euroa.

Tytäryritysten yhteenlaskettu taseen loppusumma pieneni edellisvuoteen nähden 2,9 milj. euroa ja oli 427,4 milj. euroa vuoden 2023 lopussa.

4.4 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Lokakuussa 2023 päätettiin (KV 30.10.2023 § 107), että Joensuun kaupunki järjestää Pohjois-Karjalan maakunnan kunnille 1.1.2025 siirtyvät työvoimapalvelut yhteistoimintana osallistumalla maakunnalliseen työllisyysalueeseen, jonka kuntalain mukaisena vastuukuntana toimii Joensuun kaupunki. Valmistelutyötä tehtiin koko vuoden 2024 ajan Joensuun kaupungin yhteisvalmisteluyksikön toimesta.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuun muutoksen myötä Joensuun kaupungin vastuukuntana tuli järjestää myös riittävät tilat työvoimapalveluiden toteuttamiseksi. Toimitiloja koskevan kartoituksen perusteella työllisyyspalveluiden sekä International House Joensuun palvelut päätettiin keskittää samaan toimitilaympäristöön kaupungin hallintotalon välittömään yhteyteen. Toimitilajärjestelyjen toteuttamiseksi kaupunginhallitus päätti 25.3.2024 § 109 myydä Kiinteistö Oy Pohjois-Karjalan Maakuntatalon osakkeita ja vuokrata osa myydyistä tiloista takaisin perusparannuksen jälkeen. Lisäksi tiloja vuokrattiin asiakaspalvelutyötä varten myös Torikatu 19:n kiinteistöstä. Myynnin myötä kaupunginosuus yhtiöstä on 28,3 %, kun se aiemmin oli 38,5 %. Yhtiö säilyy siten kaupungin osakkuusyhtiönä.

Tammikuussa 2024 kaupunginhallitus hyväksyi (KH 22.01.2024 § 14) matkailumarkkinoinnin palvelusopimuksen ja VisitKarelia Oy:n liiketoiminta operatiivisine toimintoineen luovutettiin Business Joensuu Oy:lle. VisitKarelia Oy puretaan kevään 2025 aikana.

Business Joensuu Oy:n 100 %:sesti omistama tytäryhtiö Photonics Center Oy sulautui osaksi Business Joensuu Oy:tä 30.6.2024

Joensuun kaupunki on osallistunut Valtioneuvoston kanslian asettamaan valmisteluryhmän toimintaan, jonka tavoitteena on ollut Itäisen Suomen ohjelman laatiminen. Itäisen Suomen ohjelman valmistelu on käynnistetty Petteri Orpon hallitusohjelman mukaisesti keväällä 2024. Ohjelman valmisteluryhmässä ovat olleet edustettuina alueen maakunnat (Kymenlaakso, Etelä-Savo, Pohjois-Savo, Etelä-Karjala, Pohjois-Karjala sekä Kainuu) sekä ohjelman valmistelun kannalta keskeiset ministeriöt. Ohjelman valmistelua on tukenut laajasti sidosryhmiä edustava neuvottelukunta. Itäisen Suomen ohjelman neuvottelukunnan toimintaan osallistui kaupunginjohtaja Jere Penttilä. Itäisen Suomen ohjelma valmisteltiin pääosin vuoden 2024 aikana ja se julkaistiin 6.2.2025.

Itäisen Suomen ohjelman tavoitteena on edistää ohjelma-alueen taloudellista kasvua, elinvoimaa, investointeja, osaamisen kehittämistä ja työvoiman saatavuutta. Toimenpiteillä edistetään myös koko Suomen huoltovarmuutta ja omavaraisuutta muuttuneessa turvallisuuspoliittisessa tilanteessa. Itäisen Suomen ohjelma on tunnistettu myös itse aluetta laajempänä, EU-tasoisena strategisena kysymyksenä, jossa elinvoimaisuuden vahvistaminen nähdään keskeisenä asiana myös koko EU:n turvallisuuden näkökulmasta. Itäisen Suomen ohjelman toimeenpano kestää koko hallituskauden ja

osa toimenpiteistä jatkuu myös sen jälkeen. Ohjelman toimeenpanossa korostuu elinkeinoelämän, alueiden, kaupunkien ja kuntien, korkeakoulujen ja valtion välinen yhteistyö ja sen tiivistäminen.

Joensuun kaupunginvaltuusto hyväksyi talouden sopeutusta koskevat linjaukset kokouksessaan 17.6.2024 § 49. Osana talouden sopeutussuunnitelmaa laadittiin myös konsernirakenneselvitys, jonka tavoitteena oli kartoittaa konkreettisia toimenpiteitä Joensuun kaupunkikonsernin rakenteen tehostamiseksi, edistää konsernikokonaisuuden tehokkuutta ja taloudellisuutta sekä löytää tarkoituksenmukaisimmat ratkaisut konserniyhtiöiden vastuulla olevien tehtävien hoitamiseen siten, että ne tukevat parhaalla mahdollisella tavalla myös kaupungin toimintaa ja taloutta. Konsernirakenneselvitys käsiteltiin valtuustossa 9.12.2024 § 93 ja sen yhteydessä hyväksyttiin Joensuun Kodit Oy:n ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellin yhtiöiden fuusioiminen yhdeksi yhtiöksi.

Hyvinvointialueyhteistyö on jatkunut keväällä 2023 hyväksytyn sopimuksen ”Pohjois-Karjalan kuntien, Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen ja Pohjois-Karjalan maakuntaliiton sopimus yhdyspintarakenteista, toimintamalleista, työnjaosta ja tiedonkulusta” mukaisesti (KH 17.4.2023 § 140).

4.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Joensuun kaupunki aloitti 1.1.2025 toimintansa työvoimapalvelujen maakunnallisena vastuukuntana, joka järjestää työnhakija- ja työnantaja-asiakkaille suunnattuja lakisääteisiä työvoimapalveluja. Palvelut ovat osa Pohjois-Karjalan työllisyyden ekosysteemiä, jonka tehtävänä on maakunnan työllisyyden ja elinvoiman edistäminen laajassa kumppanuusverkostossa. Työllisyysalue vastaa ekosysteemin hallinnosta. Ekosysteemin järjestäytymisestä ja kumppanuuksista on sovittu erillisellä kumppanuussopimuksella alkuvuodesta 2025 ja toiminnan kehitystyö jatkuu kuluvan vuoden aikana. Talous haastaa työllisyysalueen toimintaa ja kehitystyötä jatkossa voimakkaasti, sillä valtionosuudet työllisyyspalvelujen järjestämiseksi vähenevät n. 8,4 milj. euroa verrattuna tilanteeseen, jolloin valtio tuotti vastaavat palvelut. Valtionosuuksien vähentäminen toteutetaan vuoteen 2027 mennessä.

Työ- ja elinkeinoministeriö valmistelee parhaillaan muutoksia hankintalakiin (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista) ja erityisalojen hankintalakiin. Hankintalakia esitetään uudistettavan muun muassa edistämällä markkinakartoitusta ja hankinnan huolellista valmistelua. Hallitusohjelman mukaisesti ehdotuksessa esitetään sidosyksiköiden käytön rajoittamista hankintojen toteuttamisessa asettamalla sidosyksikön omistukselle yleisen edun huomioon ottava vähimmäisomistusosuutta koskeva vaatimus (10 prosenttia). Vähimmäisomistusosuusvaatimus tarkoittaisi, että kunkin omistajan tulisi hallita vähintään kymmenesosaa yhtiön äänimäärän tuottavista osakkeista tai vastaavasta osuudesta. Vähimmäisomistusvelvoite ulottuisi myös sidosyksikön mahdollisiin tytär- tai sisaryhtiöihin. Sidosyksikkömuutos tulisi voimaan 1,5 vuoden siirtymäajalla, paitsi jätealalla, jonka osalta siirtymäaika olisi 2,5 vuotta. Mikäli hankintalain muutos etenee esitetysti, aiheuttaa tämä muutostarpeita Joensuun konsernirakenteeseen.

Joensuun Kodit Oy:n ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellin yhtiöiden fuusioiminen yhdeksi yhtiöksi kaupunginvaltuuston 9.12.2024 § 93 päätöksen mukaisesti etenee ja fuusion on tarkoitus toteutua 1.9.2025 alkaen.

Kiinteistö Oy Uimaharjun Hakan taloudellinen tilanne on ollut esillä viimeisten vuosien aikana useamman kerran kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa sekä kaupunginhallituksessa. Yhtiön vaikean taloudellisen tilanteen johdosta kaupunginhallitus päätti 10.2.2025 § 49 lainan takaajan

ominaisuudessa maksaa yhtiön joulukuussa 2024 ja helmikuussa 2025 erääntyneiden lainojen lyhennykset korkokustannuksineen. Yhtiön tilannetta tarkastellaan seuraavan kerran toukokuussa 2025 omistajaohjausjaostossa.

Joensuun kaupungin omistajapolitiittinen ohjelma ja konserniohje uudistetaan vuoden 2025 aikana.

4.6 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä vuodelta 2024

Kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa annettava tiedot, miten konsernivalvonta on kuntakonsernissa järjestetty, onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja miten konsernivalvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella. Selonteon laatimisvelvollisuus perustuu kuntalakiin ja Kirjanpitolautakunnan hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeeseen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Sisäisen tarkastuksen yksikkö valmisteli selonteon konsernivalvonnan järjestämisestä sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi ja edelleen kaupungin tilinpäätöksen toimintakertomuksessa kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seurantaa, analysointia ja raportointia. Konsernivalvonnalla tarkoitetaan myös konserniohjeen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumisen seurantaa. Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupungin hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto, kaupunginjohtaja ja kansliapäällikkö. Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Kaupunginjohtajan tehtävä on vastata vielä erikseen sisäisestä valvonnasta.

Kaupungin toiminnot on järjestettävä ja johtamistehtävät hoidettava niin, että organisaation kaikilla tasoilla ja kaikissa toiminnoissa on riittävä sisäinen valvonta.

Kaupunginhallituksen tehtävänä on huolehtia sisäisen valvonnan järjestämisestä ja käsitellä sisäisen tarkastuksen yksikön vuosiraportti. Sisäisen tarkastuksen yksikkö arvioi objektiivisesti ja riippumattomasti sisäisen valvonnan, riskienhallinnan ja konsernivalvonnan järjestämistä ja tuloksellisuutta, raportoi arvioinnin tuloksista sekä esittää toimenpide-ehdotuksia järjestelmän kehittämiseksi. Sisäisen tarkastuksen yksikkö raportoi kaupunginhallitukselle, sisäisen tarkastuksen toimikunnalle ja kaupunginjohtajalle.

Kaupunginhallitus on asettanut Sisäisen tarkastuksen toimikunnan sekä hyväksynyt Sisäisen valvonnan toimintaohjeen.

Konserniohjauksen välineet ovat konsernistrategia, omistajapolitiikka, konserniohjeet, yhtiöille valtuuston asettamat tavoitteet, omistajaohjausjaoston hyväksymät tavoite- ja tulossopimukset strategisesti merkittävimpien yhtiöiden kanssa sekä hallitusehdokkaiden nimeäminen kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisöjen hallituksiin.

Kaupunginvaltuusto saa tytäryhteisöjä koskevia tietoja käyttöönsä mm. talousarvion ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä. Kaupungin talousarviossa ja -suunnitelmassa on otettu huomioon kaupunkikonsernin talouden vastuut ja velvoitteet, kuten konserniyritysten merkittävimmät investoinnit ja lainakannan muutokset.

Valtuusto on asettanut vuodelle 2024 yhtiökohtaiset strategiset kehittämistavoitteet sekä talouden tavoitteet omistajapoliittisessa ohjelmassa strategisiksi mainituille sekä kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa oleville yhtiöille. Lisäksi vuonna 2024 edellä mainittujen yhtiöiden tulee huomioida kaikessa toiminnassaan työllisyysnäkökulma. Tämä tarkoittaa yhtiön osallistumista työllisyystoimenpiteisiin esimerkiksi työkokeilun, palkkatukityöllistämisen tai hankintojen keinoin.

Tytäryhteisön taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin. Yksityiskohtaisemmista tytäryhteisölle asetettavista tavoitteista sovitaan yhteisön kanssa tehtävässä tavoite- ja tulossopimuksessa. Tavoite- ja tulossopimukset vuosille 2022 - 2024 on käsitelty ja hyväksytty kaupunginhallituksen omistajaohjausjaostossa alkuvuonna 2022. Omistajaohjausjaostossa seurataan näiden sopimuksien toteutumista konserniyritysten talouden ja toiminnan seurantaraportilla maalisk., heinä- ja syyskuun lopun tilanteista sekä tarkemmalla tasolla tilinpäätöksen yhteydessä.

Omistajaohjausjaoston tehtävänä on mm. määrätä kaupungin edustajat yhteisöjen ja säätiöiden yhtiö- ja vuosikokouksiin ja antaa heille toimiohjeet siltä osin, kun yhteisöt ja säätiöt ovat konserniohjeiden mukaan jaoston ohjauksessa tai jaosto konserniohjeen mukaan muuten vastaa edustajien määräämisestä ja toimiohjeiden antamisesta.

Kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto ja hallintopalvelut päättävät hallitusehdokkaiden nimeämisestä ohjauksessaan olevien tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin voidaan nimetä kaupunkikonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kaupunkikonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua. Kansliapäällikön tehtävänä on valmistella tytär- ja osakkuusyhtiöiden hallintoelinten jäsenien valinta ja kaupungin puhevallan käyttö yhtiö- ja vuosikokouksissa.

Kaupungin omistajaohjausjaosto hyväksyi 20.1.2025 § 4 päivitetyn sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeen tytäryhteisöille 1.2.2025 lukien sekä kumosi vanhan päätöksen 9.4.2018 § 35.

Omistajaohjausjaoston päätöksissä on annettu sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeet osalle tytäryhteisöistä siitä, että kukin tytäryhteisö laatii vuosittain sisäisen tarkastuksen suunnitelman, joka käsitellään tytäryhteisön hallituksessa. Tarkastuksesta raportoidaan sekä tytäryhteisön hallitukselle että sisäisen tarkastuksen toimikunnalle tarkastuskauden lopussa, kuitenkin viimeistään seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Kunkin yhtiön toimitusjohtaja ja hallitus vastaavat sisäisestä tarkastuksesta/-valvonnasta yhtiönsä osalta. Tarkastus tehdään yhtiön omana työnä.

Konserniohjeen mukaan kaupungin sisäisen tarkastuksen yksiköllä on oikeus saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle haltuunsa mahdollisesti saamaansa salassa pidettävää tietoa.

Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö teki vuonna 2024 merkittävimpiin tytäryhtiöihin lähipiirika-toituksen tarkastuksen yhteistyössä yhtiöiden kanssa. Samoin tytäryhtiöiden edustajien kanssa on käyty Teamsin kautta etänä läpi uusi tytäryhteisöjen tilintarkastuspalveluiden sopimus 1.7.2025 al-kaen. Sopimuksesta on vielä erikseen tiedotettu tytäryhteisöjä 31.1.2025 kevään 2025 yhtiökokouk-sia varten.

Selonteko pohjautuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston ohjauksessa olevien tytäryhteisö-jen johdon itsearviointeihin (Joensuun Yrityskiinteistöt Oy, Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy, Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli, Joensuun Kodit Oy, Puhas Oy, Karelia Ammattikorkeakoulu Oy, Business Joensuu Oy ja Joensuun Pysäköinti Oy).

Toimivalta ja vastuunjako konserniohjauksessa

Yhtiöiden mukaan ohjeiden anto, tiedonkulku ja konserniohjeet ovat olleet riittävät

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että ohjeiden anto on ollut riittävää ja sitä on ollut sopivissa määrin, ja lisäohjeita on saanut tarvittaessa pyytämällä.

Yhtiö toteaa, onko tiedonkulku ollut riittävää ja toimivaa ainakin toimitusjohtajan näkökulmasta. Vuo-den 2023 aikana kiinnitettiin huomiota myös siihen, että viestintä olisi toimivampaa myös hallituksen puheenjohtajan suuntaan – tämä ehkä hieman jäänyt taka-alalle vuoden 2024 aikana. Konsernisel-vitys toi omia haasteitaan, mutta kun asiasta viestittiin avoimesti, riittävästi ja ajantasaisesti, niin haasteista selvittiin rakentavassa hengessä. Toimitusjohtajien tapaamiset hyvä lisä vuoteen.

Yhtiö myös selventää, että konserniohjeet ovat olleet riittävät ja lisäohjeita on tämänkin osalta saanut hyvin tarvittaessa.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että ohjeidenanto yhtiölle on riittävää, samoin tiedonkulku. Kon-serniohjeet ovat riittävät yhtiön toiminnan toteuttamiseksi. Joensuun kaupungin konserniohjeet vah-vistettiin käytettäväksi yhtiössä yhtiökokouksessa 2019. Business Joensuu Oy on tuonut lisää sel-keyttä työnjaon vastuualueisiin elinvoimatoimijoiden välillä.

Business Joensuu Oy toteaa, että tiedonkulku yhtiölle on ollut pääsääntöisesti riittävää ja toimivaa.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi

Yhtiöiden mukaan yhtiöille asetettu tavoiteasettelu on ollut tarkoituksenmukaista ja riittävää sekä myös konsernijohtajan ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että tavoiteasettelu on riittävä ja tarkoituksenmukainen. Joen-suun kaupunki ja Joensuun Yrityskiinteistöt Oy ovat tehneet tavoite- ja tulossopimuksen vuosille 2022–2023, josta on tehty toinen väliarviointi huhtikuussa 2023. Sopimusta on päivitetty 22.2.2024. Tavoite- ja tulossopimuksen uusimisesta kaupunki ohjeistaa vuoden 2025 aikana.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että yhtiön tavoitteenasettelu on tarkoituksenmukainen ja linjassa ISLO:n strategisten tavoitteiden kanssa. Yhtiötä koskeva tavoiteasettelu on ollut riittävä ja täyttää hyvän tavoitteenasettelun kriteerit eli tavoitteet ovat sopivan haastavia, mutta saavutetta-vissa. Yhtiö myös toteaa, että konsernijohtajan ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää, vaikka se on ollut vuoden 2024 aikana melko kepeähköä. Tässä vaiheessa sen todetaan kuitenkin olevan täysin riittävää.

Business Joensuu Oy toteaa, että yhtiötä koskeva tavoiteasettelu on ollut riittävä, tavoitteita on asetettu paljon ja niiden määrä on kasvanut edellisestä tilikaudesta. Myös konsernijohtoon ohjaus tavoiteasettelussa on ollut riittävää, konserniohjausta on tullut.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointi

Yhtiöiden mukaan toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä

Joensuun Pysäköinti Oy selventää, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet pääsääntöisesti toimivia ja riittäviä. Uusia analysointi ja seurantamittareita sekä helppoja seurantajärjestelmiä mietitään ja etsitään. Uuteen taloushallintajärjestelmään siirtyminen kesällä 2022 helpotti paljon talouden seuraamista sekä laskuttamista.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että yhtiön taloudellisen toiminnan seuranta ja raportointi kehittyi paremmaksi vuoden 2024 aikana uuden raportointiohjelman myötä. Taloushallinnon hoiti Efetta Oy, jonka kautta yhtiön taloushallinto kytkeytyi Joensuun konsernin taloushallintoon ja raportointiin. Yhtiön toiminnan tuloksellisuutta valvoo yhtiön hallitus, jonka kokouksissa on yhtenä pykälänä kunkin kuukauden tuloslaskelma.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy mainitsee, että se mitä konsernin suuntaan tulee, niin kyllä ovat olleet toimivia ja vähintäänkin riittäviä. Raportoinnin rytmi muuttui hieman vuodelle 2024, joka tuotti alkuun hieman hankaluuksia. ISL:n sisäisiä menetelmiä ja prosesseja on kehitetty jatkuvasti ja näidenkin osalta käytänteissä on päästy koko ajan tehokkaampaan ja tarkoituksenmukaisempaan suuntaan.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli kertoo, että yhtiön toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta-, analysointi- ja raportointijärjestelmät ovat olleet toimivia ja riittäviä, mutta yksi mittari on todettu toimimattomaksi.

Yhtiöiden mukaan konsernijohtolle raportoidaan investointisuunnitelmasta

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että yhtiö rakennuttaa ja vuokraa tuotannollisia toimitiloja yrityksille. Toimitiloja rakennetaan yritysten tarpeiden mukaan. Toimitilojen kysyntä vaihtelee myös taloudellisten suhdanteiden mukaisesti.

Yhtiö myös selventää, että konsernille raportoidut investointisuunnitelmat ovat arvioita ja investointien määrä saattaa vaihdella huomattavasti riippuen toimitilojen kysynnästä. Suunnitteilla olevat investoinnit ja kiinteistöjen myyntisuunnitelmat informoidaan kaupunkikonsernin johdolle. Kansliapäälliköllä on oikeus olla läsnä kokouksissa.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että käytänteenä on viestiä ja raportoida kaikista merkittävistä asioista konsernijohtoa. Investointien osalta vuoden 2024 aikana ei toteutettu isompia investointeja.

Yhtiöiden mukaan pitkän aikavälin suunnittelu on nähty riittäväksi

Puhas Oy kertoo, että pitkän aikavälin suunnittelua on lisätty yhtiössä.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli tuo esille, että yhtiön pitkän aikavälin suunnittelu on ollut riittävää ja suunnittelua tarkennetaan edelleen.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy kokee, että pitkän aikavälin suunnittelu on yksi yhtiön vahvuuksista. Nykyinen strategiakausi päättyy vuoteen 2025 ja uuden strategian valmisteluprosessi on jo käynnistetty.

Joensuun Pysäköinti Oy selventää pitkän aikavälin suunnittelun riittävyydestä, että PTS kehitetään, mutta jotta PTS olisi todellinen, pitäisi konsernin pysäköintilinjaukset olla riittävästi tiedossa oman toiminnan suunnitteluvaiheessa.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy toteaa, että pitkän aikavälin suunnittelua on tehty yhtiön strategiassa konserniohjeistuksen pohjalta. Suunnittelu on riittävää, mutta suunnitelmiin voi tulla merkittäviäkin muutoksia, mikäli jollekin asiakasyritykselle tulee uusia, suuria toimitilatarpeita.

Keskitettyjen konsernitoimintojen ja -palvelujen käyttö

Yhtiöt ilmoittivat käyttävänsä seuraavia keskitettyjä konsernitoimintoja ja -palveluja:

- Joensuun Pysäköinti Oy käyttää hankintatoimen palveluita, kaupungin lakimiehen asiantuntemusta, konsernitiliä sekä taloushallinnon palveluita.
- Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli: Laki-, rahoitus- ja hr-neuvonta. Hankintatoimen kautta kilpailutukset.
- Karelia Ammattikorkeakoulu Oy: Hankintatoimi, konsernitili, tietoliikenne- ja tietojärjestelmäpalvelut osittain, siivous- ja kiinteistöpalvelut, tilapalvelut.
- Business Joensuu Oy: Taloushallinnon palvelut, hankintojen tuki/kilpailuttaminen, jätehuolto.
- Puhas Oy: MEITA:n palvelut (tietotekniikka, talous- ja henkilöstöhallinto), Pohjois-Karjalan hankintatoimi sekä konsernitili.
- Joensuun Kodit Oy käyttää konsernitiliä, Pohjois-Karjalan hankintatoimen palveluja, ICT-palvelut ja taloushallintopalvelut Meidän IT ja talous Oy:ltä, isännöinti-, asiakaspalvelut ja vuokranvalvontapalvelut Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elliltä, vesi- ja jätevesipalvelut tulevat Joensuun Vedeltä ja jätehuoltopalvelut tulevat Puhas Oy:ltä.
- Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy: Konsernitili, hankinnat Pohjois-Karjalan hankintatoimen kautta (ja usein avustuksella) konsernin hankintaohjeen mukaisesti, taloushallinnon palvelut (ostettu Eftalta, joskin palveluntarjoajaksi vaihtui Aarnio Oy vuoden 2025 alusta), laki- ja oikeusasioissa apua ja neuvontaa kaupungin lakimieheltä.
- Joensuun Yrityskiinteistöt Oy käyttää kaavoituksen, kadunrakennuksen, tonttipalvelujen, rakennuslupaviranomaisen, kaupunginlakimiehen ja tilakeskuksen palveluja. Business Joensuu Oy:n kanssa yhtiö tekee tiivistä yhteistyötä mm. Invest in Joensuu-toimintaan liittyvien toimitilatarpeiden tyydyttämiseksi. Lisäksi käytämme Joensuun Veden, Puhaksen ja Joensuun Pysäköinnin palveluita. Merkittävällä osalla yhtiön ottamista lainoista on kaupunginvaltuuston takaus ja yhtiö käyttää konsernitiliä. Kaupungin palvelut ovat toimineet hyvin yhtiöön päin ja ovat riittäviä. Hankintojen kilpailuttamisessa yhtiö on tehnyt yhteistyösopimuksen Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa.

Riskienhallinnan järjestäminen ja toimivuus tytäryhteisöissä

Miten riskienhallinta on järjestetty ja sen toteuttamista koskeva raportointi tehty?

Joensuun Pysäköinti Oy selventää, että mahdollisista riskeistä puhutaan hallituksen kokouksissa, raportoinnissa on puutteita.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli toteaa, että konsernin lähettämiin raportteihin vastattu.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy tuo esille, että Kareliassa on ollut jo vuosia käytössä OP Pohjolan riskienkartoitus- ja havaintojärjestelmä. Include on otettu käyttöön vuonna 2024. Riskikartoitukset päivitetään sinne vuosittain.

Business Joensuu Oy kertoo, että riskienhallinta perustuu hallituksen hyväksymään riskienhallintasuunnitelmaan, raportoidaan konserniohjeistuksen mukaisesti.

Puhas Oy selventää, että riskienhallinta on toteutettu moniportaisesti. Yhtiön hallitus tarkastelee strategisia ja liiketoimintaan olennaisesti vaikuttavia riskejä. Yhtiön operatiivinen johto suorittaa suoraan operatiiviseen toimintaan liittyvää riskienarviointia ja -hallintaa. Prosessikohtaisesti operatiivisen toiminnan riskienarviointia- ja hallintaa tehdään yhdessä työnjohdon, työntekijöiden, urakoitsijoiden sekä viranomaisten kanssa. Riskienarvioinnit suoritetaan kirjallisesti ja tallennetaan määrättyihin tiedostojajainteihin. Operatiivinen taso raportoi yhtiön operatiiviselle johdolle, joka puolestaan raportoi hallitukselle olennaisista riskeistä.

Joensuun Kodit Oy mainitsee, että vuonna 2024 riskienhallinnassa siirryttiin sähköiseen riskienhallintajärjestelmään Inclusiin, johon riskienhallinta raportti on tehty.

Miten merkittävimpien riskien ajantasainen raportointi ja raportoinnin ohjeistuksen mukaisuus (dokumentoitu toimintatapa) on tehty?

Joensuun Pysäköinti Oy toteaa, että mikäli jokin riski huomataan, asiasta puhutaan hallituksen kokouksessa sekä merkitään asia kokouspöytäkirjaan.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli kertoo, että toteutettu kaupungin raporteilla.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy selventää, että riskikartoitukset tehdään vuosittain ja niitä tarkastellaan säännöllisesti turvaryhmän kokouksissa. Vastuuhenkilöt tekevät vuosittain riskikartoituksen omalta vastuualueeltaan. Turvallisuuspäällikkö käsittelee välittömästi kaikki OP Pohjolan kautta tulleet läheltä piti -tilanteet, turvallisuushavainnot ja tapahtuneiden vahingot. Tapatumat käsitellään myös turvaryhmän kokouksissa neljännesvuosittain.

Business Joensuu Oy toteaa, että merkittävimpien riskien ajantasainen raportointi ja raportoinnin ohjeistuksen mukaisuus (dokumentoitu toimintatapa) on tehty ohjeiden mukaan.

Puhas Oy selventää, että riskejä on käsitelty muun muassa hallituksen kokouksissa sekä yhtiön johtoryhmän palavereissa. Riskienarvioinnit on suoritettu kirjallisesti ja arvioinnissa esille tulleet toimet on toteutettu tai niistä on laadittu toteutussuunnitelma. Riskienarvioinnin raportointia on ohjeistettu muun muassa johtamisjärjestelmän dokumentaatiossa.

Joensuun Kodit Oy kertoo, että ajantasainen raportointi on tehty joulukuussa 2024 Inclus-järjestelmään. Joensuun Kodit noudattaa Joensuun kaupungin ja kaupunkikonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeita.

Yhtiöiden mukaan riskienkartoitus yhtiöissä on katsottu olevan ajan tasalla ja se on tehty riittävän kattavasti

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että strategian mukaisesti yhtiö rakentaa kohtuullisen hintaisia toimitiloja yrityksille siten, että yhtiö ei ota suuria taloudellisia riskejä. Riskinä voidaan pitää mahdollista pitkäaikaista ja syvää talouslamaa, joka vaikuttaisi vuokralaisyritysten talouteen ja vuokranmaksukykyyn sekä laskisi kiinteistöjen arvoa. Rakennusalan yrityksiä kohdanneet vaikeudet eivät ole vaikuttaneet yhtiön rakennushankkeisiin, mutta joidenkin vuokralaisyritysten toimintaan rakennusalan heikot näkymät vaikuttavat negatiivisesti.

Yhtiön lainojen korkoriski on varauduttu tasapainottamalla yhtiön lainasalkku muuttuvakorkoisiin ja kiinteäkorkoisiin lainoihin. Tällä hetkellä painopiste on kiinteäkorkoisissa lainoissa. Kiinteäkorkoisia lainoja on 73 % ja vaihtuvakorkoisia lainoja on 27 % yhtiön lainakannasta. Korkojen noustessa on 73 % yhtiön lainojen koroista vakioitu kiinteiksi kuluiksi. Kiinteä korko on sovittu lainakohtaisesti useaksi vuodeksi eteenpäin.

Yhtiöiden mukaan riskienhallinta- ja seuranta on vastuutettu selkeästi ja riskienhallintaan on nähty olevan riittävä asiantuntemus

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy toteaa riskienhallinnan riittävästä asiantuntemuksesta, että ISLO:n nykyisen toiminnan tasoa ja toimintaympäristöä ajatellen asiantuntemus on riittävällä tasolla.

Joensuun Pysäköinti Oy mainitsee, että yhtiön riskienhallinta ja -seuranta on vastuutettu selkeästi, koska yhtiössä on yksi palkattu henkilö. Asiantuntemus on tyydyttävällä tasolla, mutta lisäkoulutus olisi edelleenkin hyväksi.

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli tuo esille, riskienhallintaan on riittävä asiantuntemus konsernin avustuksella.

Yhtiöiden mukaan toteutuneiden riskien ennakkoinnissa on onnistuttu ajallisesti ja rahamääräisesti

Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli toteaa, että toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa on onnistuttu, yllätyksiä ei ole tullut.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy kertoo, että riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa on onnistuttu. Riskejä ei ole toteutunut ennakoitua enempää.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy tuo esille, että toiminta on luonteeltaan (ainakin toistaiseksi) ollut sellaista, että harvoin ”riskikertoimet” ovat korkealla. Päätökset pyritään myös valmistelevaan huolellisesti ja mahdolliset riskit tunnistaen ja minimoien. Toteutuneita riskejä on niukasti, joten kai olemme tässä suht hyvin onnistuneet.

Joensuun Pysäköinti Oy selventää, että toteutuneiden riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakkoinnissa on onnistuttu kohtuullisen hyvin. Yhtiö toteaa esimerkkinä lainaehtojen muutokset ja lainan pois maksaminen.

Onko yhtiöiden sisäisessä valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella ja jos on, niin mitä ja onko ne korjattu? Kuinka kehittäisitte voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa?

Joensuun Kodit Oy selventää, että yhtiön sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu puutteita. Yhtiö kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa seuraavasti: talouden riskienhallinnan asiantuntemusta hankitaan lisää mm. tilintarkastajilta, konsernin taloushallinnolta ja rahoittajilta.

Kiinteistöjen riskienhallinnassa hyödynnetään yhteistyökumppaneiden osaamista ja asiantuntijoita. Konsernissa on otettu käyttöön Apollo lainaohjelma, jolla lainasalkun hallinnointia ja raportointia on parannettu.

Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy kertoo, että sisäisessä valvonnassa ei ole havaittu merkittäviä puutteita kuluneella tiikaudella. Yhtiö myös toteaa, että tällä hetkellä ei ole tunnistettuja kehitystarpeita sisäistä valvontaa koskien.

Karelia Ammattikorkeakoulu Oy toteaa, että yhtiö kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella sisäistä valvontaa kohdistamalla sisäistä valvontaa edelleen erityisesti niihin kohteisiin, jotka ovat tuloksellisuuden näkökulmasta avainprosessien riskialtimpia vaiheita.

Business Joensuu Oy kertoo, että sisäisessä tarkastuksessa havaitut kehityskohteet on otettu huomioon yhtiön toiminnassa. Sisäinen valvonta on hyvällä tasolla.

Joensuun Pysäköinti Oy mainitsee, että sisäisessä valvonnassa ei ole ollut puutteita kuluneella tiikaudella. Toiminta on jo nykyään erittäin läpinäkyvää.

Joensuun Yrityskiinteistöt Oy tuo esille, että yhtiössä suoritetaan vuosittain sisäistä tarkastusta, jossa tarkastetaan ja valvotaan valitun kohteen riskit ja toiminnot. Lisäksi sisäiseen valvontaan liittyen yhtiön ostolaskut asiatarkastaa kaksi henkilöä ja toimitusjohtaja hyväksyy laskut. Vuonna 2024 tarkastuksen kohteena oli kiinteistökohtainen selvitys lakisääteisistä sähkölaitteistojen määräaikaistarkastuksista ja sille kehittämissuunnitelma. Tarkastuksesta laaditaan raportti, joka annetaan/ käsitellään hallituksessa helmikuussa 2025 ja annetaan tiedoksi kaupungille. Yhtiön hallitus käsittelee uuden tarkastussuunnitelman vuodelle 2025 helmikuun kokouksessa.

Puhas Oy toteaa, että yhtiö on tehnyt sisäistä valvontaa eikä ole havaittu puutteita sisäisessä valvonnassa. Yhtiön prosesseja pyritään parantamaan koko ajan. Tällä hetkellä ei ole havaittuja kehittämistarpeita sisäisessä valvonnassa voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella.

Johtopäätökset

Kaupungin omistajaohjausjaosto hyväksyi 20.1.2025 § 4 päivitetyn sisäisen tarkastuksen täytäntöönpano-ohjeen tytäryhteisöille 1.2.2025 lukien sekä kumosi vanhan päätöksen 9.4.2018 § 35.

Merkittävimmät ja raportoivat tytäryhtiöt ovat raportoineet omana työnä tehdystä sisäisestä tarkastuksesta vuotta 2024 koskien edellä mainitun omistajaohjausjaoston päätöksen mukaisesti. Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö vie nämä tytäryhtiöiden raportit sisäisen tarkastuksen toimikunnan käsiteltäväksi keväällä 2025 ja antaa ne myös tilintarkastajille tiedoksi.

Kaupunki edellyttää koko kaupunkikonsernin toimivan kaupunginhallituksen 9/2023 hyväksymien Joensuun kaupungin eettisten ohjeiden mukaisesti. Merkittävimpien tytäryhtiöiden antamien selvitysten perustella yhtiöissä ei ole vuonna 2024 ilmennyt korruptiota ja/tai lahjontaa.

Kaupungin sisäisen tarkastuksen yksikkö tekee jatkossakin merkittävimpiin tytäryhtiöihin muun muassa lähipiirikartoituksen tarkastusta yhteistyössä yhtiöiden kanssa. Yksikön toimesta jatketaan vuosittain myös tytäryhtiöiden tilintarkastuspalveluiden sopimuksen sisällön kertaamista halukkaille tytäryhtiöiden edustajille.

4.7 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

4.7.1 Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toimintatuotot	162 815	161 265
Toimintakulut	-358 479	-358 924
Osuus osakkuusyritysten voitosta / tappiosta	464	-368
Toimintakate	-195 201	-198 027
Verotulot	168 476	170 738
Valtionosuudet	99 708	114 322
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	1 355	966
Muut rahoitustuotot	9 150	9 458
Korkokulut	-11 646	-8 830
Muut rahoituskulut	-1 080	-2 770
Vuosikate	70 762	85 858
Poistot ja arvonalentumiset:		
Suunnitelman mukaiset poistot	-63 870	-53 161
Arvonalentumiset	-938	-3 799
Tilikauden tulos	5 955	28 897
Tilinpäätössiirrot	14	-927
Tilikauden verot	-798	-804
Laskennalliset verot	-135	-91
Vähemmistöosuudet	-22	-226
Tilikauden ylijäämä	5 014	26 850

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot / Toimintakulut (%)	45,4	44,9
Vuosikate / Poistot, (%)	109,2	150,7
Vuosikate, euroa / asukas	898,6	1 099,9
Asukasmäärä	78 743	78 060

4.7.2 Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	70 762	85 858
Tilikauden verot	-798	-804
Tulorahoituksen korjauserät	-11 770	5 014
Toiminnan rahavirta yhteensä	58 194	90 067
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-70 031	-71 846
Rahoitusosuudet investointeihin	2 602	3 418
Pysyvien vastaavien luovutustulot	4 288	1 579
Investointien rahavirta yhteensä	-63 141	-66 849
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 947	23 218
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainsaamisten lisäykset	-5	-7
Antolainasaamisten vähennykset	866	1
	862	-6
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	78 943	28 846
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-50 793	-44 722
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-7 835	7 992
	20 315	-7 884
Oman pääoman muutokset	2	70
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 168	-858
Vaihto-omaisuuden muutos	2	2
Saamisten muutos	2 855	-1 064
Korottomien velkojen muutos	-4 595	-16 023
	-2 905	-17 943
Rahoituksen rahavirta	18 274	-25 763
Rahavarojen muutos	13 327	-2 545
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	163 122	149 795
Rahavarat 1.1.	149 795	152 340
	13 327	-2 545
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 euroa	35 080,3	-928,8
Investointien tulorahoitus (%)	104,9	125,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1,1	1,3
Lainanhoitokate	1,3	1,8
Kassan riittävyys (pv)	121,0	112,2

4.7.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

Vastaavaa	2024 1 000 €	2023 1 000 €	Vastattavaa	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Pysyvät vastaavat	771 395	771 861	Oma pääoma	381 758	376 634
Aineettomat hyödykkeet	5 824	5 899	Peruspääoma	210 232	210 232
Aineettomat oikeudet	2 684	2 802	Säätiöiden ja yhd. peruspääoma		
Muut pitkävaikuttiset menot	3 140	3 097	Arvonkorotusrahasto	6 592	6 592
Aineelliset hyödykkeet	750 028	748 930	Muut omat rahastot	80 921	80 477
Maa- ja vesialueet	90 986	91 193	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	79 000	52 484
Rakennukset	443 744	459 299	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 014	26 850
Kiinteät rakenteet ja laitteet	150 512	157 763	Vähemmistöosuudet	10 132	10 134
Koneet ja kalusto	15 074	14 783	Pakolliset varaukset	10 657	20 463
Muut aineelliset hyödykkeet	9 003	9 085	Eläkevaraukset		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	40 710	16 808	Muut pakolliset varaukset	10 657	20 463
Sijoitukset	15 543	17 031	Toimeksiantojen pääomat	10 485	10 902
Osakkuusyhteisöosuudet	6 980	7 552	Vieras pääoma	553 753	537 898
Muut osakkeet ja osuudet	5 647	5 702	Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	435 150	407 241
Joukkovelkakirjasaamiset			Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 400	5 739
Muut lainasaamiset	2 116	2 982	Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	46 467	54 061
Muut saamiset	799	795	Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	66 736	70 857
Toimeksiantojen varat	7 493	6 742	Vastattavaa yhteensä	966 786	956 030
Vaihtuvat vastaavat	187 897	177 427	Konsernitaseen tunnusluvut		
Vaihto-omaisuus	10	13	Omavaraisuusaste, %	40,7	40,6
Saamiset			Suhteellinen velkaantuneisuus, %	127,7	119,8
Pitkäaikaiset saamiset	1 048	895	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 euroa	84 014	79 334
Lyhytaikaiset saamiset	23 717	26 724	Kertynyt ylijäämä (alijäämä), euroa / asukas	1 067	1 016
Rahoitusarvopaperit	136 082	124 520	Konsernin lainat, euroa / asukas	6 116	5 910
Rahat ja pankkisaamiset	27 040	25 276	Konsernin lainakanta 31.12., 1000 euroa	481 617	461 302
Vastaavaa yhteensä	966 786	956 030	Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1 000 euroa	623 604	615 599
			Lainat ja vuokravastuut, euroa / asukas	7 919	7 886
			Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000 euroa	2 116	2 982
			Asukasmäärä 31.12.	78 743	78 060

5 Tilikauden tuloksen käsittely ja tasapainottamistoimenpiteet

5.1 Tilikauden tuloksen käsittely

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden 3 676 313,39 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- investointivaroja muodostetaan Kuhasalon jätevedenpuhdistamon kolmannen puhdistuslinjan toteuttamiseen 3 200 000 euroa
- investointivaroja puretaan Joensuun asemanseudun investointeihin liittyen yhteensä 368 425,12 euroa
- tehdään Joensuun asemanseudun investointeihin kohdistuva poistoeron lisäys 368 425,12 euroa
- poistoeron vähennystä tehdään suunnitelman mukaan ja alaskirjattaviin rakennuksiin liittyen 2 553 740,45 euroa
- Kiihtelysvaaran kulttuurirahaston tilikauden käyttö 2 700,00 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi
- tilikauden ylijäämä 3 032 753,84 euroa siirretään taseen yli-/alijäämättilille.

5.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kunnan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen enintään neljän vuoden pituisena suunnittelukautena, jos talousarvion laatimisvuoden taseeseen ei arvioida kertyvän ylijäämää. Jos taseen alijäämää ei saada katetuksi suunnittelukautena, taloussuunnitelman yhteydessä on päätettävä yksilöidyistä toimenpiteistä (*toimenpideohjelma*), joilla kattamaton alijäämä katetaan valtuuston erikseen päättämänä kattamiskautena (*alijäämän kattamisvelvollisuus*).

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, on toimintakertomuksessa tehtävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Joensuun kaupungilla ei ole taseessa kattamatonta alijäämää. Aiemmilla vuosilla kertynyttä ylijäämää oli 45,4 milj. euroa. Tilikauden 2024 ylijäämä oli 3,0 milj. euroa ja siten ylijäämää jää 48,4 milj. euroa alkaneelle vuodelle.

Kaupungin talous oli vuonna 2024 ennakoitua parempi. Talouden liikkumavara on kuitenkin niukka ja talouden kehitykseen liittyy edelleen paljon epävarmuustekijöitä. Valmisteilla oleva kuntien valtionosuusuudistus, Suomen talouden vaisu kehitys ja julkisen talouden sopeutustarve vaikeuttaa tulevan ennakointia. TE-palvelujen muutos toi lisää mahdollisuuksia, mutta riittämätön ja siirtymäkaudella vähenevä rahoitus haastaa palvelujen järjestämistä. Pysyvä talouden tasapaino edellyttää päätettyjen sopeutustoimenpiteiden eteenpäin viemistä.

6 Talousarvion toteutuminen

6.1 Peruskaupungin toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kaupunginvaltuusto

100 Valtuusto

Tilivelvollinen: kaupunginlakimies Mikko Kärkkäinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää kaupunginvaltuuston toiminnan ja vaalit.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuoden 2024 aikana järjestettiin presidentinvaalit ja europarlamenttivaalit. Presidentinvaaleissa järjestettiin kaksi vaalia. Ensimmäisen vaalin ennakoäänestys pidettiin 17.-23.1.2024 välisenä aikana ja varsinainen vaalipäivä oli 28.1.2024. Toisen vaalin ennakoäänestys pidettiin 31.1.-6.2.2024 välisenä aikana ja varsinainen vaalipäivä oli 11.2.2024. Europarlamenttivaalien ennakoäänestys pidettiin 29.5.-4.6.2024 välisenä aikana ja varsinainen vaalipäivä oli 9.6.2024.

Kaupunginvaltuusto kokousti vuoden 2024 aikana 9 kertaa. Iltakouluja vuoden 2024 aikana pidettiin kaksi. Lisäksi valtuuston kokousten alussa pidettiin valtuutetuille esittelyjä eri aiheista. Talousseminaareja pidettiin kaksi; yksi keväällä ja yksi syksyllä.

Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 17.6.2024 talouden sopeutuksen sekä vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 taloussuunnitelman valmistelun linjauksista.

Riskienhallinnan toteutuminen

Tulosalueen merkittävimpänä riskinä voidaan todeta se, että tehdyt päätökset ja toimenpiteet ovat lainvastaisia. Hallinnollisen oikeellisuuden toteutumista ja kehitystä arvioidaan ja seurataan säännöllisesti. Epäselvissä tapauksissa tunnistetaan päätösten riskejä jo etukäteen (esim. valitusten mahdollisuus) ja harkitaan, miten asiassa on mahdollista edetä. Esittelijällä on vastuu päätösten lainmukaisuudesta ja kaupunginhallitus valvoo valtuuston päätösten täytäntöönpanoa. Kaupungilla on voimassa oleva vastuuvakuutus.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	448 500	0	448 500	449 450	950
Toimintakulut	-901 500	3 000	-898 500	-867 656	30 844
Toimintakate	-453 000	3 000	-450 000	-418 205	31 795

Tarkastuslautakunta

110 Talouden ja hallinnon tarkastus

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on:

- valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- valvoa kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Riskienhallinnan toteutuminen

Riskinä nähdään työmäärän kasvu, jotain havaintoa ei huomattaisi tai jokin asia jäisi käsittelemättä. Lisäksi tunnistetaanko kehittämiskohteet sekä arvioinnin mittarit riittävän tarkasti. Haasteena on myös tarkastuslautakunnan toimintamallin jatkuvuus luottamushenkilöiden vaihtuessa.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Toiminnallinen tavoite 2024	Toteuma	Toteuma
Arviointisuunnitelman mukaan valtuustokaudella arvioidaan kaikkien kaupunkikonsernin yhteisöjen toimintaa niiden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisessa		
• Strategian täytäntöönpanon seuranta	Kuullaan strategiajohtaja Sami Laakkosta 6.3.2025	toteutui
• Kaupungin palveluverkon seuranta ja yhdenvertaisuus	Seuranta ja yhdenvertaisuus toteutunut muun muassa Jukolan päiväkodin, Enon nuorisotila Nurkan ja Enon uuden koulun 12.9.2024, Joensuun Veden 25.11.2024, Joensuun Tiedepuiston 23.1.2025 sekä Mehtimäen uuden jäähallin 20.2.2025 tehtyjen vierailujen yhteydessä.	toteutui
• Käyttämättömien toimitilojen seuranta (Tilakeskus)	Kuullaan Tilakeskuksen johtaja Joni Sorjosta 20.3.2025	toteutui
• Kaupungin ja hyvinvointialueen rajapintojen seuranta (hyte)	Kuultu hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö Heini Lehikoista, koordinaattori Hilikka Mäkitä ja hyvinvointialueen kumppanuuspäällikkö Maarita Mannelia 6.2.2025.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Toteuma	Toteuma
• Työllisyyspalveluiden muutoksen valmistelun seuranta	Kuultu työllisyysaluejohtaja Riikka Vartiaista 15.8.2024	toteutui
• Työterveydenhuollon seuranta	Kuultu henkilöstöjohtaja Mari Pitkästä ja työhyvinvointipäällikkö Minna Piirasta 10.10.2024	toteutui
• Työhyvinvoinnin seuranta	Kuultu henkilöstöjohtaja Mari Pitkästä ja työhyvinvointipäällikkö Minna Piirasta 10.10.2024. Seuranta myös muiden lautakunnan kuulemisten yhteydessä.	toteutui
• Merkittävimpien tytäryhteisöjen tavoitteiden seuranta	Kuultu Business Joensuu Oy:tä, Opiskeli-asunnot Oy Joensuun Elliä ja Joensuun Kodit Oy:tä 23.1.2025. Seuranta myös tilinpäätöksen kautta.	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-116 000	0	-116 000	-111 990	4 010
Toimintakate	-116 000	0	-116 000	-111 990	4 010

Kaupunginhallitus

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja Jere Penttilä

Toimielimen toiminnan kuvaus

Kaupunginhallituksen tehtävänä on vastata kaupungin kilpailukyvyn ja elinvoiman kehittämisestä sekä edunvalvonnasta, konsernistrategian ja muiden toimintaa linjaavien, koko konsernia koskevien suunnitelmien valmistelusta, talousarvion ja -suunnitelman valmistelusta sekä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja seuraamisen toimeenpanosta.

Kaupunginhallitus vastaa myös konsernin ohjaus- ja johtamisjärjestelmän kehittämisestä, antaa tarvittaessa ohjeet kaupungin edustajille kuntayhtymissä sekä sellaisissa seutuhallinnon toimielimissä, joissa kaupunki ei toimi isäntäkuntana, vastaa asuntopolitiikasta, päättää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta sekä määrittelee alueen, jolla vesihuoltolaitos huolehtii hulevesien viemäroinnistä.

Lisäksi kaupunginhallitus johtaa markkinointia, tiedottamista ja viestintää, huolehtii sisäisen valvonnan järjestämisestä, vastaa sopimusten hallinnan ja sopimusvalvonnan järjestämisestä sekä vastaa hankintatoimen järjestämisestä sekä sen seurannasta ja kehittämisestä.

Strategiassa määriteltujen avainmittareiden toteutuminen

Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Toteuma 2024	Tavoitetila 2025
tilikauden yli/alijäämä	tilinpäätös 4,5 M€ ylijäämäinen (2020)	talous on alijäämäinen, mutta talouden tasapainon vuoteen 2026 mennessä varmistavat toimenpiteet on päätetty ja käynnissä	toteutui tilinpäätös 3,0 milj. euroa ylijäämäinen	tasapainossa tai ylijäämäinen
nettomenojen muutos-%	nettomenot 396 M€ ja verorahoitus 445 M€ (2020)	nettomenot 177 M€ ja verorahoitus 199 M€	toteutui nettomenot 168,7 milj. euroa, muutos -1,4 % verorahoitus 208,5 milj. euroa, muutos -8,2 %	korkeintaan verorahoituksen muutoksen verran
kaupungin laina- ja vuokravastuut €/asukas	lainakanta ja vuokravastuut 4792 €/asukas (2021)	lainakanta ja vuokravastuut 5507 €/asukas	toteutui 4 966 €/asukas	lainakanta ja vuokravastuut €/asukas ei kasva vuoteen 2021 nähden

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Toteuma 2024	Tavoitetila 2025
kunnallisvero-prosentti	20,50 % (2021) 21 suurimman kaupungin kunnallisveroprosentit 18,00-22,00 %, KA 20,43 % (ei painotettu)	7,90 % Joensuun asema isojen kaupunkien verrokkiryhmässä ei heikkene	toteutui 7,90 %	Joensuun suhteellinen asema isojen kaupunkien verrokkiryhmässä ei heikkene
korjausvelan määrä	toimitilat 36,7 M€ (2020) kadut 14,7 M€ (korjattu 2020 arvio)	alle 36 M€ enintään 14,5 M€, joka indeksikorjattuna vuoden 2024 kust.tasoon on 17,4 M€	toteutui osittain 35,5 M€ 17,6 M€	korjausvelan määrä ei kasva tai alenee
voimassa olevien hankintasopimusten vuositason kokonaismyynnin joensuulaisten ja Pohjois-Karjalaisten toimittajien osuus	Vuonna 2022 voimassa olevien hankintasopimusten, joissa Joensuun kaupunki on ollut mukana, myynti oli yhteensä n. 59,3 milj. euroa. Tästä Pohjois-Karjalaisten toimittajien osuus n. 20 milj. euroa. (33,7 %) Joensuulaisten toimittajien osuus kokonaissummasta n. 17,8 milj. euroa. (30,0 %)	myynti €/vuosi kasvaa Pohjois-Karjalaisten toimittajien osuus kasvaa joensuulaisten toimittajien osuus kasvaa	toteutui N. 82,3 M€ sis. alv. 0 % toteutui N. 43,3 M€ sis. alv 0 % (52,6 %) toteutui N. 30, M€ sis. alv 0 % (36,7 %)	kasvaa lähtövuodesta
kaupungin tyhjen tilojen lukumäärä	Tilakeskuksen vuokrattavissa olevien tyhjen tilojen määrä 16 757 h-m ² (2022)	enintään 14 000 h-m ²	ei toteutunut 20 287 h-m ²	Tilakeskuksen vuokrattavissa olevien tyhjen tilojen määrä 10 000 h-m ²

Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Toteuma 2024	Tavoitetila 2025
väkiluku	76 935 (2020)	78 650	toteutui 78 743	80 000
työttömyysaste	17,1 (2020)	11,0	ei toteutunut 14,3	valtakunnan keskiarvo
työllisyysaste	63,2 (2019)	65,0	ei toteutunut 64,8 (2023)	nousee merkittävästi
nettomuutto kotimaassa	188 (2019)	200	ei toteutunut -245	vähintään 300
nettomaahanmuutto	278 (2019)	700	toteutui 1 203	500

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Toteuma 2024	Tavoitetila 2025
viikkolento-vuorot	10 (2023)	10	toteutui 10	15
junavuorot Joensuusta Helsinkiin, Pieksämäelle ja Nurmekseen	arkisin 11 (2021)	11	toteutui 11	vähintään 12
työpaikat	34 321 (2019)	36 000	ei toteutunut 35 348 (2023)	vähintään 37 000
yriytysten liikevaihto	4 973 M€ (2019)	pysyy ennallaan tai nousee	ei toteutunut 2 714 M€ 1-6/2024 (2 733 M€ 1-6/2023) uudempia tietoja ei saatavilla	nousee reaalisesti
yrittäjien kuntabarometri (sijoitus yli 50 000 asukkaan kaupunkien joukossa)	4. (2020)	4.	ei toteutunut 8. (2024)	1. – 3.
uusien Joensuuhun sijoituneiden yritysten investoinnit ja työpaikat	-	115	ei toteutunut Investointeja 48 M€, Joensuu 0 M€	Business Joensuun tulosohtauksen mukaisesti

Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Toteuma 2024	Tavoitetila 2025
CO ₂ päästöt ja hiilitase	661 kt CO ₂ -ekv (2007)	300 kt CO ₂ -ekv	toteutui Ennakkotietojen mukaan vuoden 2024 päästöt olivat 300 kt. Työkoneiden ja teollisuuden osalta ennakkotietoa ei ole saatavilla, joten on hyödynnetty edellisen vuoden toteumaa. Ennakkotieto on arvio ja viralliset päästöluvut saadaan keväällä 2026.	265 kt CO ₂ -ekv
jojo-matkustajamäärät	1 688 367 (2020)	2 650 000	toteutui 2 910 000	2 800 000
luovutetut tontit	73 (2020)	25	ei toteutunut 22	40/vuosi
tonttivaranto	asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa useamman vuoden kysyntään (2022)	asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa kolmen seuraavan vuoden tonttikysyntään	toteutui asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa selvästi yli kolmen seuraavan vuoden tonttikysyntään	asemakaava-alueiden tonttivaranto vastaa kolmen seuraavan vuoden tonttikysyntään
keskustan tyhjät liikehuoneistot	59 (4/2021)	57	ei toteutunut 64 (2023)	enintään 40

Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Toteuma 2024	Tavoitetila 2025
elämänsä erittäin tai melko tyytyväisten lasten ja nuorten %-osuus ikäluokasta	4. ja 5. lk 85,1 % 8. ja 9. lk 71,7 % lukio 1. ja 2. lk 71,1 % Aol 1. ja 2. lk 75,6 % (2021)	ei määrällistä tavoitetta vuodelle 2024 (seuraava kouluterveyskysely 2025)	Kouluterveyskysely toteutetaan 2025.	nousee merkittävästi
terveydentilansa erittäin tai melko hyväksi kokevien lasten ja nuorten %-osuus ikäluokasta	4. ja 5. lk 91,7 % 8. ja 9. lk 76,3 % lukio 1. ja 2. lk 77,3 % Aol 1. ja 2. lk 73,1% (2021)	ei määrällistä tavoitetta vuodelle 2024 (seuraava kouluterveyskysely 2025)	Kouluterveyskysely toteutetaan 2025.	4. ja 5. lk 93 % 8. ja 9. lk 79 % lukio 1. ja 2. lk 82 % Aol 1. ja 2. lk 80 %

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Toteuma 2024	Tavoitetila 2025
sijoittuminen perusopetuksen jälkeisiin opintoihin	99,5% (2021)	100 %	toteutui 100 %	100 %
syрjintää koulussa tai vapaa-ajalla kokevien nuorten %-osuus ikäluokasta	8. ja 9. lk 25,8 % lukio 1. ja 2. lk 19,9 % Aol 1. ja 2. lk 16,3 % (2021)	ei määrällistä tavoitetta vuodelle 2024 (seuraava kouluterveyskysely 2025)	Kouluterveyskysely toteutetaan 2025.	vähenee merkittävästi
opiskelukaupunkien mainetutkimuksen sijoitus suositteluhaluhalukkuudesta	11. (2020)	sijoitus vähintään 8.	ei toteutunut sijoitus 9.	sijoitus vähintään 8.

Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Toteuma 2024	Tavoitetila 2025
vakituisten rekrytointien täyttö-% ja hakijamäärä	100 % (2020) 18 (2020)	vakituisten rekrytointien täyttö 100 %, hakijamäärä säilyy vähintään vuoden 2021 tasolla (17)	ei toteutunut Täyttöaste 99,7 %. toteutui Hakijamäärän ka. 21	100 % säilyy vähintään vuoden 2020 tasolla
kaupungin henkilöstön lähtöpoistuma	9 % (2022)	9 %	toteutui 7,1 %	ei kasva
työkyvyttömyyskustannukset ja suhteutus verrokikaupunkeihin	4,1 % palkkasummasta / verrokkien keskiarvo 5,5 % palkkasummasta (2020)	4,5 % palkkasummasta / kustannukset alle verrokkien keskiarvon	toteutui Joensuu 3,2 %, verrokkit 5,0 %	4,0 % palkkasummasta / kustannukset alle verrokkien keskiarvon
sairauspoissaolot / htv, vertailu omaan ja verrokikaupunkien kehitykseen	13 päivää/ htv (2020)	14 päivää/ htv	toteutui 8,9 päivää/htv	12 päivää/htv/ alle verrokkien keskiarvon

Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu

Avainmittari	Lähtötila (vuosi)	Tavoitetila 2024	Toteuma 2024	Tavoitetila 2025
äänestys-% seuranta kaikissa vaaleissa	eduskuntavaalit 2023: 68,0 % aluevaalit 2022: 43,6 % kuntavaalit 2021: 47,6 % europarlamenttivaalit 2019: 37,7 % presidentinvaali 2018 (1. kierros, toista ei järjestetty): 66,4 %	- - - 40,8 (valtakunnan keskiarvo) 66,8 (valtakunnan keskiarvo)	- - - ei toteutunut 37,1% toteutui 1. kierros 72,8% 2. kierros 68,1%	- 47,5 (valtakunnan keskiarvo) 55,1 (valtakunnan keskiarvo) - -
tapahtumien lkm	3 315 (2019)	2 800	toteutui 3792 tapahtumaa	3 500
tapahtumien kävijämäärä	1 124 885 (2019)	950 000	toteutui 1 132 504 kävijää	1 200 000
liikunta-aktiivisuus	liikuntasuosituksen mukaan liikkuu 18,4 %	ei määrällistä tavoitetta vuodelle 2024 (seuraava liikunta-aktiivisuuskysely 2025)	Liikunta-aktiivisuuskysely toteutetaan 2025.	liikuntasuosituksen mukaan liikkuu 19,5 %
tea-viisarin pistemäärä*	pisteet 70	pisteet 71	ei toteutunut 67 (liikunnan tea-viisaripisteet 2024)	pisteet 73
rekisteröidyt majoitusyöpy-miset	179 000 (2019)	190 000	toteutui 213 732	> 220 000
kirjastojen lainausmäärät asukasta kohden ja vertailu koko maahan	2 112 588 lainausta (2022), 18,38 lainausta/as, koko maan ka 14,58 lainausta/as	lainat/as. kaksi yksikköä maan keskiarvoa korkeammalla	toteutui 2 207 539 lainausta, 19,09 lainausta/as, koko maan ka 15 lainausta/as v.2023 (v.2024 tieto saadaan huhtikuussa 2025)	lainausten määrä/asukas on 4 korkeampi kuin koko maassa

*THL:n vertailutietojärjestelmä, jonka tiedot kuvaavat terveydenedistämisaktiivisuutta eli kunnan toimintaa asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi

Riskienhallinnan toteutuminen

Kaupunginhallituksen vastuualueella merkittävimmät koko kaupunkia läpileikkaavat riskit kohdistuvat Suomen talouden kehitykseen, työllisyyden muutoksiin sekä julkiseen talouteen kohdistuviin sopeutustarpeisiin. Riskien realisoituminen heikentää kaupungin rahoitusta ja vaikuttaa sitä kautta mahdollisuuksiin rahoittaa kaupungin vastuulle kuuluvia palveluita. Tietohallinnon toiminnan merkittävimmät riskit ovat ulkoiset uhkat. Henkilöstöpalveluiden näkökulmasta merkittävimmät riskit kohdistuvat työllisyysalueen palkkaharmonisointiin sekä tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoon. Lisäksi riskinä voi olla henkilöstöresurssien saatavuuden ongelmat tietyillä palvelualueilla.

Konsernipalveluiden tulosalueella riskejä hallitaan jatkuvan seurannan ja raportoinnin avulla, tarkoituksenmukaisella tehtävänjaolla, perehdyttämisellä ja koulutuksella, tiedonvälityksellä ja viestinnällä, delegointimääräyksillä, raportoinnilla ja erilaisilla ohjeistuksilla.

Heikentyvään kaupungin talouteen reagoitiin käynnistämällä laaja talouden sopeutustyö vuoden 2023 aikana. Valtuuston 2024 kesäkuussa hyväksymillä talouden linjauksilla sekä toimenpiteillä varmistetaan kaupungin talouden tasapainoa. Toimenpiteitä toteutettiin laajasti jo vuoden 2024 aikana, mikä näkyy kaupungin talouden tilanteen paranemisena. Osana talouden sopeutustyötä toteutettiin myös konsernirakenneselvitys, jonka avulla kartoitettiin konkreettisia toimenpiteitä Joensuun kaupunkikonsernin rakenteen tehostamiseksi. Konsernirakenneselvityksen tavoitteena oli myös talouden sopeutus. Päätetyt toimenpiteet toteutetaan vuodesta 2025 alkaen ja riskinä on, toimenpiteiden toteutusajan pidentyminen talouden sopeutustyön yhteydessä päätetystä aikataulusta.

Kasvaneen lainasalkun sekä kaupungin sijoitusten riskiä hallitaan sijoitus- ja rahoitustoiminnan linjausten mukaisilla toimenpiteillä (mm. sijoitusten hajautus, lainasalkun suojausaste jne.). Edunvalvonnan keinoin pyritään vaikuttamaan valtion toimenpiteisiin, joilla on vaikutus kaupungin talouteen. Palkkaharmonisointiin ja tasopalkkajärjestelmän käyttöönottoa koskevaa hallitaan suunnittelulla harmonisointiaikataululla. Henkilöstön saatavuuden riskiä pyritään minimoimaan vähentämällä vaihtuvuutta sekä huolehtimalla työnantajamielikuvan oikeellisuudesta. IT-kilpailutuksessa, hankinnassa sekä sopimuksissa huomioidaan tietoturva- ja tietosuoja-asiat aikaisempaa paremmin sekä laajemmin.

Riskien ajallisessa ja rahamääräisessä ennakoinnissa on pääsääntöisesti onnistuttu. Talouden negatiiviset riskit eivät ole toteutuneet ja esim. verotulojen sekä työllisyyden menojen kehitys on ollut heikosta suhdannetilanteesta ja työttömyyden kasvusta huolimatta hyvä.

Toimintaympäristön muutoksen myötä riskien arviointi on jatkuvaa. Vuoden 2025 alusta kuntien järjestämisvastuulle siirtyneet TE-tehtävät lisäävät mm. suhdannevaihteluihin liittyvää riskiä, koska heikossa suhdannetilanteessa palveluiden kysyntä sekä työttömyysturvamenot kasvavat sen lisäksi että suhdannetilanne heijastuu verotulokehitykseen. Kyberuhkien monipuolistuminen sekä tekoälyn mukanaan tuomat uudenlaiset tekniikat muodostavat myös uudenlaisia riskejä. Lainsäädännön muutoksista mm. hankintalain uudistus ja siihen liittyvä mahdollinen in-house-yhtiöiden aseman muutos on tunnistettu riskiksi. Toimintaympäristön muutosten aiheuttamien riskien tunnistamisen ohella keskeiseksi kehittämistarpeeksi on tunnistettu riskienhallinnan kytkeminen entistä tiiviimmäksi osaksi talouden ja toiminnan suunnittelun ja seurannan.

120 Yleishallinto

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jenni Jokela

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää mm. kaupunginhallituksen toiminnasta aiheutuvat menot, vanhus- ja vammaisneuvoston kulut, sisäisen tarkastuksen menot, tonttien myyntivoitot, valtiolle maksettavat verotuskustannukset, edunvalvonnasta aiheutuvat menot, jäsenmaksut- ja osuudet ja kansainvälisen toiminnan menot, käyttövarausmäärärahat eri tarkoituksiin sekä kehittämistoiminnan. Tulosalueella on määrärahavaraus myös kaupungin ilmastotyön koordinointiin.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Talouden sopeutustyö leimasi vahvasti vuoden 2024 toimintaa. Marraskuussa 2023 käynnistetty talouden sopeutustyön prosessi sekä vuoden 2024 alusta aloitettu konsernirakenneselvitys työllisti merkittävästi omistajaohjausjaostoa, joka toimi em. prosesseissa ohjausryhmänä. Samalla omistajaohjausjaosto ohjasi tiiviisti kaupungin käyttötaloutta ja toimitilainvestointien toteutumista kuluvan vuoden osalta. Omistajaohjausjaosto seurasi myös kaupungin kahdeksan strategisen tytäryhtiön toimintaa ja taloutta sekä kävi vuoropuhelua yhtiöiden toimitusjohtajien sekä hallituksen puheenjohtajien kanssa.

Vanhusneuvoston toiminta on raportoitu erikseen kaupunginhallitukselle 24.2.2025 § 75.

Joensuun kaupungin edunajamisen toimintaympäristö on muuttunut yhä haasteellisemmaksi Suomen aluerakenteen ja väestön keskittymisen sekä geopolitiikan muutosten vuoksi. Vuonna 2024 vaikuttamistyötä systematisoitiin ja tehostettiin. Keskeisiä vaikuttamisen teemoja olivat Joensuun lentoliikenteen kehittäminen ja Fingridin kantaverkkoinvestointien vauhdittaminen. Näissä molemmissa teemoissa viestintä oli aktiivista ja laaja-alaista valtioneuvoston ja kansanedustajien kanssa. Lisäksi pidettiin tiiviisti yhteyttä Fingridin, Finnairin ja Finavian kanssa. Joensuulle tärkeän 400 kV:n kantaverkkoyhteyden Huutokoski-Kontiolahti vauhdittamisesta odotetaan päätöksiä kevään 2025 aikana. Lentoliikenteen osalta päätavoite on paluu kaupalliseen liikenteeseen. Mikäli tässä ei onnistuta, tarvitaan maan hallitukselta ostoliikenteen jatkon turvaava 100-prosenttinen rahoitus valtion budjettiin.

Ilmastotyössä edistettiin kaupungin ilmasto-ohjelmaa sekä valmisteltiin Joensuun kaupunkikonsernia ohjaavan hankintaohjeen päivitys sekä kehitettiin edelleen kaupunkiympäristön toimialan ilmasto- ja kiertotaloustoimintaa hankintojen avulla.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmakauden investointikehys on enintään 130 miljoonaa euroa. Samassa yhteydessä valmistellaan laaja-alainen talouden tasapainon varmistava toimenpideohjelma.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Vuoden 2024 talousarvioon sisältyvät talouden sopeutustoimenpiteet toteutetaan ja talouden tasapainon varmistava toimenpideohjelma vuosien 2025-2026 osalta valmistuu maaliskuun loppuun mennessä. Toimenpiteiden kokonaisuudesta päätetään viimeistään kesäkuussa.	Vuoden 2024 toimenpiteet toteutuvat Talouden tasapainon varmistava toimenpideohjelma vuosien 2025-2026 osalta valmistunut maaliskuun loppuun mennessä ja toimenpidekokonaisuudesta päätetty viimeistään kesäkuussa	Konserni-palvelut	Vuoden 2024 talousarvioon sisältyneet talouden sopeutustoimenpiteet toteutuivat pääosin. Kokonaisuutena talousarvio toteutui arvioitua paremmin. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 17.6.2024 talouden sopeutuksen sekä vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2025-2027 talousarvion ja -suunnitelman valmistelun linjauksista.	toteutui

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Asukaslukumme kasvaa, investoimme elinvoimaan ja pidämme Joensuun kasvukaupunkien joukossa etenemällä kohti 80 000 asukkaan kaupunkia 2025 mennessä, ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Olemme vahvasti muuttovoittokaupunki ja avoimia kuntarakennekeskustelulle. Vahvistamme markkinointia.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Seuraamme tehostusti ja kuukausitasolla asukasluvun kehittymistä ja vahvistamme Joensuun kaupungin kansallista näkyvyyttä kotimaan muuttotaseen parantamiseksi.	Asukasluku 78 650 (31.12.2024)	Konserni-palvelut	Väkiluku 31.12.2024 oli 78 743 ennakkotiedon mukaan.	toteutui

Tavoitelinjaus: Joensuun saavutettavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla sekä henkilö- että tavaraliikenteessä. Lentoliikenteen jatkuvuus turvataan ja Joensuun syväsatamaa kehitetään eri liikenne- muotojen solmupisteeksi. Junaliikennettä nopeutetaan ja vuorotarjontaa lisätään. Tieverkolla tavoitteena on sujuva ja turvallinen henkilöliikenne sekä teollisuuden kuljetukset.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun lentoliikenne jatkuu valtion maksa- mana ostoliikenteenä. Kaupunki osallistuu hankintaosapuolena kil- pailutukseen. Lentojen kysyntä on korkealla ta- solla.	Viikkolentovuorojen lukumäärä keski- määrin 10 / viikko Vuorojen käyttö- aste	Konserni- palvelut	Joensuun lentolii- kenne on jatkunut. Nykyinen ostoliiken- nepäätös on voi- massa maaliskuulle 2025 saakka, jonka jälkeisen ajan optio- järjestelystä helmi- kuulle 2028 saakka päätetään Orpon hallituksen huhti- kuun 2025 puoliväli- riihessä. Kaupalli- seen lentoliikentee- seen siirtymisen mahdollisuuksia on tunnusteltu jatku- vasti.	toteutui
Itärata Oy toimii tehok- kaasti ja Porvoo-Kou- vola linjauksen suunnit- telu etenee. Joensuun junamatkustajamäärät ovat kasvussa. Imatra- Joensuu ratayhteyden investoinnit etenevät.	Aktiivinen osallistu- minen osakkaana Itärata Oy:n toimin- taan Vähintään kaksi yhteistoimintata- paamista VR:n kanssa Junavuorot Joen- suusta 11 / arki- päivä	Konserni- palvelut	Itärata Oy on toteut- tanut yhtiöjärjestyk- sensä mukaista teh- tävää ja vienyt suun- nittelua eteenpäin. Imatra-Joensuu rata- osuuden suunnittelu etenee Väyläviras- ton työnä.	toteutui

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Olemme ilmastotyön edelläkävijä. Toteutamme hiilineutraaliustavoitteen 2025 mennessä ja huomioimme ilmastovaikutukset kaikessa toiminnassa. Toteutamme ilmastoviisasta rakentamista ja lisäämme luonnon monimuotoisuutta.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Ilmasto-ohjelman toimenpiteiden tehokkuuden seuranta ja tarvittaessa uusien keinojen määrittely yhdessä eri toimijoiden kanssa.	Ohjelman seuranta on toteutettu tilinpäätöksen yhteydessä. Ohjelman toimenpiteet mitoitetaan suhteessa hiilineutraaliustavoitteen suhteeseen.	Konserni-palvelut/ Ilmastokoordinaattori	Ilmasto-ohjelman toteutumisen seuranta on toteutettu tilinpäätöksen ohessa. Ohjelman toimenpiteillä on mahdollista saavuttaa hiilineutraalius, mutta emme todennäköisesti saavuta asetettua päästövähennystavoitetta. Hiilinielujen odotetaan korvaavan puuttuvat päästövähennykset.	toteutui
Kaupunkikonsernin hankintojen ja hankintakriteerien kehittäminen hiilineutraaliustavoitteen mukaisesti.	Joensuun kaupunkikonsernin hankintaohjeiden päivittäminen ilmasto-ohjelman tavoitteet huomioiden	Konserni-palvelut/ Ilmastokaupunki Joensuu 2025 – hanke	Päivitetty hankintaohje hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 17.2.2025. Uusien ohjeiden myötä ympäristöasioiden huomioiminen on entistä velvoittavampaa: jokaisen hankinnan valmistelun yhteydessä on selvitettävä, voidaanko hankinta toteuttaa siten, että sen hiilijalanjälki ja muut ympäristövaikutukset minimoidaan.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Opiskelijakaupunkiohjelman lisäresursoimiseksi jätetään hanke-rahoitushakemus alkuvuodesta 2024. Opiskeli-kaupunkiohjelman ohjausryhmätyösken-tely on aktiivista toi-menpiteiden koordinoi-miseksi.	Hankerahoitus on saatu ja hanke on käynnissä Ohjausryhmäko-kousten lukumäärä	Konserni-palvelut, Hyvinvointi-palvelut	Hanke on käynnissä ja ensimmäinen opiskelijafoorumi toteutetaan helmi-kuussa 2025.	toteutui

Sitovuustason ylityksen selitys:
Vuonna 2024 oli suunniteltu luovuttavaksi Pärnävaaran alueen metsäomaisuudesta. Kauppa ei toteutunut vuoden 2024 aikana ja talousarviossa arvioitu myyntivoittotulo jäi saamatta.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	3 381 200	-1 200 000	2 181 200	2 006 232	-174 968
Toimintakulut	-8 231 200	637 000	-7 594 200	-7 979 131	-384 931
Toimintakate	-4 850 000	-563 000	-5 413 000	-5 972 900	-559 900

140 Työllisyyspalvelut

Tilivelvollinen: työllisyyspäällikkö Riikka Vartiainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kaupungin työllisyyspalvelujen tehtävänä on edistää kaupungin elinvoimaa ja työllisyyttä sekä vähentää työttömyyttä tarjoamalla palveluita sekä työnhakijoille että työnantajille. Vuonna 2024 työllisyyspalvelujen tehtävänä on myös ollut valmistella valtakunnallista TE2024-uudistusta, jonka myötä työvoimapaalvelut siirtyvät valtiolta Pohjois-Karjalan kuntien muodostamalle työllisyysalueelle.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Joensuun työttömyys kääntyi nousuun vuoden 2024 puolivälissä koskien kaikkia ikäryhmiä. Myös pitkäaikaistyöttömyys kasvoi vuoden jälkimmäisellä puoliskolla. Työttömyyden kasvu johtui työllisyyden suhdannetilanteesta, mikä kasvatti muun muassa lomautettujen määrää. Myös avoimien työpaikkojen määrä laski reilusti edelliseen vuoteen verrattuna. Työttömyyden ja pitkäaikaistyöttömyyden kasvusta huolimatta kaupungin työmarkkinatuen maksuosuus laski edelliseen vuoteen verrattuna n. 0,9 milj. euroa. Työmarkkinatuen kuntaosuuden laskuun vaikuttivat muun muassa ikäpoistuma sekä työllisyyspalvelujen aktivointi- ja eläkeratkaisut.

Vuonna 2024 työllisyyspalvelut tarjosivat duuniagentin yksilövalmennusta sekä työkykykoordinaattorin palveluita noin 300 joensuulaiselle. Alle 30-vuotiaille matalan kynnyksen palveluita tarjoavassa Ohjaamossa oli noin 5 500 asiakaskontaktia. Valmennusympäristö Taitamossa oli noin 240 asiakasta työllisyysvaroin kustannetuissa työsuhteissa, työkokeiluissa tai muissa työelämään valmentavissa toimenpiteissä. Palkkatukilain muutokset sekä velvoitetyön päätyminen vaikuttivat merkittävästi kaupungin työllisyysmäärärahojen suuntaamiseen. Vuonna 2024 työllisyysmäärärahoin mahdollistettiin noin 150 työsuhdetta Taitamoon tai kaupungin eri toimialueille. Avoimille työmarkkinoille Joensuun työllisyyspalvelujen työttömän asiakkaan työllistämistä myönnettävää työllistämisen kuntalisää myönnettiin 78 kpl. Työllistämisen kuntalisään varattu määräraha loppui heinäkuussa.

Asiakaspalvelujen toteuttamisen lisäksi työllisyyspalvelujen toiminta keskittyi vuonna 2025 käynnistyvän maakunnallisen työllisyysalueen valmisteluun. Työllisyyspalveluihin perustettu TE2024-valmisteluyksikkö koordinoi työllisyysalueen valmistelua yhteistyössä kuntien kanssa sekä lakisääteisten työvoimapalvelujen siirtymisen että työllisyyden ekosysteemin osalta. Työllisyysalueen lautakunta aloitti toimintansa kesäkuussa 2024 perehtyen maakunnallisten työvoimapalvelujen toteuttamiseen ennen työllisyysalueen ja lautakunnan toimivaltaisen työskentelyn käynnistymistä.

Työllisyyspalvelujen hallinnoima Joensuun seudun työllisyyden kuntakokeilu päättyi vuoden 2024 lopussa työvoimapalvelujen siirtyessä kokonaisuudessaan kunnille. Kuntakokeilu saavutti tavoitteensa työllisyyspalvelujen kehittämisessä sekä kuntien työmarkkinatuen maksuosuuteen vaikuttamisessa. Kuntakokeilun testaama palvelumalli kuntien työllisyyspalvelujen ja viranomaispalvelujen yhdistämisestä toimii jatkossakin Pohjois-Karjalan työllisyysalueella.

TE2024-uudistusta edistävä TNO- tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskarjalaisten menestykseksi ESR+-ryhmähanke käynnistyi hankesuunnitelman mukaisesti. Hankkeen kautta tarjotaan kynnyskettömiä ja monialaisia työhön suuntaavia palveluita Luotsi- palvelupisteillä, joita perustettiin maakunnan jokaiseen kuntaan. Työllisyysalueen käynnistymiseen liittyen TNO:n Luotsi-palvelupisteelle, Joensuun työllisyyspalveluille, International House Joensuulle, kaupungin palvelupisteelle sekä maakunnallisen työllisyysalueen henkilöstölle valmisteltiin uudet toimitilat Carelicumin ja Torikatu 19 kiinteistöihin.

Työllisyyden tulosalue alitti talousarvioon varatun määrärahan 0,9 milj. euroa. Suurimpana tekijänä oli työmarkkinatuen kuntaosuus, joka toteutui 0,2 milj. euroa pienempänä arvioituun nähden. Myös työllistämiseen suunnattu määräraha toteutui arvioitua pienempänä purkautuneiden palkkasidontojen vuoksi. Tulosalueen tuottojen osalta Taitamo-toiminta tuotti n. 0,1 milj. euroa arvioitua enemmän. Tulokseen vaikutti myös TE2024-valmisteluun suunnattu valtionavustus, joka muun muassa kattoi osan valmisteluun osallistuneen henkilöstön palkkakuluista.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Valmistaudumme TE-palvelujen siirtymiseen valtiolta kunnalle johtamalla maakunnallista muutosvalmistelua. Parannamme työllisyyttä kohti valtakunnan keskiarvoa ja edistämme nopeaa työllistymistä. Panostamme osaamista ja työkykyä parantaviin palveluihin yhdessä kumppanien kanssa muodostamalla työllisyyden ekosysteemin.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun kaupunki on valmis vastaanotta- maan vuonna 2025 siir- tyvät TE-palvelut maa- kunnallisen työllisyys- alueen vastuukuntana	Työllisyysalueen organisaatio on muodostunut sekä palvelut ja prosessit ovat valmistel- tuja toimimaan kuntaympäristössä.	Työllisyyspal- velut Konsernipalve- lut	Työllisyysalueen käynnistämisorgani- saatio on muodos- tettu ja palvelupro- sessit suunniteltu toimimaan kuntaym- päristössä.	toteutui
	Henkilöstön siir- tymä on valmisteltu yhteistyössä henki- löstön kanssa.		Henkilöstö on osal- listunut siirtymän valmisteluun valmis- teluryhmissä. Henki- löstöä on tiedotettu ja perehdytetty uu- den työnantajan käy- täntöihin ennen siir- tymää.	toteutui
	Työllisyysalueen palvelusuunnitelma ja talousarvio on laadittu yhteis- työssä työllisyys- alueen kuntien kes- ken.		Työllisyysalueen pal- velusuunnitelma ja talousarvio on laa- dittu ja hyväksytty ai- kataulun mukaisesti.	toteutui
Työllisyyden ekosys- teemi on käynnistänyt toimintansa	Työllisyyden ekosysteemin kumppanuussopi- mus sekä kehittä- misohjelma v. 2024–2027 ovat laadittuina ja val- misteltu laajassa verkostoyhteis- työssä.	Työllisyyspal- velut	Työllisyyden ekosys- teemisopimus sekä toimintamalli 1.0 on valmistelu laajassa verkostoyhteis- työssä. Ekosystee- misopimus allekirjoi- tetaan alkuvuodesta 2025.	toteutui
	Ekosysteemin ke- hittämishankkeet ovat käynnistyneet hankesuunnitel- mien mukaisesti		Tietoa, neuvontaa ja ohjausta pohjoiskar- jalaisten menes- tykseksi (TNO) -ryh- mähanke on käyn- nistynyt hankesuun- nitelman mukaisesti.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Työllisyyspalvelujen toiminta on vaikuttavaa	70 % työllisyyspalvelujen asiakkuuden päättäneistä etenee avoimille työmarkkinoille, tulkintoon johtavaan koulutukseen, yrittäjyyteen tai muuhun työttömyyden päättävään ratkaisuun (esim. eläke) Työllisyyspalvelujen asiakkuus katkaisee työttömyyden 6 kk:n sisällä asiakkuuden alkamisesta 80 %:lla asiakkaista Taitamon Paikko-osaamis-todistuksia myönnetään vuosittain vähintään 45 asiakkaalle. Helposti Joensuuhun -hankkeen toiminnalla kannustetaan ja autetaan vähintään 100 Joensuuhun työn perusteella muuttavaa henkilöä.	Työllisyyspalvelut	57 % työllisyys palvelujen asiakkuuden päättäneistä on edennyt työttömyyden päättävään ratkaisuun. Työttömyys katkenut 6 kk:n sisällä 75 % asiakkaista työllisyyspalvelujen asiakkuuden alkamisesta. Paikko osaamistodistuksia myönnetty 77 asiakkaalle. Helposti Joensuuhun -hankkeessa uusia asiakkaita vuonna 2024 137 hlöä.	toteutui osittain toteutui osittain toteutui toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 296 500	0	1 296 500	2 221 383	924 883
Toimintakulut	-16 246 500	366 000	-15 880 500	-15 883 955	-3 455
Toimintakate	-14 950 000	366 000	-14 584 000	-13 662 573	921 427

150 Konsernipalvelut

Tilivelvollinen: kansliapäällikkö Jenni Jokela, talousjohtaja Satu Huikuri, henkilöstöjohtaja Mari Pitkänen, strategiajohtaja Sami Laakkonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Konsernipalvelujen tehtävänä on johtaa, ohjata, yhteensovittaa ja valvoa kaupunkikonsernin toimintaa kaupunginjohtajan johdolla. Konsernipalvelut vastaa kaupungin talouden johtamisesta, tarve- ja hankesuunnitelmien yhteensovittamisesta, henkilöstövoimavarojen johtamisesta, hallinnon kehittämisestä sekä johdon tuesta. Konsernipalvelut muodostuvat hallintopalveluista, talouspalveluista sekä henkilöstöpalveluista. Lisäksi konsernipalveluissa on kaupunginjohtajan alaisuudessa strategiajohtaja.

Hallintopalvelujen tehtäviin kuuluu konsernin omistajaohjaus sekä kaupungin lakipalveluiden tuottaminen. Hallintopalvelut vastaa kaupungin asianhallinnan, asiakirjahallinnon sekä arkistotoimen järjestämisestä sekä kehittämisestä. Myös asuntotoimen lakisääteiset tehtävät, kuten asunto-olojen kehittäminen kuuluu hallintopalvelujen vastuualueelle. Lisäksi hallintopalvelujen palveluvalikoimaan sisältyy International House Joensuu-yksikön palvelut. International House Joensuu toimii asiantuntijatahona maahanmuuttoon ja kotouttamiseen liittyvissä kysymyksissä ja toiminnan tavoitteena on edistää kaupungin elinvoimaa edistämällä kansainvälisen työvoiman satavuutta ja kiinnittymistä Joensuuhun. IHJ tarjoaa ohjausta ja neuvontaa ulkomailta muuttaneille uusille kuntalaisille

Talouspalvelut vastaavat kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman valmistelusta, taloushallinnosta, laskentatoimesta, rahoituksesta, sijoitustoiminnasta ja konsernirahoituksesta. Talouspalvelut vastaa myös tietohallinnon järjestämisestä, yhteensovituksesta ja ohjauksesta sekä talouden raportointijärjestelmistä.

Henkilöstöpalvelut johtaa ja valvoo kaupungin henkilöstöhallintoa, vastaa henkilöstöpolitiikasta ja henkilöstösuunnittelusta, huolehtii henkilöstön uudistumiskyvystä ja osaamisen kehittämisestä sekä henkilöstön motivointi- ja kannustusjärjestelmistä. Henkilöstöpalvelut vastaa myös palvelussuhdeasioita koskevista työnantajaneuvotteluista, virka- ja työehtosopimusten tulkinnasta ja täytäntöönpanosta sekä vastaa henkilöstöpalveluiden, työhyvinvointiasioiden ja työsuojelun järjestämisestä. Lisäksi henkilöstöpalveluiden vastuulle kuuluu työterveyshuollon hankkiminen ja ohjaus sekä henkilöstöasioiden viestintä sekä johdon ja henkilöstön yhteistoiminnan kehittäminen.

Strategiajohtajan vastuualueelle kuuluu kaupungin strateginen suunnittelu sekä valmius- ja turvallisuusasiat.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Hallintopalveluissa asianhallintatiimi vastasi koko kaupungin asianhallinnasta. Asianhallintatiimi laati tarvittavia asianhallinnan ohjeita ja järjesti asianhallintaan liittyvää koulutusta Dynasty-asianhallintajärjestelmän käyttäjille. Asianhallintatiimi valmistautui TE2025-uudistukseen yhteistyössä Pohjois-Karjalan työllisyysalueen kanssa.

Kaupunginlakimies tuotti lakipalveluja sekä kaupungin omalle organisaatiolle että merkittävimmille tytäryhtiöille.

Asuntotoimen määrärahasta (TA 2024 135 000 €) myönnettiin kolmelle kohteelle ja esteettömyysavustusta neljälle kohteelle (neljä eri hakijaa) yhteensä 116 572 €. Avustuksista yhden kohteen toteutuminen ja maksatus jäi vuodelle 2025. Kaupunginhallitukselle valmisteltiin neljä Aralle annettavaa lausuntoa korkotukilainahakemuksiin sekä kolme lausuntoa vuokratalojen purkamishakemuksiin liittyen. Myytiin kolme osakehuoneistoa. Asuntotoimi haki Aralta tehdyn selvityksen pohjalta avustusta vuodelle 2024 asumisneuvontapalvelun laajentamiseksi kaikille joensuulaisille. Asumisneuvonnan pilotti käynnistyi maaliskuussa 2024 ja asuntotoimiston kumppanina pilotissa toimi Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Elli. Lisäksi haettiin jatkorahoitusta vuodelle 2025. Asuntopoliittisen ohjelman toimenpiteiksi oli asetettu asumisneuvonnan tilanteen selvittäminen, välivuokrausmallin käyttöönotto ja asuinalueiden välisen segregaaation haasteisiin vastaaminen. Joensuun Kodit Oy ja Siun sote käynnistivät välivuokrausmallin ja Siun sote välivuokrasi Joensuun Kodit Oy:lta 16 asuntoa. Asuinalueiden välisen segregaaation tilannetta selvitettiin opinnäytetyönä, jota ohjasi kaupungin yhdyskuntasuunnittelija. Opinnäytetyöstä kävi ilmi, että Joensuu on sosioekonomisesti alueellisesti eriytynyt ja sitä tulisi ennaltaehkäistä.

International House Joensuu (IHJ) osallistui TE2024-uudistuksen valmisteluun. Kaupungin omista työllisyyspalveluista sekä kotoutumista edistävistä palveluista muodostettiin 1.1.2025 alkaen uusi tulosalue, Työelämän ja kotouttamisen palvelut. IHJ:ssä valmistauduttiin lisäksi vuoden 2025 alusta voimaan tulleen uuden kotoutumislain toimeenpanoon. Uusi laki tuo kunnille uusia vastuita ja tehtäviä, joista yksi merkittävä on velvollisuus järjestää monikielisiä yhteiskuntaorientaatioita vähintään työttömänä työnhakijana oleville sekä pakolaistaustaisille ulkomailta muuttaneille uusille kuntalaisille. Vuoden loppuun mennessä IHJ:n asiakkaiden kokonaismäärä oli 457 ja uusien määrä oli 268 henkilöä. Uusista asiakkaista suurimmat ryhmät ovat tilapäistä suojelua saavat sekä perhesyistä oleskeluluvan saaneet. Perhesyy oleskeluluvan perusteena on todennäköisesti kasvanut sen johdosta, että Joensuuhun on vuoden 2024 aikana saapunut aiempaa suurempi määrä opiskelijoita ulkomailta. Ulkomailta saapuvat opiskelijat saapuvat usein perheineen. IHJ haki yhdessä Pohjois-Karjalan kuntien kanssa (Kitee, Outokumpu, Liperi, Kontiolahti, Lieksa, Nurmes, Juuka) ESR+ rahoitusta Elä ja Osallistu Pohjois-Karjalassa (ELO) ryhmähankkeelle, jonka tavoitteena on vahvistaa maakunnallisesti asettautumista ja kotoutumista edistäviä palveluja. Mukana IHJ:n hallinnoimassa päähankkeessa ovat omarahoituksella myös Ilomantsi ja Tohmajärvi. Maakunnallisen hankkeen kokonaisrahoitus on lähes 1,8 milj. euroa, josta EU-rahoitus on 1,4 milj. euroa. Hankkeen toteutusaika on 1.1.2025 - 30.6.2027.

Talouden sopeutustyö vaikutti vahvasti talouspalveluiden tehtäviin vuoden 2024 aikana. Osana sopeutusta talouspalvelut toteutti toimenpiteitä myös omalla vastuualueellaan. Keskeisiä näistä olivat kaupungin rahastojen sopimusehtojen päivittäminen sekä 1.3.2025 voimaantullut maksuliike- ja konsernipankkipalveluiden kilpailutus.

Talouspalveluiden henkilöstömäärä kasvoi vuoden 2024 alusta lukien, kun toimialojen talouden tehtäviä hoitava henkilöstö keskitettiin konsernipalveluiden talouspalveluiden alaisuuteen. Keskeisenä tehtävänä oli vakiinnuttaa taloustiimin toiminta yhtenä tiiminä. Talouspalveluissa osallistuttiin tiiviisti TE-uudistuksen valmisteluun niin työllisyysalueen talousasioiden, ICT:n kuin myös TE-tukien maksatuksen valmistelun osalta. Valmistelu painottui erityisesti vuoden 2024 loppupuolelle. Vuoden 2025 alusta TE-tukien maksatustiimi sijoittui talouspalveluiden alle. Lisäksi tietohallintopalveluihin siirtyi kaksi henkilöä työllisyysalueen aloittamisen myötä.

Vuoden 2024 aikana tietohallinnossa edistettiin digiohjelmaan kirjattuja tavoitteita ja teemoja. Ohjelman tavoitteita toteuttaa myös vuoden 2023 aikana käynnistynyt Digitaalinen Joensuu 3.0 -hanke.

Hankkeen päätavoitteena on edistää digitalisaation eri osa-alueita mahdollistaen uusien palveluiden ja liiketoiminnan muodostaminen kuntalaisille ja yksityiselle sektorille. Kaupungin henkilöstön it-osaamista vahvistettiin vuonna 2024 päättyneellä Vahva osaaminen osaksi arkeamme – hankkeen tukemana. Keskeisenä tulevana kehittämiskohteenä on tekoälyn hyödyntäminen. Vuoden 2024 aikana selvitettiin kaupunkiorganisaation ja henkilöstön valmiuksia tekoälyteknologioiden käyttöönottoon ja luotiin suunnitelma sekä askelmerkit tekoälyosaamisen edistämiseksi.

Henkilöstöpalveluissa valmistauduttiin TE-uudistukseen myötä tapahtuvaan henkilöstön ja toiminnan liikkeenluovutukseen. Lisäksi käytiin työehtosopimuksen mukaisten palkankorotusten järjestelyräneuvottelut ja samalla päivitettiin tehtävänvaativuuden arviointijärjestelmää. Henkilöstöpalvelut osallistuivat osaltaan talouden tasapainottamiseen ja vastasivat yhteistoimintamenettelyjärjestelyistä ja neuvotteluiden toimeenpanoista, jotka koskivat henkilöstöä. Uuden työterveystoimijan kanssa rakennettiin yhteistyötä ja sovittiin yhteiset prosessit. Työtyytyväisyyttä mitattiin tuttuun tapaan ja vuonna 2024 tehtiin myös esihenkilöarviointi. Työturvallisuuden kehittämiseksi otettiin käyttöön uusi riskienhallintaohjelma osaksi kokonaisvarautumista. Henkilöstön työmatkaliikkumisen tuki otettiin käyttöön vuoden 2024 alusta alkaen ja erilaisilla tukimuodoilla pyritään vahvistamaan Joensuun asemaa hiilineutraalina myös henkilöstön liikkumisen osalta. Koulutusten osalta jatkettiin keskitetyn koulutustarjonnan kehittämistä työyksiköiden toiveiden mukaisesti. Rekrytoinnissa jatkettiin anonyymien rekrytoinnin käytäntöjä sekä kiinnitettiin huomiota sisäisten rekrytointien mahdollistamiseen. Yhteistyötä oppilaitosten kanssa vahvistettiin erityisesti harjoittelijaprosessien toimintamallin osalta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digiohjelman tavoitteiden toteuttaminen otetaan luontaiseksi osaksi kaupungin kaikkea toimintaa. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Talousspalvelut/tietohallinto	Digiohjelman kirjatut toimenpiteet on edistetty, niitä on valmistunut ja mukaan on tullut uusia. Digiohjelman tavoitteiden toteutumista on seurattu digitalisaatioryhmässä, joka kokoontui vuoden 2024 aikana seitsemän kertaa.	toteutui
Tekoälyn tuomia mahdollisuuksia kaupungin palvelutoiminnan sujuvoittamisessa selvittää aktiivisesti	Tekoälyn käyttömahdollisuuksia kartoitettu ja pilotointi käynnistetty	Talousspalvelut/tietohallinto	Tekoälyn eri käyttömahdollisuuksia on kartoitettu sekä testattu käytännössä niiltä osin kuin on ollut mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Copilot for M365 -tekoäly on otettu käyttöön pienellä ryhmällä ja sen käytön seurantaan sekä opastukseen on perustettu tekoälytyöryhmä, jossa kerrotaan käyttökokemuksista.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Turvaamme työvoiman saatavuuden ja edistämme paikkariippumattoman työn tekemisen mahdollisuuksia. Edistämme koulutus- ja työperäistä maahanmuuttoa ja kotoutumista keskitetyllä toimintamallilla.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Innostetaan ja neuvotaan ulkomailta Joensuuhun muuttaneita siten, että he tuntevat olonsa tervetulleeksi, saavat riittävät tiedot toimimiseen itsenäisesti Joensuussa, hakeutuvat aktiivisesti koulutukseen ja työmarkkinoille ja asettautuvat pysyvästi Joensuuhun.	IHJ:n asiakastyytyväisyys, vieraskielisten työllistyminen ja vieraskielisten yrittäjyys	Hallintopalvelut/ International House Joensuu	Jatkuvan asiakastyytyväisyyspalautteen järjestelmä otettiin käyttöön ja ensimmäiset palautteet on kerätty. Arvio asiakastyytyväisyydestä tehdään, kun saatu enemmän palautteita. Vuoden 2024 lopussa uusia asiakkuuksia oli 268. Joulukuussa 2024 ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden määrä kasvoi 100 hlöllä, 10,9 % edellisen vuoden joulukuuhun verrattuna. Ulkomaalaisten työttömänä työnhakijana olevien naisten määrä lisääntyi 29 hlöllä (+6,9 %). Työssä olevien ulkomaalaisten määrä pieneni 82 henkilöllä (-19,3 %).	toteutui osittain
Uuden kotoutumislain toimeenpanoa sekä TE-palveluiden uudistusta tukevan maakunnallisen ESR-hankkeen suunnittelu, rahoitushaku ja toteutus vastuukuntana	Hankkeelle on myönnetty rahoitus haetun suuruisena, hankkeen käynnistyminen syksyllä 2024	Hallintopalvelut/ International House Joensuu	ELO -Elä ja Osallistu Pohjois-Karjalassa ryhmähanke sai myönteisen rahoituspäätöksen 6.11.24. Hankkeen kesto on 30 kk ja se käynnistyi vuoden 2025 alussa.	toteutui
Vuoden 2025 alussa voimaan tulevaan kotoutumislakiin perustuvan uuden kuntakohtaisen kotoutumisohjelman laatiminen yhdessä työllisyyspalvelujen kanssa	Uusi työllisyyttä ja kotoutumista edistävä ohjelma on valmis ja hyväksytty vuoden 2025 alkuun mennessä	Hallintopalvelut/ International House Joensuu	Uuden kotoutumislain mukainen täydennys voimassa olevaan kotoutumisohjelmaan valmisteltiin vuoden 2024 aikana ja tuodaan käsiteltäväksi vuoden 2025 alussa.	toteutui

Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Olemme veto- ja pitovoimainen kaupunkityönantaja. Huomioimme työntekijän ja mahdollisen perheen muun elämän, tarjoten joustoja ja soviteltua ja räätälöityä työnantajapolitiikkaa. Lisäämme ja vahvistamme työnantajanäkyvyyttämme.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Liikkumisen tuet ovat käytössä, ja liikkumiseen on ohjeistus.	Vakituisesta henkilöstöstä 25 % (450 henkilöä) on ottanut käyttöön hiilineutraaliutta tukevan liikkumisen tuen	Henkilöstöpalvelut	520 henkilöä on valinnut hiilineutraalin vaihtoehdon (joukkoliikenne-etu 295 hlöä, polkupyöräetu 225 hlöä)	toteutui
Anonyymejä rekrytointia toteutetaan rekrytoinneissa ja toimintamalli vakiintuu	Anonyymien rekrytointien määrä kasvaa (> 10)	Henkilöstöpalvelut	Anonyymiä rekrytointia toteutettiin kahdesatoista (12) rekrytoinnissa.	toteutui
Työntekijäkokemuksen vahvistaminen	Työntekijäkokemuksen määrittäminen ja mittaaminen on toteutettu (tavoitetaso tuleville vuosille määritetty)	Henkilöstöpalvelut	Työntekijäkokemuksen mittaaminen on toteutettu opinnäyte työnä koulutuspalvelujen ja kiinteistöhuollon henkilöstölle keväällä 2024.	toteutui

Tavoitelinjaus: Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaat työterveyspalvelut.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Työterveyshuolto on toimiva ja henkilöstö tyytyväinen	Sairauspoissaolopäivät suhteessa henkilötyövuosiin vähenevät (< 14) Työtyytyväisyyskyselyn tulos parane: Työntekijöiden tyytyväisyys työterveyshuoltoon kasvaa (> 2,1)	Henkilöstöpalvelut	Sairauspoissaolot 8,9 päivää/HTV Työtyytyväisyyskyselyn väittämän keskiarvo 'olen tyytyväinen työterveyshuoltoon' nousi edellisestä kyselystä 3,2 -> 3,4 (asteikko 1-4)	toteutui
Mentoritoiminta vakiinutetaan	Uusia mentoreita koulutetaan yhden ryhmän verran Jokaisella toimielimellä on vähintään yksi mentori	Henkilöstöpalvelut	Mentoreita koulutettiin vuonna 2024 yhden ryhmän verran. Uudessa valmennusryhmässä oli osallistujia kaikilta toimialoilta, yht. 18 osallistujaa.	toteutui
Mahdollistetaan sisäisiä urapolkuja	Lisätään sisäisten rekrytointien määrää (on > 20)	Henkilöstöpalvelut	Vuonna 2024 toteutui 39 sisäistä rekrytointia ja lisäksi haussa oli 50 varhaiskasvatuksen työkiertopaikkaa.	toteutui

Tavoitelinjaus: Kehitämme toimintatapojamme sekä johtamista vahvistamaan osallistumista, vastuunottoa ja onnistumista. Viestintä ja vuorovaikutteisuus on tärkeää, jotta työntekijä kokee olonsa tärkeäksi ja turvalliseksi.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Toteutetaan moni-kanavaista viestintää	Tiedotteita lähettään säännöllisesti vähintään kerran kuukaudessa. Työtyytyväisyyskyselyn tulos parane: 'tiedonkulku työpaikallamme on hoidettu hyvin' (> 2,9)	Henkilöstöpalvelut	Tiedotteet henkilöstölle lähtevät säännöllisesti (jokinposti, henkilöstötiedote) Työtyytyväisyyskyselyn väittämä 'tiedonkulku on hoidettu työpaikallamme hyvin' on säilynyt ennallaan 2,9	toteutui
Tyytyväisyys johtamiseen ja työnantajaan	Työtyytyväisyyskyselyn tulos parane: 1. 'työpaikkamme johtamistapa on hyvä' parane (> 3,1) 2. 'suosittelisin nykyistä työnantajaani tuttavalleni' (> 3,2)	Henkilöstöpalvelut	1. 'työpaikkamme johtamistapa on hyvä' parani, keskiarvo 3,2 2. 'suosittelisin nykyistä työnantajaani tuttavalleni', parani, keskiarvo 3,3	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2 010 062	590 000	2 600 062	3 840 358	1 240 296
Toimintakulut	-7 464 062	92 000	-7 372 062	-7 146 462	225 600
Toimintakate	-5 454 000	682 000	-4 772 000	-3 306 105	1 465 896

174 Ympäristöterveydenhuolto

Tilivelvollinen: talousjohtaja Satu Huikuri

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää ympäristöterveydenhuollon maksuosuudet Pohjois-Karjalan hyvinvointialueelle.

Pohjois-Karjalan maakunnan kunnat sekä hyvinvointialue ovat sopineet sosiaali- ja terveydenhuolto- ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voima-
aanpanosta annetun lain (616/2021) 65 §:n mukaisesti, että Pohjois-Karjalan hyvinvointialue hoi-
taa sopijakuntien puolesta ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta annetun lain
(410/2009) 1 §:ssä tarkoitetut ympäristöterveydenhuollon tehtävät.

Sopimuksen piiriin kuuluvat seuraavat tehtävät:

- terveydensuojelulain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan terveydensuojeluvi-
ranomainen),
- elintarvikelain mukaiset kunnan viranomaistehtävät (kunnan elintarvikevalvontaviran-
omainen),
- tupakkalain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- lääkelain mukaiset kunnan lupa- ja valvontaviranomaistehtävät,
- eläinlääkintähuoltolain ja eläinsuojelulain mukaiset kunnan tehtävät.

Sopimus on voimassa voimaantulolain mukaisesti 1.1.2023-31.12.2027 ja tämän jälkeen se on
voimassa toistaiseksi. Sopimuksen mukaan terveysvalvonnan, hallinnon ja talteen otettujen eläinten
palvelujen maksuosuudet määräytyvät jäsenkuntien kesken asukasluvun perusteella. Eläinlääkintä-
huollon maksuosuuksien perusteena käytetään eläinten lukumääriä kunnissa. Eläinlääkintähuollon
maksuosuuksista poiketen jäsenkunnat maksavat ne kustannukset, jotka aiheutuvat hyvinvointialu-
een osallistumisesta eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 11 ja 13 §:ssä tarkoitetusta eläinlääkäripal-
velusta aiheutuviin kustannuksiin.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuodelle 2024 oli asetettu tavoitteeksi, että ympäristöterveydenhuollon piiriin kuuluvien toimintojen
kustannukset eivät kokonaisuutena kasva vuoteen 2023 nähden. Hyvinvointialueen kustannukset
toteutuivat kuitenkin ennakoitua suurempina eläinlääkintähuollon palkka- ja palkkiorakenteen kor-
jaustoimien, odottamattomien laitekorjausten, laitteiden korjausvelan, yleisen kustannusten nousun,
luottotappiokirjauksen sekä terveysvalvonnan tuottoja koskevan budjetointivirheen johdosta.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 242 000	-32 000	-1 274 000	-1 323 062	-49 062
Toimintakate	-1 242 000	-32 000	-1 274 000	-1 323 062	-49 062

Sitovuustason ylityksen selitys:

Ympäristöterveydenhuollon talousarvio ylitti valtuuston asettaman sitovuustason noin
49 000 eurolla. Hyvinvointialueen kustannukset toteutuivat palveluiden osalta
ennakoitua suurempina eläinlääkintähuollon palkka- ja palkkiorakenteen korjaustoimien, odotta-
mattomien laitekorjausten, laitteiden korjausvelan, yleisen kustannusten nousun, luottotappiokir-
jauksen sekä terveysvalvonnan tuottoja koskevan budjetointivirheen johdosta.

184 Elinvoimapalvelut

Tilivelvollinen: elinkeino- ja kansainvälisten asioiden päällikkö Seppo Tossavainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Elinvoimapalvelujen tulosalueen määrärahat koostuvat pääasiassa Business Joensuu Oy:n ostopalveluista. Business Joensuu Oy on seudullinen yrityskehitysorganisaatio, joka tuottaa yleisen edun mukaisia elinkeino- ja yrityspalveluita Joensuun alueella. Joensuun kaupunki omistaa Business Joensuu Oy:stä 89,89 %. Muita omistajia ovat Itä-Suomen Yliopisto (6,55 %), Joensuun Yliopiston tukisäätiö (1,86 %), Riveria koulutuskuntayhtymä (0,85 %) ja Karelia Ammattikorkeakoulu Oy (0,85 %).

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuoden aikana Business Joensuun toimialueella on perustettu runsaasti yrityksiä – yhteensä 748 kpl, joista Joensuuhun 571 kpl. Vertailuna huomattakoon, että vuonna 2023 perustettiin koko vuoden aikana 471 yritystä. Business Joensuun palveluiden kautta 01-12/2024 aikana perustettiin 140 yritystä, joista Joensuuhun 105 yritystä.

Kasvuvalmennuksiin raportointikaudella osallistui 294 yritystä, joista Joensuulaisia yrityksiä oli yhteensä 130 kpl. Kasvuvalmennus koostui V!rtaa, Grow, Lead, HR- ja rekryvalmennuksista, sekä Digi- ja tekoälyvalmennuksista. Kasvuvalmennuksiin osallistuneiden yritysten toimialakirjo on laaja: mm. teollisuus, vähittäiskauppa ja palvelut.

Uusia työpaikkoja Business Joensuun toimialueelle syntyi raportointikaudella 176 kpl, joista Joensuuhun 80 kpl. Tyypillisiä ammattinimikkeitä olivat: lastenhoitaja, kokki, lähihoitaja, kirjanpitäjä, toimistotyöntekijä, ravintolatyöntekijä, hitsaaja, myyjä, siivooja, koneistaja, kuljettaja, insinööri jne.

Sijoittuneita yrityksiä raportointikaudella oli yhteensä 68 kpl, joista Joensuuhun sijoittui 42 kpl. Myös sijoittuneiden yritysten toimialakirjo on laaja: teollisuus, palvelut, liikkeenjohdon konsultointi, rakentaminen, elokuvat, ohjelmistosuunnittelu, kauppa, terveystalvelut jne.

Innokaupunki -hankesarjan toinen vaihe on menossa. Uusia yrityksiä käkitoimialoille fotonikkaan ja metsäbiotalouteen on syntynyt kolme ja kahdeksan kappaletta. Uudet yritykset ovat syntyneet Joensuuhun. Vastaavasti uusia työpaikkoja seurattuihin fotonikan ja metsäbiotalouden yrityksiin on syntynyt 30 kpl ja 18 kpl. Innokaupunki -projektisarjan kolmannen vaiheen hakemukset on jätetty ja päätöksiä odotetaan maaliskuussa 2025.

Raportointijaksolla konkurssien määrä maakunnassa on merkittävästi lisääntynyt ja yritysten rahoituksen saatavuus on vaikeutunut. Rahoituksen osalta on toki myös poikkeavia esimerkkejä mm. onnistuneiden startup rahoituskierrosten osalta. Perustettujen yritysten suuri määrä korreloi talouden laskusuhdanteen kanssa. Omistajavaihdokset ovat viime kuukausina lisääntyneet (40 kpl tähän mennessä), mutta edelleen rahoituksen saatavuus ja hinta hidastavat vaihdoksia.

Riskienhallinnan toteutuminen

Toiminnan riskeihin vaikuttaa geopolittiset ja taloudelliset riskit yritysten toimintaympäristössä Suomessa ja globaalisti. Tuotetuilla yrityspalveluilla on yrityksiä autettu sopeutumaan ja kasvamaan valitsevasta tilanteesta huolimatta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntymisen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat. Yrityksiä palvelemme yrityskaupunkiohjelman palvelulupauksen mukaisesti – kokonaisvaltaisesti ja luvatussa määräajassa.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Yrityskaupunki -ohjelman tavoite: Vastaus yrittäjän yhteydenottoon arkena 24 tunnin kuluessa, prosessi käynnistetään sekä hoidetaan asiakaskontaktin seuranta.	Kaupungin vuosittain toteuttama asiakastytyväisyyskysely (aloitus-taso toukokuu 2023 7,5), tavoite-taso 8,0	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy	Chattibotti on testikäytössä. Business päivystyksestä ohjaukset kaupungin palveluihin liittyvistä asioista elinkeino- ja kv-asioiden päällikölle puhelimitse. Kaupungin asiakastytyväisyyskysely toteutettiin osana Business Joensuun kyselyä yksinkertaisemmilla kysymyksillä, kuin 2023. Tulos oli 7,4.	toteutui toteutui osittain
Yrityskaupunki -ohjelman tavoite: Business Joensuun yrityspalvelut toimivat ja ovat helposti saavutettavissa niin fyysisesti kuin digitaalisesti.	Business Joensuun asiakastytyväisyyskysely, tavoite-taso: NPS vähintään 60	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy	NPS 64 (12/2024), N=801	toteutui
Joensuun seudun alueen yritykset kasvavat ja kansainvälistyvät	Business Joensuun kasvuvalmennuksissa olleiden yritysten määrä 120 kpl/vuosi	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy	Kasvuvalmennuksissa 294 kpl yritystä (12/2024), joista Joensuussa 130 kpl Virtaa, Grow ja Lead valmennus, 42 kpl HR- ja Rekrytointivalmennus 32 kpl Digi- ja tekoälyvalmennus 68 kpl <i>(sama yritys on voinut osallistua useampaan valmennukseen)</i>	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun seudun alueen yritykset kasvavat ja kansainvälistyvät	Uusia vientiyrityksiä Business Joensuun palveluista, tavoitetaso 10 kpl Uusia vientiavauksia nykyisillä vientiyrityksillä Business Joensuun palveluista 10 kpl	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy	7 kpl vientiyritystä, joista 7 kpl Joensuussa 16 kpl vientiavauksia, joista 13 kpl Joensuussa	toteutui osittain toteutui
Pienten – ja keskisuurten yritysten kasvuhaluuden vahva tukeminen Joensuun kaupungin palveluissa	Pilotoidaan asiakasvastaava-mallia, tavoitetaso 10 yritystä	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy	KAM (Key Account Manager/avainasiakkuuspäällikkö) valittu, pilotointi aloitettu (12 kpl yrityksiä valittu ja kontaktoitu) ja yhteisiä toimenpiteitä kaupungin kanssa sovittu. Business Joensuu ja Joensuun kaupunki toteuttivat teollisuuden avainasiakaspiilotin 12 yrityksen kanssa. Yritykset toimivat metalli-, muovi- ja rakennusteollisuudessa ja niiden liikevaihto oli vuositasolla yhteensä n. 110 miljoonaa euroa ja yrityksissä oli yli 500 työpaiikkaa. Pilotin tavoitteena oli pysyä paremmin asiakasyritysten ”pulssilla” ja yrityksillä oli oma avainasiakaspäällikkö, joka hoiti yhteydet Business Joensuun palveluihin ja yritysten terveiset Joensuun kaupungille.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun seudulle syn-tyy uusia työpaikkoja	Uusien työpaikko- jen määrä Busi- ness Joensuun pal- veluista 200 kpl, joista Joensuuhun 100 kpl	Elinvoimapal- velut/ Business Joensuu Oy	Uusien työpaikkojen määrä 176 kpl, joista Joensuuhun 112 kpl Ammattinimikkeitä: lastenhoitaja, lähi- hoitaja, palkanlas- kija, kirjanpitäjä, toi- mistotyöntekijä, ra- vintolatyöntekijä, kokki, myyjä, siivoja, hitsaaja, kunnossa- pitoasentaja, koneis- taja, kaivinkoneen kuljettaja, puutavara- auton kuljettaja, teol- lisuusmaalari, LVI- insinööri, ohjelmis- toinsinööri	toteutui osittain
Business Joensuun toi- mialueelle tulee uusia yrityksiä ja investointeja maakunnan ulkopuo- lelta	Toimialueelle tul- leita investointeja, tavoitetaso 10 milj. euroa Toimialueelle tul- leet uudet yritykset, tavoitetaso 65 kpl Toimialueelle tul- leista yrityksistä uusia työpaikkoja, tavoitetaso 85 kpl	Elinvoimapal- velut/ Business Joensuu Oy	Investointeja 48 M€, Joensuu 0 M€ Uudet yritykset 68 kpl, Joensuu 42 kpl Uusia työpaikkoja 70 kpl, Joensuu 44 kpl	toteutui osittain
Ekosysteemisopimuk- sen kärkitoimialojen TKI-toiminnan kautta saatava vaikuttavuuden kasvu	Joensuuhun syntyy fotoniikka -liiketoi- mintaan uusia yri- tyksiä, tavoitetaso 5 kpl (tulevat ja uu- det käynnistyvät) Fotoniikka -liiketoi- minnan yrityksiin syntyy uusia työ- paikkoja, tavoite- taso 20 kpl Joensuuhun sijoit- tuu tai tänne perus- tetaan vihreän/puh- taan siirtymän yri- tyksiä, tavoitetaso 5 kpl	Elinvoimapal- velut/ Business Joensuu Oy	Uusia yrityksiä foto- niikka 4 kpl Uusia työpaikkoja fo- toniikka 30 kpl Uusia vihreän/puh- taan siirtymän yri- tyksiä 14 kpl	toteutui toteutui toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Ekosysteemisopimuksen kärkitoimialojen TKI-toiminnan kautta saatava vaikuttavuuden kasvu	Vihreän/puhtaan siirtymän (ml. bio- ja kiertotalous) -liiketoiminnan yrityksiin syntyy uusia työpaikkoja, tavoitetaso 20 kpl	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy	Huom. BJOEn Vetytalon liiketoimintamahdollisuuksien projekti käynnistyi 1.9.2024	toteutui osittain
Yrityskaupunki -ohjelman tavoite: Säännöllinen vuoropuhelu yritysten kanssa	Kaupungin ja elinkeinoelämän vuoropuhelun vuosikello on laadittu ja vuoropuhelu käynnistetty	Elinvoimapalvelut/ Business Joensuu Oy	Toimenpiteiden toteutus on aloitettu ja vuoropuhelun vuosikello on valmis (2 (helmikuu)/aloittavien yritysten tapahtuma, 6/kesäkauden avaus, 9/yritysjänpäivän palkinto, 10/kärkiyritysten huippukokous, 11/Joensuu-päivän palkinto). Sen totutusta jatketaan tästä eteenpäin.	toteutui
Metsäpääkaupunki -ohjelman tavoite: Metsäpääkaupungin tunnettuuden lisääminen sekä kaupunkikehittäminen Mehtimäen alueella sekä kaupungin metsissä	Innokaupunkihanke 2:n toimenpiteiden toteuttaminen. Tavoitetaso: toimenpiteet on toteutettu aikataulussa 6/2025.	Elinvoimapalvelut	Toteutettiin asetettujen tavoitteiden mukaisesti loppuvuoden aikana. Innokaupunki 2 -projekti alkoi 1.6.2024. Se on metsäpääkaupunki -ohjelman pääresurssi 30.5. 2025 asti ja siitä eteenpäin jatketaan Innokaupunki 3:n ja elinvoimapalveluiden resursseilla. Forest Joensuu -brändi lanseerattiin 9/2023 ja siihen liittyvä toiminta on lisännyt etenkin kansainvälistä tunnettavuutta yhdessä "Forest Capital of Europe" sloganin kanssa. Olemme näiden avulla saaneet myös ison FORMEC kv-metsätapahtuman kesäkuulle 2025 sekä presidentin kansainvälistymispalkinnon marraskuussa 2024.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Opiskelijakaupunki -ohjelman tavoite: Laaditaan kumppanuussopimus oppilaitosten kanssa	Sopimukset oppilaitosten kanssa on laadittu	Elinvoimapa-lvelut	Sopimukset tehty Karelian ja Riverian kanssa. Yliopiston sopimus on allekirjoitettu helmikuussa 2025 yliopiston juhlapäivänä.	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-2 634 000	1 000	-2 633 000	-2 487 551	145 449
Toimintakate	-2 634 000	1 000	-2 633 000	-2 487 551	145 449

190 Pohjois-Karjalan hankintatoimi

Tilivelvollinen: hankintapäällikkö Mika Purmonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalue sisältää seudullisesta hankintatoimesta aiheutuvat menot ja tulot. Pohjois-Karjalan hankintatoimi vastaa yhteistyötahojen tavaroiden ja palveluiden yhteishankinnoista. Hankintatoimi kilpailuttaa myös yhteistyötahojen erillishankintoja tarpeen vaatiessa ja resurssien niin salliessa. Hankintatoimi mahdollistaa yhteistyötahoilleen avoimen, sähköisen kilpailuttamisen myös pienhankinnoissa tarjoamalla sähköisen pienhankintapalvelun sekä opastusta pienhankintojen kilpailuttamiseen.

Yhteistoimintasopimuksen on hyväksynyt 13 kuntaa, 11 seurakuntaa ja 45 muuta tahoa, joiden tulee noudattaa hankintalakia.

Pohjois-Karjalan hankintatoimen tärkeimpiä tavoitteita on tuottaa yhteistyötahoilleen laadukkaita julkisten hankintojen palveluja. Tuotamme asiakkaillemme lisäarvoa. Tavoitteemme on helpottaa julkisten hankintojen tekemistä, ja huomioimme myös asiakkaiden hankintoja koskevia strategisia linjauksia. Näin ollen yhteistyötahojen omatoimisen kilpailuttamisen tarkoituksenmukaisuus vähenee.

Tavoitteemme on edistää kestäviä ja innovatiivisia julkisia hankintoja sekä edistää sosiaalisten kriteerien käyttöä julkisissa hankinnoissa (mm. työllistyminen julkisten hankintojen avulla).

Pohjois-Karjalan hankintatoimen palveluiden kysyntä on jatkanut kasvuaan, joka selittää talousarviossa tapahtuneen nousun vuodelle 2024. Hankintatoimen henkilömäärä on noussut, joka vaikuttaa sekä henkilöstökuluihin, että myös ict-kustannuksiin.

Hankintatoimen rahoitusmallina on ollut vuodesta 2012 ns. komissiomalli, jonka ansiosta hankintatoimen palvelujen käyttäjät eivät maksa kaupungille palveluista mitään, vaan hankintatoimi kattaa kustannuksensa tavaroiden ja palveluiden toimittajilta perittävillä komissiomaksuilla. Komissiomallin tavoitteena ei ole tuottaa voittoa vaan kattaa hankintatoimen kustannukset.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Kilpailutusten määrä sekä hankintojen arvo vuonna 2024 nousivat edellisvuodesta. Hankintatoimi kilpailutti vuonna 2024 373 kilpailutusta, joiden ennakoitu arvo oli noin 412 miljoonaa euroa. Tarjouksia hankintatoimen julkaisemiin kilpailutuksiin saapui noin 6,2 tarjousta per kilpailutus, joka on merkittävästi parempi kuin Suomessa tutkimusten mukaan, sillä mediaani julkisiin hankintoihin saapuvien tarjousten lukumäärästä on 3. Hankintatoimen yhtenä vuodelle 2024 asettamista tavoitteista oli tietopyyntöjen ja markkinavuoropuhelujen aktiivinen hyödyntäminen hankinnan laadukkaassa valmistelussa ja hankintatoimi hyödynsi tietopyyntöjä ja/tai markkinavuoropuhelua noin 16 % hankinnoissa, kun lukema oli edellisvuonna noin 14 %. Hankintojen laadukas valmistelu lisää myös tarjousten määrää.

Hankintatoimi pilotoi vuoden 2024 hankintojen vaikuttavuuden mittaamista Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnassa ja pilotoinnin jälkeen hankintojen vaikuttavuuden mittaaminen otetaan käytännöksi Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa.

Huolimatta hankintatoimen kasvaneesta kilpailutusmäärästä ja hankintojen ennakoidun arvon kasvusta vuonna 2024 oli selvästi havaittavissa talouden synkentyneet näkymät hankintojen toimeksiantojen peruuntumisista, hankintojen keskeyttämisistä määrärahojen riittämättömyyden vuoksi sekä sopimustoimittajilta tehtävien ostojen määrän hidastumisesta. Hankintatoimen talous jäi ensimmäistä kertaa hieman alijäämäiseksi. Alijäämän selittävät hankintatoimen kesken tilikauden toteutettu muutto yhteisiin tiloihin hallintotalolle, julkisten alojen eläkemaksujen tasausmaksu sekä sopimustoimittajien konkurseista johtuvat komissiomaksutappiot.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Toteutamme hankintamme laadukkaasti, tehokkaasti, kestävästi ja innovatiivisesti. Alueellisia/paikallisia yrityksiä hyödynnetään entistä paremmin				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Osallistumme aktiivisesti Keino-akatemian Vähähiilisten hankintojen johtamisen kehittämisohjelmaan	Kaikki akatemian kehittämistehtävät on suoritettu ja saavutettuja tuloksia on soveltuvien osin otettu käyttöön päivittäisessä toiminnassa	hankintatoimi	Kaikki akatemian kehittämistehtävät on suoritettu ja tuloksia tullaan hyödyntämään mm. hankintaohjeiden päivityksessä.	toteutui
Hyödynnämme aktiivisesti tietopyyntöjä ja markkinavuoropuhelua hankinnan laadukkaassa valmistelussa	14 % hankinnoista on käytetty tietopyyntöä ja/tai markkinavuoropuhelua	hankintatoimi	Noin 16 % hankinnoista käytetty tietopyyntöä ja/tai markkinavuoropuhelua.	toteutui
Pilotoidaan hankintojen vaikuttavuuden mittaamista Joensuun kaupungin hankinnoissa	Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa on mitattu hankinnan vaikuttavuutta	hankintatoimi	Hankinnan vaikuttavuuden mittaamista pilotoitiin Joensuun kaupungin EU-kynnysarvon ylittävissä hankinnassa.	toteutui

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 322 285	15 000	1 337 285	1 340 939	3 654
Toimintakulut	-1 322 285	-15 000	-1 337 285	-1 384 481	-47 196
Toimintakate	0	0	0	-43 542	-43 542

Sitovuustason ylityksen selitys:

Alijäämän selittävät hankintatoimen kesken tilikauden toteutettu muutto yhteisiin tiloihin hallintotalolle, julkisten alojen eläkemaksujen tasausmaksu sekä sopimustoimittajien konkurssista johtuvat komissiomaksutappiot.

Kaupunginhallitus yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	8 010 047	-595 000	7 415 047	9 408 912	1 993 865
Toimintakulut	-37 140 047	1 049 000	-36 091 047	-36 204 644	-113 597
Toimintakate	-29 130 000	454 000	-28 676 000	-26 795 732	1 880 268

Osallisuus- ja vetovoimalautakunta

310 Osallisuus- ja vetovoimapalvelut

Tilivelvollinen: hyvinvointi- ja osallisuuspäällikkö Heini Lehtikainen ja markkinointijohtaja Markku Pyykkönen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Osallisuus- ja vetovoimapalveluiden tehtävänä on vastata kaupunkilaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kehittämisestä sekä asukaslähtöisyyden edistämisestä, kaupungin vetovoimaisuuden ylläpitämisestä ja kasvattamisesta sekä kaupungin viestinnästä ja markkinoinnista. Osallisuus- ja vetovoimapalveluihin sijoittuvat myös tapahtumapalvelut, Carelicumin ja pitäjien palvelupisteet sekä maaseutuhallinnon viranomaispalvelujen yhteistyön järjestäminen.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Osallisuus, palvelupisteet ja maaseudun kehittäminen

Vuoden 2024 aikana osallisuus- ja vetovoimapalvelut jatkoi kaupungin eri toimialojen tukemista yksiköiden osallisuustyössä. Asukkaita tavattiin mm. kymmenessä järjestötapaamisessa, vapaaehtoisuustoiminnan messuilla, Tuupovaaran Ullakon kohtaamispaikassa, uusien joensuulaisten tilaisuuksissa, sekä kansallisten juhlapäivien ja Joensuu-päivän tilaisuuksissa ja palvelupisteillä eri puolilla kaupunkia. Asukasosallisuuden avustuskokonaisuuden kautta tuettiin 71 yhdistystä yhteensä 169 000 eurolla. Järjestöille suunnattujen tilaisuuksien ja avustusten lisäksi järjestöyhteistyötä on kehitetty mm. kartoittamalla kaupungin tilojen yhteiskäyttöä, kokeilemalla erityyppisiä järjestötapaamisia sekä selvittämällä koulujen ja päiväkotien yhteistyötoiveita järjestöjen kanssa.

Carelicumissa avattiin vuoden 2024 lopussa työllisyyspalveluiden, Luotsin palveluiden, IHJ:n ja kaupungin asiakaspalvelun uusi, yhteinen palvelupiste. Pitäjien uudenlaista palvelumallia valmisteltiin niin, että pitäjäpalvelupisteet saatiin kirjastoissa käyntiin vuoden 2025 alussa.

Kaupungin eri yksiköitä autettiin asukkaiden kuulemisessa. Asukkaiden osallistamisessa, nopeaan vaikuttamiseen suunnattuja pikakyselylaitteitamme hyödynsivät vuoden aikana useat eri toimialat kuten kulttuuripalvelut, liikuntapalvelut, koulutus- ja nuorisopalvelut, kaupunkirakennepalvelut, konsernipalvelut ja työllisyyspalvelut. Vuoden aikana laitteitamme käytettiin 20:ssä eri kyselyssä ja näkemyksiään kyselyiden kautta jakoi liki 2000 vastaajaa.

Oppilaitosyhteistyötä tiivistettiin vuoden 2024 aikana. Eri opintojaksojen tiimoilta 50 opiskelijaa toimi yhteistyössä kaupungin kanssa osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistämisen teemoihin liittyen. Toimintapäiviin liittyvillä osallistavilla menetelmillä tavoitettiin yli 500 asukasta. Yhteistöiden aikana uusia osallistavia menetelmiä ja osallistumisen tapoja pilotoitiin.

Viestintä

Viestintä lähetti vuonna 2024 341 tiedotetta, 79,77 tuhatta vastaanottajaa ja 19,49 tuhatta avaajaa. Tiedotteiden tavoitettavuus oli 431,07 miljoonaa. Viestinnän keskeiset toimenpiteet liittyivät talouden sopeutuksen viestinnän koordinointiin, TE-uudistuksen valmisteluun sekä verkkosivujen uudistukseen. Lisäksi vuoden aikana päivitettiin ja hyväksyttiin uusi viestintästrategia. Lisäksi viestintä osallistui työnantajabrändin, edunvalvonnan ja vetovoiman kehittämiseen sekä tasavallan presidentin

vierailuun. Kaupunkiviestijöiden verkostoa kehitettiin mm. tekoälyn käytöstä, osallisuudesta, Webropolin käytöstä sekä sosiaalisen median markkinoinnista.

Viestintä koordinoi talouden sopeutuksesta viestimisen yhdessä talouden sopeutuksen ohjausryhmän, kaupunginjohtajan ja keskeisten viranhaltijoiden kanssa. Viestintä kohdennettiin luottamushenkilöille, medialle ja kuntalaisille. Viestintä koordinoi palautteiden keruun ja analysoinnin. Sopeutuksen viestintä keräsi positiivista palautetta avoimuudesta medialta sekä kuntalaisilta ja se huomioitiin myös muissa kaupungeissa. Viestintä osallistui yt-menettelyiden viestimiseen.

TE-uudistuksessa viestintä osallistui sisäisen ja ulkoisen viestinnän valmisteluryhmien työhön. Ryhmissä valmisteltiin 1.1.2025 aloittavan työllisyysalueen viestintää ja markkinointia sekä uusien työntekijöiden sopeutumista. Uudistuksen myötä myös viestinnässä aloitti 1.1.2025 kaksi uutta työntekijää.

Vuonna 2024 kilpailutettiin konsultti avustamaan verkkosivujen määrittelyssä sekä kilpailutuksessa. North Patrolin kanssa pidettiin työpajoja, joissa luotiin vaatimusmäärittely, joka toimi pohjana kilpailutuksessa ja verkkosivujen uudistuksessa. Verkkosivujen palvelutuottaja kilpailutettiin loppuvuodesta, voittajaksi valikoitui KnowIT Experience. Verkkosivujen uudistusta valmisteltiin sisäisillä työpajoilla ja infoilla.

Markkinointi

Joensuun markkinoimiseksi tehtiin Testaa Joensuu talvikaupunkina –kampanja, johon haki 302 testaajaa. Kesän aikana toteutettiin postia Joensuusta –kampanja, jossa äänestettiin Joensuun virallista postikorttia ja jalkauduttiin Ilosaarirock-festivaaliin ja muuttajapostikortteja lähetettiin 4000 kappaletta. Postia Joensuusta –kampanjaa jatkettiin elokuussa, jolloin verkkosivujen kautta kaupunkilaiset pystyivät tilaamaan lähetettäväksi postikortteja ilmoittamansa tervehdysviestin kera. Kaiken kaikkiaan postikortteja lähetettiin elokuussa 827 kappaletta. Muuttajien houkuttelemiseksi tehtiin myös digitaalinen muuttoagentti-kampanja sekä pitäjämarkkinointikampanja. Luovana sisällöntuotantona tuotettiin videoita pitäjämarkkinointiin (Eno, Reijola, Hammaslahti), joukkoliikenteen markkinointiin yhdessä kaupunginorkesterin ja kaupunginteatterin kanssa ja lukioiden markkinointiin. Lisäksi tehtiin digitaalinen kampanja yritysystävällisyyden lisäämiseksi ja Joensuun yrityslupauksen viestimiseksi. Lisäksi jalkauduttiin markkinoimaan Joensuuta valtakunnallisille Studiamessuille 25.–26.11. Loppuvuonna käynnistettiin Joensuun talvikauden matkailumarkkinointi. Vuoden aikana valmisteltiin Euroopan metsäpääkaupunkiin sekä fotonikkaan liittyviä toimenpiteitä ja aineistoja. Uusia joensuulaisia eli muuttajia kutsuttiin useisiin tilaisuuksiin ja kehitettiin konseptia oppilastyönä.

Matkailun edistäminen

Kaupunki toteutti vuoden aikana Pohjoinen Lakeland –hankkeen toimenpiteitä. Projektipäällikön irtisanouduttua hankkeen palveluksista rekrytoitiin uusi projektipäällikkö ja viestintäasiantuntija. Hankkeen lisäksi uudistettiin vuoden 2024 ajaksi kaupungin matkailuneuvonnan palvelut, järjestettiin talvikaupungin matkailumarkkinoinnin toimenpiteitä ja tehtiin matkailumarkkinointia eri keinoin kaupungin kanavissa sekä eri palveluiden tarjoajien kanavissa.

Tapahtumien edistäminen ja tapahtumapalvelut

Vuoden 2024 aikana Joensuussa järjestettiin 3792 tapahtumaa, joissa vieraili yhteensä 1,1 M kävijää. Osallisuus- ja vetovoimalautakunnan päättämien periaatteiden mukaisesti kaupunki myönsi harkinnanvaraista pientapahtuma- ja Torien timantti –tukea yhteensä 51 eri tapahtumalle. Puolestaan 9 tapahtumaa sai kielteisen päätöksen. Kaupunginhallitus solmi suur tapahtumakumppanuuden 18

kumppanin kanssa ja kumppanuussopimuksien sisältöjä toteutettiin. Tapahtumien edistämiseksi osallistuttiin Helsingin Messukeskuksessa pidettyihin kokous- ja kongressimessuihin yhdessä Business Joensuun ja Pohjois-Karjalan Osuuskaupan kanssa, osallistuttiin Elävät kaupunkikeskustat ry:n City Road Show -kiertueen keskustelutilaisuuteen, osallistuttiin Kokonaisturvallisuus ja varautuminen –messujen suunnittelutyöhön, esiteltiin kaupunkikeskustan liikekiinteistöjen omistajille kaupattorin yrittäjien palautteita keskustan vetovoiman kehittämistilaisuudessa, suunniteltiin ampumahiihdon maailmancupiin jalkautumista ja ampumahiihdon MM-kisojen hakemista Joensuun seudulle. Tämän lisäksi osallistuttiin Tapahtumateollisuus ry:n tapahtumakaupunkiverkoston seminaariin, suunniteltiin uuden jääurheilukeskuksen avausottelun järjestelyjä, viestintää ja palautteen keräämistä sekä osallistuttiin Riverian ja Karelia-ammattikorkeakoulun opiskelijatapahtumien työpajaan, jossa pohdittiin keinoja opiskelijatapahtumien lisäämiseksi Joensuussa. Tapahtumien edistämiseksi neuvoteltiin mm. Strongman Champions Leaguen ja Snowcrossin MM-kisojen kanssa yhteistyöstä vuodelle 2025, jatkettiin opiskelijoiden lukuvuoden avaustapahtuman suunnittelua sekä tutustuttiin vuoden 2024 valtakunnallisiin yrittäjäpäiviin Seinäjoella.

Riskienhallinnan toteutuminen

Lautakunnan alaisen palvelutuotannon talouden sopeutusohjelma aiheutti riskejä. Palveluihin kohdistuneet säästötoimenpiteet käynnistivät julkisen keskustelun kaupungin palveluista pitäjissä ja eri alueilla. Viestintäpalvelut osallistui talouden sopeutusohjelman valmisteluun ja toimeenpanoon viestintätoimien osalta. Tällä pyrittiin antamaan kuntalaisille oikea-aikaista tietoa sopeutustoimista ja sitä myöten tiedottamiseen liittyvien riskien hallinnassa onnistuttiin. Maineriskien lisäksi sopeutukset lisäsivät jännitteitä palvelupisteissä ja asiakaspalvelutilanteissa. Työnantajana reagoi asiaan ja tarjosi tukea henkilökunnalle haastavien tilanteiden käsittelemässä.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monia-laista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Testaamme uusia digitaalisia vaihtoehtoja osallistua ja arvioimme niiden käytettävyyttä.	Uusia digitaalisia vaihtoehtoja on kehitetty ja käyttäjäkokemuksia on kartoitettu.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Uusi digitaalinen osallistumismenetelmä pikakyselylaite otettiin käyttöön ja käyttökokemukset ovat olleet hyviä. Ohjelmistoa on kehitetty käyttäjien kokemusten pohjalta. Vuoden aikana laitteita käytettiin 20:ssä eri kyselyssä ja näkemyksiään kyselyiden kautta jakoi liki 2000 vastaajaa. Joensuu-sovelluksesta viestitty kohdenetusti opiskelijoille ja lataajamäärä yritti 10 000 lataajan määrän loppuvuodesta 2024. Joensuu-sovelluksessa oli vuoden aikana 23 kyselyä. Sovellusta on vuoden aikana kehitetty käyttötärpeita vastaavaksi ja osallistumisen helpottamiseksi.	toteutui
Selvitämme keinoja monipaikkaisten asukkaiden tavoittamiseksi ja kokeilemme niitä.	Keinoja on löydetty ja ensimmäiset kokeilut tehty.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Monipaikkaisten tavoittamista selvitetty Joensuun mökkiläiskyselyn ja opiskelijakyselyn avulla. Eri keinoja kokeiltu kyse-lyistä viestimisessä.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Toteutamme osallistuvan budjetoinnin Joensuun mallia ja arvioimme sen toimivuutta. Lisäksi selvitämme joukkorahoitusmalleja ja arvioimme niiden soveltuvuutta Joensuussa.	Kutsumme asukkaat ja käyttäjät suunnittelemaan kanssamme vähintään 20 osallistuvan budjetoinnin kohdetta. Joukkorahoitusmalleja selvitetty.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Asukkaiden ja käyttäjien toiveita, mielipiteitä ja palautetta on kartoitettu 16 kohteessa. Joukkorahoitusmalleja selvitetty ja niiden soveltuvuutta Joensuuhun arvioitu.	toteutui osittain
Kartoitamme kaupungin tilojen käyttömahdollisuuksia järjestöjen käyttöön.	Tilojen käyttömahdollisuuksien kartoitus on tehty.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Kartoituksen perusteella valittu neljä kohdetta, joiden tilojen yhteiskäyttöä pilotoidaan vuoden 2025 aikana. Muotoiltu yhteiset varauskäytännöt.	toteutui
Tiivistämme yhteistyötä alueellisen osallisuuden edistämiseksi kaupunkirakennepalvelujen kanssa.	Nykyiset käytännöt selvitetty, uusia tapoja benchmarkattu ja kokeiltu.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Yhteistyötä kaupunkirakennepalvelujen kanssa tiivistetty ja kokeiluja tehty. Toimivia käytäntöjä vakiinutetaan.	toteutui
Selvitämme liikkuvien palveluiden käyttöönottoa.	Nykyiset käytännöt selvitetty, uusia tapoja benchmarkattu.	Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Palvelumuotoilun opinnäytetyö kaupungin palvelupisteistä valmistui. Pitäjäpalvelusteiden mallia valmisteltiin. Toiminta käynnistettiin uudella mallilla vuoden 2025 alussa.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Uudistamme joensuu.fi-verkkopalvelun	Palvelun tekninen alusta ja palvelutuottaja on valittu. Palvelun uudistamisesta on laadittu suunnitelma ja toteutus on käynnistetty. On laadittu ohjeet selkeämpään kieleen sekä saavutettavuuteen. Verkkosivun sisällöntuottajia on koulutettu selkokieli-syydestä ja saavutettavuudesta.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Verkkosivun teknisen alustan valintaan hankittiin tukea ja tavattiin verrokkikaupunkeja. Alustaksi valittiin Wordpress. Palveluntuottajan kilpailutuksessa ja vaatimusmäärittelyssä avusti North Patrol, jonka kanssa laadittiin vaatimusmäärittely, jossa kuvataan verkkosivujen toteutus. Palveluntuottajan kilpailutus avautui viikolla 42. Kilpailutuksen voitti KnowIT Experience. Uudistukseen nimettiin projektiryhmä ja ohjausryhmä. Kaupunkiviestijöitä ja sisällöntuottajia on koulutettu selkokieli-syydestä ja saavutettavuudesta. Ohjeiden laadintaan on hankittu tausta-aineistoja ja verkkosivuista on tilattu hakusana-analyysi. Lopulliset ohjeet laaditaan verkkosivujen konseptin yhteydessä alkuvuodesta 2025.	toteutui
Uudistamme kaupungin viestintästrategian ja viestinnän keskeiset ohjeet	Viestintästrategia päätetty kaupunginhallituksessa.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Viestintästrategia päivitetään ja käsitelty kaupungin johtoryhmässä 16.9., esihenkilöpäivillä 25.9. ja päätetty kaupunginhallituksessa 7.10.	toteutui

Tavoitelinjaus: Mahdollistamme matkailun kasvuloikan panostamalla saavutettaviin ja digitaalisesti myytävissä oleviin tapahtumiin, kulttuuriin sekä urheiluun. Nämä vetovoimatekijät yhdistettynä kestävästi kehittyviin luontokohteisiin ja ohjelmapalveluihin hyödyttävät alueemme matkailuliiketoimintaa ja investointeja.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Maakunnan ja Joensuun matkailun yhteistyöverkoston toiminnan uusi alku.	Alueellisen matkailuyhtiön VisitKarelia Oy:n muutoksien jälkeen alueelle käynnistetään uusi yhteistyö matkailutoimijoiden kesken. Kansainvälisen ja valtakunnallisen matkailumarkkinoinnin toteuttamisen tapa selkiytyy. Business Joensuun, kaupungin ja maakunnan matkailua edistävän yksikön roolit sekä vastuut ovat selkiytyneet.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Alueen kunnat ja kaupungit ovat päässeet sopimukseen VisitKarelian eli alueellisen matkailupalvelun rahoituksesta. Business Joensuu ja VisitKarelia Oy ovat sopineet ja tiedottaneet liiketoiminta-kaupasta. Alueellisen matkailupalvelun henkilökunta on aloittanut tehtävissään. Business Joensuun ja kaupungin välisestä matkailun edistämisen työnjaosta on käyty keskusteluja.	toteutui
Joensuun matkailutalvi on huomattu laajalti eri puolilla Suomea, ja Joensuu on nostanut selkeästi profiiliaan talvimatkailukohteenä	Talviliikkumisen mahdollisuuksia Joensuussa tuodaan esille kaupunkilaisille ja matkailijoille Laulurinteen Lumipuiston avulla, joka tavoittelee 20 000 kävijää talvilomaviikkojen aikana. Talvimatkailusesonkia aktivoidaan etsimällä ja kehittämällä kolme (3) talvitapahtumaa Kauppatorille. Talvitapahtumat lisäävät Joensuun talvikaupungin näkyvyyttä ja tuovat asiakkaita kaupunkikeskustaan.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Lumipuisto toteutettiin yhteistyössä Itä-Suomen lii-kuntaopiston kanssa ajalla 23.2.-10.3.2024, 17 päivän ajan. Lumipuisto keräsi oheistapahtumineen 15 000 kävijää. Lumipuistossa järjestettiin 26 ohjattua lii-kunta-aktiviteettia ja 2 tapahtumaa (avajaiset ja liik-keellä lomalle). Talvimatkailusesonkia akti-voitiin yhteensä 5 uudella talvitapahtumalla. Sanaratas ry:n Mäenlasku- ja keppihevosratsastusta- pahtuma toteutettiin 26.2.2024, Joensuun 4-yh- distys ry toteutti Sukkasafa- rin Karhunmäessä 22.2.2024, Joensuun Viih- demarkkinointi Ilonen Ky järjesti Naistenpäivän tans- sit kauppatorilla 8.3.2024, SOME Stories Oy järjesti koko kaupungin after ski - tapahtuman kauppatorilla 2.3.2024 ja Fitness Media Oy järjesti kansainvälisen ICEMAN-kisan kauppatorilla 24.-25.2.2024.	toteutui osittain

Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina yhdessä suur tapahtumakumppaneiden kanssa. Etsimme Joensuuhun uusia valtakunnallisia suur tapahtumia. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvaraisuutemme on voimavara.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kaupunki etsii joustavia toimintamalleja kaupungin koulutilojen hyödyntämiseen suur tapahtumissa	12 koulusta laadittu tilapäisen käyttöön liittyvät suunnitelmat ja julkaistu tiedot kaupungin verkkosivuilla.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Suunnitelmat laadittu 12 koulusta sekä tilasta ja tiedot julkaistu osoitteessa joensuuevents.fi/koulumajoitus.	toteutui
Joensuuhun löydetään uusia suur tapahtumia, kokouksia ja kongresseja.	Kolmen (3) valtakunnallisen suur tapahtuman tai tapahtuman saaminen Joensuun seudulle.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Suur tapahtumakumppanuushaun ja pientapahtumatukien avoimen haun myötä Joensuuhun on saatu kahdeksan (8) uutta valtakunnallista tapahtumaa. Snowcrossin MM-kisat 13.-14.4.2024, Kokonaisturvallisuus ja osaaminen -messut 4.-5.10.2024, Power Cup 6.-9.6.2024, Kansainvälinen ICEMAN-kisa 24.-25.2.2024, valtakunnallinen JOEX24 -postimerkinäyttely 13.-14.4.2024, pöytärummutuksen SM-kisat 11.7.2024, Suomen CP maajoukkueen ottelut (Suomi-Ranska) Joensuussa 16.-17.8.2024 ja SOHJO 2024 tapahtuma startupeille ja ICT-alan toimijoille 22.-23.2.2024	toteutui

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Asukaslukumme kasvaa, investoimme elinvoimaan ja pidämme Joensuun kasvukaupunkien joukossa etenemällä kohti 80 000 asukkaan kaupunkia 2025 mennessä, ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Olemme vahvasti muuttovoittokaupunki ja avoimia kuntarakennekeskustelulle. Vahvistamme markkinointia.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Vahvistamme Joensuun vetovoimaa markkinointiviestinnän keinoin	Jatkamme muuttajamarkkinointia ja toteutamme vähintään kaksi (2) kampanjaa valituille kohderyhmille. Vahvistamme yrityskaupunki Joensuun ja painopisteenä olevien toimialojen markkinointiviestintää kahdella (2) uudella toimenpiteellä.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut	Helmi-maaliskuussa toteutettiin Testaa Joensuu talvikaupunkina –kampanja, johon haki 302 osallistujaa. Kesällä toteutettiin postia Joensuusta –kampanja, jonka avulla lähetettiin 4000 postikorttia muuttajien houkuttelemiseksi. Kaupunkiympäristössä sijaitsevia metsäbiotalouden ja fotoniikan kohteita tuotiin esille digikampanjoinnin avulla kaupungin sosiaalisen median kanavissa. Tämän lisäksi avustettiin kansainvälisten vieraiden ja median vierailun järjestelyissä. Elo-syyskuussa toteutettiin postia Joensuusta –jatkokampanja, jossa kaupunkilaiset lähettivät 827 muuttoviestillä olevaa postikorttia. Tämän lisäksi toteutettiin pitäjien ja muuttoagentin digitaalinen mainoskampanja. Loppuvuoden aikana toteutettiin yrityskaupunki Joensuuhun, opiskelijakaupunkiin ja muuttajahoukutteluun liittyviä kampanjoita.	toteutui

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Vahvistamme opiskelijakaupunki Joensuun vetovoimaa markkinointiviestinnän keinoin	Toteutamme opiskelijamarkkinoinnin toimenpiteitä opiskelijakaupunki Joensuun ohjausryhmän tukemana. Jalkaudumme vähintään kolmeen (3) opiskelijatapahintaan.	Viestintä- ja tapahtumapalvelut Osallisuus- ja vetovoimapalvelut	Vuoden aikana jalkauduttu tai jalkaudutaan kahdeksaan (8) opiskelijatapahintaan.	toteutui

Osallisuus- ja vetovoimalautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	166 400	0	166 400	309 188	142 788
Toimintakulut	-2 738 400	5 000	-2 733 400	-2 680 210	53 190
Toimintakate	-2 572 000	5 000	-2 567 000	-2 371 021	195 979

Hyvinvoinnin toimiala

Toimialan toiminnan kuvaus

Hyvinvoinnin toimialan tehtävänä on tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatus-, koulutus- ja nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalvelut. Hyvinvointipalvelut koordinoivat myös ehkäisevää päihdetyötä, hyvinvointikertomuksen ja –suunnitelman laatimista, lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman laatimista sekä Lapsiystävällinen kunta -mallin toteutumista. Hyvinvointipalvelut tekevät kiinteää yhteistyötä mm. hyvinvointialueen, oppilaitosten sekä alueella toimivien yhteisöjen ja järjestöjen kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuotta 2024 määritti talouden raamien tiukentuminen, joka näkyi hyvinvointipalveluissa sopeutustoimina palveluissa sekä vuosien 2025–2027 talouden reunaehtoihin sopivien toimenpiteiden valmisteluna osana kaupungin sopeutusohjelmaa. Kaupunginvaltuusto päätti 17.6. kokouksessaan talouden sopeutuksesta tuleville vuosille ja syksy 2024 jalkautettiin tehtyjä päätöksiä, osa jo vuodelle 2024. Pääosin toimenpiteet kohdistivat vuoden 2025 talousarvioon sekä sitä seuraaville vuosille.

Toimialan hallinnon muutto Torikadulle uuteen hallintotaloon sujui hyvin ja kokemukset muutosta ovat olleet rohkaisevia.

Vuonna 2024 syntyi Joensuussa 534 lasta, joka on 31 lasta enemmän kuin vuonna 2023. Vaikka syntyvyyden laskun trendi tasaantui vuonna 2024, lapset vähenevät varhaiskasvatus- ja koulutuspalveluissa vielä pitkään haastaen palvelutarjontaa suhteessa palvelutarpeeseen.

Toimialan investoinneista vuonna 2024 suurimmat olivat Mehtimäen jääturheilukeskuksen peruskorjaus ja laajennus, joka valmistui joulukuussa 2024, kaupungintalon peruskorjaus museoksi, joka valmistuu 2025 ja taidemuseon peruskorjauksen valmistelu ja museon tyhjennys loppuvuodesta 2024. Taidemuseon peruskorjauksen odotetaan valmistuvan 2026.

Kasvatus- ja koulutuslautakunta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet	Toteutus etenee suunnitelman mukaisesti.	toteutui

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme turvallisen kasvun polun. Lapset, nuoret ja perheet saavat oikeanlaista tukea oikeaan aikaan. Olemme lapsi- ja perheystävällinen kaupunki. Lasten ja nuorten etu huomioidaan kaikessa päätöksenteossa.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Unicef:n Lapsiystävällinen kunta –malliin tehdään uusi toimintasuunnitelma vuosille 2024–2026	Toimintasuunnitelma on tehty ja hyväksytty	Koko kaupungin hallinto, koordinoiti konsernihallinto	Toimintasuunnitelma tehty ja hyväksytty	toteutui
Koulutuspalvelujen toimintakulttuuri tukee elinikäisen oppimisen valmiuksia (halu oppia, yritteliäisyys, kansainvälisyys ja kyky käyttää teknologiaa) sekä yhdenvertaisuutta	Sijoittumistiedot: 100 % peruskoulun päättävistä sijoittuu syksyllä 2024 jatko-opintoihin	Koulutus- ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisohoitaja, koordinoiva opinto-ohjaaja ja OPO-tiimi)	100 %	toteutui
	Jokainen koulutuspalvelujen esihenkilö on kirjannut päivitetyn version omasta johtamisen käyttäteorias- taan, jolla tukee koulutuspalvelujen arvojen toteutumista ja sen myötä yhteisen toimintakulttuurin kehittymistä	Koulutus ja nuorisopalvelut (koulutus- ja nuorisohoitaja ja koulutus- ja nuorisopalvelujen esihenkilöt)	Koulujen johtamiskehittämisprosessi edennyt suunnitelman mukaisesti.	toteutui
	Jokainen koulu on kehittänyt ainakin yhden teknologia-avusteisen oppimisinnovaation	Koulutus- ja nuorisopalvelut (rehtori ja Mediakeskus)	Innovaatiot kehitetty ja oppimisinnovaatiot jaettu muiden koulujen tietoon.	toteutui
	Kaikki koulut ovat aloittaneet suunnitelmansa mukaisen yritteliäisyyskasvatuksen	Koulutus ja nuorisopalvelut (Y-tiimi ja rehtorit)	Jokaisessa koulussa toteutetaan yritteliäisyyskasvatusta.	toteutui
	Jokainen koulu on kehittänyt vähintään yhden osallistavan menetelmän tai toimintamallin yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistämiseksi	Koulutus ja nuorisopalvelut (globaali- kasvatustiimi ja rehtorit)	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitetty.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Tuettu leikki päiväkodeissa	Tuettua leikkiä on vahvistettu varhaiskasvatuksen suunnitelmissa	Varhaiskasvatus	Tuettu leikki oli kaupungin varhaiskasvatuksen painopiste toimintavuonna 2022–2023 ja 2023–2024. Vuosisuunnitelmissa tavoitteina oli leikin määrän kasvu ja laadun parantaminen. Asetetut tavoitteet saavutettiin kevään 2024 toimintakauden aikana. Toimintavuonna 2024–2025 tuettu leikki jäi pois painopisteestä.	toteutui
Varhaiskasvatuksen osallistumisaste säilyy	Osallistumisaste yli 80 %	Varhaiskasvatus	Osallistumisaste 2024: 0–6-vuotiaat 76 % ja 1–6-vuotiaat 88 % (jos alle 1-vuotiaat eivät ole mukana).	toteutui osittain
Huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatukseen pysyy hyvällä tasolla	Tyytyväisyys 4,4 tai yli kaupungin omissa päiväkodeissa (asteikko 1–5)	Varhaiskasvatus	Asiakaskyselyn tulokset 4–5/2024 eli huoltajien tyytyväisyys varhaiskasvatuksen laatuun kaupungin varhaiskasvatuksessa oli 4,5 ka ja eriteltynä kaupungin päiväkodit 4,4 ka, perhepäivähoito 4,6 ka ja yksityiset päiväkodit 4,2 ka.	toteutui
Tavoitelinjaus: Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Kehitämme ja lisäämme nuorten vapaa-ajanviettopaikkoja. Edistämme arkiliikuntamahdollisuuksia.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Harrastamisen Suomen mallin mukaisen toiminta vakiintuu	Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa on jokaisessa Joensuun peruskoulussa	Koulutus- ja nuorisopalvelut, liikunta- ja kulttuuripalvelut	Harrastamisen Suomen malli toteutuu. Kaikilla koululaisilla on mahdollisuus osallistua toimintaa.	toteutui

Tavoitelinjaus: Kasvatuksemme ja koulutuksemme on laadukasta ja osaamisemme on kansallisesti arvostettua. Edistämme tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu kouluissa ja päiväkodeissa.	Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmat päivitetty jokaisessa koulussa ja päiväkodissa.	Koulutus- ja nuorisopalvelut sekä varhaiskasvatustpalvelut	Varhaiskasvatuksessa laadittiin tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat jokaiseen päiväkotiin sekä perhepäivähoitoon ja ne otettiin käyttöön 1.6.2023. Varhaiskasvatuksen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat päivitettiin syksyllä 2024. Koulujen tasa-arvo ja yhdenvertaisuus suunnitelmat on päivitetty.	toteutui
Tavoitelinjaus: Vahvistamme asemaamme opiskelijakaupunkina ja nostamme näkyvyytemme uudelle tasolle. Viestimme opiskelu- ja työllistymismahdollisuuksista, palveluista ja tapahtumista yhteistyössä oppilaitosten ja opiskelijoiden kanssa. Jalkautamme opiskelijakaupunki Joensuu -ohjelman.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Oppilaitosyhteistyö tiivistyy	Opiskelijayhteistyöryhmä kokoontuu 2 kertaa	Koulutus- ja nuorisopalvelut	Kokoontumiset säännölliset.	toteutui

Strateginen painopiste: Osaavan ja innostuneen henkilöstön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme henkilöstön työssä kehittymistä, osaamista ja työhyvinvointia. Tarjoamme mahdollisuuden kehittyä tehtävässä ja uralla. Tarjoamme laadukkaat työterveyspalvelut.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolojen vähentäminen	Sairauspoissaolojen määrä vähenee 10 % vuoden 2023 tasosta	Varhaiskasvatuksen johto, Henkilöstöpalvelut	Vuonna 2024 sairauspoissaolopäiviä oli 11 päivää/htv (yhteensä 6 756 päivää). Sairauspoissaolot ovat vähentyneet vuoden 2023 tasosta 2 878 päivää eli 30 %, neljä päivää/htv (vuonna 2023 oli 15 päivää/htv, yhteensä 9 634 päivää).	toteutui

400 Hyvinvointipalvelujen hallintopalvelut

Tilivelvollinen: talouspäällikkö Matti Karttunen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Hallintopalvelujen toimintaa kuuluu osallistuminen toimialan tilojen suunnittelu- ja rakentamisprosessiin, ehkäisevä päihdetyö, Lapsiystävällinen kunta -työ, hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön toimien ja suunnitelmien koordinointi sekä Yhteisötalo Sataman ja Sepänpihan kerhotalon toiminta. Lisäksi hallintopalveluihin kuuluvat koulusihteeripalvelut (hyvo-tiimi) sekä toimialan palveluita koskevat vahtimestaripalvelut.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Hyvo-tiimissä toimintamallina on jatkuva ketterän kehittämisen malli. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että pieniä, mutta toimintaan vaikuttavia parannuksia, otetaan käyttöön matalalla kynnyksellä. Näitä otettiin käyttöön useita myös vuonna 2024. Isossa roolissa tiimin toiminnassa on erittäin hyvin toimiva tiimiläisten oma sisäinen tuki- ja kehitystoiminta.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön painopiste oli vuonna 2024 laajan, kerran valtuustokaudessa laadittavan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laatiminen. Samassa yhteydessä päivitettiin ehkäisevän päihdetyön suunnitelma. Myös Lapsiystävällinen kunta -työn toimintasuunnitelman laatiminen osui samalle ajankohdalle, joten se saatiin sujuvasti osaksi laajaa hyvinvointisuunnitelmaa. Hyvinvointisuunnittelussa hyödynnettiin maakunnallista hyte-ohjelmaa, jota laadittiin yhteistyössä maakuntaliiton, hyvinvointialueen, kuntien ja järjestöjen kanssa. Yhteisillä painopisteillä ja tavoitekirjauksilla pyritään siihen, että maakunnan rajallisia resursseja ohjataan samoihin kipukohtiin, joita ovat mm. päihteiden käyttö, liikkumattomuus ja etenkin nuorten mielen hyvinvoinnin heikkeneminen.

Yhteisötalo Sataman toiminta on jatkunut entiseen malliin. Tiloissa tarjottiin säännöllisesti mm. asuminisneuvontaa ja digineuvontaa, jonka tarve on lisääntynyt. Toiminnassa tehtiin harjoittelu- ja opiskelija- ja työkokeiluyhteistyötä Riverian, Karelian, Coronarian ja Liven kanssa. Vuoden 2024 aikana Satamalla oli noin 3200 käyntiä. Loppuvuodesta toimintaan tutustui paljon uusia asiakkaita, kun kaupungista oli lakkautumassa kaksi järjestöjen ylläpitämää kohtaamispaikkaa. Kokoonmistilojen kysyntä lisääntyi sekä Yhteisötalo Satamassa että Sepänpihan kerhotalossa, jonka varauskalenteri oli aiempien vuosien lailla melko täynnä.

Riskienhallinnan toteutuminen

Henkilöstöriski on toiminnan merkittävin riski, ja se oli hyvin hallinnassa.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Toimintatulot	962 710	729 000	729 000	757 791
Toimintamenot	-2 766 430	-1 485 000	-1 477 000	-1 486 072
Toimintakate	-1 803 720	-756 000	-748 000	-728 281
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	34	21	21	24

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	729 000	0	729 000	757 791	28 791
Toimintakulut	-1 485 000	8 000	-1 477 000	-1 486 072	-9 072
Toimintakate	-756 000	8 000	-748 000	-728 281	19 719

410 Koulutus- ja nuorisopalvelut

Tilivelvollinen: koulutus- ja nuorisajohtaja Aatu Mustonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tulosalueeseen kuuluvat Joensuun kaupungin koulujen valmistavaopetus, esiopetus, perusopetus ja lukiokoulutus sekä nuorisopalvelut. Tehtävänä on oppijoiden kasvatusta ja opetus yhteistyössä koulun kanssa sekä jatko-opintovalmiuksien takaaminen, sekä vapaa-ajan toiminnan järjestäminen.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuonna 2024 koulutus- ja nuorisopalvelujen talouden kehittämisen keskiössä on ollut talouden sopeuttaminen. Talouden sopeuttamisen lisäksi laskevat oppilasmäärät vaativat kouluverkkoselvitystä, jonka seurauksena päätettiin kuuden koulun lakkauttamisesta. Kouluverkkoselvitys jatkuu lisäselvityksillä vuoden 2025 aikana Reijola-Niittylahti alueella ja Mutala-Rantakylä-Utra alueella.

Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden näkökulmasta vuosi 2024 oli onnistunut. Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin kokonaisuudessaan. Vuoden 2024 tilinpäätös alittaa talousarvion hieman alle 800 000 eurolla. Alitus on 0,8 % budjetista. Talousarvion alitus koostuu pääosin lukioden henkilöstökulujen arvioitua pienemmästä toteumasta (96,6 %) ja peruskoulutuksen tasaisesta talousarvion alittamisesta. Talousarvion alittaminen antaa hyvän lähtökohdan vastata 1.8.2025 voimaan astuviin oppimisen tuen uudistusten uusiin lakivelvoitteisiin kaikilla kouluasteilla.

Vuonna 2024 kaupungin peruskouluissa oli yhteensä 5428 oppilasta. Koulujen yhteydessä olevassa esiopetuksessa oli 72 oppilasta. Kaupungin lukioissa oli 1419 opiskelijaa sisältäen aikuislukion 135 lukiotutkinnon opiskelijaa. Aikuisten perusopetuksessa (AIPE) opiskelijoita oli yhteensä 58 ja tutkintoon valmentavan koulutuksessa (TUVA) 83 opiskelijaa. Opiskelijamäärissä on käytetty tilastopäivän 20.9.2024 lukuja.

Lukioden yhteishaun aloituspaikat kasvatusta ja koulutuslautakunta päätti säilyttää samalla tasolla kuin aiempina vuosina. Aloituspaikkoja oli yhteensä 404. Kevään 2024 yhteishaussa seuraavat keskiarvot oikeuttivat sisäänpääsyyn: Lyseon lukio 8,17, Yhteiskoulun lukio 8,31 ja Pyhäselän lukio 6,67. Lyseon lukioon ja Yhteiskoulun lukioon hakijoita oli enemmän kuin aloituspaikkoja, myös lukioden erikoislinjoille. Pyhäselän lukion aloituspaikat eivät tulleet täyteen. Koko kaupungin tasolla keskiarvorajat nousivat edellisestä vuodesta.

Koulutus- ja nuorisopalvelujen henkilöstön määrä oli vuonna 2024 noin 876 henkilötyövuotta. Henkilöstö koostuu rehtoreista, lehtoreista, luokanopettajista, pää- ja sivutoimisista tuntiopettajista, nuorisotyöntekijöistä sekä hallinnon henkilöstöstä. Opettajien määrä vaihtelee vuosittain etenkin määräaikaisten opettajien osalta (sijaiset, muut määräaikaisten). Toistaiseksi ja määräaikaisten palkattavat opettajat lukuvuodelle 2024–2025 rekrytoitiin maaliskuun loppuun.

Valmistavan opetuksen (VALO) oppilasmäärä pysyi edelleen suurena, enimmillään oppilaita oli samaan aikaan valmistavissa yli 200. Esikouluryhmien inklusiivista valmistavaa opetusta toteutettiin keväällä useassa päiväkodissa, syksyllä opetusta keskitettiin kokeiluluontoisena enää vain kahteen päiväkotiin Rantakylän alueella. Valmistavassa opetuksen ryhmien (12–14) lisäksi kolmella koululla oli vasta valmistavasta opetuksesta yleisopetuksen luokkiin siirtyneiden oppilaiden tukena kolme yläkoulun ja yksi alakoulun kielellisen tuen (KIETU) ryhmää. Suomi toisena kielenä (S2) -opetukseen erillisissä pienryhmissä osallistui 504 oppilasta vuoden aikana säännöllisesti. Oman äidinkielen opetuksessa aloitettiin uutena kielenä sinhalan opetus. Lisäksi opetusta annettiin kahdeksassa muussa kielessä valtionavustuksen rahoituksella. Oman äidinkielen opetukseen osallistui keväällä 278 ja syksyllä 359 perusopetuksen oppilasta. Lisäksi yhden tai kahden äidinkielen tai aiemman koulukielen opetukseen osallistui suurin osa valmistavan opetuksen oppilaista.

Valmistavan opetuksen perhekoulutoiminnassa kävi vuoden aikana säännöllisesti useita kymmeniä valmistavan opetuksen perheitä ja satunnaisesti kaikki valmistavan opetuksen perheet sekä muita perheitä, joille tuki kotoutumisessa oli ensiarvoisen tärkeää. Perhekoulun lisäksi lasten, nuorten ja perheiden kielenoppimista ja kotoutumista tuettiin monien vapaa-ajan taidetoimintojen ja toiminnallisten kielituokioiden avulla. Kesätoiminnassa tuettiin valmistavan opetuksen oppilaiden kotoutumista ja kielitaidon kehitystä erilaisilla päivätoiminnoilla ja kielikursseilla. Aikuisille järjestettiin koko vuoden ajan nonstop-kursseja International House of Joensuun (IHJ) kanssa.

KIEKU-tiimissä tuotettiin koko vuoden ajan edelleen opetukseen suunnattua materiaalia, josta suurin osa on digitaalista. Joulukuussa valmistunut koko perheen elokuva *Missä on kotisi, Winston?* kertoo tositapahtumiin pohjautuvan tarinan ukrainalaisesta corgista, joka pakeni sodan kauheuksia Ukrainasta Suomeen. Elokuvan kutsuvierasnäytöksessä sekä yleisölle avoimissa Joensuu-päivän näytöksissä kävi satoja koululaisia, opiskelijoita ja aikuisia neljän eri näytöksen aikana. Elokuvan kansainvälinen ennakkonäytös oli lokakuussa Riian Ukraina-konferenssissa.

KIEKU-tiimi järjesti vuoden aikana koulutuksia ja työpajoja eri kouluissa. Teemana oli kielitietoisuus ja kulttuurien kohtaaminen. Lisäksi hankkeen toiminnoissa valmisteltiin mm. oppimateriaaleja, sessidraamaa ja teatteriesitystä.

Joensuun kaupungin digiohjelmaan liittyen Mediakeskus päivitti koulutuspalvelujen digiopetuksen linjauksen vuosille 2023–2026. Linjauksen mukaisesti lukuvuosina 2023–2024 ja 2024–2025 koulut luovat omat innovaationsa teknologia-avusteisen pedagogiikan käytöstä ja jakavat innovaationsa toistensa tarkasteltaviksi sekä soveltavat mahdollisuuksien mukaan toistensa innovaatioita omiin toimintakulttuureihinsa. Kaikissa Joensuun kouluissa käytetään perinteisen oppimateriaalin rinnalla myös sähköisiä oppimateriaaleja ja jokainen opettaja työskentelee useiden teknologia-avusteisten työmenetelmien avulla. Mediakeskus on ylläpitänyt laitekantaa sekä mahdollistanut opettajien täydennyskouluttautumisen teknologian alati muuttuviin vaatimuksiin. Joensuun kaupungin 12 koulua on osallistunut tiiviisti Itä-Suomen yliopiston toteuttamaan Gen Ai hankkeeseen. Hankkeessa pilotoidaan välineitä, joiden avulla lisätään oppilaiden ymmärrystä tekoälystä sekä lisätään valmiuksia tekoälyn hyödyntämiseen arjessa ja opinnoissa.

Hyvinvoinnin toimialalla hankerahoitusta on vuonna 2024 saatu yhteensä 2 732 000 eurolla ja siihen on käytetty omarahoitusta 829 000 euroa. Liitteenä raportointi kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisista hankkeista. Kasvatus- ja koulutuslautakunnan alaisiin hankkeisiin on saatu hankerahoitusta 2 153 000 euroa vuonna 2024.

Hankerahoituksella on tarjottu lisätukea oppilaille koronan vaikutusten minimoimiseksi Korona III-hankkeessa. Liikkuva koulu hankkeessa on kehitetty Joensuun peruskoulujen MOVE- yhteistyötä, kouluPT- toimintaa ja liikuntaneuvontaa. Yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamisen ja kehittämisen hankkeessa palkattiin hyvinvointiohjaajia kouluille tarjoamaan oikea-aikaista tukea ja matalan kynnyksen kohtaamista lapsille ja nuorille. Tasa-arvoa ja laatua kehittämissä hankkeissa on tuettu varhaiskasvatuksessa, esi- ja perusopetuksessa olevia tukea tarvitsevia lapsia ja kehitetty uudenlaisia toimintatapoja heidän tukemisekseen.

Nuorisotyön kentällä NYT-hankkeessa on kehitetty jalkautuvaa nuorisotyötä yhden nuorisotyöntekijän voimin. Harrastamisen Suomen malli-hankkeessa harrastuksiin on ilmoittautunut 1235 osallistujaa. Ilmoittautuneista 480 on kertonut kyseessä olevan ainut ohjattu harrastus, johon he ovat osallistumassa. Harrastusryhmiä on käynnistetty yhteensä 118, joista 8 on keskeytetty liian pienen osallistujamäärän vuoksi. Harrastava Joensuulainen hankkeen turvin on järjestetty harrastustoimintaa alueille, joissa tarjontaa on vähemmän.

Harrastamisen Suomen malli sai avustusta lukuvuodelle 2024–2025 145 000 euroa. Harrastamisen Suomen mallin harrastusryhmiä on käynnistetty lukuvuonna 2024–2025 yhteensä 128. Harrastusryhmissä on 1270 osallistujaa. Kaikista Joensuun 28 koulusta on ilmoittauduttu ryhmiin. Harrastustarjonnassa lähes puolet ryhmistä ovat liikunnallisia. Lisäksi tarjonnassa on e-urheilua ja koodausta, monitoimikerhoja, kuvataidetta ja askartelua, bändikerhoja, tanssia, teatteria, kädentaitoja, ruoanlaittoa sekä kieliin ja kulttuureihin liittyviä kerhoja (japani- ja espanjakerhot).

Harrastava joensuunlainen -hanke sai paikallista harrastustoiminnan kehittämisrahaa lukuvuodelle 2024–2025. Rahoituksella järjestettiin kerhotoimintaa Heinävaarassa, Enossa, Tuupovaarassa ja Reijolassa.

Kaupunki sai opetushallituksen tukea kerhotoiminnan järjestämiseen 30 000 euroa. Tuen käyttöaika on 20.5.2024–31.12.2025. Rahoituksella järjestetään kerhoja useilla eri kouluilla.

Joensuun lukioden hankkeissa on tavoitteena aikuisten lukiokoulutuksen saavutettavuuden ja laadun parantaminen, koronan vaikutusten tasaaminen Joensuun lukioissa, kehitetään oppimisen tukea Joensuun lukioissa ja TUVA-koulutuksessa. Lisäksi toimialalla on toteutettu useita pienempiä hankkeita kuten kv-liikkuvuuksia, sekä kolme koulua ovat saaneet Erasmus+ akkreditoinnin.

Kulttuuripuolen lastenkulttuuriverkoston hankkeessa on järjestetty kulttuuritapahtumia, esityksiä ja työpajoja kouluilla, päiväkodeissa ja kulttuuritiloissa.

Outokummun kaupungin hallinnoimassa Jokainen kohtaaminen on tärkeä! -hankkeessa, Karelian AMK sosionomiopiskelijat valmistelivat ja pilotoivat toiminnallisen ja osallistavan työpajan materiaaleineen ylä- ja alakouluun. Joensuun kaupungin läsnäolon tukemisen ja poissaoloihin puuttumisen toimintamalli Joensuun kouluissa päivitettiin lukuvuodelle 2024–2025.

Enon uusi koulu otettiin käyttöön syylukukauden alusta 2024. Hammaslahden koulun rakentaminen on edennyt vuoden 2024 aikataulussa ja koulu otetaan käyttöön elokuussa 2025.

Koulutuspalvelut järjestivät yhteistyökumppaneiden kanssa monipuolisia tapahtumia ja koulutuksia vuoden 2024 aikana. Perinteinen Suomen suven avaus järjestettiin Laululavalla. Koulut järjestivät painopisteisiin liittyviä teema ja tapahtumapäiviä pitkin vuotta.

Nuorisopalveluissa otettiin käyttöön uusi käyttöjärjestelmä nuorisokorttiin. Nuorisokortti toimii nuorisopalveluiden asiakaskorttina ja 7.–9.-luokkalaisille siihen on liitetty erilaisia K789-etuja, jotka mahdollistavat esimerkiksi maksuttomat uimahallikäynnit.

Nuorisopalveluille laadittiin yhdenvertaisuussuunnitelma.

Joensuussa on 11 nuorisotilaa. Lisäksi keväällä 2024 koulunuorisotyön hanke käytti Nepenmäen koululle suunniteltua nuorisotilaa toiminnoissaan. Tila siirtyi syksyllä koulun käyttöön. Nuorisotilaverkko oli säästöjen keskellä tarkastelussa. Säästötoimien lopputulemana Sinkkolan nuorisotilasta ja kotieläinpihasta päätettiin luopua vuoden 2024 loppuun.

Nuorisotiloissa työskenteli yhteensä 14 ohjaajaa. Lisäksi nuorisopalveluissa työskenteli hallinnossa kolme henkilöä ja koulutus- ja nuorisajohtaja. Etsivässä nuorisotyössä työskentely viisi, erityisnuorisotyössä kolme ja nuorisovaltuustossa yksi osa-aikainen henkilö. Sinkkolan kotieläinpihassa työskenteli kaupungin kesätyöohjelmasta palkattujen lisäksi vastaava eläintenhoitaja ja pajaohjaaja. Lisäksi nuorisopalveluissa oli siviilipalveluksen suorittaja ja vuoden 2024 aikana kolme oppisopimusopiskelijaa.

Rantakylän nuorisotalo oli junnutoimintaa 165 kertaa ja siellä oli osallistujaa 6480. Rantakylän nuorisotilassa järjestettiin Valo-luokan opetusta lukukaudella 2024–2025. Nuorisokeskus Whisper oli auki 171 kertaa ja käyntejä oli 18 585. Whisperillä tehtiin kokeiluja aukiolojen laajentamisesta tiis- talle. Kokeilu jatkuu pysyvänä vuonna 2025. Lisäksi kokeiltiin Whisperin aukipitämistä koulujen päät- tymislauantaina. Whisperin tiloissa jatkoi Ote-opetus koulua käymättömille nuorille. Sirkkalan liikku- miskeskus oli auki 152 kertaa ja kävijöitä oli 5969. Sirkkalan liikkumiskeskuksen ikäraja on norma- listi 13–29-vuotta, mutta loma-aikoina oli toimintoja myös lapsiperheille. Sinkkolan nuoriso- ja asu- kastalo oli auki vain kevätkaudella. Aukiolokertoja oli 30 ja niissä osallistujia 283. Sinkkolassa järjes- tettiin vain junnutoimintaa.

Pitäjien nuorisotyössä suurin muutos oli Enon nuorisotilan muutto vastavalmistuneen Enon alakou- lun tiloihin elokuussa 2024. Enon nuorisotila oli auki 73 kertaa ja siellä oli 1213 osallistujaa. Uima- harjun nuorisotila Noke oli auki 84 kertaa ja siellä kävi 1477 kävijää. Uimaharjussa järjestettiin erityi- sen aktiivista välitunti- ja muuta koulunuorisotyötä (45 kertaa/2763 kävijää). Kiihtelysvaarassa toi- mintaa järjestettiin 39 kertaa, yhteensä 765 osallistujalle. Heinävaaran nuorisotila oli auki 78 kertaa ja osallistujia oli 1430. Tuupovaaran nuorisotila oli auki 47 kertaa ja asiakkaita illoissa kävi 1120. Hammaslahden nuorisotila oli auki 73 kertaa, yhteensä 1172 osallistujalle. Reijolan nuorisotila oli auki 97 päivänä ja siellä oli osallistujia 2519. Tilassa jatkettiin osallistuvan budjetoinnin rahoituksella Spessuperjantaita 5–6.-luokkalaisille. Junnutoimintaa järjestettiin Kiihtelysvaarassa, Heinävaarassa, Tuupovaarassa ja Reijolassa. Uimaharjun ja Enon junnutoiminnat siirrettiin Harrastamisen Suomen mallin alle ja siellä kävi ulkopuolinen ohjaaja.

Tapahtumien suhteen 2024 oli vilkas vuosi nuorisopalveluissa. Toukokuussa järjestettiin Nuori Kult- tuuri on air –tapahtuma valtakunnallisessa yhteistyössä (300 osallistujaa) ja kesäkuussa nuorisoval- tuuston järjestämä Joen Kesä -tapahtuma kokosi 5200 osallistujaa nauttimaan livemusiikista torille. Pienempiä tapahtumia järjestettiin koko Joensuun alueella, mm. Reijolassa lasten oikeuksien päivän juhla ja Whisperillä 1-vuotissynttärät.

Joen kesä -tapahtuman lisäksi nuorisovaltuuston toimintakauteen mahtui vaalit, Neon Club nuorten tapahtuma ja toimintavuoden päättävä Helsingin matka. Nuorisovaltuusto täytti 25 –vuotta.

Leiritoiminnot keskittyivät erityisnuorisotyöhön vuonna 2024. Etsivän nuorisotyön tekijät olivat useammalla Nuotta-leirillä nuorten kanssa, Mahis-ryhmille järjestettiin retkiä mm. Mustavaaralle ja Kolo-vesi-leiri järjestettiin suljettuina ryhminä aiempien kaikille avoimen ilmoittautumisen sijaan.

Nuorisopalvelut sai rahoituksen yhteensä kuuteen eri Mahis-projektiin. Mahis-projektit ovat nuorten omia projekteja ja rahoituksen voi käyttää projektin toteutuskuluihin.

Sinkkolan kotieläinpihassa vieraili kauden aikana sen aukioloaikoina noin 42 000 asiakasta. Isoimpina yksittäisinä tapahtumina Sinkkolassa olivat avajaiset (550 kävijää), talviloman Ihan pihalla tapahtuma (400 kävijää), syysloman Ihan pihalla (500 kävijää) ja Sinkkolan joulu (800 kävijää).

Liikkuva nuorisotyötä kehitettiin Aluehallintoviranomaisen rahoittamalla Nyt-hankkeella, joka on mahdollistanut toisen työntekijän palkkaamisen. Hanke sai jatkorahoituksen 31.5.2025 saakka. Liikkuvaa nuorisotyötä tehtiin yhteistyötä poliisin ja sosiaali- ja kriisipäivystyksen kanssa. Liikkuva nuorisotyö kohtasi 2145 asiakasta 107 eri tilaisuudessa. Keskeisimmät työmuodot olivat jalkautuminen, oppitunneilla pidetyt tuokiot eri teemoista ja pienryhmät. Liikkuvan nuorisotyöntekijät laativat kaikkia keskustan alueen kauppakeskuksia koskevat yhteiset pelisäännöt nuorten ja yritysten kanssa.

Harrastepankin toimintaa järjestettiin 259 kertaa ja siinä oli osallistujia 2241. Harrastepankin toimintoja järjestettiin eniten luonto- ja elämystoiminnan teemalla.

Etsivään nuorisotyöhön tuli virallisia yhteydenottopyyntöjä 528. Etsivään ohjautui eniten asiakkaita ammatillisesta koulutuksesta. Nuorten määrittävät itse tärkeimmiksi etsivän palveluiksi etsivän tuen ja rinnalla kulkemisen, tuen viranomaisasioiden hoitamiseen ja yhteiset tutustumiskäynnit. Asiakkaat jatko-ohjataan useimmiten mielenterveyden hoitopalveluihin, Kelan ammatilliseen kuntoutukseen tai muuhun sosiaalityöhön.

Vuonna 2024 Päätoimisen nuorisotyöntekijän palkkausavustusta myönnettiin 11 eri järjestölle yhteensä 61 025 euroa. Toimintaryhmäavustuksia jaettiin 17 järjestölle, koulutusavustusta jaettiin kahdelle järjestölle, leiriavustusta jaettiin 11 järjestölle ja tapahtuma-avustusta 14 järjestölle. Toimintaavustuksia jaettiin yhteensä 48 841 euroa.

Koulutus- ja nuorisopalveluiden investoinneissa vuodelle 2024 varauduttiin Enon koulun ensikertaiseen kalustamiseen ja varustamiseen, Pielisjoen koulun lisätilojen kalustamiseen ja varustamiseen sekä Enon uuden nuorisotilan kalustamiseen ja varustamiseen. Kaikki investoinnit saatiin päätökseen vuoden 2024 aikana ja ne toteutuivat talousarviota pienemmillä kustannuksilla.

Riskienhallinnan toteutuminen

Tulosalueen riskit ovat vuoden 2024 ajan olleet hallinnassa. Kuntatalouden heikkeneminen on tulosalueella näkynyt mittavana usean vuoden talouden sopeutuksella. Taloutta on sopeutettu pääasiassa kouluverkkoa tiivistämällä, eli lakkauttamalla kouluja. Lisäksi talouden sopeutusta on tehty yksittäisillä pienemmillä toimilla, kuten luopumalla Sinkkolan kotieläinpihasta omana toimintana, vähentämällä Ice hearts-toimintaa ja leikkaamalla lukiokoulutuksen rahoituksesta. Työmarkkinatilanne ei toistaiseksi ole vaikuttanut merkittävästi tulosalueen toimintaan. Tapaturmariskit ovat keskeinen osa toiminnan riskejä. Tapaturmiin kuten muihin toiminnan luonteesta ja tiloista johtuviin riskeihin on vastattu toimipaikka kohtaisessa riskienarvioinnissa. Maailmanpoliittisesta tilanteesta johtuvat heijasteet ovat näkyneet tulosalueella kasvavana määränä maahanmuuttaja oppilaita.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Koulutuspalvelujen yhteiset palvelut				
Toimintatulot	862 826	1 036 000	1 036 000	879 050
Toimintamenot	-10 068 968	-11 455 000	-11 578 000	-11 249 889
Toimintakate	-9 206 142	-10 419 000	-10 542 000	-10 370 839
Kasvun ja oppimisen tuki				
Toimintatulot	659 899	363 000	463 000	579 570
Toimintamenot	-12 560 044	-13 246 000	-12 908 000	-13 114 380
Toimintakate	-11 900 145	-12 883 000	-12 445 000	-12 534 810
Kehittämisen keskitetyt				
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	0	-44 000	-44 000	-54 563
Toimintakate	0	-44 000	-44 000	-54 563
Kehittämishankkeet				
Toimintatulot	4 724 212	4 319 000	3 000 000	2 303 183
Toimintamenot	-4 722 171	-4 319 000	-3 000 000	-2 303 209
Toimintakate	2 041	0	0	-26
Aamu- ja iltapäivätoiminta				
Lasten määrä	452	467	455	439
€/lapsi	-950	-1 333	-1 083	-842
Toimintatulot	105 589	245 400	575 400	661 571
Toimintamenot	-534 991	-868 000	-1 068 000	-1 031 176
Toimintakate	-429 402	-622 600	-492 600	-369 605
Perusopetus (sis. Esiopetuksen peruskouluissa)				
Esiopetus, omat koulut	66	60	63	65
Oppilaat, omat koulut yleisopetus 1-9lk	5 527	5 369	5 435	5 409
Oppilaat, valmistava opetus	202	208	200	158
Oppilaat, muut joensuulaiset koulut	1 300	1 300	1 250	1 255
€/oppilas, sis. Esiopetuksen	-8 258	-8 801	-8 873	-8 864
Toimintatulot	1 009 103	812 000	1 012 000	1 050 188
Toimintamenot	-57 386 416	-59 504 000	-60 328 000	-60 119 022
Toimintakate	-56 377 313	-58 692 000	-59 316 000	-59 068 834
Lukio				
Nuorten lukiokoulutus**	1 187	1 329	1 253	1 137
Aikuisten lukiokoulutus	143	140	140	141
Aikuisten perusopetus	50	43	57	104
Tutkintokoulutukseen valmentava	53	40	75	82
Opiskelijat **	1 433	1 552	1 525	1 464
€/opiskelija	-7 215	-7 074	-7 125	-7 165
Toimintatulot	139 013	100 000	120 000	114 759
Toimintamenot	-10 478 314	-11 079 000	-10 986 000	-10 603 822
Toimintakate	-10 339 301	-10 979 000	-10 866 000	-10 489 064
Nuorisopalvelut				
Toimintatulot	216 244	192 600	192 600	219 962
Toimintamenot	-1 835 403	-2 092 000	-2 093 000	-2 146 644
Toimintakate	-1 619 159	-1 899 400	-1 900 400	-1 926 682
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	829	908	908	876
Toimintatulot	7 716 887	7 068 000	6 399 000	5 808 282
Toimintamenot	-97 586 308	-102 607 000	-102 005 000	-100 622 705
Toimintakate	-89 869 421	-95 539 000	-95 606 000	-94 814 423

** Ta 2024 oppilasmäärä (1329) virheellinen, pitäisi olla 1189 ja 1552, pitäisi olla 1499

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 068 000	-669 000	6 399 000	5 808 282	-590 718
Toimintakulut	-102 607 000	602 000	-102 005 000	-100 622 705	1 382 295
Toimintakate	-95 539 000	-67 000	-95 606 000	-94 814 423	791 577

440 Varhaiskasvatuspalvelut

Tilivelvollinen: varhaiskasvatusjohtaja Irja Seppänen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia. Laadukas varhaiskasvatus, joka perustuu työntekijän ja lapsen vuorovaikutukseen (varhaiskasvatuksen pedagogiikka), kehittää erityisesti lapsen kielellisiä ja kognitiivisia taitoja, itsesääätelyä ja sosiaalisia taitoja sekä parantaa hänen kouluvalmiuksiaan. Jokaisella alle kouluikäisellä lapsella on oikeus osallistua varhaiskasvatukseen ja varhaiskasvatukseen osallistumisesta päättävät lapsen huoltajat. Varhaiskasvatus tukee ja täydentää kotien kasvatustehtävää ja vastaa omalta osaltaan lasten hyvinvoinnista.

Joensuun kaupungilla varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa, perhepäivähoidossa ja ryhmäperhepäiväkodeissa. Kunnallisten yksiköiden ohella varhaiskasvatusta järjestävät myös yksityiset palveluntuottajat. Lisäksi perhe voi hakea Kelalta kotihoidontukea silloin, kun alle 3-vuotiaasta lasta hoidetaan kotona.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuonna 2024 kaupungin varhaiskasvatus keskittyi talouteen ja laadukkaiden varhaiskasvatuspalveluiden tuottamiseen kuten myös edellisenä vuonna. Näissä tavoitteissa varhaiskasvatus onnistui oikein hyvin. Varhaiskasvatuksen talousarvio alittui 783 000 eurolla, joka johtui erityisesti sairauspoissaolojen voimakkaasta vähenemisestä. Vuonna 2023 sairauspoissaoloja oli 15 päivää/htv (9 634 päivää), kun vuonna 2024 niitä oli 11 päivää/htv (6 756 päivää). Vähennys on neljä päivää henkilötyövuotta kohden ja sairauspoissaolopäivissä vähennys on 2 878 päivää eli 30 %. Tämä on osoitus siitä, että talouden tasapainottaminen oli varhaiskasvatuksessa yhteinen tavoite, johon myös sitouduttiin. Yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli lapsia odotettua vähemmän vuonna 2024, jonka vuoksi sen talousarvio alittui 256 000 eurolla.

Joka vuotinen Asiakaskysely toteutettiin huoltajille 15.4-5.5.2024 välisenä aikana. Kyselyyn saivat vastata kaikki ne huoltajat, joiden lapsi oli Joensuun kaupungin päiväkodissa, perhepäivähoidossa tai yksityisessä päiväkodissa. Kyselyssä selvitettiin vastaajien tyytyväisyyttä liittyen varhaiskasvatuspaikan tiloihin, toimintaan, viestintään sekä varhaiskasvatuksen aloittamiseen. Väittämiin liittyvien vastausvaihtoehtojen vaihteluväli oli 1-5 (1 = erittäin huonosti, 2 = huonosti, 3 = kohtalaisesti, 4 = hyvin ja 5 = erittäin hyvin). Huoltajat olivat hyvin tyytyväisiä varhaiskasvatuspaikan varhaiskasvatuksen laatuun (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,4 ka, pph 4,6 ka ja yksityiset päiväkodit 4,2 ka). Varhaiskasvatuksen henkilökuntaa huoltajat pitivät todella ammattitaitoisena (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,5 ka, pph 4,8 ka ja yksityiset päiväkodit 4,2 ka). Myös toiminta varhaiskasvatuksessa oli

huoltajien mielestä tavoitteellista, monipuolista ja kehittävää (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,4 ka, pph 4,5 ka ja yksityiset päiväkodit 4,3 ka). Huoltajat kokivat, että he voivat vaikuttaa vain kohtalaisesti tai hyvin lapsen varhaiskasvatuspäivään (Joensuun kaupungin päiväkodit 3,4 ka, pph 3,8 ka ja yksityiset päiväkodit 3,5 ka). Tämä oli odotettu vastaus, sillä varhaiskasvatuspäivän toimintaa ohjaavat erityisesti varhaiskasvatustalaki, Joensuun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma, ryhmän ja lasten omat varhaiskasvatussuunnitelmat sekä kaupungin varhaiskasvatuksen erilliset painopisteet.

Talouden tasapainottaminen näkyi varhaiskasvatuksessa koko vuoden. Alkuvuodesta julkistettiin esitys päiväkotiverkon sopeuttamisesta. Esityksessä ehdotettiin, että kaupunkiin rakennettaisiin seitsemän uutta päiväkotia, joihin yhdistettäisiin 18 yksikön toiminta. Sopeuttamisesitykseen liittyen järjestettiin Webropol-kyselyt sekä huoltajille (vastaajia 271) että työntekijöille (vastaajia 150). Lisäksi paikallisilta ammattijärjestöiltä (OAJ, JHL, Tehy ja SuPer) sekä Itä-Suomen yliopiston varhaiskasvatuksen opettajankoulutukselta pyydettiin asiantuntijalausunnot. Lasten ajatuksia päiväkoteihin liittyen tuotiin esille vuonna 2023 tehdyn Lasten laatukselyn kautta (vastaajia 220). Varhaiskasvatuksen hallinnossa tehtiin paljon erilaisia sopeuttamisesitykseen kuuluvia yhteenvetoja, laskelmia ja ennakkovaikutusten arviointoja. Kouluverkko- ja päiväkotiverkkoesitykseen liittyvät kuulemis- ja keskustelutilaisuudet järjestettiin huhtikuun aikana. Kesäkuussa valtuusto teki tasapainottamiseen liittyviä päätöksiä, joiden jälkeen Penttilän päiväkodin laajennus ja Heinävaaran uusi päiväkoti lähtivät vauhdilla eteenpäin. Avoin varhaiskasvatus päättyi kokonaan toukokuussa ja Huvikummun päiväkodin iltahoito kesäkuussa. Varhaiskasvatuksen saama hankeraha eli Valtion erityisavustus varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin pieneni entisestään vuonna 2024. Vielä vuonna 2022 varhaiskasvatus sai kyseistä erityisavustusta 1 512 000 euroa. Vuonna 2023 erityisavustus tippui huomasti eli 387 000 euroon ja vuonna 2024 erityisavustus oli enää vain 226 463 euroa (yhteinen hakemus ja erityisavustus koulutuspalveluiden kanssa, varhaiskasvatuksen osuus avustuksesta 28,63 %).

Elokuussa 2024 aloitettiin uusi toimintavuosi 2024–2025 ja uudet toiminnan painopisteet: aggressiivisen lapsen kohtaaminen varhaiskasvatuksessa, lapsen kehitykseen liittyvän teoreettisen tiedon vahvistaminen (kielellinen ja motorinen kehitys, tyypillisesti etenevä kehitys) ja kestävästi sekä esiopetuksessa lukutaidot ja hyvä käytös. Lisäksi kaikissa kaupungin varhaiskasvatuksen yksiköissä aloitettiin S2-opetuksen ja ohjauksen vahvistaminen. Varhaiskasvatuksen hallinto järjesti useita täydennyskoulutuksia näihin painopisteisiin liittyen syksyllä 2024. Joensuun kaupungin varhaiskasvatus jatkoi myös yhteistyötä kumppaninsa eli Kuopion kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa. Yhteisissä tapaamisissa jaettiin ajatuksia talouden tasapainottamiseen ja muihin ajankohtaisiin asioihin liittyen.

Vuonna 2024 varhaiskasvatuksessa oli lapsia keskimäärin yhteensä 3 074. Näistä lapsista yksityisessä varhaiskasvatuksessa oli 734 lasta eli 24 %. Kaikista varhaiskasvatuspaikoista yksityisiä paikkoja oli 24 %. Esioppilaita varhaiskasvatuksessa oli vuonna 2024 keskimäärin yhteensä 582, joista 467 oli kaupungin päiväkodeissa ja 115 yksityisissä päiväkodeissa. Perhepäivähoidossa lapsia oli keskimäärin yhteensä 206. Varhaiskasvatuksen erityisopettajia kaupungin päiväkodeissa työskenteli yhteensä 24 ja varhaiskasvatuksen avustajia noin 50. Perheohjaajia varhaiskasvatuksessa työskenteli kaksi, joista toinen oli palkattu hankerahoilla. Perheohjaajien, yhden lumikin ja yhden lumiukon toiminta päättyi 31.12.2024. Vuoden 2025 alusta työnsä aloitti uusi jelppari-työpari. Työntekijöitä varhaiskasvatuksessa työskenteli joulukuussa 2024 yhteensä noin 700 työntekijää.

Varhaiskasvatuspalveluiden investoinneissa varauduttiin päiväkotien vanhojen kalusteiden uusimiseen ja ne toteutuivat suunnitellusti.

Riskienhallinnan toteutuminen

Poliittiset työtaistelut osuivat Joensuun kaupungin varhaiskasvatukseen vuonna 2024 siten, että Tehy:n, SuPer:n ja JHL:n työntekijät olivat lakossa 13.-14.2.2025. Tilanteesta selvittiin suunnittelun, huoltajien ja varhaiskasvatuksen opettajien avulla. Kaksi muuta isompaa riskiä liittyivät talouteen. Erityisesti kesä- ja päivystysaikoina varhaiskasvatukseen varattiin lapsille hoitoaikoja, jotka eivät toteutuneetkaan. Heinäkuussa 2024 joka päivä oli poissa 340 lasta ilmoittamatta. Tästä aiheutui turhia kustannuksia yhteensä 265 000 euroa (ruokakuluja 45 000 euroa ja palkkakuluja 220 000 euroa). Tällä rahalla olisi saanut varhaiskasvatukseen palkattua koko toimintavuodeksi lisää noin kuusi varhaiskasvatuksen opettajaa tai seitsemän varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa. Toinen talouteen liittyvä haaste oli lakimuutokset, jotka annettiin tietoon myöhään syksyllä ja joiden toteuttamiseen tarvittiin lisäeuroja. Kyseisiä muutoksia ei enää ollut mahdollista sisällyttää vuoden 2024 talousarvioon. Vaadittavat lisäkustannukset oli siten löydettävä oman jo laaditun talousarvion sisältä (lastensuojelulain 16 b §/ varhaiskasvatuslaki 60 §). Tulevaisuudessa myös uusien päiväkotien rakentamiseen liittyy riskejä, kuten aikataulujen venyminen, talousarvion ylittyminen tai rakentajan konkurssi, joihin tulee varautua.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Yhteiset palvelut				
Toimintatulot	362 781	150 000	100 000	237 780
Toimintamenot	-3 278 359	-3 227 400	-3 575 186	-3 317 124
Toimintakate	-2 915 579	-3 077 400	-3 475 186	-3 079 344
Avoin varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	36	12	12	12
€/lapsi	-5 123	-4 967	-4 917	-4 979
Toimintatulot	9 017	8 000	8 000	3 075
Toimintamenot	-193 444	-67 600	-67 000	-62 824
Toimintakate	-184 428	-59 600	-59 000	-59 749
Perhepäivähoito				
Lapsia hoidossa	241	255	230	206
€/lapsi	-10 816	-10 306	-10 473	-11 595
Toimintatulot	123 253	158 000	108 000	83 494
Toimintamenot	-2 729 935	-2 786 000	-2 516 814	-2 471 962
Toimintakate	-2 606 682	-2 628 000	-2 408 814	-2 388 468
Päiväkodit				
Lapsia hoidossa	2 137	2 100	2 207	2 122
€/lapsi	-14 376	-15 329	-14 576	-15 143
Toimintatulot	1 389 037	1 189 000	1 189 000	1 105 346
Toimintamenot	-32 110 424	-33 380 000	-33 359 000	-33 238 187
Toimintakate	-30 721 387	-32 191 000	-32 170 000	-32 132 840
Kotihoidontuki				
Lapsia hoidossa	672	674	630	599
Toimintatulot	0	0	0	0
Toimintamenot	-2 260 665	-2 291 000	-2 091 000	-2 021 751
Toimintakate	-2 260 665	-2 291 000	-2 091 000	-2 021 751

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Yksityinen varhaiskasvatus				
Lapsia hoidossa	743	810	762	734
€/lapsi	-10 654	-9 749	-10 560	-10 607
Toimintatulot	12 271	3 000	3 000	7 546
Toimintamenot	-7 928 421	-7 900 000	-8 050 000	-7 793 053
Toimintakate	-7 916 150	-7 897 000	-8 047 000	-7 785 507
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	627	605	605	603
Toimintatulot	1 896 358	1 508 000	1 408 000	1 437 240
Toimintamenot	-48 501 249	-49 652 000	-49 659 000	-48 904 901
Toimintakate	-46 604 891	-48 144 000	-48 251 000	-47 467 660

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 508 000	-100 000	1 408 000	1 437 240	29 240
Toimintakulut	-49 652 000	-7 000	-49 659 000	-48 904 901	754 099
Toimintakate	-48 144 000	-107 000	-48 251 000	-47 467 660	783 340

Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	9 305 000	-769 000	8 536 000	8 003 313	-532 687
Toimintakulut	-153 744 000	603 000	-153 141 000	-151 013 678	2 127 322
Toimintakate	-144 439 000	-166 000	-144 605 000	-143 010 365	1 594 635

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Digikyvykkyyden kehittämiseksi laaditaan digitalisaation kehitysohjelma. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mukaisesti	Ohjelmassa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet projektikorttien mukaisesti	Kaikki tulosalueet	Kulttuuripalveluissa digiohjelman etenemisessä on ollut haasteita, kokonaisuus toteutuu myöhästyillä aikataululla.	toteutui osittain
Strateginen painopiste: Kasvatuksen, koulutuksen ja opiskelun Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Kehitämme ja lisäämme nuorten vapaa-ajanviettopaikkoja. Edistämme arkiliikuntamahdollisuuksia.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Harrastamisen Suomen mallin mukainen toiminta vakiintuu	Suomen mallin mukaista harrastustoimintaa on jokaisessa Joensuun peruskoulussa	Koulutus- ja nuorisopalvelut, liikunta- ja kulttuuripalvelut	Harrastamisen Suomen malli toteutuu kaikissa kouluissa.	toteutui
Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallistumis-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Lisätä yhdistysten tietoisuutta kaupungin liikunnan olosuhteista, palveluista ja koordinoimisesta	Liikuntaan aktivoivan toimintamallin luominen liikuntapalvelujen ja yhdistysten välille	Liikuntapalvelut	Kehitetty yhdistyksille suunnattua viestintää, pidetty yhdistyksille suunnattuja liikuntapalvelujen esittelyjä sekä vertaisohjaajakoulutus.	toteutui

Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina yhdessä suur tapahtumakumppaneiden kanssa. Etsimme Joensuuhun uusia valtakunnallisia suur tapahtumia. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvaraisuutemme on voimavara.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kulttuurin unelma-vuoden vuoden 2023 käytänteiden ja mahdollisuuksien jatkohyödyntäminen	Viisi kulttuuritapahtumaa kulttuurin perustyön lisäksi	Kulttuuripalvelut	Kevätkaudella toteutui 2 tapahtumaa, kesäkaudella 2 ja syyskaudella 1.	toteutui
Tavoitelinjaus: Kulttuuri kuuluu kaikille tuottaen hyvinvointia ja elinvoimaa. Kulttuuri ja luovuus nähdään henkisenä voimavarana, joka lisää ihmisten vuorovaikutusta ja osallisuutta, vahvistaa kaupunkimme ainutlaatuisuutta, sekä tukee yrittäjyyttä, työllisyyttä ja kotoutumista.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kulttuurista hyvinvointia	Tapahtumien lukumäärä 5 % enemmän peruspalveluissa	Kulttuuripalvelut	Peruspalveluiden tapahtumalukumäärä pysyi entisellä tasolla, vaikka museo-kohteiden sulkua vaikutti kokonaisuuteen negatiivisesti, mutta muut yksiköt ja yleinen kulttuuritoiminta pyrki kompensoimaan kokonaistilannetta.	toteutui osittain
	Kulttuuripalvelujen kuntalaiskyselyn tulokset analysoitu ja suunniteltu toimenpiteet tulosten pohjalta	Kulttuuripalvelut	Tulokset ovat analysoitu eri kulttuurin yksiköissä ja vedetty yhteen sekä näiden pohjalta on laadittu yksikkökohtaisia toimenpidesuunnitelmia juuri asiakasnäkökulman avulla.	toteutui
	Kulttuurin TEA-viisarin tavoitetaso yli kuntakeskiarvon (noin 80)	Kulttuuripalvelut	Kulttuurin TEA-viisarin tavoitetaso oli viimeisimmässä mittauksessa yli kuntakeskiarvon. 2025 on seuraava mittaus.	toteutui
Kulttuurista elinvoimaa	Kulttuuripalveluiden kumppanuussopimukset mahdollistavat yhdistyksille jatkuvuutta sekä toiminnan kehittämistä	Kulttuuripalvelut	Kumppanuussopimukset ovat kolmatta vuotta voimassa ja ne mahdollistavat yhdistyksille taloudellista tukea ja tämän kautta toiminnallisuuden kehittämismahdollisuuksia ja toiminnan vakautta.	toteutui
Mahdollisuuksia kulttuurille	Osallistujamäärät lisääntyvät peruspalveluissa 5 %	Kulttuuripalvelut	Kulttuuripalvelut saavutti vuonna 2024 kävijäennätyksiä ja kokonaisuus pysyi samalla tasolla, vaikka museokohteet olivat suurimman osan vuodesta suljettuina remonttiansa vuoksi.	toteutui

Tavoitelinjaus: Jatkamme Urheilukaupunki Joensuu-ohjelman toimeenpanoa. Edistämme kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä tukemalla kaiken ikäisten liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa sekä panostamme laaja-alaisesti ennaltaehkäisevään toimintaan. Kehitämme liikkumisen olosuhteita koko kaupungin alueella. Mehtimäen aluetta kehitetään Suomen hienoimmaksi keskellä kaupunkia sijaitsevaksi toiminnan ja palvelujen keskittymäksi. Toimimme ikäihmisten turvallisen ja aktiivisen arjen edistäjänä, ja toteutamme perheliikuntamarkkinointia perheellisille.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Urheilukaupunkiohjelman ohjausryhmätyöskentely on aktiivista toimenpiteiden koordinoimiseksi. Mehtimäen testausasemahanke etenee suunnitellusti.	Ohjausryhmäkousten lukumäärä. Mehtimäen testausasemahankkeen eteneminen.	Konsernipalvelut, Hyvinvointipalvelut	Kulttuuri- ja liikuntalautakunta käsitteli Urheilukaupunki Joensuu -aihetta 27.3.2024 §18. Jatkossa Liikkuva Joensuu -ohjausryhmä vastaa myös Urheilukaupunki Joensuu ohjausryhmän tehtävistä. Ohjausryhmän varsinaisia kokouksia pidettiin yhteensä yhdeksän ja lisäksi on pidetty useita teemakokouksia. Mehtimäen testausasemahanke eteni suunnitellusti.	toteutui
Luoda kaupungin liikuntatoimijoista koostuva strateginen verkosto (Liikkuva Joensuu), joka yhdessä mm. edistää joensuulaisten liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa	Verkostolla on toimiva ohjausryhmä, yhteiset toimintaperiaatteet sekä yhteinen suunnitelma ja vuosikello liikunta-aktiivisuuden edistämiseksi.	Liikuntapalvelut	Luotu yhteinen ohjausryhmä, joka kokoontuu kuukausittain. Perustettu palvelutoiminnan keskeisille osaluueille työryhmiä, joilla on yhteiset vuosikellot sekä toimenpiteitä suunnitelman käytäntöön viemiseksi.	toteutui
Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan testausaseman toimintakonseptin suunnittelun edistäminen hankkeen avulla	Testausaseman toimijoille toimintamallin luominen Joensuu Areenaan	Liikuntapalvelut	Testausaseman toimijoille luotu toimintamalli, jota pilotoitiin syksyllä 2024. Pilotointia sekä mallin ja palveluiden kehittämistä jatketaan vuoden 2025 aikana.	toteutui
Tavoitelinjaus: Mahdollistamme matkailun kasvuloikan panostamalla saavutettaviin ja digitaalisesti myytävissä oleviin tapahtumiin, kulttuuriin sekä urheiluun. Nämä vetovoimatekijät yhdistettynä kestävästi kehittyviin luontokohteisiin ja ohjelmapalveluihin hyödyttävät alueemme matkailuliiketoimintaa ja investointeja.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kulttuuri vetovoimatekijänä	Kulttuurikohteiden uudistustoiminta tai uudistaminen sekä monipuolinen sisältö- ja ohjelmatarjonta.	Kulttuuripalvelut	Kulttuuritapahtumien sisältöjä uudistetaan ja monipuolistetaan kulttuuripalveluiden yksiköiden yhteistyöllä saaden vetovoimaisuutta tapahtumiin. Myös uudistustoimintaa kehitetään ja pilotoidaan yhteistyössä eri tahojen kanssa esimerkiksi Joenzoo.	toteutui

Tavoitelinjaus: Edistämme kirjastopalveluilla ja kansalaisopistolla monipuolista elinikäistä oppimista, aktiivista kansalaisuutta ja osallisuutta, sekä oman hyvinvoinnin edistämistä. Kirjastot turvaavat monilukutaitoa ja lukuintoa.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoitetaso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Sivistyksen ja koulutuksen edistäminen	Kansalaisopiston kurssitarjonnan monipuolisuuden sekä kirjastopalveluiden saavutettavuuden ja lukemiseen innostavan otteen takaaminen Osallistuja-, kävijä- ja lainausmäärätilastointi	Kulttuuripalvelut	Kansalaisopiston kurssitarjonta on hyvin monipuolinen sisältäen eri aineiden oppimiselle ja itsensä sivistämiselle erinomaiset lähtökohdat. Kirjastopalveluiden saavutettavuus ja yhteistyö perusopetuksen sekä yhdessä lukupiiritöiden kanssa innostavat lukemiseen. Kirjastopalveluiden tapahtumatarjonta ja yhteistyöverkosto on myös varsin laajaa.	toteutui

660 Kulttuuripalvelut

Tilivelvollinen: kulttuurijohtaja Katriina Leppänen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Taide ja kulttuuri ovat osa hyvää elämänlaatua. Kulttuuripalvelut mahdollistavat toiminnallaan jokaiselle ihmiselle kulttuurin ja taiteen elämyksellisen kohtaamisen ja kokemisen sekä omaehtoisen itsensä kehittämisen. Kulttuuri on tärkeä osa-alue ihmisten kokonaisvaltaisessa hyvinvoinnissa sekä mielen huoltovarmuuden vahvistamisessa.

Kulttuuripalveluiden toiminta on laajaa kulttuurillista kasvatus-, sivistys- ja opetustyötä sekä harrastustoimintaa mahdollistavaa. Kulttuuripalvelut tuottavat vapaapääsyisiä ja maksullisia kulttuuritapahtumia. Kulttuuripalveluiden tulosalue tekee tiivistä yhteistyötä siihen kuuluvien yksiköidensä kesken, kaupungin eri tulosalueiden kanssa kuin myös avustuspiiriin kuuluvan kulttuurin laajan kumppanuusverkoston sekä eri yhdistyksien, järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa. Kulttuuripalveluiden kautta tehdään ylimaakunnallista yhteistyötä, joka mahdollistaa vaikuttavia kokonaisuuksia ja tiedon jakamisen.

Kulttuuripalveluiden tulosalue muodostuu seuraavien yksiköiden toiminnoista: Yleinen kulttuuritoiminta, Lastenkulttuurikeskus, Joensuun konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun seutukirjasto, Joensuun kaupunginorkesteri sekä Joensuun museot - Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo sisältäen toimintayksiköt Pohjois-Karjalan museo, Joensuun taidemuseo Onni, Joensuun bunkkerimuseo.

Seutukunnallinen yhteistyö ja vastuutehtävät ovat osa Joensuun kulttuuripalveluiden toimintaa. Joensuun seudun kansalaisopiston sekä seutukirjaston toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämissä kirjastona. Joensuun museot toimivat puolestaan Pohjois-Karjalan alueellisena vastuumuseona. Seutukunnallista yhteistyötä tekee myös konservatorio myyden musiikkiopistopalveluita Kontiolahdelle. Joensuun konservatorio vastaa musiikin laajan oppimäärän opetuksesta sekä musiikin

ammattillisen toisen asteen koulutuksen toteuttamisesta. Taiteen perusopetuksesta sekä yleisestä sivistystyöstä vastaa puolestaan Joensuun seudun kansalaisopisto. Alueellisena toimijana toimii myös Joensuun kaupunginorkesteri, joka saa toimintaansa tukea opetus- ja kulttuuriministeriöltä niin kuin myös muut kulttuurin yksiköt saavat tukea toimintaansa valtiolta mm. valtionosuusjärjestelmän kautta yleistä kulttuurihyvinvointityötä lukuun ottamatta.

Lastenkulttuurikeskus koordinoi aktiivisesti maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa. Kulttuuripalveluiden yhtenä hyvin tärkeänä tehtävänä on lasten ja nuorten kulttuurikasvatuksellinen työ niin Kulttuuripolku –ohjelman kuin kirjastopalveluiden koululaisvierailuiden kautta. Myös yhdistyksien ja järjestöjen sekä taiteilijoiden ja luovan alan työryhmien tukeminen on kulttuuripalveluiden yksi tärkeä tehtävä. Yleisen kulttuuritoiminnan kautta tuetaan eri tahoja jakamalla mittava määrä vuosittain kulttuuriavustuksia. Kulttuurin kumppanuussopimuslaisia on 21 tahoja, joiden kolmivuotisiin sopimuksiin on sisällytetty vapaa pääsyisen tapahtuman järjestäminen kerran vuodessa. Tämä on mahdollistava toimenpide kulttuurin saavutettavuuden ja osallistavuuden parantamiseksi kaupungissa osana kulttuurilain velvoittavaa toimintaa.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Kulttuuripalveluiden kokonaisuus teki vaikuttavaa ja tuloksellista toimintaa vuonna 2024. Kulttuuripalveluiden tulosalueen useat yksiköt ylittivät tulostavoitteensa niin eurollisesti kuin kävijämäärällisesti.

Yleinen kulttuuritoiminta ja lastenkulttuurikeskus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta päätti vuoden 2024 kulttuuriavustuksista 28.2.2024 ja jakoi avustuksia yhteensä 42 899 euroa. Hakemuksia tuli yhteensä 42 ja niistä myönteisen päätöksen sai 21 (myöntöprosentti 50 %). Kulttuuriavustuksiin kuuluu suurimpana kokonaisuutena kulttuurin kumppanuussopimukset (215 000 euroa), joita on vuosille 2023–2025 myönnetty 21 kumppanille. Kumppanien toiminta on laajaa ja vaikuttavaa. Vuonna 2024 kumppanit järjestivät erityyppisiä tapahtumia, konsertteja, näyttelyitä, työpajoja yhteensä 1 637 kappaletta ja niissä on ollut huikeat 417 009 kävijää.

Pääsymaksuton ja matalan kynnyksen toiminta on kulttuurisen yhteistyön ydintä koko Joensuun alueella. Kulttuuritupsahdukset ovat kulttuurialan ammattilaisten ja osajien toteuttamia kaikille avoimia esityksiä, osallistavia työpajoja sekä eri taiteenlajien toteutuksia. Seitsemän toteuttajaa valittiin kulttuuritupsahdushaun 37 ehdotuksesta. Lisäksi yleinen kulttuuritoiminta järjesti yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston ja konservatorion kanssa marras-joulukuussa Pitäjillä porukassa tapahtumasarjan. Perinteinen joulukorttikeräys toteutettiin yhteistyössä Taitamon ja hyvinvointialueen kanssa. Keräyksellä vietiin iloa ikäihmisille joulukortin muodossa hyvinvointialueen eri hoivayksiköihin sekä kotihoitoon. Keräyspaikkoja oli koko Joensuun alueella.

Kulttuuritapahtumien osalta elokuussa järjestetty Joen Yö keräsi sateisesta säästä huolimatta liki 19 000 kävijää. Tapahtuman järjestää Joensuun kaupunkikeskustayhdistys ry ja sekä rahoittaa yleinen kulttuuritoiminta. Lisäksi Maalaismarkkinoiden yhteydessä järjestetyssä Karjalan Kurmeessa oli kävijöitä noin 11 000. Joensuu-päivä 29.11. keräsi mukavasti yleisöä päivän eri tapahtumiin. Joensuu-päivän aamukahvitilaisuuden yhteydessä järjestetyssä palkintojenjaossa Joensuun kulttuuripalkinnon sai kuvataiteilija Tuija Hirvonen-Puhakka.

Yleinen kulttuuritoiminta vastaa Joensuun kaupunkikeskustassa toteutettavien kansalaisjuhlien koordinoinnista. Sotien 1939–1945 Joensuun perinnetoimikunnan kanssa on sovittu työnjako juhlien

järjestämisestä ja juhlien talous kulkee yleisen kulttuuritoiminnan budjetin kautta. Samoin jatkuvaa yhteistyötä tehdään kaupungin sisällä osallisuuden ja viestinnän yksiköiden kanssa pitäjen kansalaisjuhlista ja yhteisestä viestinnästä. Sotien 1939–1945 Joensuun perinnetoimikunta järjesti kansallisen veteraanipäivän, kaatuneitten muistopäivän ja itsenäisyyspäivän kunnianosoitukset sankarihaudoilla Joensuun kaupunkikeskustassa. Lisäksi kokeiluna järjestettiin kansallisen veteraanipäivän juhla yläkoulun oppilaille, joka oli menestys. Yleinen kulttuuritoiminta vastasi itsenäisyyspäivän päiväjuhlasta, mikä toteutettiin kaupunginorkesterin juhlakonserttina täydelle Carelia-salille.

Kulttuuripalvelut toimi osatoteuttajana Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys ry:n hallinnoimassa IHKU kulttuurihyvinvointia ikämiehille- hankkeessa. Hankkeen toteutusaika oli 1.3.2023-30.11.2024. Hankkeessa kulttuuripalveluiden eri yksiköiden tarjontaa vietiin joko ryhmiin tai tehtiin vierailukäyntejä yksiköihin, ryhmille tuotettiin säännöllisesti tietoa kaupungin sekä muiden toimijoiden kulttuuritarjonnasta ja yhteisöllisistä tapahtumista. Hanketyönä toteutettiin mm. kulttuuripalveluissa sisäisesti pilotti palvelutietovarannon ikääntyneiden palvelujen tietojen päivittämisestä ja täydentämisestä. Tässä tehtiin yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa. Pilotti liittyy hyvinvointialueiden hyte-palvelutarjottimiin, jotka tulevat laajentamaan viestintää ja tiedonvälitystä sekä yksityishenkilöille että julkisille tahoille.

Lastenkulttuurikeskus tavoitti toimintakertomusvuonna 9 382 osallistujaa, joista lapsia 8 417. Ohjelmassa oli peräti 366 tapahtumaa, joista valtaosa (88 %) kohdistui Joensuun koulujen ja varhaiskasvatuksen opetusryhmille.

Lastenkulttuurikeskus koordinoi maakunnallisen lastenkulttuuriverkoston toimintaa. Yhdeksän muun verkostokunnan kouluilta osallistui oppilaita myös kaupunginorkesterin konsertteihin ja Taidemuseon työpajoihin osana Koululaisten kulttuuripolkua. Lastenkulttuuriverkosto tavoitti kaikkiaan 28 816 osallistujaa vuoden aikana.

Syyslukukaudella 2024 lastenkulttuurin kulttuurikasvatusohjelma sai uuden nimen ja sisältökuvaukset uusittiin. Koululaisten kulttuuripolku sisältää entiseen tapaan vähintään yhden kulttuurisisällön kullekin luokka-asteelle ja kulttuuripolkua toteutetaan tiiviissä yhteistyössä kulttuuri- ja taidelaitosten kanssa. Lastenkulttuurin saama yleisavustus kattoi taidelaitosvierailujen kuljetuskustannukset ja kulttuurikasvatusohjelma tavoitti tasa-arvoisesti koululaiset eri puolilta kaupunkia.

Alakoulujen kulttuurikasvatusohjelmaan sisältyi ekaluokkalaisten kirjastokäynnit, orkesterin muusikkovierailut 2.-luokissa, kaupunginorkesterin konsertti sekä kirjavinkkauksia kolmasluokkalaisille ja nelosten tanssityöpajat. Taidemuseolla kuudesluokkalaiset vierailivat sirkustyöpajoissa kevätkaudella. Syyskaudella uudet viides- ja kuudesluokkalaiset valitsivat ja taiteilivat oman näyttelyn Taidemuseolle, jossa oppilaiden näyttely oli esillä yleisölle Lapsen oikeuksien päivänä. Alakoululaisille oli myös tarjolla Dokkinon elokuvaesitykset Tapiossa.

Yläkouluilla 7.-luokkalaiset osallistuivat mediapajoihin. Lisäksi yläkoululaiset saivat kulttuuri- ja liikuntaetuihin oikeuttavat K789-edut, jotka liitettiin nuoripalveluiden toteuttamaan mobiilikorttiin. Dokkinon toteuttamat elokuvanäytökset yläkoululaisille toteutettiin elokuvateatteri Tapiossa. Kaupunginorkesteri konsertoi maaseutualueiden yläkouluilla vuorovuosin ja lisäksi toteutettiin improvisaatioteatterin esitys kahdella koululla.

Varhaiskasvatuksen ja koulujen eskarit kutsuttiin Eskarifestareille toukokuussa. Urheilutalon tapahtuman sisältötuotannosta vastasivat kansalaisopiston opettajat. Päiväkodeilla toteutettiin Teatteri

Traktorin ja Joensuun kaupunginteatteri vierailuesityksiä, joihin osallistui lapsia kahdeltatoista eri päiväkodilta, kahdelta maaseutualueen koululta sekä perhepäivähoidon ryhmistä. Konservatorion varhaisiän musiikkikasvattajat kouluttivat päiväkotien henkilöstöä kymmenellä päiväkodilla.

Museot

Joensuun museoiden vuoden 2024 toimintaa leimasivat edelleen useat muutot, Eliel Saarisen suunnitteleman kaupungintalon kunnostus ja näyttelyjen sisältösuunnittelu sekä taidemuseon hankesuunnitelman laadinta.

Museoiden näyttelytoiminta päättyi elokuun lopussa, kun taidemuseota alettiin tyhjentää tulevan peruskorjauksen vuoksi. Taidemuseossa oli vuoden aikana kaksi näyttelyä: vuoden alussa Eläin elää ja ihminen taituroi – Sirkus Supiainen estradilla ja kesällä Siirtymä – Sami Parkkinen. Mukulakadun toiminta jouduttiin päättämään elokuussa, kun Carelicumia alettiin kunnostaa TE-toiminnoille. Pohjois-Karjalan museo oli muuttanut Carelicumista pois jo vuoden 2023 lopussa. Joensuun Bunkkeri-museo toimi kesäaukioloajoin. Joensuun museoiden kohteissa vieraili vuoden aikana 20 025 asiakasta vaikka kohteet olivat avoinna normaalia vähemmän. Museo ylitti hienosti vuodelle 2024 asetetut kävijä- ja tulostavoitteet.

Joensuun museoiden toiminnassa keskityttiin vuoden aikana muuttoihin. Vappuun mennessä museon kokoelmakeskus muutettiin uusiin tiloihin, toukokuussa siirrettiin Carelicumista loput esineet ja muu materiaali kokoelmakeskukseen, elokuussa purettiin Mukulakatu ja syyskuussa aloitettiin taidemuseon näyttelyjen purku ja talon tyhjennys peruskorjausta varten. Uusi kokoelmakeskus on kaikkien mainittujen muuttojen seurauksena täynnä ennen kuin esineistöä pystytään tuomaan takaisin kaupunkikeskustan uusittuihin museokohteisiin.

Pohjois-Karjalan museon esinekokoelmaan kuuluu noin 30 220 esinettä ja noin 235 800 valokuvaa. Joensuun taidemuseon taidekokoelmissa on 6 528 taideteosta. Pohjois-Karjalan museon valokuva-arkisto on ollut suljettuna muuttojen takia.

Joensuun museot toimivat Pohjois-Karjalan alueellisena vastuumuseona. Kaikilla toiminta-alueilla – niin alueellisessa museotyössä, kulttuuriympäristötehtävissä kuin alueellisessa taidemuseotyössä – on edetty vastuumuseolle laaditun toimintasuunnitelman mukaisesti. Kulttuuriympäristöön ja arkeologiseen kulttuuriperintöön liittyviä viranomaislausuntoja on museossa annettu ennätysmäärä, lähes 600 lausuntoa, joista 500 arkeologiaan, 65 kaavoitus- ja muuhun maankäyttöön ja 35 rakennettuun kulttuuriperintöön. Joulukuun alusta alkaen museon keskeisimmät lausunnot ovat nähtävillä museon verkkosivuilla. Museon arkeologi on noutanut museolle Gustaf Retziuksen vuonna 1873 Enon Nesterinsaaren kalmistosta kaivamat kaksi pääkalloa. Uudelleenhautaus järjestetään vuoden 2025 aikana Joensuun ortodoksisen seurakunnan kanssa.

Kaupungintalosta museoksi – hankkeessa on suunniteltu sisältöjä ja valmisteltu hankkeeseen sisältyviä kilpailutuksia Pohjois-Karjalan hankintatoimen kanssa. Näyttelyjen suunnittelun arkkitehdeiksi valittiin INNER Sisustussuunnittelijat. Taidemuseon peruskorjauksen hankesuunnitelman valmistelu aloitettiin kesän lopulla tilakeskuksen kanssa. Arkeologinen kulttuuriperintö -hankkeessa inventoitiin maakunnan ortodoksia kalmistoja ja MuseoNEXUS – hankkeessa kontaktointiin opiskelijoita ja valmisteltiin kaupungintalon kellarin näyttelyä.

Museoiden alkuperäiset varaukset vuoden 2024 investointeihin muodostuivat kulttuuripalveluissa kaupungintalo museoksi hankkeen kalustukseen ja varustamiseen, kaupungintalo museoksi

näyttelyn toteutukseen ja museon kokoelmakeskuksen uusimiseen. Kaupungintalon museoksi hankkeen toteutuksen investointeja aloitettiin vuonna 2024, mutta valtaosa kuitenkin jää toteutettavaksi vuonna 2025. Lisäksi vuodelle 2023 suunniteltu trukin hankinta toteutui vuonna 2024. Edellä mainituista syistä merkittävä osa investoinneista siirtyy vuodelle 2025.

Kaupunginorkesteri

Joensuun kaupunginorkesterin vuosi 2024 oli yleisömenestys. Kävijämäärä nousi tämän vuosituhannen ennätyslukemiin. Myytyjen konserttilippujen määrä kasvoi 37 % vuoden 2023 myytyjen lippujen määrään verrattuna. Pääsymaksullisia konsertteja ja tilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana 57 kappaletta, joissa vieraili yhteensä 15 650 kuulijaa. Vuoden 2024 tulotavoite ylitettiin reilusti ennätyksellisen lipunmyyntituloksen sekä tilauskonserttien ansiosta.

Pääsymaksuttomat matalan kynnyksen tapahtumia oli 78 ja ne tavoittivat vuoden aikana noin 22 800 kävijää.

Kokonaisuudessaan orkesteri tavoitti toiminnallaan vuoden 2024 aikana yli 70 000 henkilöä.

Vuoden 2024 aikana kaupunginorkesterilla oli lukuisia yhteistyö- ja tilauskonsertteja. Kaupunginorkesteri oli tilausorkesterina soittamassa Ilosaarirockissa Stam1nan kanssa, Lieksan Vaskiviikoilla Raimo Sarmas in memoriam kansainvälisen trumpettikilpailun finaalissa, jonka YLE1 radioi. sekä Joensuussa pidettävien kokonaisturvallisuusmessujen henkinen kriisinkestävyys -aiheisessa konsertissa. Lyseon lukio tilasi myös orkesterin soittamaan perinteisessä juhlapäivässään. Yhteistuantokonsertteja oli Kuopion kaupunginorkesterin, ENO-verkkokoulun sekä Etelä-Savon ooppera ja musikaaliyhdistyksen kanssa. Yhdessä Joensuun Yleisen kulttuuripalveluiden kanssa toteutimme upean Itsenäisyyspäivän konsertin, jossa mukana soittivat Joensuun Orkesteriakatemialaiset sekä kolme solistia konservatorion opiskelijoista ja oppilaista.

Orkesteri toteutti kahdeksan verkkokonserttia ja ne tavoittivat verkon välityksellä yli 10 500 kuulijaa. Maksuttomia verkkokonserttien tavoitteena on parantaa orkesterin saavutettavuutta toteuttaen lakia esittävistä taiteista sekä tarjota elämyksiä kotisohville. Verkkokonserttien toteutukseen löytyy osaminen orkesterin toimiston sisältä, joten teknistä tuotantoa ei tarvitse hankkia ostopalveluna.

Orkesterin muusikot tekivät maksutonta kulttuurihyvinvointityötä kouluilla, päiväkodeissa, palvelutaloilla sekä Honkalampi-keskuksessa. At your service -jalkautumisviikot touko- ja veivät muusikot esiintymään kauppakeskuksiin, kahviloihin ja ravintoloihin.

Mieli ry haastoi orkesterit mukaan kansainväliseen mielenterveystempaukseen Mental Health Art Week. Orkesterimme otti haasteen ilomielin vastaan ja toteutimme konsertteja yhdessä MIELI Pohjois-Karjalan mielenterveyden tuki ry:n kanssa heidän toimipaikoissaan, kauppakeskuksissa, torilla sekä vanhuspsykiatrian osastolla Tikkarinteellä. Toteutimme yhdessä myös Carelia-salissa striimatun ilmaiskonsertin, jossa esiteltiin MIELI ry:n toimintaa sekä kriisikeskuksen vapaaehtoistoimintaa. Matalan kynnyksen kulttuuri- ja taidetapahtumat vahvistavat paikallista hyvinvointia ja lisäävät ymmärrystä kulttuurin ja taiteen vaikutuksista mielenterveyteen.

Taidetestaajat -hankkeen konserteissa tuhat 8-luokkalaista pääsi kuulemaan elokuvamusiikkia ja tietovisailemaan Joensuun suurimmassa taidevisailussa. Taidetestaajat on Suomen suurin kulttuurikasvatusohjelma, jota rahoittaa Suomen kulttuurirahasto ja Svenska kulturfonden.

Kaupunginorkesterin toteuttama 'Leffa 5.1' arvioitiin Taidetestaajien taholta Suomen parhaimmisto-
oon kuuluvaksi Taidetestaajakokemukseksi. Myös yleisökonserttina konserttikonsepti saavutti täy-
den salin.

Joensuun lastenkulttuurikeskuksen kanssa yhteistyössä järjestetyt Koululaisten kulttuuripolut koko-
sivat satoja 2.-, 3.- ja 8.-luokkalaista musiikkiseikkailujen pariin. Muusikot vierailivat 2.-luokkalaisten
luona luokissa, toteutimme ENO-verkkokoulun kanssa 3.-luokkalaisten ympäristöaiheiset konsertit
Joensuussa (4 kpl) ja Nurmeksessa sekä vierailimme konsertoiden maakunnan 8.-luokkalaisten
luona.

Orkesterimme taiteellisena johtajana aloitti 1.8.2024 ylikapellimestari Jukka Untamala. Duo Tiksolan
(Antti Tikkanen ja Minna Pensola) taiteellisen partneriuden kausi tuli päätökseen joulukuun lopussa
2024. Ohjelmistomme monipuolisuus on saanut paljon kiitosta konserttikävijöidemme keskuudessa.
Ohjelmistosuunnitteluun oman arvokkaan panostuksensa antaa myös orkesterin muusikoista koos-
tuva ohjelmistotoimikunta.

Kaupunginorkesteri haki Live 2 –hankerahaa Konserttikeskukselta ja teatterikeskukselta. Hankeraha
käytettiin kahteen projektiin. Toinen projekteista järjestettiin Siun Soten Honkalampi keskuksessa
osallistava konsertteina erityislapset, -nuoret ja –aikuiset huomioiden. Musiikkiterapeutti oli hanke-
rahalla mukana suunnittelemassa konserttikonseptia ko. ryhmille. Toinen projekti toteutettiin Kesä-
lahdella kohderyhmänä eskareista peruskoulunsa päättäviin mukaan lukien VALO-luokat. Konsertit
toteutettiin yhdessä Anne Lindeberg-Piiroisen ja koulun kanssa. Hankerahalla palkkasimme kuva-
taiteilijan projektiin mukaan. Projektissa harjoiteltiin tunteiden ilmaisua musiikin ja kuvataiteen avulla.

Seutukirjasto

Vuonna 2024 seutukirjastossa käytiin ja lainattiin ahkerasti: keskimäärin jokainen kuntalainen kävi
kirjastossa 10 kertaa vuoden aikana ja lainasi keskimäärin 19 lainaa vuodessa. Laina- ja kävijä-
määrätavoitteet ylitettiin.

Rantakylän kirjastossa vuosi 2024 oli ensimmäinen kokonainen vuosi remontoituissa tiloissa ja
omatoimikirjastona. Kirjaston käyttö ylsi tasolle, jolla se ei ole aiemmin ollut: Rantakylän kirjasto on
selvästi seutukirjaston toiseksi vilkkain kirjasto Joensuun pääkirjaston jälkeen.

Hammaslahden kirjaston ja koulun rakentaminen eteni aikataulussa ja kirjasto siirtyykin uusiin tiloihin
kesällä 2025. Viinijärven kirjasto siirtyi väistötiloihin odottamaan uusien tilojen valmistumista. Väis-
tötila-aikana omatoimimahdollisuus on poissa käytöstä.

Omatoimikirjastojen kulunvalvonnan uusiminen eteni vuoden aikana hyvin: vuoden lopussa isossa
osassa toimipisteitä on vaihdettu kulunvalvonta entistä tietoturvalisempaan. Tämä investointi toteu-
tui odotetusti. Vuoden 2025 aikana jatketaan vielä joidenkin toimipisteiden osalta. Asiakkaille muutos
ei näyttäydy suurena, sillä uudenkin kulunvalvonnan käyttö on helppoa ja hyvin saman oloista kuin
entisen.

Kuntien yhteinen e-kirjasto aloitti toimintansa huhtikuussa ja seutukirjasto liittyi e-kirjastoon heti
alussa. Alkuvaiheen haasteiden jälkeen e-kirjastosta on pidetty ja sitä on käytetty huomattavasti
enemmän kuin aiempia vastaavia Vaara-kirjastojen kimpan käytössä olleita e-palveluja. E-kirjas-
tossa on käytettävissä e-kirjoja, äänikirjoja ja e-aikakauslehtiä. Vuoden 2025 alusta kuntien

yhteiseen e-kirjastoon liittyy mukaan vielä lisää kuntia ja tämän jälkeen 98 % manner-Suomen kunnista kuuluu e-kirjastoon.

Pitkään valmistelussa olleiden sovellusten Riveillä ja Sivulla kehittäminen jouduttiin lopettamaan teknisten haasteiden vuoksi. Riveillä-sovelluksen oli tarkoitus tarjota yläkoulujen käyttöön lukemaan innostamisen ja lukudiplomien suorittamisen väline, Sivulla-sovellus oli suunniteltu aikuisille luku-suositteleva sovellukseksi. Molempiin tuotetut sisällöt ja pedagoginen malli on otettu talteen ja Aluehallintovirastolta on haettu hankeavustusta sisältöjen hyödyntämiseen jollakin toisella alustalla.

Pyhäselän vankilalle on tarjottu vuoden 2024 alusta alkaen vangeille suunnattua lukemisen ja lukutaidon edistämisen toimintaa. Toiminta rahoitettiin vuonna 2024 Opetusministeriön ja vuodesta 2025 alkaen Aluehallintoviraston avustuksella. Toiminnasta on tulossa pysyväisluontoista.

Vaara-kirjastojen yhteinen Nuoret aikuiset keskelle kenttää -hanke aloitti elokuussa 2024. Hankkeessa etsitään toimintatapoja, joilla nuorten aikuisten kirjastonkäyttöä lisättäisiin. Erityisenä huomiona hankkeessa on jo noussut esille, että Joensuun pääkirjaston vaikutusalueella asuu selkeästi eniten nuoria aikuisia ja siten heidän kirjastoasiointiaan on paljon, mutta muilla alueilla on saatu suhteessa enemmän houkutelua nuoria aikuisia kirjastokävijöiksi.

Alueellinen kehittämistehtävä on toiminut vakiintuneella mallilla jo usean vuoden ja jälleen kerran tuotettiin mm. Kaksi koko alueen yhteistä kirjastohenkilöstön koulutuspäivää, muita koulutuksia ja osaamisen jakamisen tilanteita sekä uutena alueen kirjastoehenkilöstön yhteiset esihenkilöpäivät.

Konservatorio

Konservatorion vuosi 2024 oli kaikin puolin onnistunut. Ammatillisen koulutuksen opiskelijamäärä ja musiikkiopiston oppilasmäärä pysyivät aiemmalla, ennakoidulla tasolla. Musiikkileikkikoulussa oppilasmäärä nousi noin 50 oppilaalla, mikä oli erittäin positiivinen asia. Musiikkiopistoon haki oppilaaksi 170 hakijaa, joista 91 hyväksyttiin valintakokeiden jälkeen oppilaiksi ja lisäksi 17 sai paikan varasijalta syyslukukauden aikana. Ammatillisen koulutuksen hakijamäärässä on ollut ilahduttavasti pientä nousua viime vuodet. Erityisen positiivinen asia oli musiikkiopiston hakijamäärä, jossa oli viimeisen 5 vuoden keskiarvoon verrattuna lähes 50 %:n nousu. Hakijamäärien nousu antaa positiivisen viestin molempien koulutusten tarpeellisuudesta ja kiinnostavuudesta. Vuoden aikana ammatillisesta koulutuksesta valmistui yhteensä 23 opiskelijaa. Musiikkiopistosta perusopintojen todistuksen sai 24 oppilasta ja syventävien opintojen todistuksen yksi oppilas.

Konserttitoiminta oli aiempien vuosien tapaan aktiivista koko vuoden ajan. Konserteja järjestettiin vuoden aikana yhteensä 187, joissa yleisöä oli yhteensä yli 15 000 henkeä. Konserttitoiminnasta voidaan nostaa esille syksyllä toteutuneet kaksi Sawo-Karjalan Sinfonikot – orkesterin debyyttikonserttia. Sinfonikot ovat Joensuun ja Kuopion konservatorion sekä Savonia ammattikorkeakoulun opiskelijoista koottu täysimittainen sinfoniaorkesteri, joka soitti Joensuun Carelia-salin ja Kuopion Musiikkikeskuksen konserteissaan täyden konserttiohjelman.

Hanketoimintaa toteutettiin vuoden aikana Otsakorven säätiön rahoituksella. Otsakorven säätiön rahoitti Sawo-Karjalan Sinfonikkojen projektia ja heidän tuellaan toteutettiin myös 10 valtakunnallisesti arvostettujen taiteilijoiden ja musiikkipedagogien toteuttamaa mestarikurssi-/workshop-vierailua. Erasmus+ vaihtoja toteutettiin Toledon, Madeiran ja Madridin Victoria de Los Angeles – konservatorioiden kanssa.

Konservatorio jatkoi aktiivisesti mukana valtakunnallisten musiikkikoulutusliittojen toiminnassa. Rehtori Otto Korhonen valittiin jatkamaan Suomen Konservatorioliiton hallituksessa ja apulaisrehtori Anneli Hynnisen kausi Suomen Musiikkioppilaitosten liiton hallituksessa jatkuu.

Lokakuussa 2024 julkistettiin konservatorion ”Ilo elää musiikissa” – visio, joka valmisteltiin edellisen lukuvuoden aikana henkilökunnan kesken. Visiossa luotiin suuntaviivat konservatorion seuraavalle viisivuotiskaudelle.

Kansalaisopisto

Taloudellisten haasteiden takia kesäkauden kurssimäärää jouduttiin keväällä 2024 kaventamaan ja kohdistamaan erityisesti lapsille ja nuorille. Tämä näkyi hiukan osallistuja- ja tuntimäärän vähenemisenä. Vuonna 2024 kansalaisopistossa opiskeli yhteensä 23 087 oppijaa, joka on 216 oppijaa vähemmän kuin vuonna 2023. Heistä naisia oli 18 222 ja miehiä 4865. Miesten määrää on pyritty nostamaan viestinnän ja markkinoinnin kautta. Miesten määrä onkin kasvanut 116 oppijalla edellisestä vuodesta. Opiston henkilöstö suunnitteli 2679 kurssia vuonna 2024 ja niistä käynnistyi 2071.

Joensuun seudun kansalaisopisto oli erittäin aktiivinen erilaisten tapahtumien järjestäjänä tai muutoin mukana muiden toimijoiden tapahtumissa, joita kertyi yhteensä 28 kappaletta. Osallistujia ja kävijöitä em. tapahtumissa oli 6956.

Vuoden 2023 loppuun mennessä sopimuskuntien tuli päättää seuraavan tilauskauden (2025–2027) tuntitilauksista. Päätökset kuntien tilauksista tulivat tietoon vuoden 2024 alusta ja niistä kävi ilmi, että haasteellisesta taloudellisesta tilanteesta johtuen sopimuskuntien tuntitilaus vähenee vuoden 2025 alusta yhteensä 2306 tuntia. Kokonaisuudessaan sopimuskuntien tuntitilaus kaudelle 2025–2027 on 11 722 tuntia. Joensuun kaupungin alueella opisto järjestää vuosittain n. 30 000 tuntia opetusta.

Kehittämishankkeet ovat olleet vahvasti mukana vuoden 2024 toiminnassa. Kansalaisopisto sai merkittävän laatu- ja kehittämisavustuksen opetushallitukselta (51 098 €). Hankkeen tavoitteena on kehittää opiston arviointiosaamista ja -kulttuuria erityisesti taiteen perusopetuksessa sekä osaamisperustaisessa opetuksessa. Vuonna 2024 tehtiin opettajille alkukartoitus ja kehittämistyö jatkuu työpaikatyöskentelyn ja erilaisten luentojen tulemana. Tavoitteena on laatia yhteiset käytänteet sisältävät arviointioppaat sekä Moodle-verkkoon sähköinen arviointialusta kaikkien opiston opettajien käyttöön ja perehdyttämisen tueksi. Hanke on lähtenyt hienosti käyntiin ja kestää vuoden 2026 kesäkuuhun saakka.

Kansalaisopisto on järjestänyt toiminta-alueellaan maahanmuuttajille luku- ja kirjoitustaidon opetusta. Tätä 100 %:sti valtion tukemaa opetusta järjestettiin Joensuussa ja Outokummussa yhteensä 1 112 tuntia. Tätä opetusta on koordinoitu hyvässä yhteistyössä TE-keskuksen kanssa. TE-keskuksen siirtyessä Joensuun kaupungin alaisuuteen ja maahanmuuttajien luku- ja kirjoitustaidon opettamisen jatko kansalaisopistossa on vielä epäselvä. Asiaa on selvitelty kaupungin kanssa loppuvuonna 2024, mutta opetuksen jatkumisesta kansalaisopistossa ei ole vielä varmuutta.

Kansalaisopisto kysyy kurssitoiveita ja asiakaspalautteita seuraavan lukuvuoden suunnittelun pohjaksi. Opetustarjontaa kehitetään jatkuvasti opiskelijapalautteiden ja kurssitoiveiden perusteella peruskurssitarjonnan ylläpidon sekä muun kehittämistyön ohella. Asiakaspalautteiden perusteella kansalaisopiston opetustoimintaan oltiin vuonna 2024 erittäin tyytyväisiä.

Riskienhallinnan toteutuminen

Kulttuurin tulosalueen näkökulmasta tarkasteltuna kuntatalouden heikkenemisen myötä työvoiman kokonaistilanne ja resurssien ylläpito on kutistunut. Edellä oleva koetaan muuttuvissa tilanteissa riskiksi kautta eri yksiköiden, vaikka kokonaistilanne pyritään pitämään kaikilta osin hallinnassa. Maa-ilmantilanteen myötä riskiheiijasteita on havaittavissa osittain mm. pitkään jatkuneitten yhteistyökanavien päättymisen sekä solistien ja kapellimestarien saatavuuteen liittyvissä asioissa.

Hankinnoissa Joensuun kaupungilla on käytettävissään hankintatoimen yksikkö, joka ammattitaidollaan auttaa ja ohjeistaa kilpailutuksissa sekä hankinnoissa. Laajojen museoprojektien myötä edellä mainittu asia saa kiitosta kulttuuripalveluista.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien ja työpajojen lkm	236	20	20	55
Järjestettyjen tapahtumien ja työpajojen	194 079	3 500	3 500	15 387
Kulttuuriavustukset				
Myönnetty avustukset kpl	44	40	40	43
Avustukset yhteensä	-254 427	-235 500	-262 500	-255 899
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lukumäärä	275	250	250	366
Järjestettyihin tapahtumiin osallistujat	9 398	7 200	7 200	9 382
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	4	4	4	3
Toimintatulot	62 901	11 000	11 000	21 860
Toimintamenot	-800 874	-700 000	-700 000	-699 661
Toimintakate	-737 973	-689 000	-689 000	-677 801

Museot	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Pohjois-Karjalan museo + Bunkkerimuseo				
Kävijöiden lkm	26 982	5 000	5 000	9 627
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	2 770	500	500	824
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	71	5	5	4
Tapahtumat, osallistujat	2 903	100	100	408
Taidemuseo				
Kävijöiden lkm	14 937	1 500	1 500	10 398
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	2 964	500	500	3 085
Tapahtumien määrä	33	5	5	25
Tapahtumiin osallistujat	4 803	100	100	2 639
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	18	17	17	19
Toimintatulot	178 347	41 000	41 000	90 309
Toimintamenot	-1 984 594	-2 060 000	-2 060 000	-2 045 353
Toimintakate	-1 806 246	-2 019 000	-2 019 000	-1 955 044

Kaupunginorkesteri	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Orkesterin tapahtumat				
Konserttien lkm ("isot" konsertit)	40	26	26	42
Esiintymiset pienryhmäkokoonpanossa, lkm	35	25	25	13
Yleisötyö ja avoimet kenraalit	66	50	50	72
Myytyjen lippujen lkm	9 733	9 000	9 000	13 360
Kuulijoiden lkm	47 629	45 000	45 000	71 230
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	38	43	43	38
Toimintatulot	190 466	205 000	205 000	302 015
Toimintamenot	-2 884 864	-2 714 000	-2 712 000	-2 940 756
Toimintakate	-2 694 398	-2 509 000	-2 507 000	-2 638 741

Joensuun seutukirjasto	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Seutukirjasto				
Lainat lkm	2 135 589	2 150 000	2 150 000	2 207 539
Aukiolotunnit	26 172	26 500	26 500	26 413
Aukiolotunnit: omatoimiauukio	48 518	51 000	51 000	50 265
Käynnit lkm	1 068 728	1 100 000	1 100 000	1 145 821
Verkkokäyntien lkm	801 260	700 000	700 000	850 007
Tapahtumat	1 054	800	800	890
Käyttäjäkoulutus	599	700	700	386
Aineistohankinnat €/asukas	5,8	6	6	5,8
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	85	84	84	84
Toimintatulot	1 872 990	1 873 400	1 873 400	1 858 756
Toimintamenot	-6 384 121	-6 691 400	-6 689 398	-6 577 000
Toimintakate	-4 511 132	-4 818 000	-4 815 998	-4 718 244

Konservatorio	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	927	900	900	981
- musiikkiopistotaso	549	520	520	555
- varhaisiän musiikkikasvatus	325	320	320	373
- avoin osasto	53	60	60	53
Musiikkiopiston opetustunnit	26 035	26 000	26 000	25 856
Avoimen osaston opetustunnit	1 274	1 000	1 000	1 169
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	60	60	60	63
Konserttien/tapahtumien lkm	190	220	220	187
Konserttien/tapahtumien kuulijamäärä	14 343	20 000	20 000	15 239
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	62	55	55	47
Toimintatulot	512 405	495 000	495 000	552 331
Toimintamenot	-4 214 486	-4 282 000	-4 280 000	-4 345 451
Toimintakate	-3 702 081	-3 787 000	-3 785 000	-3 793 120

Joensuun seudun kansalaisopisto	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	23 324	23 500	23 500	22 832
opetustunnit	42 489	45 000	45 000	41 583
Joensuun opetustunnit, joista	29 382	30 500	30 500	29 298
Lapset ja nuoret	5 731	5 800	5 800	5 665
Kuvataide	2 846	2 900	2 900	2 328
Teatteri, sirkus ja ilmaisu	597	700	700	792
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	488	500	500	499
Musiikki	4 185	4 100	4 100	4 421
Tieto- ja viestintätekniikka	339	500	500	342
Kielet	4 311	4 500	4 500	4 515
Kädentaidot ja muotoilu	2 781	3 200	3 200	2 808
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	433	550	550	460
Puutarha, luonto ja koti	326	400	400	158
Ruoka	469	500	500	495
Liikunta ja tanssi	6 511	6 750	6 750	6 605
Muu koulutus	220	50	50	75
Maksullinen palvelutoiminta	145	50	50	135
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä *	18	58	58	58
Toimintatulot	1 755 809	1 930 600	1 930 600	1 840 471
Toimintamenot	-4 021 911	-4 156 600	-4 155 600	-3 971 279
Toimintakate	-2 266 103	-2 226 000	-2 225 000	-2 130 808

*htv toteuma arvio, tp 2023 lukema ei vertailukelpoinen

Kulttuuripalvelut yhteensä	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Toimintatulot	4 572 918	4 556 000	4 556 000	4 665 742
Toimintamenot	-20 290 850	-20 604 000	-20 597 000	-20 579 499
Toimintakate	-15 717 932	-16 048 000	-16 041 000	-15 913 757

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	4 556 000	0	4 556 000	4 665 742	109 742
Toimintakulut	-20 604 000	7 000	-20 597 000	-20 579 499	17 501
Toimintakate	-16 048 000	7 000	-16 041 000	-15 913 757	127 243

690 Liikuntapalvelut

Tilivelvollinen: liikuntajohtaja Timo Heinonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Liikuntapalvelujen kokonaisuus muodostuu liikuntapalvelujen hallinnosta, seuroille jaettavista avustuksista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä, kaupungin ylläpitämistä sisä- ja ulkoliikuntapaikoista, Joensuu Areenasta sekä Joensuun Urheiluakatemiasta. Ohjattuja ryhmiä järjestetään yhteistyössä Joensuun seudun Kansalaisopiston kanssa.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Liikuntapalvelujen talousarvio alittui. Tämä johtui jäähallin remontin valmistumisen myöhästymisestä, joten vuokratulot olivat pienemmät kuin talousarviovaraus.

Hallinto ja avustukset

Liikuntapalvelujen hallinnon yksi keskeinen tehtävä on koordinoida ja kehittää liikuntatilojen ja alueiden varauskäytänteitä. Vuonna 2023 pilotoitiin uutta varaussysteemiä, missä vuoron varaaja voi varata ja maksaa liikuntavuoron itse Tilavan kautta. Vuoden 2024 aikana kyseisen systeemin kautta oli mahdollista tehdä varauksia Karhunmäen ja Marjalan koulun liikuntasaleihin.

Liikuntapalvelujen avustuksia haettiin hakijalta vahvaa tunnistautumista edellyttävän sähköisen järjestelmän kautta. Vuonna 2024 avustuksia haki yhteensä 45 eri seuraa tai jaostoa. Tämä oli hieman vähemmän kuin edellisenä vuonna.

Liikuntapalvelujen, Itä-Suomen Liikuntaopiston, Pohjois-Karjalan Liikunta ry:n ja Kansalaisopiston edustajista koostuvan Liikkuva Joensuu -verkoston toiminta vakiintui ja toiminnan tueksi perustettiin liikunta-aktiivisuuden sekä huippu-urheilun edistämisen työryhmät. Yhteistyötä tiivistettiin myös tapahtumien järjestämisen saralla. Verkoston yhteiseksi vuotta 2025 koskevaksi tavoitteeksi asetettiin liikunta-aktiivisuutta ja huippu-urheilumenestystä edistävän yhteisen liikkumishankkeen laatiminen.

Vuonna 2024 liikuntapalvelujen koordinoitavana oli kaksi vuoden 2023 aikana käynnistettyä kehittämishanketta. Ikäihmisten liikuntaneuvonta Joensuussa -hankkeessa liikuntaneuvontaprosessiin osallistui yhteensä 84 ikäihmistä. Hankkeen aikana käynnistettiin myös liikunnallinen vertaisohjaajatoiminta, johon liittyi mukaan yhdeksän yhdistystä. Toiminta jatkuu hankemuotoisena Suomi liikkeelle -ohjelman avustuksella syksyyn 2025 asti, minkä jälkeen toiminta liitetään osaksi kaupungin perustoimintaa.

Mehtimäen hyvinvoinnin ja liikunnan testausasema -hankkeessa vuoden 2024 aikana toteutettiin Joensuu Areenan tilamuutokset sekä laiteinvestointien kilpailutusta ja hankintaa. Testaus- ja mitauspalvelujen pilotoiteja tehtiin sekä Joensuu Areenalla että liikkuvissa palveluissa maakunnan alueella. Palveluiden kehittämiseksi yhteistyötä tehtiin laajasti eri kohderyhmien, kuten alueen liikunta- ja hyvinvointialan yritysten, urheiluseurojen, valmentajien, urheilijoiden, järjestöjen, kuntalaisten sekä maakunnan alueen asukkaiden kanssa. Kyseisessä neljän organisaation (Joensuun kaupunki, Itä-Suomen Liikuntaopisto, Karelia-ammattikorkeakoulu ja Itä-Suomen yliopisto) ryhmähankkeessa luodaan alusta uusien liikunta- ja hyvinvointipalvelujen tarjoamiselle sekä monialainen tutkimus- ja oppimisympäristö oppilaitoksille. Joensuun kaupungin rooli hankkeen päätoteuttajana on koordinoida hankkeen yhteistyötä ja toimintamallin muodostumista.

Vuoden 2024 liikuttajaksi Kulttuuri- ja liikuntalautakunta valitsi Itä-Suomen yliopiston ja Karelia-ammattikorkeakoulun opiskelijoita ja henkilöstöä liikuttavan Sykettä -toiminnan.

Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Lapset ja nuoret

5–15-vuotiaiden lasten ja nuorten uimakouluja toteutettiin Vesikon ja Rantakylän uimahalleissa sekä uimarannoilla Kiihtelysvaarassa, Tuupovaarassa, Enossa ja Pyhäselässä. Uimakouluihin osallistui yhteensä 412 henkilöä ja ryhmien keskimääräinen täyttöaste oli 85 %. Uimakoulun palautekyselyn (n=143) mukaan asteikolla 1–5 tyytyväisyys uimakouluihin oli 4,8.

Vähävaraisista perheistä tulevien lasten ja nuorten liikkumista tuettiin jakamalla Joensuun kaupungin lahjoitusrahastosta 6 860 euroa liikuntavälineiden hankintaan. Rahastosta jaettiin yhteensä 45 apurahaa. Apurahaa pystyi hakemaan vähävaraiset, alle 18-vuotiaan joensuulaisen huoltajat tai 18–29-vuotta täyttäneet joensuulaiset henkilöt. Hakijalta edellytettiin toimeentulotuen saamista tai sosiaalipalveluiden asiakkuutta. Hakuajalla jätettiin 69 apurahahakemusta, joista 64 täytti hakuohjeiden mukaiset kriteerit. Koska apurahoja haettiin enemmän, kuin määrärahaa oli varattu, apurahat jaettiin ensisijaisesti alle 18-vuotiaille lapsille ja nuorille sekä monilapsisiin ja yhden huoltajan perheisiin.

Koulujen loma-aikoina, viikoilla 10, 42 ja 52, Joensuu Areenalla ja Mehtimäen jäähallissa järjestettiin kaikille avoimia, maksuttomia yleisövuoroja. Talvi- ja syysloman yleisövuoroilla toteutettiin maksuton välinelainaamo ja liikunnanohjaus yhteistyössä Itä-Suomen liikuntaopiston kanssa.

Aikuiset

Kuntosalikorttien myynti kasvoi n. 23 % vuoteen 2023 verrattuna. Kasvu oli suurta etenkin verkko-kaupassa ja Carelicumin palvelupisteellä. Maaseutualueen kuntosalikortteja (3kk, 6kk ja 12kk) myytiin Carelicumin palvelupisteeltä 240 kpl, Enon palvelupisteeltä 169 kpl, Kiihtelysvaaran palvelupisteeltä 100 kpl, Pyhäselän palvelupisteeltä 196 kpl, Tuupovaaran palvelupisteeltä 96 kpl ja verkko-kaupasta 371 kpl. Kaikille maaseutualueen kuntosaleille kuntosalikortteja myytiin yhteensä 1 491 kpl, joista seniorikortteja (yli 65-vuotiaat) oli n. 29 % ja muihin alennusryhmiin (opiskelijat, eläkeläiset, työttömät) kuuluvia n. 17 %.

Ohjattua liikuntaa järjestettiin yhteistyössä Joensuun seudun kansalaisopiston kanssa keväällä 64 kurssia, kesällä viisi kurssia ja syksyllä 70 kurssia. Kursseista yhteensä 13 peruttiin liian vähäisen osallistujamäärän vuoksi. Soveltavaan ja senioreiden liikuntaan painottuvat yhteistyökurssit, allas- ja vauvauinnit mukaan lukien, liikuttavat noin tuhatta eri henkilöä vuoden aikana (kesä + syksy yhteensä 1070 osallistujaa).

Pyhäselässä järjestettiin Terveyspäivä 5.11.2024 yhteistyössä Liikkuva Joensuu toimijoiden (Itä-Suomen liikuntaopisto, Pohjois-Karjalan liikunta ry ja Joensuun seudun kansalaisopisto) kanssa. Tapahtumassa esiteltiin Hammaslahden uusia kuntoportaita, tarjottiin kuntosali- ja laiteopastusta sekä erilaisia terveystmittauksia. Tapahtuma keräsi noin 30 kävijää.

Liikuntapalvelut osallistuivat Itä-Suomen liikuntaopiston ja muiden Liikkuva Joensuu -toimijoiden (Pohjois-Karjalan liikunta ry ja Joensuun seudun kansalaisopisto) järjestämään Hyvinvointifestarit -tapahtumaan Joensuu Areenalla 16.8.2024. Tapahtuma tavoitti 1580 kävijää.

Seniorit

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan 22.05.2024 § 38 päätöksellä keskusta-alueen seniorikortin hintaa alennettiin hieman 1.9.2024 alkaen. Maaseutualueen seniorikortin hinta pysyi entisellään (25 €/12 kk). Keskusta-alueen seniorikortin myynti kasvoi syyskuussa vuoden takaiseen 95 % ja käyttökerrat

+ 33 % (09/23 vrt. 09/24). Kolmen kuukauden korttia ei huomioitu vertailussa, sillä sen myynti alkoi 1.1.2024. Maaseutualueen seniorikortin kortin myynti kasvoi + 76 % vuoden takaiseen verrattuna (09/23 vrt. 09/24).

Keskusta-alueen seniorikortteja (3kk, 6kk ja 12 kk) myytiin yhteensä 1 703 kpl. Seniorikorteilla tehtiin yhteensä 62 558 uimahallikäyntiä, joka oli 26,3 % kaikista uimahallikäynneistä. Maaseutualueiden seniorikortteja (12kk) myytiin yhteensä 437 kpl.

Liikuntapalvelut osallistuivat Itä-Suomen liikuntaopiston ja muiden Liikkuva Joensuu toimijoiden (Pohjois-Karjalan liikunta ry ja Joensuun seudun kansalaisopisto) järjestämiin Sennarimaanantaitapahtumiin Joensuu Areenalla 26.8., 30.9., 28.10. ja 25.11. Syyskaudella tapahtumissa kävi keskimäärin 60 henkilöä/tapahtuma.

Soveltava liikunta

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan 22.05.2024 § 38 päätöksellä Joensuun liikuntapalveluissa otettiin käyttöön uusi tukipalvelu, erityisliikuntakortti, jolla pyritään edistämään vammaisten ja pitkäaikais-sairaiden joensuulaisten liikunta-aktiivisuutta. Keskusta-alueen erityisliikuntakortteja (3kk, 6kk ja 12kk) myytiin syyskuun alusta vuoden loppuun mennessä yhteensä 181 kpl ja maaseutualueiden erityisliikuntakortteja (12kk) 17 kpl. Keskusta-alueen erityisliikuntakorteilla tehtiin yhteensä 1 473 uimahallikäyntiä syys- joulukuun välisenä aikana.

Liikuntapalveluiden vammaisliikuntakortteja myönnettiin yhteensä 39 kpl. Vammaisliikuntakorteilla ja EU:n vammaiskorteilla tehtiin yhteensä 5678 uimahallikäyntiä, mikä on 2,4 % kaikista uimahallikäynneistä.

Vammaisliikuntakortin etuihin joulukuussa 2023 lisätyt maksuttomat kelaus- ja liikuntavuorot jatkuivat Joensuu Areenalla. Kaksi kertaa viikossa järjestettävälle kelaus- ja liikuntavuoroille on oikeutettu myös EU:n vammaiskortilla ja liikkumisesteisen pysäköintitunnuksella.

Paralympiakomitean ja Karelia-ammattikorkeakoulun kanssa yhteistyössä tehtävään Valtti-ohjelmaan haki yhteensä 14 lasta ja nuorta. Ohjelman Kick Off- tilaisuus pidettiin elokuussa Joensuun urheilutalolla. Mukana olivat ohjelmaan hakeneet perheet sekä 23 Karelia ammattikorkeakoulun fysioterapiaoiskelijaa (valtit). Mukana ohjelmassa oli 11 erityistä tukea tarvitsevaa lasta ja nuorta (1 keskeyttänyt). Valtti-ohjelma on järjestetty Joensuussa vuosittain vuodesta 2017 lähtien.

Joensuun liikuntapalvelut osallistuivat Joensuun Parafest -tapahtumaan 15.-16.8.2024 yhteisellä esittelypisteellä Joensuun seudun kansalaisopiston sekä Karelia ammattikorkeakoulun kanssa. Tapahtumassa esiteltiin muun muassa testamenttivaroilla liikuntapalveluille hankittuja soveltavan liikunnan toimintavälineitä. Toimintavälineisiin kävi tutustumassa 160 henkilöä kahden päivän aikana. Lisäksi toimintavälineet ovat olleet esillä muissa tapahtumissa ja välineitä on lainattu yksityishenkilöille sekä eri toimijoille. Karelian ammattikorkeakoulu on hyödyntänyt toimintavälineitä muun muassa erilaisissa opetus- ja koulutustilanteissa.

Sisä- ja ulkoliikunta sekä Joensuu Areena

Vuonna 2024 uimahallien ja Joensuu Areenan kävijämäärät olivat hyvin edellisen vuoden kaltaisia. Vuoden aikana kahdessa uimahalleissa oli yhteensä 237 549 ja Joensuu Areenassa yhteensä 242 100 käyntiä. Uimahallien palveluista virtuaalijumppa säilytti suosionsa.

Edellisen vuoden tapaan Joensuu Areenan ja Mehtimäen alueen tapahtumavuosi oli vilkas. Kesäkuun alkupuolella Joensuussa pelattiin maailman suurin lasten ja nuorten lentopalloturnaus Power Cup, mihin osallistui noin 10 000 pelaajaa. Neljän päivän aikana Mehtimäen alueella pelattiin yli 5000 ottelua.

Joensuu Areenassa järjestettiin lukuisten ottelu- ja kilpailutapahtumien lisäksi myös useita konsertteja, messuja sekä ja perinteiset Joulumarkkinat. Vaikea taloustilanne heijastui myös tapahtumajärjestäjiin, sillä joitakin Joensuu Areenassa järjestettäväksi suunniteltuja tapahtumia myös peruttiin.

Ulkoliikunnan talvikausi oli jälleen hyvä. Hiihto-olosuhteet säilyivät laduilla hyvinä pitkälle huhtikuulle ja luistelukentät pysyivät auki ilman suurempia katkoksia. Loppuvuodesta uusittiin sekä keskustan että pitäjien traktorikalustoa, mikä osaltaan mahdollistaa liikuntaolosuhteista huolehtimisen myös jatkossa.

Liikuntapaikkarakentamisen osalta liikuntapalvelujen suurin ponnistus liittyi kilpajäähallin viimeistelyyn ja käyttöönottoon. Loppuvuodesta alkoivat myös Mehtimäen tekonurmen huoltorakennuksen rakennustyöt. Rakennuksen yhteyteen tulee neljä pukukoppia, mikä parantaa kentän käytettävyyttä. Rakennus valmistuu kesällä 2025. Jäähallin ja Mehtimäen huoltorakennuksen kaltaiset suuret rakennus- ja peruskorjaushankkeet ovat osa yhdyskuntatekniikan investointiohjelman toteutusta, missä liikuntapalvelujen tehtävänä on huolehtia rakentamisen, käyttäjien ja ylläpidon välisestä vuoropuhelusta. Pienempinä Mehtimäen alueen liikuntapaikkoihin kohdistuneita investoineina voidaan mainita mm. Joensuu Areenan valoremontti, mikä parantaa käyttäjien turvallisuutta ja vähentää energian kulutusta.

Vuoden 2024 aikana pitäjiin rakennettiin Hammaslahden kuntoportaati sekä Vekaruksen ulkoilualueen silta. Uimaharjuun uusittiin kaukalo. Pitäjien kunnostus- ja perusparannustöitä tehtiin Tuupovaaran urheilukentällä, Reijolan Mulonrinteellä, useilla uimarannoilla sekä mm. Oranvantaipaleen ja Paimenpojan polun reiteillä, missä kunnostettiin reittien varrella olevia laavuja sekä pitkospuita. Pitäjien kuntosalipäivityksen kohteena oli Kiihtelysvaaran kuntosali, jonka myötä salille päivitettiin ja uudistettiin kuntosalilaitteita kevään 2024 aikana.

Urheiluakatemia

Vuoden 2024 aikana Joensuun urheiluakatemiaan urheilijat saavuttivat SM-mitaleja noin 150, mikä on enemmän kuin koskaan aiemmin urheiluakatemiaan historiassa. Kansainvälisiä arvokisamitaleja urheilijat saavuttivat kolme ja lisäksi lukuisia lajiensa arvokisaedustuspaikkoja.

Urheiluakatemiaan toimintaan osallistui yhteensä 532 perus-, toisella tai korkea-asteella opiskelevaa sekä harjoittelukeskus-statusen omaavaa urheilijaa. Urheiluakatemiaan vuoteen mahtui myös mm. lajitapaamisia sekä lukuisia asiantuntija- ja urheilijataapaamisia, joiden keskiössä oli urheilijalähtöinen valmentautumisen ja asiantuntijatoiminnan kehittäminen. Asiantuntijatoiminnan verkosto laajentui liikuntalääketieteen erikoislääkäri Timo Erosella.

Urheiluakatemiaan valmennuslajien määrä kasvoi yhteensä kuuteentoista, kun cheerleading aloitti uutena valmennuslajina. Suunnistuksesta tuli akatemian viides kärkilaji. Lajiliittoyhteistyötä tehtiin pesäpallossa, yleisurheilussa, ampumahiihdossa, suunnistuksessa ja uinnissa. Opetus- ja kulttuuriministeriön avustus urheiluakatemialle oli 110 000 euroa.

Oppilaitosten urheilumyönteisyys jatkoi vahvistumistaan ja tästä osoituksena Riverialle myönnettiin urheiluoppilaitos-status urheilijoiden ammatillisen koulutuksen edistämisestä 1.1.2025 alkaen. Itä-Suomen yliopistolle myönnettiin huippu-urheilijamyönteinen korkeakoulu -laatutunnus kolmantena yliopistona Suomessa. Kyseisen tunnuksen myötä UEF:n opetuksen johtosääntöön lisättiin kirjaus siitä, että henkilöstön tulee ottaa huomioon opiskelijaurheilijoiden tilanteet ohjauksessa sekä opintojen edistämisen tukemisessa.

Liikuntapalveluissa investointivarauksilla hankittiin pelaajakatokset ja maalikamerajärjestelmä. Jäähallin kalustaminen aloitettiin, mutta jäi vielä osin toteutettavaksi vuonna 2025. Lisäksi vuodelle 2024 suunnitellut sähkötruukin ja ketjumurskaimen hankinnat jäivät toteutettavaksi vuonna 2025. Edellä mainituista syistä koko investointivarausta ei käytetty vuonna 2024.

Riskienhallinnan toteutuminen

Liikuntapalveluissa ei toteutunut merkittäviä riskejä vuonna 2024. Talouden sopeutukseen liittyvien päätösten viivästyminen aiheutti epätietoisuutta palvelujen järjestämisestä. Mehtimäen jäähallin peruskorjaus/laajennuksen aloituksen viivästyminen aiheutti sekä hankkeen toteutukseen että loppukäyttäjien toiminnan jatkamiseen riskin.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

Yhteiset palvelut	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Avustukset				
Tuettujen seurojen/järjestöjen määrä	48	45	45	45
Avustukset yhteensä (brutto)	-216 683	-225 000	-225 000	-218 791
Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen				
Ohjattuun toimintaan osallistuneiden lukum.	988	1 100	1 100	1 070
Seniorikorttikäynnit uimahalleissa	48 435	35 000	35 000	62 558
Urheiluakatemia				
Opiskelijoiden lkm	516	530	530	532
Toimintatulot	375 335	279 600	279 600	478 587
Toimintamenot	-1 143 438	-1 007 600	-1 007 600	-1 223 987
Toimintakate	-768 103	-728 000	-728 000	-745 401

Sisäliikuntapaikat	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Uimahallit				
Käynnit lkm	232 827	280 000	280 000	237 549
Toimintatulot	914 457	1 023 900	1 023 900	1 000 113
Toimintamenot	-3 876 014	-4 339 900	-4 336 900	-4 178 254
Toimintakate	-2 961 556	-3 316 000	-3 313 000	-3 178 141

Mehtimäen urheilukeskus	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Joensuun Areena				
Tapahtumien lkm	44	40	40	50
Tapahtumakäyttö vrk	35	35	35	26
Liikuntakäyttö vrk	303	317	317	316
Suljettu vrk	13	13	13	15
Kokonaiskävijämäärä	233 269	250 000	250 000	242 100
Jäähallit				
Käyttöaste %	65 %	65 %	65 %	70 %
Toimintatulot	1 281 521	1 430 300	1 430 300	1 302 109
Toimintamenot	-6 574 167	-7 208 000	-7 304 000	-6 773 279
Toimintakate	-5 292 646	-5 777 700	-5 873 700	-5 471 170

Maaseutualueiden ulko- ja sisäliikuntapaikat	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Toimintatulot	95 947	102 200	102 200	100 893
Toimintamenot	-1 726 866	-1 906 500	-1 905 500	-1 955 132
Toimintakate	-1 630 919	-1 804 300	-1 803 300	-1 854 239

Liikuntapalvelut yhteensä	TP2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	74	68	79	76
Toimintatulot	2 667 259	2 836 000	2 836 000	2 881 702
Toimintamenot	-13 320 484	-14 462 000	-14 554 000	-14 130 652
Toimintakate	-10 653 225	-11 626 000	-11 718 000	-11 248 950

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2 836 000	0	2 836 000	2 881 702	45 702
Toimintakulut	-14 462 000	-92 000	-14 554 000	-14 130 652	423 348
Toimintakate	-11 626 000	-92 000	-11 718 000	-11 248 950	469 050

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	7 392 000	0	7 392 000	7 547 444	155 444
Toimintakulut	-35 066 000	-85 000	-35 151 000	-34 710 151	440 849
Toimintakate	-27 674 000	-85 000	-27 759 000	-27 162 707	596 293

Kaupunkiympäristön toimiala

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Toimialan toiminnan kuvaus

Toimialan keskeisiä tehtäviä on huolehtia kaupungin toimitila-, maa- ja infraomaisuudesta, vastata tilojen ja kaupunkiympäristön käytettävyydestä, turvallisuudesta ja viihtyisyydestä sekä edistää kaupungin kehittämistä. Toimiala tuottaa myös kaupungin sisäisiä kiinteistöpalveluita, katujen-, puistojen- ja metsienhoitopalveluita sekä joukkoliikenne- ja rakentamispalveluita ja vastaa rakentamislain, alueidenkäyttölain ja ympäristönsuojelulain perusteella kunnalle kuuluvista lupa- ja valvontatehtävistä sekä jätelain mukaisista kunnalle kuuluvista jätehuollon viranomais tehtävistä. Joensuun Vesi-liikelaitos kuuluu toimialaan, mutta liikelaitoksen tilinpäätösasiat on esitetty erillisenä.

Kaupunkiympäristön toimialalla kaupungin strategisia painopisteitä edistetään toteuttamalla mm. kestävää kaupunkiympäristöä, digiohjelmaa, ilmasto-ohjelmaa ja huolehtimalla toimitilojen korkeasta käyttöasteesta, omaisuuden kunnosta sekä tonttutuotannon aktiivisesta kehittämisestä.

Kaupunkirakennepalvelujen ja tilakeskuksen investointiohjelmilla varmistetaan toiminnan edellytykset, hallitaan korjausvelan kasvua ja toteutetaan kaupungin kehittämisen edellyttämiä hankkeita.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuonna 2024 jatkettiin Joensuun strategia 2021–2025 toteuttamiseksi laadittujen, strategiaa täydentävien ohjelmien ja niistä muodostettujen tavoitteiden toteuttamista. Toiminnan laatu- ja palvelutasotavoitteissa noudatettiin aiemminkin käytössä olleita tavoitetasoja. Taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumista raportoitiin säännöllisesti toimielimille ja keskeiset tavoitteet saavutettiin pääosin myös vuonna 2024. Organisaatiossa ei vuoden aikana tapahtunut muutoksia. Henkilöstöpoistuma paikattiin rekrytoinneilla, jotka onnistuivat kohtuullisen hyvin, sillä täyttämättä jäi vain yksi, tosin toiminnan kannalta hyvin merkittävä tonttipäällikön virka. Rekrytointien yhteydessä muokattiin tehtäväkuvia vastaamaan paremmin nykyisiä osaamis- ja resurssitarpeita.

Vuonna 2024 jatkui yhteiskunnassamme vallitsevan epävarmuuden aika, mitä korostaa kaupunkimme geopolitiininen sijainti. Toimialan valmius- ja varautumistoiminnan kehittämistä jatkettiin edelleen osana koko kaupunkikokonaisuutta. Rakentaminen oli edelleen vähäistä, mikä näkyi myös tontinluovutusmäärissä. Tämä vaikutti osaltaan yhdyskuntatekniikan investointienkin kohdentamiseen. Joukkoliikenteen matkustajamäärissä saavutettiin jälleen uusia matkustajaennätyksiä, sillä Joensuun seudun joukkoliikenteellä tehtyjen matkojen määrä vuonna 2024 oli yli 2,9 miljoonaa matkaa.

Kaupunginvaltuuston kesäkuussa 2024 päättämien talouden sopeutusten linjausten toimeenpanoa valmisteltiin ja osin toteutettiin esimerkiksi lisäämällä puun myyntimääriä ja laatimalla leikkipaikkaverkon kehittämissuunnitelma. Osa vuodelle 2024 kaavailtujen kehitystoimintojen käynnistämisestä siirtyi vuodelle 2025 ja näitä olivat esimerkiksi kiinteistökehityksen mittavampi kehitys.

Kaupungin elinvoiman kehittämisen kannalta merkittävän, symmetrisen kaupungin kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden toteuttamista jatkettiin. Näitä olivat Cederbergin aukion ja puistoalueiden rakentaminen sekä katualueiden viimeistely Penttilässä, Asemanseudun liikenteelliset toimenpiteet ja ruutukaavakeskustan pääkatujen kehittämistoimet.

Syväsataman satamaraiteiden peruskorjaukseen saatiin EAKR-rahoitusta, pääpyöräilyreittien viitoitukseen ja Utrantien jalankulku- ja pyörätiehen Traficom investointiavustusta ja Myllykosken siltaan LEADER-rahoitusta. Lisäksi Noljakan lähivirkistysalueen kehittämiseen saatiin AVI:n liikuntapaikka-avustusta. Toimitilahankkeista valtion avustusta saatiin Kaupungintalon muutokseen museoksi, Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaukseen ja Mehtimäen pallokentän huoltorakennuksen toteutukseen.

Asuntorakentamisessa valmistui vuonna 2024 yhteensä 193 asuntoa, mikä on peräti 343 asuntoa vähemmän kuin vuonna 2023. Pientaloja valmistui 29 vähemmän kuin vuonna 2023 eli 55 kappaletta. Asumiseen kohdistuvien rakennuslupien määrä pysyi vuoden 2023 alhaisella tasolla. Väestökehitys oli tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan jälleen positiivinen väestömuutoksen ollessa + 681 henkeä. Väestömäärän kasvu oli vahvan maahanmuuton ansiota, koska nettomuutto muista kunnista toteutui kolmannen kerran vuoden 2010 jälkeen negatiivisena. Syntyvyys oli hieman edellisvuotta suurempi, sillä vuonna 2024 syntyneiden määrä oli 534, mikä on 32 lasta enemmän kuin vuonna 2023.

Riskienhallinnan toteutuminen

Tässä osiossa on kuvattu riskienhallinnan toteutuminen koko toimialan osalta Joensuun Vesi liikelaitosta lukuun ottamatta, joten kuvaus sisältää kaupunkirakennelautakunnan, rakennus- ja ympäristölautakunnan ja Joensuun alueellisen jätelautakunnan riskienhallinnan raportoinnin.

Kaupunkiympäristön toimialalla riskienhallinta on kiinteä osa päivittäistä toimintaa. Riskejä hallitaan esimerkiksi erilaisten toimintaohjeiden, toimintasuunnitelmien ja sisäisen valvonnan avulla.

Strategian toimeenpanon riskit kaupunkiympäristön toimialalla ovat pääasiassa talouteen, henkilöresurssien riittävyyteen ja erilaisten asioiden käsittelyvaiheiden etenemiseen liittyviä. Näitä riskejä hallitsemme strategian toimeenpano-ohjelmiin liittyvien vuosikohtaisten tavoitteiden toteuttamisen kautta, joista raportoidaan säännöllisesti ja erikseen myös tässä toimintakertomuksessa. Kuluneella strategiakaudella olemme onnistuneet saavuttamaan merkittävimmät toimeenpano-ohjelmissa asetetut tavoitteet.

Kaupunkiympäristön toimialan merkittävimmät riskit toiminnassa ovat:

- kaupungin toimitiloihin kohdistuvat vahinkoriskit (tulipalo, ilkivalta) ja rakennevauriot (sisäilmaongelmat, rakenteen heikkoudet) sekä sähkön- ja energiansaannin puute
- toimintaympäristön olosuhderiskit (sää- ja keliolosuhteet, liukkaus, tulviminen, myrskyt)
- työmaariskit (liikenne, kaivannot, melu, pöly, kemikaalit)
- sopimushallinnan epäonnistuminen (rahoitusriski, aikatauluriski, laadullinen riski)
- henkilöstöriski, mikäli ei saada riittävää ja riittävän osaavaa henkilöstöä
- rahoituksen riittämättömyys (korjausvelan kasvu)
- lainsäädäntömuutosten vaikutus (valvontamahdollisuudet, kustannusten hallinta)
- päätösprosessien etenemisen haasteet (päästösten muuttuminen, valitukset).

Riskien arviointia on aiemmin toteutettu mm. Riski-Arvi järjestelmällä, mutta vuoden 2024 aikana aloitettiin Inklus- järjestelmän käyttö. Lisäksi esimerkiksi kemikaaleille on oma järjestelmänsä, joka sisältää dokumentaation käytettävistä kemikaaleista, niistä mahdollisesti aiheutuvien riskien kuvaukset ja kuvaukset riskien ehkäisytöistä.

Kaupunkiympäristön toimialalla suurin osa riskeistä on kohtuullisesti ennakoitavissa, jolloin niihin pystyy varautumaan ja vaikuttamaan ajoissa. Riskejä hallitaan kunkin tulosalueen erityistarpeet huomioiden. Esimerkiksi eri suunnitteluvaiheissa aikataulujen realistinen laadinta, riittävien resurssien varmistaminen, hyvä viestintä ja lainmukaisuuden sekä hyväksyttävyyden varmistaminen ovat tärkeitä. Erilaisissa työmaatehtävissä työmaiden aikataulu- ja työvaihesuunnitelmat sekä työkohtainen perehdytys korostuvat. Hankintaprosesseissa hankinta-aikataulujen realistisuus, asiakirjojen kattavuus ja oikeellisuus sekä kustannustehokkaan kilpailun varmistaminen ovat tärkeitä riskien hallinnan osia. Erilaisissa valvontatehtävissä lainsäädännön ja voimassa olevien määräysten sekä ohjeiden tuntemus ja ajantasaisen osaamisen varmistaminen minimoivat riskit. Toimialan toimielinten jäsenille tuotetaan tietoa ajankohtaisista ja päätökseen tulevista asioista usein jo ennen varsinaista asian käsittelyä. Tällä pyritään osaltaan varmistamaan tulevien esitysten hyväksyttävyys ja yllätyksettömyys.

Uusina riskeinä ovat esiin nousseet kansalliseen turvallisuuteen liittyvät tekijät, jotka vaativat erityisesti eri omaisuuslajien ja tietoturvan tarkempaa riskianalysointia. Lisäksi lainsäädäntömuutokset ovat tuomassa uusia haasteita muun muassa toimitilaomaisuuden hallintaan, sidosyksikkötoimintaan, rakentamisen valvontaan ja maaomaisuuden kustannuksiin.

Kaupunkirakennelautakunta

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Kaupunkirakennepalveluista ja tilakeskuksesta vastaava toimielin on kaupunkirakennelautakunta. Kaupunkirakennelautakunnan vastuualueeseen kuuluvat maaomaisuus, kiinteistönmuodostus, kiinteistörekisterinpito, yhdyskuntasuunnittelu, yhdyskuntatekniikka ja tilakeskus toimitilainvestointeja lukuun ottamatta. Lautakunta huolehtii vastuualueensa lainsäädännön mukaan kaupungille kuuluvista tehtävistä. Lautakunnan tehtävänä on vastata vastuualueensa palveluista ja palvelujen yhteensovittamisesta.

Lautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikennelain tarkoittaman toimivaltaisen viranomaisen tehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueella.

Kaupunkirakennelautakunnan toimintaa ohjaavat strategia ja siitä johdetut tavoitteet, maapoliittinen ohjelma, asuntopoliittinen ohjelma, omistajapolitiikka ja maankäytön toteutusohjelma (MATO-30).

Katsaus toimintavuoteen 2024

Kaupunkirakennelautakunta kokoontui toimintavuoden aikana 17 kertaa. Päätösasioiden lisäksi kaupunkirakennelautakunnan kokouksissa esiteltiin keskeisiä valmistelussa olevia asioita ja tutustuttiin toiminnan eri osa-alueisiin. Tutustumiskohteista mainittakoon Enon uusi koulu ja Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjattu kokonaisuus. Varsinaisia iltakouluja ei järjestetty. Kaupunkirakennelautakunnan alainen seudullinen joukkoliikennejaosto kokoontui seitsemän kertaa.

Kaupunkirakennelautakunnan käyttötalouden toimintakate toteutui kokonaisuutena lähes 3 milj. euroa muutettua talousarviota parempana. Toimintatulot ja valmistus omaan käyttöön ylittivät

yhteensä noin 1,0 milj. euroa ja suurimmat tuloylitykset olivat yhdyskuntatekniikan katualueen mak-suissa ja tilakeskuksen toimintatuotoissa. Toimintamenot alittuivat noin 1,9 milj. euroa. Suurimmat alitukset olivat tilakeskuksessa, erityisesti energiakustannuksissa ja kaupunkiympäristön toimialan hallinnossa, millä osaltaan kompensoitiin joukkoliikenteen menoylityksiä. Valtuuston sitovuustasolla kaupunkirakennepalvelujen toimintakate toteutui noin 1,16 milj. euroa muutettua talousarviota pa-remmin ja tilakeskuksen tulos toteutui 1,3 milj. euroa muutettua talousarviota paremmin.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Vakaan ja vastuullisen talouden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Vuoden 2024 talousarviona ja vuosien 2024-2026 taloussuunnitelmakauden inves-tointikehys on enintään 130 miljoonaa euroa. Samassa yhteydessä valmistellaan laaja-alainen ta-louden tasapainon varmistava toimenpideohjelma.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Investoinnit toteutuvat strategiakauden talous- ja investointilinjauk-sissa määritellyn mu-kaisesti	Talousarvion mu-kainen investointi-kehys ei ylity	Tilakeskus Yhdyskuntatek-niikka	Investointimenot jäi-vät kokonaisuutena talousarviovarauksia pienemmiksi ja toi-saalta investointeihin kohdistuneet rahoi-tusavustukset ylitti-vät talousarviova-rauksen.	toteutui
Tavoitelinjaus: Parannamme tuottavuutta ja palveluja digitalisaation ja tietojohdamisen keinoin. Di-giohjelman tavoitteiden toteuttaminen otetaan luontaiseksi osaksi kaupungin kaikkea toimintaa. Kaupunki edistää tietoliikenneyhteyksien saatavuutta harkitusti kuntarahoitusosuuksin alueilla, joilla markkinaehtoisuus ei toteudu.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Asiakirjojen siirto säh-köiseen arkistoon	Kaupunkirakenne-palveluiden asia-kirjoista 70 % on siirretty	Kaupunkiymp-äristön hal-linto	Pysyvästi säilytettä-vien asiakirjojen ra-kennusvalvonnan asiakirjojen siirto on edelleen käynnissä. Tämän vuoksi kau-punkirakennepalve-luiden asiakirjojen siirtoon ei päästy kuin osittain.	toteutui osittain
Joensuun kaupungin digiohjelman toteutus etenee ohjelman mu-kaisesti	Ohjelmassa vuo-delle 2024 määri-tellyt toimenpiteet ovat toteutuneet	Kaikki tulosalu-eet	Digiohjelman hank-keista osa on käyn-nissä, mutta osaa ei aloitettu.	toteutui osittain
Tavoitelinjaus: Vastuullinen omaisuuden hoito. Toimitilojen käyttöaste pidetään korkealla ja omai-suuden korjausvelka alhaalla ennakoivalla toimitila-, palveluverkko- ja investointisuunnittelulla.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Toimitilojen vuokraus-aste säilyy korkealla	Vuokrausaste 92 %	Tilakeskus	Vuokrausaste 94,3%	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Vuonna 2023 tehdyn asiakastytyväisyysvertailun tulosanalyysin perusteella laaditaan toimenpideohjelma	Toimenpideohjelma on laadittu	Tilakeskus	Tehty vastuunjako investointien takuun ajan tehtäviin asiakastytyväisyyden varmistamiseksi. Käyty läpi henkilökohtaisesti kohteittain parantamiskeinoja. Asiakastytyväisyys kysely uusi-taan vuoden 2026 alussa (tyytyväisyys vuodelta 2025).	toteutui
Toimitilojen korjaus-velka pienenee	Korjausvelka alle 36 milj. euroa	Tilakeskus	Korjaushankkeet ja purkukohteet toteutuivat pääosin suunnitellusti. Korjaus-velka 35,5 milj. €.	toteutui
Katujen korjausvelka säilyy kohtuullisena	Katujen peruskorjaustoimenpiteet toteutetaan investointiohjelman mukaisesti	Yhdyskunta-tekniikka	Hankkeet toteutuivat pääsääntöisesti suunnitelman mukaisesti lukuun otta-matta Itäsillan perus-korjausta ja Tori-katu/Koskikatu -ris-teyksen kunnosta-mista, jotka siirrettiin vuodelle 2025.	ei toteutunut
Maanvuokraussopi-mustoiminnassa ei kau-pungin maksettavaksi tule vuokralaisen hoi-dettavaksi kuuluvia ku-luja, kuten purku- tai puhdistamiskustannuk-sia	Tunnistetaan me-nettelyt, joilla kau-punki varmistaa sen, että vuokralai-nen täyttää sopi-musehdot Sopimusehdoissa edellytetään vakuu-det, joilla kaupunki varmistaa, että vuokralainen vas-taa sopimusvelvoit-teistaan kustannuk-sellaan sopimuk-sen aikana ja sen päättyessä	Maaomaisuus	Vuonna 2024 päätt-yvät vuokrasopimuk-set tarkasteltiin. Kunnoltaan epäilyt-tävien rakennusten kuntoa selviteltiin tarkemmin ja sopi-musjatkon pituutta harkittiin tarkemmin. Vakuudet ja niiden asettaminen haasta-vaa saada täytän-töön. Yksityishenki-löille tämä tarkoittaisi joissain tapauksissa haasteellisia rahoi-tusjärjestelyjä. Va-kuusasiaa pitää eh-tiä jatkoa ajatellen valmistella parem-min, koska johtaa haastaviin tilanteisiin vuokralaisten suun-nalla.	toteutui osittain

Tavoitelinjaus: Toteutamme hankintamme laadukkaasti, tehokkaasti, kestävästi ja innovatiivisesti. Alueellisia/paikallisia yrityksiä hyödynnetään entistä paremmin.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Mahdollistetaan markkinavuoropuhelu hankinnoissa	Erikseen määriteltyjen hankkeiden kilpailutuksen yhteydessä on järjestetty markkinavuoropuhelut	Tilakeskus Yhdyskunta- tekniikka	Pidetty markkinavuoropuhelut vähähiilissä hankinnoissa (toimitilat). Tavoite saada vähähiilisiä hankintakriteerejä suunnittelu- ja urakakilpailutuksiin vuonna 2025 alkaen.	toteutui osittain

Strateginen painopiste: Elinvoiman, yrittäjyyden ja työllisyyden Joensuu				
Tavoitelinjaus: Asukaslukumme kasvaa, investoimme elinvoimaan ja pidämme Joensuun kasvu-kaupunkien joukossa etenemällä määrätietoisesti kohti 80 000 asukkaan kaupunkia 2025 mennessä, ja Suomen 10. suurimman kaupungin asemaa vuoteen 2030 mennessä. Olemme vahvasti muuttovoittokaupunki ja avoimia kuntarakennekeskustelulle. Vahvistamme markkinointia.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Elinkeinokaavat ovat prioriteettina etusijalla	Vuoden 2024 kaavoituksen työohjelmassa painotettu ja edistetty ensisijaisesti elinkeinokaavoja	Yhdyskuntasuunnittelu	Työohjelman painotus laadittiin tavoitteen mukaisesti ja sitä myös noudatettiin.	toteutui
Elinkeinokaavat laaditaan yritysten kanssa yhteistyössä	Kaavoitus laatinut yhdessä Business Joensuun kanssa yritysaluestrategian	Yhdyskuntasuunnittelu Maaomaisuus	Asemakaavat tehdään aina kun mahdollista hankekaavoina yhteistyössä yritysten kanssa, jolla varmistetaan kaavan sopivuus tarkoitukseen. Varsinaista yritysaluestrategiaa ei laadittu	toteutui osittain
Joensuun seudun yleiskaava	Huomioitu elinkeinonäkökulma	Yhdyskuntasuunnittelu	Kaavatyössä toteutettiin energiainfrastruktuuriselvitys, jossa kartoitettiin mm. potentiaaliset uusiutuvan energian yritysalueet. Kaavatyössä tarkistetaan myös elinkeinoelämän tarpeet kauppa- paikkojen sijainnissa.	toteutui

Tavoitelinjaus: Joensuun saavutettavuus paranee kaikilla liikennemuodoilla sekä henkilö- että tavari liikenteessä. Lentoliikenteen jatkuvuus turvataan ja Joensuun syväsatamaa kehitetään eri liikennemuotojen solmupisteeksi. Junaliikennettä nopeutetaan ja vuorotarjontaa lisätään. Tieverkolla tavoitteena on sujuva ja turvallinen henkilöliikenne ja teollisuuden kuljetukset.

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun seudun liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteet etenevät	Aiesopimuksessa vuodelle 2024 määritellyt toimenpiteet ovat toteutuneet	Yhdyskuntasuunnittelu	Tavoitelinjauksen mukaiset toimenpiteet etenivät suunnitellusti ja suurelta osin aikataulussa. Kuitenkin osan hankkeista toteuttamista on harkittava uudelleen.	toteutui osittain

Tavoitelinjaus: Tähtäämme Suomen yritysystävällisimmäksi kaupungiksi. Mahdollistamme yritysten kasvun, kansainvälistymisen ja uusien yritysten syntymisen. Vahvuutemme tunnetaan maailmalla ja meille sijoittuu uusia investointeja ja osajia. Hyödynnämme vihreän siirtymän mahdollisuuksia ja rahoituskanavat. Yrityksiä palvelemme yrityskaupunkiohjelman palvelulupauksen mukaisesti – kokonaisvaltaisesti ja luvatussa määrääjassa.

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Hyödynnämme vihreän/puhtaan siirtymän mahdollisuudet ja rahoituskanavat	Kaikissa kehittämiss Hankkeissa on haettu ulkopuolista rahoitusta, mikäli hanke täyttää hakuehdot	Kaikki tulosalu-eet	ILPI-hanke (Ilmasto-kestävät pientaloalueet) toteutui tukirahoituksella ja siinä huomioidaan viherkerroin.	toteutui osittain
Yrityskaupunkiohjelman palvelulupaukset toteutuvat	Ohjelmassa maaomaisuudelle ja yhdyskuntasuunnittelulle määritellyt tavoiteajat ovat toteutuneet (asema-kaavaprosessi keskim. 1½ vuotta, kiinteistönmuodostus ja tontinluovutus 14 vrk siitä, kun päätökset ja sopimukset ovat laillisesti tehtävissä)	Maaomaisuus Yhdyskuntasuunnittelu	Keskimääräiset tavoiteaikataulut toteutuivat. Yksittäisten asemakaavapro-sien kesto on pitempi ja syyt vaihtelevat tapauskohtaisesti. Kiinteistönmuodostuksen ja tontinluovutuksen osalta tavoiteajat toteutuvat poikkeuksetta.	toteutui

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu

Tavoitelinjaus: Olemme ilmastotyön edelläkävijä. Toteutamme hiilineutraaliustavoitteen 2025 mennessä ja huomioimme ilmastovaikutukset kaikessa toiminnassa. Toteutamme ilmastovii-sasta rakentamista ja lisäämme luonnon monimuotoisuutta.

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joukkoliikenteen käyttäjämäärät kasvavat	Jojo-liikenteessä 2,65 milj. matkaa	Yhdyskuntasuunnittelu	Toteutunut käyttäjä-määrä oli 2,91 milj. matkaa	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Asemakaavojen vähähiilisyyden arviointimenetelmä kehittyi	Asemakaavojen vähähiilisyyden arviointimenetelmä on käytössä	Yhdyskuntasuunnittelu	Asemakaavojen vähähiilisyyden arviointityökalu (Planect) on käytössä.	toteutui
Viherkerroin on mukana kaikissa uusissa asemakaavoissa ja asemakaavamuutoksissa	Viherkerroin käytössä	Yhdyskuntasuunnittelu	Kuopio luovutti oman Helsingin mallin pohjalta kehittämänsä viherkerrointyökalun yhteiskäyttöön, jolloin Joensuu oman viherkerrointyökalun kehittäminen lopetettiin tarpeettomana.	toteutui osittain
Henkilökunnan omien autojen käytön vähentäminen työajoissa	Työaikana tehtävät asiointimatkat suoritetaan pääosin yhteiskäyttöautoilla	Kaikki tulosalueet	Hallintotalon käyttöön varatut yhteiskäyttöautot otettiin käyttöön vuoden alussa.	toteutui
Fossiilisten polttoaineiden käytön vähentämistavoite joukkoliikenteessä	Joukkoliikenteen kohteiden 2 ja 3 kilpailutusasiakirjoissa puhtaat käyttövoimat etusijalla	Yhdyskuntasuunnittelu	Puhtaat käyttövoimat toteutuvat kohteiden 2 ja 3 liikennöintisopimuksissa.	toteutui
Öljylämmityskohteista luopuminen jatkuu	Öljylämmityskohteiden määrä on pienempi kuin vuonna 2023	Tilakeskus	Ei voida purkaa Ollilan päiväkotia tai Louhiojan koulua, koska rakennusten käyttö jatkuu korvaavista tilaratkaisuista huolimatta. Ahvenisen toimintakeskusta ja Lykynlammen hiihtomajaa ei ole saatu myytyä.	ei toteutunut
Ympäristöluokitus hakemus toimitilarakennuksille	Asetetaan Reijolan koululle ympäristötavoitteet (RTS luokitus 4 tähteä)	Tilakeskus	Pilotoitiin Mehtimäen uuden uimahallin hankesuunnittelussa. Reijolan hankesuunnittelua ohjataan osana Karelia AMK. Älykäs ja ilmastoviisas-hanketta. Reijolan koulun hankesuunnittelu keskeytettiin kesäkuun valtuuston jälkeen.	toteutui
Toimitilavalaitukseen käytettävän sähköenergian vähentäminen	Valaistuksen energiatehokkuuden parantaminen loisteputkivalaisimia korvaamalla	Tilakeskus	Toteutui tavoitetasokirjauksen mukaisesti.	toteutui

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Katuvalaistuksen käyttämän sähköenergian vähentäminen	Katuvalaisimista vähintään 90 % on energiatehokkaita LED-valaisimia	Yhdyskunta-tekniikka	Toteutui tavoitetasokirjauksen mukaisesti. LED-valaisimia on 94 %.	toteutui
Vähennämme katujen talvihoidossa syntyviä liikenteen päästöjä	Lumilogistiikan kehittäminen	Yhdyskunta-tekniikka	Varsinaisen lumiase-man rinnalle perustettiin lähilumivaras-toja eri kaupungin-osiin. Lumensiirto-matkat jopa puolittui-vat, joka puolestaan vähensi päästöjä. Kriittistä tarkastelua tehtiin kohteittain myös lumenajon tarpeellisuudesta. Henkilöstölle järjestettiin koulutusta lumitilojen käytöstä.	toteutui
Selvitetään uuden teknologian käyttöönotto-mahdollisuuksia viher-alueiden hoidossa	Sähkötyökalujen käytön lisääminen ja robottileikkurien käytön selvitys	Yhdyskunta-tekniikka	Sähkökäyttöisiä pientyökaluja on hankittu käyttöön 7 kpl. Robottiruohon-leikkurin hankintaa koekäyttöön on selvitetty.	toteutui

Tavoitelinjaus: Kehitämme Joensuuta alueena monimuotoisesti, alueiden erilaisuus ja niiden uudistuminen sekä lähivirkistystarpeet huomioiden. Mahdollistamme turvallisen ja toimivan arjen sekä sujuvan liikenteen kaikenikäisille ja erityisryhmille.

Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joensuun seudun yleis-kaava 2040 tavoite- ja rakennemallivaihe on valmis	Tavoite- ja raken-nemallivaiheen sel-vitykset vaihtoehto-tarkasteluineen ovat valmiina ja yleiskaavatoimi-kunta on hyväksy-nyt yleiskaavan ta-voitteet ja rakenne-mallit	Yhdyskunta-suunnittelu	Selvitykset ja tavoit-teet valmistuivat, mutta rakennemalli-vaihtoehdot eivät valmistuneet vuoden 2024 aikana.	toteutui osittain
Toteutamme esteetöntä kaupunkiympäristöä	Esteettömyysselvi-tyksessä esiin tulleet toimenpiteet etenevät	Yhdyskunta-tekniikka	Toimenpiteet eteni-vät suunnitellusti.	toteutui
Päivitetään viheraluei-den kunnossapitoluoki-tus (RAMS)	Päivitystyölle on projektisuunnitelma ja työ on käynnissä	Yhdyskunta-tekniikka	Projektilla työsken-teli kesän aikana opinnäytetyöntekijä ja työ jatkuu edel-leen projektisuunni-telman mukaisesti.	toteutui

Tavoitelinjaus: Aktiivisella maapolitiikalla turvaamme vetovoimaisen ja monipuolisen tonttivarannon kasvavan kaupungin asuntojen ja yritystonttien tarpeeseen. Yhteensovitamme maa- ja asuntopoliittiset ohjelmat. Toteutamme symmetristä kaupunkia suunnitelmallisesti.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Maankäytön toteutusohjelma päivitetään ja siihen sisällytetään palveluverkon kokonaistarkastelu	Ohjelma on päivitetty ja hyväksytty	Yhdyskuntasuunnittelu Maaomaisuus Yhdyskuntatekniikka	Maankäytön toteutusohjelma päivitetiin ja hyväksyttiin toukokuussa 2024. Palveluverkkotarkastelu tehtiin osana talouden sopeutustoimia.	toteutui
Yhdyskuntatekniikan investointiohjelmassa kaupungin strategisesti merkittävimmät hankkeet toteutetaan	Toimenpiteet ovat toteutuneet suunniteltuun valmiuteen	Yhdyskuntatekniikka	Hankkeet toteutuvat lukuun ottamatta Itäsillan peruskorjausta, joka kustannusten takia siirrettiin vuodelle 2025.	toteutui osittain
Tavoitelinjaus: Kehitämme kaupunkikeskustaa elinvoimaiseksi kaikkien yhteiseksi olohuoneeksi, ympärivuotiseksi kulttuurin ja kohtaamisen paikaksi ja halutuksi asumispaikaksi. Torin ja ydinkeskustan vetovoimaa lisätään yhä halutummaksi paikaksi yrityksille ja ihmisille.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kaupunkikeskustan kehittämissuunnitelman mukaiset toimenpiteet etenevät	Erikseen sovitut kehittämistoimenpiteet on toteutettu	Yhdyskuntatekniikka Yhdyskuntasuunnittelu	Kehittämissuunnitelmista kaupunkirakennepalveluiden osuutena olivat kaupungintalon ja rantapuiston uudistaminen, jotka etenivät.	toteutui
Tavoitelinjaus: Hyödynnämme Pielisjoen ja Pyhäselän täysimääräisesti symmetrisen kaupungin vision mukaisesti ja esim. ideakilpailujen kautta. Kehitämme joenrantojen tonttivarantoja.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Laaditaan Pielisjoen länsirannan rantapuintojen asemakaava	Asemakaava on valmistunut ehdotusvaiheeseen	Yhdyskuntasuunnittelu	Asemakaavatyö on käynnissä, mutta kaavaa ei valmistunut vielä ehdotusvaiheeseen.	ei toteutunut
Jokirannan yritystoiminta kehittyy	Cederberginaukion liiketontille on toteuttaja/kehittäjä	Maaomaisuus	Tässä markkinatilanteessa ei toteuttajaa löytynyt.	ei toteutunut
Jokirannan yritystoiminta kehittyy	Cederberginaukion liiketontille on toteuttaja/kehittäjä	Maaomaisuus	Tässä markkinatilanteessa ei toteuttajaa löytynyt.	ei toteutunut

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu				
Tavoitelinjaus: Edistämme Jokaisen Joensuuta. Vahvistamme asukkaiden sekä järjestöjen osallisuus-, vaikuttamis- ja toimintamahdollisuuksia. Olemme osallisuuden ja kumppanuuden edelläkävijä. Mahdollistamme osallisuuden kokemuksen kaikenikäisille ja erityisryhmille. Kehitämme osallistavaa budjetointia. Luomme monikulttuurisia kohtaamispaikkoja, joissa syntyy vuoropuhelua esimerkiksi kirjastojen yhteyteen. Rakennamme kokeilevaa toimintakulttuuria. Teemme vaikuttavaa ja monialaista yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Kaupunki tekee yliopiston kanssa yhteistyötä	Harjoittelijoita on palkattu kesätyöhön ja tarjottu päättöyöaiheita	Yhdyskuntasuunnittelu	Kesätyöohjelma laadittiin tavoitteen mukaisesti ja jossa hyödynnetään yliopiston kesäharjoittelijoita ja päättöyöntekijöitä. Ohjelma myös toteutui laaditun mukaisena.	toteutui
Kaupunki tekee yhteistyötä ammattikorkean ja ammattiopiston kanssa	Ammattioppilaitokset on kutsuttu yhteistyöhön kaavaprojektin toteuttamisessa	Yhdyskuntasuunnittelu	Karelia AMK, Riveria ja UEF ovat mukana Kotilahden kaavoituksessa.	toteutui
Kaupunki jatkaa vuorovaikutteisen suunnittelun parantamista	Uusia menetelmiä on kokeiltu kaupungin tiedotuksen avustamana	Yhdyskuntasuunnittelu	Krakltk:aa osallistettiin enemmän luonnosvaiheessa: kaavaluonnokset saatettiin kaupunkirakennelautakunnalle hyväksyttäväksi ennen nähtäville ja lausunnoille asettamista.	toteutui
Viestintää lisätään	Alkuvuodesta on järjestetty avoin seminaari tai koulutustilaisuus	Yhdyskuntasuunnittelu Maaomaisuus Yhdyskuntatekniikka	Seminaaria tai koulutustilaisuutta ei järjestetty	ei toteutunut
Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina yhdessä suur tapahtumakumppaneiden kanssa. Etsimme Joensuuhun uusia valtakunnallisia suur tapahtumia. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvaraisuutemme on voimavara.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Joukkoliikenteen yhdistäminen osaksi tapahtumia	Tapahtumalipun toimintamalli vakiinastetaan JOJO-liikenteessä	Yhdyskuntasuunnittelu	Tapahtumalippu on käytössä ainakin Joensuun kaupungintalon näytännöissä sekä Joensuun kaupunginorkesterin konserteissa.	toteutui

210 Kaupunkiympäristön toimialan hallinto ja talous

Tilivelvollinen: kaupunkiympäristöjohtaja Ari Varonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kaupunkiympäristön toimialan hallinto ja talous vastasi koko toimialan yleis- ja taloushallinnosta.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Paperisten asiakirjojen digitointia jatkettiin edelleen pysyvästi säilytettävien asiakirjojen viennillä sähköiseen arkistoon kansallisarkiston vaatimalla tavalla. Tulosalueen talous toteutui selvästi talousarviota paremmin. Suurempi tulokertymä johtui palkkatuen arvioitua suuremmasta määrästä ja kaupungilta käytöstä poistetun tiehöylän myynnistä. Menosäästöillä pystyttiin kattamaan joukkoliikenteen kustannuslylykset.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	9,7	4,9	4,9	4,8
Toimintatulot	145 960	21 000	21 000	88 197
Toimintamenot	-1 022 823	-1 020 000	-1 038 000	-575 734
Toimintakate	-876 863	-999 000	-1 017 000	-487 536

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	21 000	0	21 000	88 197	67 197
Toimintakulut	-1 020 000	-18 000	-1 038 000	-575 734	462 266
Toimintakate	-999 000	-18 000	-1 017 000	-487 536	529 464

240 Yhdyskuntasuunnittelu

Tilivelvollinen: kaavoituspäällikkö Pauli Sonninen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntasuunnittelu vastaa kaupunkirakenteen, maankäytön ja liikenteen kehittämisestä ja suunnittelusta sekä joukkoliikenteestä. Yhdyskuntasuunnittelu seuraa ja ennakoii yhdyskuntarakenteen, rakennustoiminnan, väestön ja liikenteen kehitystä Joensuun alueella.

Joukkoliikennejaosto vastaa joukkoliikenteen viranomaistehtävistä Joensuun, Kontiolahden ja Liperin alueilla ja tuottaa Pohjois-Savon ELY-keskukselle Waltti lippu- ja maksujärjestelmäpalvelut.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Joensuun seudun yleiskaava 2040 eteni tavoitevaiheeseen, rakennemallien valmistumisen siirtyessä vuodelle 2025. Kahta yksityistä aurinkovoimahanketta ohjattiin eteenpäin. Tuulivoiman osalta on yleiskaavoitus edelleen pysähdyksissä maanpuolustuksellista syistä johtuen.

Asemakaavoituksessa lainvoiman saavutti seitsemän asemakaavaa/ asemakaavamuutosta. Asetettuun tavoitteeseen ei aivan ylletty parin kaavatyön hyväksymisen siirryttyä vuoden 2025 puolelle. Vuoden 2024 aikana rekrytoitiin yhteensä viisi henkilöä asemakaavoitukseen. Kaavoitusarkkitehdin ja maankäytönsuunnittelijan virat onnistuttiin täyttämään. Lisäksi täytettiin kaksi vapautunutta suunnitteluavustajan paikkaa, jotka muutettiin heti perään tehtäväkuvan laajennettua avustaviksi suunnittelijoiksi. Henkilökunnan vaihtuvuus ja uusien työntekijöiden sisään ajaminen hidastivat suunnittelun kaavoitustyöohjelman toteuttamista. Vuoden 2024 alussa kehitettiin kaavaprosessia mm. viemällä kaavojen valmisteluaineistot kaupunkirakennelautakunnan hyväksyttäväksi ennen niiden nähtäville asettamista. Muutoksella pyritään kaavojen laadun parantamiseen ja valitusten vähenemiseen. Yhdyskuntasuunnittelun toimintatulot toteutuivat muutettuun talousarvioon nähden noin 20 prosenttia suurempana ja toimintamenot vastaavasti noin 10 prosenttia pienempänä.

Joensuun seudun joukkoliikenteen toimintakate toteutui muutettua talousarviota noin 10 prosenttia heikompana. Tähän vaikuttivat toimintatulojen pieneneminen ja toimintamenojen kasvaminen. Kelta saatu toisen asteen opiskelijoiden koulumatkatuki toteutui noin 380 000 euroa pienempänä kuin talousarviossa arvioitiin. Joukkoliikenteen matkustajamäärä toteutui noin 10 % muutettua talousarviota suurempana ja 8 % vuoden 2023 matkustajamäärää suurempana.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma
Yhdyskuntasuunnittelu				
Toimintatulot	31 535	76 000	76 000	91 803
Toimintamenot	-999 270	-1 310 000	-1 313 400	-1 191 023
Toimintakate	-967 735	-1 234 000	-1 237 400	-1 099 220
Seudullinen joukkoliikenne				
Tehtyjen matkojen lukumäärä, kpl	2 693 155	2 650 000	2 650 000	2 911 363
Toimintatulot	8 858 237	8 968 000	8 968 000	8 715 073
Toimintamenot	-13 184 259	-13 206 000	-13 206 600	-13 393 100
Toimintakate	-4 326 022	-4 238 000	-4 238 600	-4 678 027
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	15,7	15,2	15,2	14,5
Toimintatulot	8 889 772	9 044 000	9 044 000	8 806 876
Toimintamenot	-14 183 529	-14 516 000	-14 520 000	-14 584 123
Toimintakate	-5 293 757	-5 472 000	-5 476 000	-5 777 247

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	9 044 000	0	9 044 000	8 806 876	-237 124
Toimintakulut	-14 516 000	-4 000	-14 520 000	-14 584 123	-64 123
Toimintakate	-5 472 000	-4 000	-5 476 000	-5 777 247	-301 247

270 Maaomaisuus

Tilivelvollinen: kaupungingeodeetti Kalle Sivén

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Maaomaisuus vastaa kaupungin maapolitiikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, maa- ja vesialueiden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatietoaineistojen ylläpidosta, kartastotehtävistä ja maastomittaustoiminnasta sekä kiinteistönmuodostuksen tehtävistä ja kiinteistörekisterin pidosta.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Taloudellisesti maaomaisuuden tulosalueella vuosi 2024 meni kokonaisuutenaan lähes talousarvion mukaisena. Toimintakate oli noin 164 000 euroa talousarviota parempi.

Omakotitonttien kysyntä jatkoi aiempien vuosien tapaan laskuaan vuoden 2023 18 tontista 15 tonttiin. Tämä kysyntätaso tulee jatkumaan, kunnes valtakunnan tasolla asunnot alkavat taas vaihtamaan omistajiaan ja uudisrakentamisen taloudelliset edellytykset palaavat. Tontteja on tarjolla kysyntää enemmän ja tonttivarannolla on pystytty turvaamaan kaupungin asuntorakentamisen edellytykset. Kerrostalotonteille ei löytynyt ostajia vuonna 2024, mutta yksi pientalotontti luovutettiin mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden toteuttamiseksi. Tontteja kaupungilla on luovuttaa heti rakentajan ilmaantuessa kerrostalorakentamiseen sekä Penttilänrannassa että Niinivaaralla ja rivitalorakentamiseen Multimäessä ja Karhunmäessä useamman vuosikymmenen ajaksi.

Vuonna 2024 tehtiin uusia maanvuokrasopimuksia ja uusittiin päättyviä sopimuksia yhteensä noin 246 kpl. Maanvuokratulot kasvoivat 10,235 milj. eurosta 11,012 milj. euroon. Tämä oli 330 000 euroa talousarviossa ennustettua tavoitetta parempi tulos. Maakäyttösopimustulot toteutuivat noin 340 000 euroa talousarviota alhaisempina.

Maan myynnille asetettua alkuperäisen talousarvion mukaista taloudellista tavoitetta ei saavutettu, koska tonttien kysyntä rakentamiseen on nyt hiljaista ja koska Rantakatu 31 tontin varaan laskettu tontin myynti (1,1 milj. euroa) ei toteutunut tonttikaupan peruuntumisen myötä.

Metsien kustannuspaikan vuosi sujui taloudellisesti ennakkoidusti. Pysty- ja hankintakauppoina myydyistä leimikoiden korjuista saadut korvaukset vastasivat talousarviossa tavoiteltua.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma
Luovutetut tontit lkm	23	25	25	22
- joista omakotitalotontteja	21	18	18	15
- joista kerros- ja rivitalotontteja	0	2	2	1
- joista yritystontteja	2	5	5	6
Puun myynti m ³	16 056	58 000	58 000	51 969
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	26,2	28,3	28,3	27,5
Toimintatulot	12 294 017	14 168 000	14 168 000	14 232 465
Toimintamenot	-2 469 050	-2 866 000	-2 866 000	-2 766 574
Toimintakate	9 824 967	11 302 000	11 302 000	11 465 890

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	14 168 000	0	14 168 000	14 232 465	64 465
Toimintakulut	-2 866 000	0	-2 866 000	-2 766 574	99 426
Toimintakate	11 302 000	0	11 302 000	11 465 890	163 890

280 Yhdyskuntatekniikka

Tilivelvollinen: kaupungininsinööri Tero Toivanen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Yhdyskuntatekniikka vastaa kaupunkiympäristön suunnittelusta, rakentamisesta, kunnossapidosta ja yleisten alueiden hallinnasta. Lisäksi yhdyskuntatekniikka vastaa muista toimenpiteistä, jotka ovat tarpeen katualueen ja sen ylä- ja alapuolisten johtojen, laitteiden ja rakenteiden yhteensovittamiseksi. Yhdyskuntatekniikan keskeisenä tehtävänä on huolehtia katujen ja yleisten alueiden pitämisestä toimivina, turvallisina ja ympäristöltään viihtyisinä sekä varmistaa yhdyskuntarakenteen kehittyminen asetettujen tavoitteiden mukaisesti. Yhdyskuntatekniikka vastaa myös yksityistieavustushakemusten käsittelystä sekä kaupungin yhteiskäyttöautojen hallinnoinnista.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Yhdyskuntatekniikassa talous toteutui noin 766 000 euroa talousarviota parempana. Yhdyskuntatekniikan yhteiset -kustannuspaikalla toimintakate oli yli 700 000 euroa talousarviota parempi. Ulkopuolisia asiantuntijapalveluja hankittiin arvioitua vähemmän ja vastaavasti palvelujen myyntiä ja kaupungin perimiä maksuja saatiin arvioitua enemmän. Säästöä kertyi myös kaupungin maksamien avustusten osalta. Liikennealueiden hoito ja valaistusjärjestelmä toteutuivat myös talousarviota parempana. Viheralueiden hoito toteutui lähes talousarvion mukaisena. Syntyneitä säästöjä pystyttiin käyttämään katualueiden muuhun kunnossapitoon, joten kunnossapidon toteutuma kokonaisuutena oli lähes talousarvion mukainen.

Kunnossapidossa kustannuksiin vaikutti positiivisesti keskimääräistä helpompi talvi. Uuden tieliikennelain vaatimusten mukaisten ajoratamaalausten ja liikennemerkkien uusimista jatkettiin edelleen. Hulevesipumppaamojen osalta käynnistettiin koko verkostoa koskeva huoltokierros ja pumppuja uusittiin tai peruskorjattiin 5 kpl. Uuden tiehöylän hankinnalla parannettiin talvikunnossapidon resursseja ja uusimman tekniikan päästöarvot tukevat kaupungin hiilineutraalisuustavoitetta. Loppuvuodesta aloitettiin kaupungin omien pakettiautojen (18 kpl) myynti. Autot korvataan jatkossa vuokrat tai leasingautoilla. Maaliskuussa kaupunki sai kahdeksan täyssähköisistä yhteiskäyttöautoa Hallintotalon henkilöstön käyttöön. Virka-ajan ulkopuolella autot ovat kaikkien kaupunkilaisten vapaassa käytössä.

Viheralueiden hoidossa tehtiin yksikön perustehtäviä: nurmialueiden, katu- ja puistopuiden, istutusryhmien ja puistokalusteiden hoitoa sekä yleisten alueiden puhtaanapitoa. Vuoden aikana selvitettiin robottileikkurin hankintaa, mutta toistaiseksi sopivaa ratkaisua julkisille puistoalueille ei vielä löydetty. Kaikki ruohonleikkuu- ja murskausaluekartat sekä roska-astioiden sijainnit päivitettiin QGIS-muotoisiksi. Vieraslajien torjuntaa (mm. jättiputkea ja -palsamia) tehtiin runsaasti. Erillishankkeena aloitettiin viheralueiden siirtäminen RAMS-luokitukseen. Uusia roska-astioita lisättiin

kaupunkialueelle n. 20 kpl. Tupakkaroskiksia hankittiin puistoihin SUP-direktiivin mukaisesti 100 kpl. Puistonpenkkejä jaettiin kesäajaksi kaupunkialueelle yli 400 kpl. Katupuita istutettiin yli 100 kpl. Kesäkukkia istutettiin puistoihin, ruukkuihin ja amppelisiin yli 7000 kpl. Talouden sopeuttamistoimien myötä päätettiin poistaa 31 leikkipaikkaa, joista kuluneena vuonna poistettiin 6 kpl. Koivuniemen huonokuntoisesta tukikohdasta luovuttiin ja henkilöstö siirtyi täältä Muuntamontielle. Puistojen hoidossa kausityöntekijöitä ollut töissä 16 ja velvoitetyöntekijöitä 4 henkilöä sekä kesätyöntekijöitä noin 60 kpl. Työturvallisuus on ollut korkealla tasolla kaikissa yhdyskuntatekniikan yksiköissä, eikä vakavia työtapaturmia ole tapahtunut.

Vuonna 2024 myönnettiin yhteensä 274 kpl katutyölupaa ja erilaisia sijoitus sopimuksia tehtiin 178 kpl. Katuluvista laskutettiin yhteensä n. 246 000 euroa. Katutilavalvontaa työllisti edellisvuosien tapaa lukuisat valokuitutyömaat. Yksitysteiden kunnossapitoavustusta maksettiin 282 tiekunnalle yhteensä 218 000 euroa ja perusparannusavustusta kuudelle tiekunnalle yhteensä 23 000 euroa.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Yhdyskuntatekniikan yhteiset				
Toimintatulot	537 146	389 000	389 000	708 687
Toimintamenot	-1 663 622	-1 929 000	-1 929 000	-1 512 211
Toimintakate	-1 126 477	-1 540 000	-1 540 000	-803 524
Liikennealueiden hoito				
Liikennealueet, km	821	821	821	821
- joista ajoratoja	437	437	437	437
- joista jalankulku- ja pyöräilyväyliä	352	352	352	352
- joista ruutukaavan jalkakäytäviä	32	32	32	32
Liikennealueiden talvihoito, € vuosi	-3 055 073	-2 870 000	-2 870 000	-2 603 858
€/m ²	-0,72	-0,68	-0,68	-0,61
Liikennealueiden kesähoito, € vuosi	-953 786	-991 000	-991 000	-877 026
€/m ²	-0,17	-0,17	-0,17	-0,15
Liikennealueiden puhtaanapito, € vuosi	-237 559	-220 000	-220 000	-181 771
Hoitokustannukset €/km	-5 382	-5 172	-5 172	-4 642
Liikennealueiden hoito yhteensä	-4 246 418	-4 081 000	-4 081 000	-3 662 655
Viheralueiden hoito				
Kunnossa pidetyt istutukset ja hoidetut viheralueet ha	188	190	190	188
€/ha	-5 872	-5 926	-5 926	-5 889
Viheralueiden hoito yhteensä	-1 103 878	-1 126 000	-1 126 000	-1 107 053
Valaistusjärjestelmä				
Ulkovalopisteiden lkm	21 654	21 570	21 570	21 853
€/valopiste	-41	-43	-43	-40
Energiankulutus MWh	3 831	3 600	3 600	3 492
Valaistusjärjestelmä yhteensä	-880 576	-930 000	-930 000	-865 449
Muu kunnossapito				
Uudelleen päällystys €/m ²	-17,1	-14,3	-14,3	-16,0
Uudelleen päällystys m ²	39 821	45 000	45 000	60 919
Muu kunnossapito yhteensä	-1 901 654	-1 591 000	-1 591 000	-2 128 253
Kunnossapito yhteensä				
Toimintatulot	38 577	12 000	12 000	95 636
Toimintamenot	-8 132 527	-7 728 000	-7 728 000	-7 763 409
Toimintakate	-8 093 950	-7 716 000	-7 716 000	-7 667 773

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Rakentaminen				
Toimintatulot	1 894 006	1 420 000	1 420 000	1 258 630
Toimintamenot	-1 905 994	-1 420 000	-1 420 000	-1 260 108
Toimintakate	-11 988	0	0	-1 478
Yhdyskuntatekniikan palvelutuotanto				
Toimintatulot	2 233 207	2 059 500	2 059 500	2 356 836
Toimintamenot	-2 162 826	-2 050 500	-2 050 500	-2 365 075
Toimintakate	70 381	9 000	9 000	-8 239
Liikenne-, viher- ja muiden erityisaluiden investoinnit				
Valmistus omaan käyttöön	2 766 915	2 070 000	2 070 000	2 170 026
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	59,9	55,6	55,6	60,7
Toimintatulot	4 702 935	3 880 500	3 880 500	4 419 789
Valmistus omaan käyttöön	2 766 915	2 070 000	2 070 000	2 170 026
Toimintamenot	-16 631 885	-15 197 500	-15 197 500	-15 070 829
Toimintakate	-9 162 034	-9 247 000	-9 247 000	-8 481 014

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5 950 500	0	5 950 500	6 589 815	639 315
Toimintakulut	-15 197 500	0	-15 197 500	-15 070 829	126 671
Toimintakate	-9 247 000	0	-9 247 000	-8 481 014	765 986

Tulosalueet 210 - 280 yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	29 183 500	0	29 183 500	29 717 353	533 853
Toimintakulut	-33 599 500	-22 000	-33 621 500	-32 997 260	624 240
Toimintakate	-4 416 000	-22 000	-4 438 000	-3 279 907	1 158 093

295 Tilakeskus

Tilivelvollinen: tilakeskuksen johtaja Joni Sorjonen

Tilakeskuksen toimintakertomustiedot on esitetty omana liitteenään, koska taseyksikön erillistilinpäätös esitetään kaupungin tilinpäätöksessä kohdassa erillistilinpäätökset.

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	58 948 000	0	58 948 000	59 459 278	511 278
Toimintakulut	-35 463 000	-195 000	-35 658 000	-34 388 239	1 269 761
Toimintakate	23 485 000	-195 000	23 290 000	25 071 039	1 781 039

Kaupunkirakennelautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	88 131 500	0	88 131 500	89 176 631	1 045 131
Toimintakulut	-69 062 500	-217 000	-69 279 500	-67 385 499	1 894 001
Toimintakate	19 069 000	-217 000	18 852 000	21 791 132	2 939 132

Joensuun alueellinen jätelautakunta

810 Joensuun alueellinen jätelautakunta

Tilivelvollinen: jätehuoltosuunnittelija Anna Kettunen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Alueellinen jätelautakunta toimii kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena. Se hoitaa jätelaissa kunnille määritellyt jätehuollon viranomaistehtävät. Lautakunnan vastuukuntana toimii Joensuu ja muut yhteistoiminta-alueen kunnat ovat Ilomantsi, Kontiolahti, Liperi ja Polvijärvi. Jätelain, lautakunnan yhteistoimintasopimuksen ja Joensuun kaupungin hallintosäännön mukaisesti lautakunta päättää mm. kunnallisista jätehuoltomääräyksistä ja jätetaksasta, seuraa lainsäädännön ja jätehuoltomääräysten toteutumista toimialueella sekä ylläpitää jätteenkuljetusrekisteriä.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Alueellinen jätelautakunta kokoontui vuonna 2024 kuusi kertaa.

Toimintavuonna uudistettiin jätehuoltomääräykset, jotka tulivat voimaan 1.8.2024. Lisäksi päivitettiin ja hyväksyttiin jätehuollon palvelutaso vuosille 2025–2027 sekä hyväksyttiin kunnan jätetaksa, joka koskee kunnan jätehuoltovastuuseen kuuluvia jätepalveluita saostus- ja umpisäilölietteiden jätehuoltoa lukuun ottamatta.

Jätelautakunnan päivittäistä toimintaa on jätehuoltoa koskeva seuranta, viranomaisrekisterin ylläpito ja kehittäminen sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittely. Neuvontaa ja ohjeistusta viranomaisasioidissa annettiin sähköpostitse ja puhelimitse. Jätehuoltoon liittymisen seurannassa kehoitettiin 369 vakinaisen tai vapaa-ajan kiinteistön haltijaa jätehuollon järjestämiseen vuonna 2024. Näistä kehoitetuista kiinteistöistä 74 % oli helmikuun 2025 alkuun mennessä liitetty jätehuoltoon. Muiden kehoitettujen osalta jätehuolto oli jo päättynyt, maksuvelvoite poistettu tai maksua kohtuullistettu, tai maksun kohtuullistamisprosessi vielä kesken.

Viranhaltijapäätöksiä jätemaksun kohtuullistamista tai jätehuoltomääräyksistä poikkeamista koskevissa asioissa tehtiin 117 kiinteistölle. Jätehuoltoa koskevia ilmoituksia käsiteltiin 129 kappaletta. Lisäksi lähetettiin yli 210 jätehuoltoa koskevia kirjettä (tiedotteet, kehotukset, päivytyspyynnöt). Tiedot jätteen noutamisesta kiinteistöiltä merkittiin kuljetusrekisteriin.

Riskienhallinnan toteutuminen

Jätelautakunnan tehtävät lakisääteisenä kuntien yhteisenä jätehuoltoviranomaisena määrittyvät lainsäädännöstä. Sen tulosalueen alalla ei erityisesti ole kaupungin strategian toimeenpanoon liittyviä tehtäviä eikä siten riskejä strategian toimeenpanon osalta. Myöskään esimerkiksi hankintoja ei tulosalueella yleensä tehdä. Tulosalueen tehtävien hoitamisessa henkilöstön riittävyys on tunnistettu riskiksi. Toimintavuonna 2024 vakinaisen henkilöstön vajausta korvattiin määräaikaishenkilöstöllä. Jatkossa muutokset sekä jätelainsäädännössä että mahdollisesti esimerkiksi hankintalainsäädännössä, ja jätehuollon paikallisessa toimintaympäristössä, tulevat vaikuttamaan viranomaisen tehtävien määrään. Lainsäädäntö- ja toimintaympäristömuutosten vahvistuttua on tarpeen arvioida mahdollisesti muodostuvia riskejä tarkemmin.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma
Viranhaltijapäätökset, kpl	94	120	120	117
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	2,4	2,5	2,5	2,6
Toimintatulot	186 335	219 000	219 000	207 773
Toimintamenot	-186 335	-219 000	-219 000	-207 773
Toimintakate	0	0	0	0

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	219 000	0	219 000	207 773	-11 227
Toimintakulut	-219 000	0	-219 000	-207 773	11 227
Toimintakate	0	0	0	0	0

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Toimielimen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunnan tulosalueita ovat yhteiset palvelut, rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja pysäköinninvalvonta. Yhteisiin palveluihin on budjetoitu lautakunnan ja koko toimielimen yhteiset kulut. Tulosalueiden tehtävät ovat viranomaistehtäviä, jotka määräytyvät pääasiassa lainsäädännön perusteella.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Vuonna 2024 lupa- ja viranomaistoimintojen kohdalla toimintaa tehostettiin siten, että kaupunginpuutarhurin virka lakkautettiin ja sitä hoitavan henkilön tehtäväksi tuli rakennetun ympäristön valvonta. Toiminta pyöri muuten pääsääntöisesti vakiintuneen käytännön mukaisesti ja kehitystyössä paneuduttiin toimintaympäristön muuttumisen aiheuttamiin asioihin kuten esimerkiksi Maankäyttö- ja rakentamislain muuttumiseen Rakentamislaki. Tämä aiheutti suuret muutostyöt päätösten pohjiin sekä ohjelmistoihin.

Henkilöstön osaaminen on kokeneen henkilökunnan myötä edelleen hyvällä tasolla. Henkilöstön vaihtuvuutta ei ollut vuonna 2024. Henkilöstö osallistui koulutuksiin ja ammattitaidon ylläpitämiseen vaadittaviin tapahtumiin. Koulutuksiin osallistuttiin paljolti etänä.

Rakennus- ja ympäristölautakunta kokoontui vuoden 2024 aikana kahdeksan kertaa.

Pysäköintivirhemaksujen määrä oli 13 573 kappaletta, mikä oli noin 5 prosenttia vähemmän kuin edellisvuonna. Toimintakate toteutui talousarviota parempana, koska toimintakulut toteutuivat talousarviota pienempinä.

Valmistuneiden rakennuksien kuutiomäärä määrä oli vuonna 2024 huomattavasti pienempi, kuin muutamina aikaisempina vuosina. Myönnettyjen rakennuslupien kuutiomäärä taas oli samaa luokkaa, kuin edellisenä vuonna. Rakennusten kerrosneliömäärä oli samaa luokkaa edellisen vuoden kanssa. Asuinrakennusten kerrosneliömetrimäärä oli 17332 kerrosneliömetriä joka on noin puolet muutaman vuoden takaisesta määrästä. Tämä on vertailutilaston (alkaa vuodesta 1992) pienimpiä lukemia Joensuussa. Rakennusvalvonnan ohjaus- ja neuvonta suuntautui edelleen vastuuhenkilöiden kelpoisuuksien arvioimiseen ja energiatehokkuuden sekä hankkeiden kosteudenhallinnan parantamiseen. Ympäristön valvontaan panostettiin edelleen. Kiinteistöverotietojen tarkastamista suoritettiin toimintavuonna suunnitelman mukaisesti ja projekti on saatettu käytännössä loppuun. Uusi rakentamislaki tosin tulee rapauttamaan tilastoinnin pienten alle 30 kerrosneliömetriä omaavien rakennusten osalta.

Arkistossa olevia paperisia rakennuslupia siirretään omana hankkeena sähköiseen muotoon ja tämä tulee tulevaisuudessa helpottamaan sekä nopeuttamaan arkiston käyttöä.

Vuoden aikana tehtiin ympäristönsuojelulain, vesihuoltolain ja jätelain mukaista valvontaa. Ympäristölupien valvontaa toteutettiin valvontasuunnitelman mukaisesti. Tarkastusohjelman mukaisia valvontakohteita oli yhteensä 63. Muita tarkastuksia tehtiin 28. Tarkastukset koskivat muun muassa öljysäiliöiden maahan jättämistä sekä roskaantumisolmoituksiin liittyviä tarkastuksia.

Maa-aineslupia käsiteltiin 7 kpl, joista kolme oli yhteislupa sisältäen myös ympäristöluvan (1 kpl murskaus sekä 2 kpl murskaus ja louhinta). Lisäksi myönnettiin yksi maa-aineslupan maisemoinnin jatkoaika. Maa-ainesvalvonta suoritettiin syys-lokakuussa. Ympäristölupia käsiteltiin vuoden 2024 aikana 2 kpl (murskaus ja pilaantumattomien ylijäämämaiden maankaatopaikka).

Haja-asutuksen jätevesien käsittelyn määräyksiin liittyen käsiteltiin 37 hakemusta, jotka koskivat poikkeamista puhdistustasovaatimuksista. Vesihuoltolain mukaisia vapautushakemuksia verkostoihin liittymisvelvollisuudesta käsiteltiin yhteensä 4 (yksi hulevesivapautushakemus ja kolme jätevesivapautushakemusta).

Perhosseurantaa tehtiin Lykynlammella. Vesistöseurannassa oli mukana 5 kohdetta.

Ympäristönsuojeluyksikkö ja rakennus- ja ympäristölautakunta kehottivat Satumaa Risteily Ky:ta siirtämän entiset risteilyalukset m/s Vinkeri II:n ja m/s Satumaan pois matkustajasatamasta. Rakennus- ja ympäristölautakunta määräsi alusten pois siirtämistä koskevan teettämisen täytäntöönpanotavaksi. Aluksista m/s Satumaa siirrettiin ja purettiin kaupungin tilaamana työnä osana teettämisen täytäntöönpanoa alkusyksystä 2024 ja toinen alus (Vinkeri II) siirrettiin pois matkustajasatamasta ilman kaupungin toimenpiteitä.

850 Rakennus- ja ympäristölautakunnan yhteiset palvelut

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Rakennus- ja ympäristölautakunta toimii Joensuun kaupungissa lainsäädännön tarkoittamana rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisena sekä vastaa muista sille hallintosäännössä määritellyistä tehtävistä.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	0,6	0,6	0,6	0,6
Toimintatulot	-9	1 000	1 000	1 946
Toimintamenot	-104 495	-128 000	-127 000	-171 786
Toimintakate	-104 504	-127 000	-126 000	-169 840

860 Pysäköinninvalvonta

Tilivelvollinen: yhdyskuntalakimies Juha Martikainen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Pysäköinninvalvonnan tehtävänä on poliisin ohella huolehtia Joensuun kaupungin alueella ajoneuvojen pysäyttämistä, seisottamista ja pysäköimistä koskevien kieltojen ja rajoitusten noudattamisen valvonnasta ja pysäköintivirhemaksujen määräämistä koskevista tehtävistä ja huolehtia tarvittavista ajoneuvojen siirroista.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Pysäköintivirhemaksut kpl	14 348	14 000	14 000	13 573
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	6,1	6,1	6,1	6,1
Toimintatulot	744 789	727 000	727 000	703 626
Toimintamenot	-396 831	-465 000	-463 000	-370 516
Toimintakate	347 958	262 000	264 000	333 110

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	727 000	0	727 000	703 626	-23 374
Toimintakulut	-465 000	2 000	-463 000	-370 516	92 484
Toimintakate	262 000	2 000	264 000	333 110	69 110

870 Rakennusvalvonta

Tilivelvollinen: rakennustarkastaja Jukka Hyttinen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä oli yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on myös huolehtia kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta. Rakentamislaki korvasi maankäyttö- ja rakennuslain vuoden 2025 alusta.

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen 2024

Strateginen painopiste: Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu				
Tavoitelinjaus: Kehitämme Joensuuta alueena monimuotoisesti, alueiden erilaisuus ja niiden uudistuminen sekä lähivirkistystarpeet huomioiden. Mahdollistamme turvallisen ja toimivan arjen sekä sujuvan liikenteen kaikenikäisille ja erityisryhmille.				
Toiminnallinen tavoite 2024	Mittari ja tavoite-taso 2024	Vastuutaho	Toteuma	Toteuma
Rakennusjärjestyksen uudistustyö	Uudistettu rakennusjärjestys on valmis vuoden 2024 lopussa	Rakennusvalvonta	Rakennusjärjestyksen valmistuminen viivästyy, arvio valmistumiselle toukokuu 2025. Syynä on se, että rakentamislain korjaus-sarja oli vielä käsitel-lyssä.	toteutui osittain
Hallintosäännön päivi-tys uudistetun raken-nuslain mukaiseksi	Hallintosääntö on valmis vuoden 2024 lopussa	Rakennusvalvonta	Hallintosääntöä on päi-vitetty 9.12.2024.	toteutui

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Saapuneet lupahakemukset	604	600	600	524
Myönnetyt rakennusluvat kpl	614	575	575	547
- joista asumisen luvat	64	65	65	66
- joista liike- ja teollisuusrakennusten lupia	43	30	30	38
- joista muita lupia	507	480	480	443
Keskim. käsittelyaika vrk	22	20	20	24
Lupa-asioista käsitelty 80 %	9vrk	10 vrk	10 vrk	10 vrk
Myönnetyt luvat m³	258 254	280 000	280 000	255 471
- joista asuinrakennuksia m ³	54 274	80 000	80 000	67 610
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	77 802	100 000	100 000	167 239
- joista muita rakennuksia m ³	126 178	100 000	100 000	20 622
Valmistuneet rakennukset m³	362 911	300 000	300 000	250 341
- joista asuinrakennuksia m ³	175 180	80 000	80 000	81 098
- joista liike- ja teollisuusrakennuksia m ³	107 952	140 000	140 000	81 861
- joista muita rakennuksia m ³	79 779	80 000	80 000	87 382
€/lupa (brutto)	-1 454	-1 657	-1 668	-1 617
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	11,4	11,5	11,5	10,9
Toimintatulot	513 044	550 000	550 000	534 392
Toimintamenot	-892 737	-953 000	-959 000	-884 435
Toimintakate	-379 692	-403 000	-409 000	-350 043

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	550 000		550 000	534 392	-15 608
Toimintakulut	-953 000	-6 000	-959 000	-884 435	74 565
Toimintakate	-403 000	-6 000	-409 000	-350 043	58 957

880 Ympäristönsuojelu

Tilivelvollinen: ympäristönsuojelupäällikkö Aino Heikura

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Ympäristönsuojelun tulosalueen tehtävänä on toimia kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena ja tuottaa ympäristönsuojelun lainsäädäntöön kuuluvat palvelut kuntalaisille. Ympäristönsuojelu neuvoo ja opastaa kuntalaisia ympäristöasioissa sekä tuottaa ympäristövalistukseen liittyviä palveluita.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteuma
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	3,9	3,0	3,0	2,9
Toimintatulot	87 111	40 000	40 000	45 684
Toimintamenot	-294 759	-284 000	-283 000	-247 357
Toimintakate	-207 648	-244 000	-243 000	-201 673

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	40 000	0	40 000	45 684	5 684
Toimintakulut	-284 000	1 000	-283 000	-247 357	35 643
Toimintakate	-244 000	1 000	-243 000	-201 673	41 327

Rakennus- ja ympäristölautakunta yhteensä

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1 318 000	0	1 318 000	1 285 648	-32 352
Toimintakulut	-1 830 000	-2 000	-1 832 000	-1 674 094	157 906
Toimintakate	-512 000	-2 000	-514 000	-388 446	125 554

6.2. Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

6.2.1 Tuloslaskelmaosan toteutuminen (ei sis. liikelaitosta eikä rahastoja)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	18 667 667,00	1 080 000,00	19 747 667,00	20 895 845,17	1 148 178,17	17 818 807,12
Maksutulot	5 698 652,00		5 698 652,00	5 384 572,06	-314 079,94	5 303 376,87
Tuet ja avustukset	9 665 200,00	-1 349 000,00	8 316 200,00	9 751 740,88	1 435 540,88	15 111 340,69
Muut toimintatulot	78 488 928,00	-1 095 000,00	77 393 928,00	77 447 790,54	53 862,54	73 068 589,20
Toimintatulot yhteensä	112 520 447,00	-1 364 000,00	111 156 447,00	113 479 948,65	2 323 501,65	111 302 113,88
Valmistus omaan käyttöön	2 470 000,00		2 470 000,00	2 908 409,97	438 409,97	3 424 245,28
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-118 742 943,00	1 644 308,42	-117 098 634,58	-115 808 202,37	1 290 432,21	-115 869 994,10
Palvelujen ostot	-84 672 526,00	-735 867,00	-85 408 393,00	-83 511 736,99	1 896 656,01	-84 972 382,06
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 272 545,00	51 388,00	-16 221 157,00	-14 379 957,72	1 841 199,28	-15 019 258,53
Avustukset	-16 819 039,00	301 190,00	-16 517 849,00	-16 254 253,72	263 595,28	-18 258 827,35
Muut toimintamenot	-64 310 394,00	94 981,00	-64 215 413,00	-64 901 542,99	-686 129,99	-60 524 490,50
Toimintamenot yhteensä	-300 817 447,00	1 356 000,42	-299 461 446,58	-294 855 693,79	4 605 752,79	-294 644 952,54
Toimintakate	-185 827 000,00	-7 999,58	-185 834 999,58	-178 467 335,17	7 367 664,41	-179 918 593,38
Verotulot						
Kunnan tulovero	112 000 000,00	8 000 000,00	120 000 000,00	122 564 846,76	2 564 846,76	119 920 765,40
Kiinteistövero	24 700 000,00	300 000,00	25 000 000,00	24 407 908,93	-592 091,07	23 596 249,01
Osuus yhteisöveron tuotosta	22 500 000,00	-1 000 000,00	21 500 000,00	21 503 463,33	3 463,33	27 220 884,91
Verotulot yhteensä	159 200 000,00	7 300 000,00	166 500 000,00	168 476 219,02	1 976 219,02	170 737 899,32
Valtionosuudet	39 550 000,00	100 000,00	39 650 000,00	39 938 031,45	288 031,45	56 313 153,39
Rahoitustulot ja -menot						
Korkotulot muilta	735 000,00		735 000,00	840 292,94	105 292,94	652 926,01
Korkotulot liikelaitoksilta	315 000,00		315 000,00	315 000,00	0,00	315 000,00
Muut rahoitustulot muilta	819 000,00	700 000,00	1 519 000,00	1 600 962,29	81 962,29	1 607 661,73
Korv. peruspääom. liikelait.	818 000,00		818 000,00	817 699,08	-300,92	817 699,08
Korv. peruspääom. muilta taseyks.	5 363 000,00		5 363 000,00	5 485 620,72	122 620,72	5 485 620,72
Korkomenot	-7 600 000,00	600 000,00	-7 000 000,00	-6 636 699,26	363 300,74	-4 763 141,17
Muut rahoitusmenot	-5 500 000,00		-5 500 000,00	-5 503 504,22	-3 504,22	-5 489 614,05
Rahoitustulot ja -menot	-5 050 000,00	1 300 000,00	-3 750 000,00	-3 080 628,45	669 371,55	-1 373 847,68
Vuosikate	7 873 000,00	8 692 000,42	16 565 000,42	26 866 286,85	10 301 286,43	45 758 611,65
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-30 400 000,00		-30 400 000,00	-28 745 717,39	1 654 282,61	-27 937 400,96
Arvonalentumiset	-522 000,00	-1 715 000,00	-2 237 000,00	-3 103 536,98	-866 536,98	-3 746 994,59
Tilikauden tulos	-23 049 000,00	6 977 000,42	-16 071 999,58	-4 982 967,52	11 089 032,06	14 074 216,10
Poistoeron lisäys			0,00	-368 425,12	-368 425,12	-8 717 899,40
Poistoeron vähennys	1 800 000,00	400 000,00	2 200 000,00	2 329 725,08	129 725,08	2 601 265,60
Varausten lisäys			0,00		0,00	-580 000,00
Varausten vähennys			0,00	368 425,12	368 425,12	9 298 036,59
Rahastojen lisäys			0,00			
Rahastojen vähennys			0,00	2 700,00	2 700,00	3 500,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-21 249 000,00	7 377 000,42	-13 871 999,58	-2 650 542,44	11 221 457,14	16 679 118,89

Koko kaupungin toiminta (sis. liikelaitoksen ja rahastot)

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot						
Myyntitulot	31 384 930,00	1 080 000,00	32 464 930,00	32 487 527,15	22 597,15	27 655 162,48
Maksutulot	6 998 652,00	0,00	6 998 652,00	6 367 079,16	-631 572,84	6 404 990,45
Tuet ja avustukset	9 665 200,00	-1 349 000,00	8 316 200,00	9 490 227,29	1 174 027,29	14 118 764,18
Muut toimintatulot	32 199 070,00	-1 095 000,00	31 104 070,00	30 755 242,39	-348 827,61	29 475 411,14
Toimintatulot yhteensä	80 247 852,00	-1 364 000,00	78 883 852,00	79 100 075,99	216 223,99	77 654 328,25
Valmistus omaan käyttöön	3 470 000,00	0,00	3 470 000,00	3 791 879,44	321 879,44	4 289 506,34
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-121 466 943,00	1 644 308,42	-119 822 634,58	-118 566 648,20	1 255 986,38	-118 399 034,05
Palvelujen ostot	-84 787 789,00	-735 970,00	-85 523 759,00	-81 968 568,59	3 555 190,41	-82 935 201,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 728 545,00	51 388,00	-18 677 157,00	-16 642 690,03	2 034 466,97	-17 215 765,35
Avustukset	-16 819 039,00	301 190,00	-16 517 849,00	-15 978 273,96	539 575,04	-17 287 008,67
Muut toimintamenot	-18 510 536,00	95 322,00	-18 415 214,00	-18 469 735,45	-54 521,45	-17 216 913,28
Toimintamenot yhteensä	-260 312 852,00	1 356 238,42	-258 956 613,58	-251 625 916,23	7 330 697,35	-253 053 922,98
Toimintakate	-176 595 000,00	-7 761,58	-176 602 761,58	-168 733 960,80	7 868 800,78	-171 110 088,39
Verotulot						
Kunnan tulovero	112 000 000,00	8 000 000,00	120 000 000,00	122 564 846,76	2 564 846,76	119 920 765,40
Kiinteistövero	24 700 000,00	300 000,00	25 000 000,00	24 407 908,93	-592 091,07	23 596 249,01
Osuus yhteisöveron tuotosta	22 500 000,00	-1 000 000,00	21 500 000,00	21 503 463,33	3 463,33	27 220 884,91
Verotulot yhteensä	159 200 000,00	7 300 000,00	166 500 000,00	168 476 219,02	1 976 219,02	170 737 899,32
Valtionosuudet	39 550 000,00	100 000,00	39 650 000,00	39 938 031,45	288 031,45	56 313 153,39
Rahoitustuotot ja -kulut:						
Korkotuotot	920 000,00	140 000,00	1 060 000,00	1 391 841,56	331 841,56	1 113 014,78
Muut rahoitustuotot	8 918 000,00	1 700 000,00	10 618 000,00	7 777 463,06	-2 840 536,94	8 768 095,91
Korkokulut	-7 600 000,00	600 000,00	-7 000 000,00	-6 489 100,15	510 899,85	-4 621 267,34
Muut rahoituskulut	-5 800 000,00	0,00	-5 800 000,00	-1 145 016,70	4 654 983,30	-2 871 100,44
Rahoitustulot ja -menot	-3 562 000,00	2 440 000,00	-1 122 000,00	1 535 187,77	2 657 187,77	2 388 742,91
Vuosikate	18 593 000,00	9 832 238,42	28 425 238,42	41 215 477,44	12 790 239,02	58 329 707,23
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-36 420 000,00	0,00	-36 420 000,00	-34 435 627,07	1 984 372,93	-33 684 546,82
Arvonalentumiset	-522 000,00	-1 715 000,00	-2 237 000,00	-3 103 536,98	-866 536,98	-3 746 994,59
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	-18 349 000,00	8 117 238,42	-10 231 761,58	3 676 313,39	13 908 074,97	20 898 165,82
Poistoeron lisäys	0,00	0,00	0,00	-368 425,12	-368 425,12	-8 717 899,40
Poistoeron vähennys	2 050 000,00	400 000,00	2 450 000,00	2 553 740,45	103 740,45	2 847 541,98
Varausten lisäys	0,00	0,00	0,00	-3 200 000,00	-3 200 000,00	-2 780 000,00
Varausten vähennys	0,00	0,00	0,00	368 425,12	368 425,12	9 298 036,59
Rahastojen lisäys	0,00	0,00	0,00		0,00	-667 540,82
Rahastojen vähennys	0,00	0,00	0,00	2 700,00	2 700,00	3 500,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-16 299 000,00	8 517 238,42	-7 781 761,58	3 032 753,84	10 814 515,42	20 881 804,17

Koko kaupungin tuloksen muodostuminen (sis. liikelaitoksen ja rahastot)

	Peruskaupunki	Elinkeino- rahasto	Tulevaisuus- rahasto	Joensuun Vesi- liikelaitos	Eliminoinnit	Yhteensä
Toimintatulot						
Myyntitulot	16 692 490,11			17 146 497,85	-1 351 460,81	32 487 527,15
Maksutulot	5 251 039,74			1 117 184,42	-1 145,00	6 367 079,16
Tuet ja avustukset	9 474 598,18			15 629,11	0,00	9 490 227,29
Muut toimintatulot	31 092 427,70			21 143,54	-358 328,85	30 755 242,39
Toimintatulot yhteensä	62 510 555,73	0,00	0,00	18 300 454,92	-1 710 934,66	79 100 075,99
Valmistus omaan käyttöön	2 908 409,97			883 469,47		3 791 879,44
Toimintamenot						
Henkilöstömenot	-115 808 202,37			-2 758 445,83		-118 566 648,20
Palvelujen ostot	-79 277 645,96	-5 730,76	-20 723,32	-3 533 154,10	868 685,55	-81 968 568,59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 334 514,63			-2 792 175,66	484 000,26	-16 642 690,03
Avustukset	-15 976 655,78			-1 618,18		-15 978 273,96
Muut toimintamenot	-18 489 282,13			-338 702,17	358 248,85	-18 469 735,45
Toimintamenot yhteensä	-243 886 300,87	-5 730,76	-20 723,32	-9 424 095,94	1 710 934,66	-251 625 916,23
Toimintakate	-178 467 335,17	-5 730,76	-20 723,32	9 759 828,45	0,00	-168 733 960,80
Verotulot						
Kunnan tulovero	122 564 846,76					122 564 846,76
Kiinteistövero	24 407 908,93					24 407 908,93
Osuus yhteisöveron tuotosta	21 503 463,33					21 503 463,33
Verotulot yhteensä	168 476 219,02					168 476 219,02
Valtionosuudet	39 938 031,45					39 938 031,45
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	1 155 292,94	45 794,71	318 382,84	334 970,18	-462 599,11	1 391 841,56
Muut rahoitustuotot	2 418 661,37	1 209 978,74	4 952 451,06	14 070,97	-817 699,08	7 777 463,06
Korkokulut	-6 636 699,26	0,00	0,00	-315 000,00	462 599,11	-6 489 100,15
Muut rahoituskulut	-17 883,50	-178 342,76	-948 790,44	-817 699,08	817 699,08	-1 145 016,70
Rahoitustulot ja -menot	-3 080 628,45	1 077 430,69	4 322 043,46	-783 657,93	0,00	1 535 187,77
Vuosikate	26 866 286,85	1 071 699,93	4 301 320,14	8 976 170,52	0,00	41 215 477,44
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-28 745 717,39			-5 689 909,68		-34 435 627,07
Arvonalentumiset	-3 103 536,98			0,00		-3 103 536,98
Satunnaiset erät						
Tilikauden tulos	-4 982 967,52	1 071 699,93	4 301 320,14	3 286 260,84	0,00	3 676 313,39
Poistoeron lisäys	-368 425,12					-368 425,12
Poistoeron vähennys	2 329 725,08			224 015,37		2 553 740,45
Varausten lisäys				-3 200 000,00		-3 200 000,00
Varausten vähennys	368 425,12					368 425,12
Rahastojen lisäys						0,00
Rahastojen vähennys	2 700,00					2 700,00
Tilikauden yli-/alijäämä	-2 650 542,44	1 071 699,93	4 301 320,14	310 276,21	0,00	3 032 753,84

Verotulojen erittely

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Verotulot					
Kunnan tulovero	112 000 000,00	8 000 000,00	120 000 000,00	122 564 846,76	2 564 846,76
Kiinteistövero	24 700 000,00	300 000,00	25 000 000,00	24 407 908,93	-592 091,07
Osuus yhteisöveron tuotosta	22 500 000,00	-1 000 000,00	21 500 000,00	21 503 463,33	3 463,33
	<u>159 200 000,00</u>	<u>7 300 000,00</u>	<u>166 500 000,00</u>	<u>168 476 219,02</u>	<u>1 976 219,02</u>

	Tuloveroprosentti	Verotettava tulo, milj. euroa	Muutos		
2016	20,50	1 161,0	1,20 %		
2017	20,50	1 160,0	-0,09 %		
2018	20,50	1 194,0	2,98 %		
2019	20,50	1 229,9	2,96 %		
2020	20,50	1 263,0	2,69 %		
2021	20,50	1 315,5	3,99 %		
2022	20,50	1 367,6	3,96 %		
2023	7,86	1 434,2	4,87 %		
2024	7,90				
	2024	2023	2022	2021	2020
Kiinteistövero-%:					
Yleinen kiinteistövero		1,10	1,10	1,10	1,10
Yleinen kiinteistövero, rakennukset	1,10				
Yleinen kiinteistövero, maapohja*	1,30				
Vakituinen asunto	0,45	0,45	0,45	0,45	0,45
Muut asuinkiinteistöt	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00
Voimalaitosrakennukset	2,85	2,85	2,85	2,85	2,85

* Yleinen kiinteistövero maapohjalle ja rakennuksille määriteltiin erillään ensi kerran vuodelle 2024.

Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet ja verotulojenmenetysten korvaus

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valt.os., ml. tasaukset	26 920 000,00		26 920 000,00	27 067 902,98	147 902,98
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-202 000,00	100 000,00	-102 000,00	197 249,00	299 249,00
Verotulomenetysten korvaus	<u>12 832 000,00</u>		<u>12 832 000,00</u>	<u>12 672 879,47</u>	<u>-159 120,53</u>
	<u>39 550 000,00</u>	<u>100 000,00</u>	<u>39 650 000,00</u>	<u>39 938 031,45</u>	<u>288 031,45</u>

6.2.2 Investointien toteutuminen

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Sitovat erät esitetty vahvennettuna					
Myyntituloihin sisällytetty myyntivoitot ja -tappiot					
Kaupunginvaltuusto					
100 Valtuusto					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	11 000,00	11 000,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	0,00	0,00	11 000,00	11 000,00
Kaupunginhallitus					
120 Yleishallinto					
Hankinnat	-1 210 000,00	0,00	-1 210 000,00	-671 529,10	538 470,90
Myynnit	3 220 000,00	-1 200 000,00	2 020 000,00	1 258 137,00	-761 863,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	2 010 000,00	-1 200 000,00	810 000,00	586 607,90	-223 392,10
150 Konsernipalvelut					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	-20 221,23	-20 221,23
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	0,00	0,00	-20 221,23	-20 221,23
Kaupunginhallitus yhteensä					
Hankinnat	-1 210 000,00	0,00	-1 210 000,00	-691 750,33	518 249,67
Myynnit	3 220 000,00	-1 200 000,00	2 020 000,00	1 258 137,00	-761 863,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	2 010 000,00	-1 200 000,00	810 000,00	566 386,67	-243 613,33

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kasvatus- ja koulutuslautakunta					
420 Koulutus- ja nuorisopalvelut					
Hankinnat	-579 000,00	-80 000,00	-659 000,00	-563 326,82	95 673,18
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-579 000,00	-80 000,00	-659 000,00	-563 326,82	95 673,18
410 Koulutuspalvelut					
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
440 Varhaiskasvatuspalvelut					
Hankinnat	-34 000,00	0,00	-34 000,00	-34 000,00	0,00
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-34 000,00	0,00	-34 000,00	-34 000,00	0,00
Kasvatus- ja koulutuslautakunta yhteensä					
Hankinnat	-613 000,00	-80 000,00	-693 000,00	-597 326,82	95 673,18
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-34 000,00	0,00	-34 000,00	-34 000,00	95 673,18
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta					
660 Kulttuuripalvelut					
Hankinnat	-1 033 000,00	-23 000,00	-1 056 000,00	-112 249,65	943 750,35
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 033 000,00	-23 000,00	-1 056 000,00	-112 249,65	943 750,35
690 Liikuntapalvelut					
Hankinnat	-737 000,00	100 000,00	-637 000,00	-276 675,59	360 324,41
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-737 000,00	100 000,00	-637 000,00	-276 675,59	360 324,41
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta yhteensä					
Hankinnat	-1 770 000,00	77 000,00	-1 693 000,00	-388 925,24	1 304 074,76
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-1 770 000,00	77 000,00	-1 693 000,00	-388 925,24	1 304 074,76

Toimielin/tulosalue	Alkuperäinen talousarvio	Talous-arvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Kaupunkirakennelautakunta					
210 Kaupunkirakennelautakunnan hallinto ja talous					
Hankinnat	-620 000,00	0,00	-620 000,00	-645 209,39	-25 209,39
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Netto	-620 000,00	0,00	-620 000,00	-645 209,39	-25 209,39
280 Yhdyskuntatekniikka					
Hankinnat	-11 108 000,00	0,00	-11 108 000,00	-11 654 298,51	-546 298,51
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	8 000,00	0,00	8 000,00	603 370,36	595 370,36
Netto	-11 100 000,00	0,00	-11 100 000,00	-11 050 928,15	49 071,85
295 Tilakeskus					
Hankinnat	-31 944 000,00	0,00	-31 944 000,00	-29 142 320,29	2 801 679,71
Myynnit	300 000,00	0,00	300 000,00	1 230 693,12	930 693,12
Rah.osuudet	825 000,00	0,00	825 000,00	1 213 624,50	388 624,50
Netto	-30 819 000,00	0,00	-30 819 000,00	-26 698 002,67	4 120 997,33
Kaupunkirakennelautakunta yhteensä					
Hankinnat	-43 672 000,00	0,00	-43 672 000,00	-41 441 828,19	2 230 171,81
Myynnit	300 000,00	0,00	300 000,00	1 230 693,12	930 693,12
Rah.osuudet	833 000,00	0,00	833 000,00	1 816 994,86	983 994,86
Netto	-42 539 000,00	0,00	-42 539 000,00	-38 394 140,21	4 144 859,79
Kaupungin oma toiminta yhteensä:					
Hankinnat	-47 265 000,00	-3 000,00	-47 268 000,00	-43 119 830,58	4 148 169,42
Myynnit	3 520 000,00	-1 200 000,00	2 320 000,00	2 499 830,12	168 830,12
Rah.osuudet	833 000,00	0,00	833 000,00	1 816 994,86	983 994,86
Netto	-42 912 000,00	-1 203 000,00	-44 115 000,00	-38 803 005,60	5 311 994,40
Joensuun Vesi -liikelaitos:					
Hankinnat	-9 195 000,00	0,00	-9 195 000,00	-8 242 659,07	952 340,93
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Rah.osuudet	270 000,00	0,00	270 000,00	277 279,56	7 279,56
Netto	-8 925 000,00	0,00	-8 925 000,00	-7 965 379,51	959 620,49
Koko kaupunki yhteensä:					
Hankinnat	-56 460 000,00	-3 000,00	-56 463 000,00	-51 362 489,65	5 100 510,35
Myynnit	3 520 000,00	-1 200 000,00	2 320 000,00	2 499 830,12	179 830,12
Rah.osuudet	1 103 000,00	0,00	1 103 000,00	2 094 274,42	991 274,42
Netto	-51 837 000,00	-1 203 000,00	-53 040 000,00	-46 768 385,11	6 271 614,89

Toimielin	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
Hankeryhmä/Projekti										
Kaupunkirakennelautakunta										
280 Yhdyskuntatekniikka										
1. Uudisrakentaminen										
Hankinnat		-2 823 000,00		0,00	-2 823 000,00	-2 754 834,70	68 165,30	-2 754 834,70		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	95 780,00	95 780,00	95 780,00		
Netto		-2 823 000,00		0,00	-2 823 000,00	-2 659 054,70	163 945,30	-2 659 054,70		
2. Peruskorjaus										
Hankinnat		-7 580 000,00		0,00	-7 580 000,00	-7 818 145,75	-238 145,75	-7 818 145,75		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	202 579,48	202 579,48	202 579,48		
Netto		-7 580 000,00		0,00	-7 580 000,00	-7 615 566,27	-35 566,27	-7 615 566,27		
3. Satama- ja ulkoliikunta- ja liikennehankkeet										
Hankinnat		-705 000,00		0,00	-705 000,00	-1 081 318,06	-376 318,06	-1 081 318,06		
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		8 000,00	8 000,00	0,00	8 000,00	305 010,84	297 010,84	305 010,84		
Netto		-697 000,00		0,00	-697 000,00	-776 307,22	-79 307,22	-776 307,22		
280 Yhdyskuntatekniikka yhteensä										
Hankinnat		-11 108 000,00		0,00	-11 108 000,00	-11 654 298,51	-546 298,51			
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Rah.osuudet		8 000,00	8 000,00	0,00	8 000,00	603 370,32	595 370,32			
Netto		-11 100 000,00		0,00	-11 100 000,00	-11 050 928,19	49 071,81			

Edellä esitettyihin investointien hankeryhmiin sisältyy merkittävimmät kehittämishankkeet. Niiden toteutumisen on erikseen esitetty seuraavassa taulukossa.

Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
2719 Papinkankaan teollisuusalue**									
Hankinnat	-1 254 000,00	-380 000,00	0,00	-380 000,00	-462 099,42	-82 099,42	-1 716 099,42	54,3	2032
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto	-1 254 000,00	-380 000,00	0,00	-380 000,00	-462 099,42	-82 099,42	-1 716 099,42		
II. kaupunginosan kadut, yhteensä**									
Hankinnat	-4 470 637,59	-730 000,00	0,00	-730 000,00	-1 188 993,51	-458 993,51	-5 659 631,10	98,3	2027
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto	-4 470 637,59	-730 000,00	0,00	-730 000,00	-1 188 993,51	-458 993,51	-5 659 631,10		
- Koulukadun kehittäminen, yhteensä									
Hankinnat	-3 771 033,00	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-124 393,81	-44 393,81	-3 895 426,81		2024
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto	-3 771 033,00	-80 000,00	0,00	-80 000,00	-124 393,81	-44 393,81	-3 895 426,81		
- - 2705 Koulukatu välillä Pohjoiskatu-Rauhankatu									
Hankinnat	-709 526,74	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-122 538,41	-82 538,41	-832 065,15		2024
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto	-709 526,74	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-122 538,41	-82 538,41	-832 065,15		
- - 2706 Koulukatu välillä Rauhankatu-Vanamokatu									
Hankinnat	-103 066,11	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-1 855,40	38 144,60	-104 921,51		2024
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto	-103 066,11	-40 000,00	0,00	-40 000,00	-1 855,40	38 144,60	-104 921,51		
- 2720 Kirkkokatu välillä Yläsatamakatu-Sairaalakatu									
Hankinnat	-19 495,98	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-311 376,71	-211 376,71	-330 872,69		2024
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto	-19 495,98	-100 000,00	0,00	-100 000,00	-311 376,71	-211 376,71	-330 872,69		

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
- 2721 Kirkkokatu välillä Niskakatu-Yläsatamakatu										
Hankinnat		-16 629,74	-240 000,00	0,00	-240 000,00	-318 720,17	-78 720,17	-335 349,91		2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-16 629,74	-240 000,00	0,00	-240 000,00	-318 720,17	-78 720,17	-335 349,91		
- 2722 Sairaalakatu välillä Koulukatu-Kauppakatu										
Hankinnat		-21 434,96	-260 000,00	0,00	-260 000,00	-343 477,39	-83 477,39	-364 912,35		2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-21 434,96	-260 000,00	0,00	-260 000,00	-343 477,39	-83 477,39	-364 912,35		
- 2692 Rauhankatu välillä Koulukatu-Kauppakatu										
Hankinnat		-642 043,91	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-91 025,43	-41 025,43	-733 069,34		2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-642 043,91	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-91 025,43	-41 025,43	-733 069,34		
Joensuun asemanseutu yhteensä**										
Hankinnat	8 003 000	-6 067 937,00	-1 150 000,00	0,00	-1 150 000,00	-368 425,12	781 574,88	-6 436 362,12	80,42	2028
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		398 830,99	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	398 830,99		
Netto		-5 669 106,01	-1 150 000,00	0,00	-1 150 000,00	-368 425,12	781 574,88	-6 037 531,13		
- 2708 Siltakadun sillat										
Hankinnat		-98 315,16	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-137 604,11	862 395,89	-69 643,35		2028
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-98 315,16	-1 000 000,00	0,00	-1 000 000,00	-137 604,11	862 395,89	-69 643,35		
- 2750 Asemankaaren kiertoliittymä										
Hankinnat		0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-230 821,01	-80 821,01	-230 821,01		2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-150 000,00	0,00	-150 000,00	-230 821,01	-80 821,01	-230 821,01		

	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot. %	Valm. vuosi
2725 Utrantie, pyöräilynpääväylä*										
Hankinnat	580 000	-49 446,32	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-384 554,74	-84 554,74	-434 001,06	74,8	2025
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	202 579,48	202 579,48	202 579,48		
Netto		-49 446,32	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-181 975,26	118 024,74	-231 421,58		
2718 Pyöreäteiden viitoitus										
Hankinnat	660 000	-25 114,00	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-174 438,36	125 561,64	-199 552,36	30,2	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	95 780,04	95 780,04	95 780,04		
Netto		-25 114,00	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-78 658,32	221 341,68	-103 772,32		
2755 Karjalankatu/Tikkamäentie kiertoliittymä										
Hankinnat	1 250 000	0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-63 478,77	-13 478,77	-63 478,77	5,1	2025
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-50 000,00	0,00	-50 000,00	-63 478,77	-13 478,77	-63 478,77		
Mutalan alueen peruskorjaus										
Hankinnat	5 452 000	-1 448 909,14	-430 000,00	0,00	-430 000,00	-403 062,76	26 937,24	-1 851 971,90	34,0	2032
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-1 448 909,14	-430 000,00	0,00	-430 000,00	-403 062,76	26 937,24	-1 851 971,90		
2707 Papinkadun liikennejärjestelyt										
Hankinnat	1 700 000	-3 497,90	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-4 413,42	25 586,58	-7 911,32	0,5	2028
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-3 497,90	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-4 413,42	25 586,58	-7 911,32		
Multimäki II-kaava-alue										
Hankinnat	6 014 000	-4 052 333,42	-380 000,00	0,00	-380 000,00	-126 895,37	253 104,63	-4 179 228,79	69,5	2032
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-4 052 333,42	-380 000,00	0,00	-380 000,00	-126 895,37	253 104,63	-4 179 228,79		

* Kustannusarviot on päivitetty KV 11.12.2023 mukaisiksi,

** Kustannusarvio ja edellisten vuosien käyttö yhteensä sisältää ko. ryhmään kuuluneet jo aikaisempina vuosina päättäneet projektit.

Talousarvion investointiosan toteutumisvertailu 2024

Tilakeskus	Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Polkkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kustannus arviosta käytetty	Valm. vuosi
9103 Muut rakennukset										
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Myynnit	0,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	302 800,00	-2 800,00	302 800,00	0,00	
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Netto	0,00	0,00	300 000,00	0,00	300 000,00	302 800,00	-2 800,00	302 800,00	0,00	
9105 Muut koneet ja kalusto										
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
9107 Osakkeet ja osuudet										
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	907 893,12	-907 893,12	907 893,12	0,00	
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	907 893,12	-907 893,12	907 893,12	0,00	
9108 Rakennukset/asuinrakennukset										
Hankinnat	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00	-20 000,00	20 000,00	0,00	
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Netto	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	20 000,00	-20 000,00	20 000,00	0,00	
Nimetyt hankkeet										
1570 Hammasslahden koulu ja liikuntasali KV 12.12.2022 § 145 (11 655 000 €)										
Hankinnat	11 655 000,00	-1 059 080,23	-6 605 000,00	0,00	-6 605 000,00	-6 975 160,51	370 160,51	-8 034 240,74	68,9	2025
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Rah.osuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Netto	-1 059 080,23	-1 059 080,23	-6 605 000,00	0,00	-6 605 000,00	-6 975 160,51	370 160,51	-8 034 240,74		
1576 „1581 Kaupunginteatterin esitystekniikka ja kaupungintalon muutos museoksi KV 3.10.2022 § 112 (6 500 000 €)										
Hankinnat	6 500 000,00	-372 137,14	-5 250 000,00	0,00	-5 250 000,00	-3 007 464,63	-2 242 535,37	-3 379 601,77	52,0	2025
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Rah.osuudet	243 030,50	243 030,50	300 000,00	0,00	300 000,00	566 969,50	266 969,50	810 000,00		
Netto	-129 106,64	-129 106,64	-4 950 000,00	0,00	-4 950 000,00	-2 440 495,13	-2 509 504,87	-2 569 601,77		

Tilakeskus	Kustannus- avio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousavio	Talousavio- muutokset	Talousavio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- avioista käytetty	Kustannus avioista käytetty	Valm. vuosi
1584_1582 Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaus ja laajennus KV 12.12.2022 \$ 145 (15 096 000 €) KH lisämääräraha 19.6.2023 \$ 263 (17 950 000 €)										
Hankinnat	17 950 000,00	-5 319 577,24	-12 433 000,00	0,00	-12 433 000,00	-13 100 895,68	667 895,68	-18 420 472,92	102,6	2025
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		225 000,00	525 000,00		525 000,00	525 000,00	0,00	750 000,00		
Netto		-5 094 577,24	-11 908 000,00	0,00	-11 908 000,00	-12 575 895,68	667 895,68	-17 670 472,92		
1585_1587 Enon alakoulu: C-osan muutokset ja Enon alakoulu uudisrakennus KV 12.12.2022 \$ 145, (yhteisumma 7 805 000 €)										
Hankinnat	7 805 000,00	-3 372 719,95	-5 597 000,00	0,00	-5 597 000,00	-4 221 345,22	-1 375 654,78	-7 594 065,17	97,3	2024
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		-3 372 719,95	-5 597 000,00	0,00	-5 597 000,00	-4 221 345,22	-1 375 654,78	-7 594 065,17		
8300 Taidemuseon perusparannus KV 2.10.2023 \$ 95, (7 350 000 €)										
Hankinnat	7 350 000,00	0,00	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-119 888,15	-130 111,85	-119 888,15	1,6	2025
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Netto		0,00	-250 000,00	0,00	-250 000,00	-119 888,15	-130 111,85	-119 888,15		
8301 Mehtimäen pallokentän huoltotilat KH 18.12.2023 \$ 481, (1 115 000 €)										
Hankinnat	1 115 000,00	0,00	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-266 431,94	-133 568,06	-266 431,94	23,9	2025
Myynnit		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rah.osuudet		0,00	0,00	0,00	0,00	121 655,00	0,00	121 655,00		
Netto		0,00	-400 000,00	0,00	-400 000,00	-144 776,94	-255 223,06	-144 776,94		
Nimetyt hankkeet yhteensä										
Hankinnat	52 375 000,00	-9 064 434,33	-30 535 000,00	0,00	-30 535 000,00	-27 691 186,13	-5 456 509,75	-33 160 061,72		
Myynnit	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		
Rahoitusosuudet	0,00	468 030,50	825 000,00	0,00	825 000,00	1 213 624,50	266 969,50	1 681 655,00		
Netto	52 375 000,00	-8 596 403,83	-29 710 000,00	0,00	-29 710 000,00	-26 477 561,63	-5 189 540,25	-31 478 406,72		
Pienet hankkeet										
Hankinnat			-1 409 000,00	0,00	-1 409 000,00	-1 451 134,16	42 134,16			
Myynnit			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Rahoitusosuudet			0,00	0,00	0,00	0,00	0,00			
Netto			-1 409 000,00	0,00	-1 409 000,00	-1 451 134,16	42 134,16			
Yhteensä										
Hankinnat			-31 944 000,00	0,00	-31 944 000,00	-29 142 320,29	-2 801 679,71			
Myynnit			300 000,00	0,00	300 000,00	1 230 693,12	-930 693,12			
Rahoitusosuudet			825 000,00	0,00	825 000,00	1 213 624,50	-388 624,50			
Netto			-30 819 000,00	0,00	-30 819 000,00	-26 698 002,67	-4 120 997,33			

6.2.3 Rahoitusosan toteutuminen

Kaupungin toiminta (ilman liikelaitoksen ja rahastojen yhdistelyä)

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	7 873	8 692	16 565	26 866	-10 301
Tulorahoituksen korjauserät	-3 070	1 200	-1 870	-10 898	9 028
Investointien rahavirta					
Investointimenot (-)	-47 265	-3	-47 268	-43 120	-4 148
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	833	0	833	1 817	-984
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	3 520	-1 200	2 320	2 500	-180
Toiminta ja investoinnit, netto	-38 109	8 689	-29 420	-22 835	-6 585
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille	-500		-500		-500
Antolainasaamisten lisäykset liikelaitoksille					
Antolainasaamisten lisäykset sis.taseyksiköille					
Antolainasaamisten vähennykset muilta	1 000		1 000	2 010	-1 010
Antolainasaamisten vähennykset liikelaitoksilta					
Antolainasaamisten vähennykset sis.taseyksiköiltä					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	75 000	13 000	88 000	80 000	8 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-37 700	-3 300	-41 000	-40 744	-256
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)				-10 009	10 009
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen	-309	18 389	18 080	8 422	9 658

6.2.4 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta on esitetty toimintakertomuksessa.

7 Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2024	2023
Toimintatuotot		
Myyntituotot	32 487 527,15	27 655 162,48
Maksutuotot	6 367 079,16	6 404 990,45
Tuet ja avustukset	9 490 227,29	14 118 764,18
Muut toimintatuotot	30 755 242,39	29 475 411,14
Toimintatuotot yhteensä	79 100 075,99	77 654 328,25
Valmistus omaan käyttöön	3 791 879,44	4 289 506,34
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-95 948 352,28	-95 110 747,51
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-20 267 478,21	-20 032 918,04
Muut henkilösivukulut	-2 350 817,71	-3 255 368,50
Palvelujen ostot	-81 968 568,59	-82 935 201,63
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 642 690,03	-17 215 765,35
Avustukset	-15 978 273,96	-17 287 008,67
Muut toimintakulut	-18 469 735,45	-17 216 913,28
Toimintakulut yhteensä	-251 625 916,23	-253 053 922,98
Toimintakate	-168 733 960,80	-171 110 088,39
Verotulot		
Kunnan tulovero	122 564 846,76	119 920 765,40
Kiinteistövero	24 407 908,93	23 596 249,01
Osuus yhteisöveron tuotosta	21 503 463,33	27 220 884,91
Verotulot yhteensä	168 476 219,02	170 737 899,32
Valtionosuudet	39 938 031,45	56 313 153,39
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 391 841,56	1 113 014,78
Muut rahoitustuotot	7 777 463,06	8 768 095,91
Korkokulut	-6 489 100,15	-4 621 267,34
Muut rahoituskulut	-1 145 016,70	-2 871 100,44
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 535 187,77	2 388 742,91
Vuosikate	41 215 477,44	58 329 707,23
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-34 435 627,07	-33 684 546,82
Arvonalentumiset	-3 103 536,98	-3 746 994,59
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-37 539 164,05	-37 431 541,41
Tilikauden tulos	3 676 313,39	20 898 165,82
Poistoeron lisäys	-368 425,12	-8 717 899,40
Poistoeron vähennys	2 553 740,45	2 847 541,98
Varausten lisäys	-3 200 000,00	-2 780 000,00
Varausten vähennys	368 425,12	9 298 036,59
Rahastojen lisäys		-667 540,82
Rahastojen vähennys	2 700,00	3 500,00
Tilikauden ali-/ylijäämä	3 032 753,84	20 881 804,17

7.2 Rahoituslaskelma

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	41 215 477,44	58 329 707,23
Tulorahoituksen korjauserät	-10 898 022,23	-544 309,71
	<u>30 317 455,21</u>	<u>57 785 397,52</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-51 362 489,65	-51 180 419,07
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	2 094 274,42	3 094 612,65
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	2 499 830,12	718 281,03
	<u>-46 768 385,11</u>	<u>-47 367 525,39</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 450 929,90	10 417 872,13
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-4 610,00	-3 060,00
Antolainasaamisten vähennys	2 009 870,92	1 332 944,67
	<u>2 005 260,92</u>	<u>1 329 884,67</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	80 000 000,00	25 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-40 744 095,80	-33 196 047,80
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-10 156 110,02	-3 580 047,34
	<u>29 099 794,18</u>	<u>-11 776 095,14</u>
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-529 351,41	-341 262,29
Saamisten muutos	-677 375,56	3 804 179,23
Korottomien velkojen muutos	-7 296 873,38	-15 472 105,84
	<u>-8 503 600,35</u>	<u>-12 009 188,90</u>
Rahoituksen rahavirta	22 601 454,75	-22 455 399,37
Rahavarojen muutos	6 150 524,85	-12 037 527,24
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	116 209 490,50	110 058 965,65
Rahavarat 1.1.	110 058 965,65	122 096 492,89
	<u>6 150 524,85</u>	<u>-12 037 527,24</u>

7.3 Tase

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhdistelmä, sisäiset ja keskinäiset erät eliminoitu

Vastaavaa	2024	2023
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	0,00	58 782,54
Muut pitkävaikutteiset menot	1 577 820,40	1 660 816,80
	<u>1 577 820,40</u>	<u>1 719 599,34</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	71 370 149,10	71 548 902,85
Rakennukset	188 374 273,45	192 568 130,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet	144 940 231,83	151 391 703,73
Koneet ja kalusto	7 577 360,37	7 349 659,86
Muut aineelliset hyödykkeet	6 034 980,00	6 034 980,00
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	38 970 414,01	14 774 567,62
	<u>457 267 408,76</u>	<u>443 667 944,66</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	54 770 140,11	57 974 236,98
Muut lainasaamiset	15 279 656,20	17 289 527,12
Muut saamiset	711 579,90	706 969,90
	<u>70 761 376,21</u>	<u>75 970 734,00</u>
Toimeksiantojen varat		
Valtion toimeksiannot	2 144 224,58	2 763 546,67
Lahjoitusrahastojen varat	1 754 723,67	1 660 333,02
Muut toimeksiantojen varat	1 924 656,76	1 262 143,51
	<u>5 823 605,01</u>	<u>5 686 023,20</u>
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Muut saamiset	0,00	600 000,00
	<u>0,00</u>	<u>600 000,00</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	8 894 131,70	8 358 255,21
Lainasaamiset	3 959 355,10	1 383 813,62
Muut saamiset	1 634 441,12	1 746 108,73
Siirtosaamiset	5 387 659,98	7 110 034,78
	<u>19 875 587,90</u>	<u>18 598 212,34</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	242 727,68	244 454,67
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	8 977 194,98	8 563 452,56
Joukkovelkakirjalainasaamiset	58 901 167,00	57 470 845,14
Muut arvopaperit	42 278 669,89	38 792 089,90
	<u>110 399 759,55</u>	<u>105 070 842,27</u>
Rahat ja pankkisaamiset	5 809 730,95	4 988 123,38
Vastaavaa yhteensä	<u>671 515 288,78</u>	<u>656 301 479,19</u>

Vastattavaa	2024	2023
Oma pääoma		
Peruspääoma	210 231 795,88	210 231 795,88
Arvonkorotusrahasto	4 733 033,89	4 733 033,89
Muut omat rahastot	65 634 595,94	65 637 295,94
Edellisten tilikausien ylijäämä	45 368 421,38	24 486 617,21
Tilikauden yli-/alijäämä	3 032 753,84	20 881 804,17
	<u>329 000 600,93</u>	<u>325 970 547,09</u>
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	30 945 300,74	33 130 616,07
Vapaaehtoiset varaukset	13 740 127,25	10 908 552,37
	<u>44 685 427,99</u>	<u>44 039 168,44</u>
Pakolliset varaukset		
Muut pakolliset varaukset	280 867,00	10 154 522,00
	<u>280 867,00</u>	<u>10 154 522,00</u>
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	2 144 224,58	2 763 546,67
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 787 555,86	2 557 753,37
Muut toimeksiantojen pääomat	2 503 229,25	2 505 479,25
	<u>7 435 009,69</u>	<u>7 826 779,29</u>
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	207 870 582,18	168 649 770,32
Saadut ennakot	1 716 666,66	1 995 833,33
Liittymismaksut ja muut velat	3 482 612,49	3 482 612,49
Siirtovelat	24 543,07	49 511,32
	<u>213 094 404,40</u>	<u>174 177 727,46</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat		8 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	32 779 188,14	32 744 095,80
Lainat muilta luotonantajilta	11 834 538,07	13 990 648,09
Saadut ennakot	590 443,53	309 477,65
Ostovelat	11 858 339,54	12 905 275,35
Liittymismaksut ja muut velat	1 995 029,81	2 064 696,04
Siirtovelat	17 961 439,68	24 118 541,98
	<u>77 018 978,77</u>	<u>94 132 734,91</u>
Vastattavaa yhteensä	<u>671 515 288,78</u>	<u>656 301 479,19</u>

7.4 Konsernilaskelmat

7.4.1 Konsernituloslaskelma

	2024	2023
Toimintatuotot	162 814 677,51	161 265 141,54
Toimintakulut	-358 479 184,64	-358 924 179,88
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	463 748,42	-367 709,87
Toimintakate	-195 200 758,71	-198 026 748,20
Verotulot	168 476 219,02	170 737 899,32
Valtionosuudet	99 707 921,19	114 322 082,06
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 354 593,09	966 268,17
Muut rahoitustuotot	9 150 082,98	9 458 469,37
Korkokulut	-11 645 876,67	-8 829 951,97
Muut rahoituskulut	-1 080 011,48	-2 770 452,15
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	-2 221 212,08	-1 175 666,58
Vuosikate	70 762 169,41	85 857 566,59
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunn.mukaiset poistot	-63 869 764,15	-53 161 092,44
Arvonalentumiset	-937 615,06	-3 799 134,83
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-64 807 379,21	-56 960 227,27
Tilikauden tulos	5 954 790,20	28 897 339,32
Tilinpäätössiirrot	13 818,81	-926 679,20
Tilikauden verot	-797 588,07	-803 913,77
Laskennalliset verot	-134 942,07	-91 239,21
Vähemmistöosuudet	-22 180,93	-225 508,96
Tilikauden yli-/alijäämä	5 013 897,94	26 849 998,18

7.4.2 Konsernirahoituslaskelma

Toiminnan rahavirta	2024	2023
Vuosikate	70 762 169,41	85 857 566,59
Tilikauden verot	-797 588,07	-803 913,77
Tulorahoituksen korjauserät	-11 770 260,84	5 013 829,34
	<u>58 194 320,49</u>	<u>90 067 482,16</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-70 030 766,17	-71 846 066,78
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	2 601 800,01	3 417 971,24
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	4 287 645,02	1 578 710,16
	<u>-63 141 321,15</u>	<u>-66 849 385,38</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 947 000,65	23 218 096,78
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-4 610,00	-7 128,15
Antolainasaamisten vähennys	866 198,30	1 000,00
	<u>861 588,30</u>	<u>-6 128,15</u>
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	78 943 491,42	28 846 191,64
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-50 792 864,05	-44 722 152,14
Lyhytaikaisten lainojen muutos, lis(+),väh(-)	-7 835 361,49	7 991 624,53
	<u>20 315 265,88</u>	<u>-7 884 335,97</u>
Oman pääoman muutokset	2 276,69	70 410,05
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1 167 714,90	-858 303,46
Vaihto-omaisuuden muutos	2 417,23	1 815,09
Saamisten muutokset	2 854 552,04	-1 063 951,00
Korottomien velkojen muutokset	-4 594 644,78	-16 022 629,97
	<u>-2 905 390,41</u>	<u>-17 943 069,34</u>
Rahoituksen rahavirta	18 273 740,46	-25 763 123,41
Rahavarojen muutos	13 326 739,81	-2 545 026,62
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	163 122 037,82	149 795 298,01
Rahavarat 1.1.	149 795 298,01	152 340 324,63
	<u>13 326 739,80</u>	<u>-2 545 026,62</u>

7.4.3 Konsernitase

Vastaavaa	2024	2023
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	2 684 301,82	2 801 837,59
Muut pitkävaikutteiset menot	3 139 625,63	3 096 888,07
	<u>5 823 927,45</u>	<u>5 898 725,66</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	90 985 937,62	91 193 001,94
Rakennukset	443 743 666,00	459 298 746,16
Kiinteät rakenteet ja laitteet	150 511 580,49	157 762 726,93
Koneet ja kalusto	15 074 453,97	14 782 684,98
Muut aineelliset hyödykkeet	9 002 971,31	9 085 034,80
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	40 709 850,82	16 808 293,14
	<u>750 028 460,21</u>	<u>748 930 487,95</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	6 979 751,78	7 551 869,78
Muut osakkeet ja osuudet	5 647 347,11	5 702 372,19
Muut lainasaamiset	2 116 263,83	2 982 462,13
Muut saamiset	799 397,74	794 787,74
	<u>15 542 760,46</u>	<u>17 031 491,85</u>
Toimeksiantojen varat	7 493 299,91	6 741 911,25
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus	10 169,05	12 586,28
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	1 047 524,31	895 184,59
Lyhytaikaiset saamiset	23 717 364,17	26 724 318,70
Rahoitusarvopaperit	136 082 049,40	124 519 628,38
Rahat ja pankkisaamiset	27 039 988,41	25 275 669,64
Vastaavaa yhteensä	<u>966 785 543,39</u>	<u>956 030 004,28</u>

Vastattavaa	2024	2023
Oma pääoma		
Peruspääoma	210 231 795,88	210 231 795,88
Arvonkorotusrahasto	6 591 580,00	6 591 580,00
Muut omat rahastot	80 920 514,79	80 476 596,92
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	79 000 013,46	52 483 613,16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 013 897,94	26 849 998,18
	<u>381 757 802,07</u>	<u>376 633 584,15</u>
Vähemmistöosuudet	10 132 315,78	10 133 630,59
Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		
Muut pakolliset varaukset	<u>10 656 637,50</u>	<u>20 463 175,69</u>
	10 656 637,50	20 463 175,69
Toimeksiantojen pääomat	10 485 486,04	10 901 812,28
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	435 149 771,17	407 240 947,21
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 400 044,52	5 739 121,36
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	46 467 452,74	54 061 010,80
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	<u>66 736 033,56</u>	<u>70 856 722,21</u>
	553 753 301,99	537 897 801,58
Vastattavaa yhteensä	<u>966 785 543,39</u>	<u>956 030 004,28</u>

8 Konsernin ja kaupungin tilinpäätöksen liitetiedot

8.1 Kunnan ja konsernin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu verohallinnon tilitysjankohdan mukaan kalenterikuukausittain tilikauden verotuloksi.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Pysyvät vastaavat on pääsääntöisesti aktivoitu välittömään hankintamenoa. Hankkeissa, joissa kiinteiden kulujen osuus kokonaishankintamenoista on olennainen, myös kiinteät kulut on aktivoitu Kirjanpitolausakunnan antaman yleisohjeen mahdollistamissa puitteissa.

Kuluvien pysyvien vastaavien poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu pysyvien vastaavien hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan. Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi kaupungin toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Ne tytäryhteisöt, jotka kirjanpitolaus mukaan voivat poistaa pysyvät vastaavat ilman ennalta laadittua suunnitelmaa, ovat omien tilinpäätöstensä liitetiedoissa ilmoittaneet suunnitelman mukaisten poistojen kertyneet määrät sekä pysyvät vastaavat suunnitelman mukaan poistamatta olevat määrät tilivuoden lopussa. Mikäli suunnitelmapoistojen mukaan laskettu kuluvien pysyvien vastaavien poistamaton määrä yhteensä on alittanut yhteisön taseeseen aktivoitujen määrän, suunnitelman mukaisen jäännösarvon ylittävä osa on vähennetty konsernitasetta laadittaessa. Sama määrä on vähennetty tytäryhteisön vapaasta omasta pääomasta.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenoa tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuus on arvostettu hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia sekä sähkönhintaan liittyviä suojauksia. Kaupungilla ei ollut 31.12.2024 voimassa olevia koronvaihtosopimuksia.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Takausvastuu Maitoa Markkinoille -säätiö

Kaupunginvaltuusto päätti 27.8.2012 § 108 Maitoa Markkinoille säätiön perustamisesta yhdessä alueen kuntien kanssa ja antoi Maitoa Markkinoille säätiölle takaustappioiden vastaamisesta euromääräisen sitoumuksen 2 769 500 euron määrään saakka. Säätiö on perustettu 6.11.2014 ja varsinainen toiminta alkoi vuoden 2015 alusta. Kaupunki on maksanut säätiölle peruspääoman 12 000 euroa ja lisäpääoman 20 880 euroa 15.1.2015. Säätiöllä oli 31.12.2024 kaksi voimassa olevaa takausta. Vuonna 2016 allekirjoitettu takaussitoumus oli 250 000 euroa ja siitä oli 31.12.2024 jäljellä 50 000 euroa. Vuonna 2018 allekirjoitettu takaussitoumus oli 500 000 euroa ja siitä oli 31.12.2024 jäljellä 200 000 euroa. Uusia takauspäätöksiä ei tehty vuoden 2024 aikana.

Oikeusprosessit

Vireillä olevista prosesseista vuoden 2024 aikana päättyi yksi työsuhteen päättämistä koskeva riita-asia. Kaupunki ei tilinpäätöksen laatimishetkellä ole osapuolena yleisissä tuomioistuimissa vireillä olevissa oikeudenkäynneissä. Tämän lisäksi on vireillä joitakin hallintopäätöksistä tehtyjä valituksia hallinto-oikeudessa sekä kaupungin valitus valtionvarainministeriön tekemästä päätöksestä koskien kunnan peruspalvelujen vuoden 2024 maksuosuuksia.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelma ja tase ovat vertailukelpoiset laadintaperiaatteiden näkökulmasta.

Konsernitilin käsittely

Konsernitilisopimukseen liitettyjen tytäryritysten konsernitilille talletetut rahavarat 11 834 538,07 euroa (ed. vuonna 13 990 648,09 euroa) esitetään kaupungin taseessa lainana muilta luotonantajilta. Vastaavasti tytäryhteisöjen negatiiviset tilien saldot esitetään kaupungin lyhytaikaisena lainasaamisena tytäryhteisöiltä.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Kaupungin konserniin kuuluu 13 tytäryhtiötä, neljä tytäryhtiön tytärtä, yksi kommandiittiyhtiö, jossa tytäryhtiön tytär on vastuunalainen yhtiömies, sekä kaksi kuntayhtymää. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki em. yhtiöt sekä kuntayhtymät. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty konserniyhteisöjen omistusosuutta vastaava määrä osakkuusyhteisöjen voitosta tai tappiosta sekä oman pääoman muutoksesta.

Kaupungin osakkuusyhtiö VisitKarelia Oy asetettiin selvitystilaan ja yhtiö on lakkaamassa vuoden 2025 aikana, eikä yhtiö tämän vuoksi laatinut tilinpäätöstä 31.12.2024 tilanteesta. VisitKarelia Oy on siten jätetty yhdistelemättä konsernitilinpäätökseen.

Muutokset konsernirakenteessa

Kaupungin tytäryhtiön Business Joensuu Oy:n 100 % omistama Photonics Center Oy sulautui osaksi Business Joensuu Oy:tä 30.6.2024.

Kaupunki myi osuuttaan osakkuusyhtiö Koy Maakuntatalosta vuonna 2024. Kaupungin aiempi omistusosuus yhtiössä oli 38,5 %, kun kaupan jälkeen omistusosuus oli 28,3 %.

Konsernitilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tytäryhteisön osakkeiden hankintameno on eliminoitu tilikauden päättyessä olevaa konsernin omistuksen mukaista osakepääomaa vastaan. Eliminoinnissa syntynyt eliminointiero on vähennetty konsernin muusta omasta pääomasta.

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymän ja Karelia ammattikorkeakoulu Oy:n yksikköhintarahoituksen mukainen valtionosuus on yhdistelty konsernituloslaskelmassa riville Valtionosuudet vastaamaan emon tuloslaskelman laatimisperiaatteita. Kuntayhtymien tase- ja liitetiedot on yhdistelty konsernitilinpäätökseen rivi riviltä peruspääomaosuuden mukaisessa suhteessa.

Kaikkien konsernitilinpäätökseen yhdisteltyjen tytäryhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Konsernita-seessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa ja vähemmistöosuuksien erottamisessa.

Muiden osakkuusyhteisöjen tilikausi on kalenterivuosi. Osakkuusyritysten yhdistelyssä ei ole huomioitu poistojen oikaisua eikä poistoeron ja vapaaehtoisten varausten muutoksia.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu tytäryhteisöjen taseiden mukaisista oikaistuista omista pääomista.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konsernin sisäiset saamiset ja velat on eliminoitu. Olennaiset pysyvien vastaavien kaupoista syntyneet konsernin sisäiset katteet on eliminoitu. Liittymismaksuja ei ole eliminoitu, koska liittymismaksuista ei ole kattavia luetteloita. Aiempina vuosina rakennettujen kiinteistöjen liittymismaksut sisältyvät kiinteistöjen hankintahintaan, niitä ei ole kirjattu eikä luetteloitu erikseen. Konsernitilinpäätökseen yhdistettyjen yhteisöjen kaupungille maksamia kiinteistöveroja ei ole eliminoitu.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat 1.1.2013 alkaen:

Poistosuunnitelma on päivitetty kv. 26.11.2012 § 163 ja 16.12.2013 § 201. Taseeseen aiemmin akti-voidut erät poistetaan aiemman poistosuunnitelman mukaisesti loppuun saakka.

Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut aineettomat oikeudet	3 vuotta	tasapoisto
Tietokoneohjelmat	3 vuotta	tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Muut pitkävaikutteiset menot*	3 vuotta	tasapoisto
Vuokrahuoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Osakehuoneiston perusparannus	5 vuotta	tasapoisto
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa	
Rakennukset		
Asuinrakennukset		
Asuinrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Hallinto- ja laitosrakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset		
Muut rakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	10 vuotta	tasapoisto
Ei oleelliset perusparannukset	5 vuotta	tasapoisto
Tilapäiset rakennelmat	Käyttöaika	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Muut kiinteät rakenteet ja laitteet		
Kadut, muut väylät, liikennelaitteet, sillat	15%	menojäännösp.
Puistot, urheilu- ja virkistysalueet	15%	menojäännösp.
Vedenjakeluverkko	8%	menojäännösp.
Viemäriverkko	8%	menojäännösp.
Hulevesiviemäriverkko	8%	menojäännösp.
Sähköjohdot ja ulkovalaistus	15%	menojäännösp.
Puhelinverkko, keskusasema, alakeskukset	20%	menojäännösp.
Kiinteistöjen välinen tietoliikenneverkko	20%	menojäännösp.
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10%	menojäännösp.
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20%	menojäännösp.
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet		
Autot	30%	menojäännösp.
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25%	menojäännösp.
Muut koneet ja laitteet		
Laitoskoneet ja laitteet	30 %	menojäännösp.
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30%	menojäännösp.
Muut liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	30%	menojäännösp.
Tietokonelaitteet		
Atk-laitteet	40%	menojäännösp.
Viestintälaitteet		
Televiestintä-, audio-, video- ja muut ICT-laitteet	30%	menojäännösp.
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	20%	menojäännösp.
Muut aineelliset hyödykkeet		
Luonnonvarat	Käytön mukainen	
Taide- ja arvoesineet	Ei poistoa	
Muut hyödykkeet	Ei poistoa	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		
Ennakkomaksu	Ei poistoa	
Keskeneräiset hankinnat (pysyvät vastaavat)	Ei poistoa	
Pysyvät vastaavat arvopaperit ja muut		
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

* KV 18.6.2012 § 92 vt 6 parantaminen Joensuun kohdalla välillä Reijola-Repokallio –hankkeen kaupungin taseeseen kirjattavien muiden pitkävaikutteisten menojen poistoaikana käytetään 20 vuotta

8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväalueittain

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Kaupunginvaltuusto	449 450,40	149 803,20	449 450,40	149 803,20
Tarkastuslautakunta	0,00	2 804,36	0,00	3 283,25
Kaupunginhallitus	71 227 193,74	71 616 562,95	8 485 084,98	9 023 963,89
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta	241 589,10	204 812,25	249 982,30	205 292,91
Kasvatus- ja koulutuslautakunta	19 179 964,37	22 099 175,51	7 184 405,74	9 464 566,73
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	9 569 070,01	9 078 275,22	7 339 167,81	7 085 729,08
Kaupunkirakennelautakunta	45 338 917,08	42 128 553,41	36 412 988,85	33 720 551,64
Jns alueellinen jätelautakunta	207 772,78	186 334,91	207 772,78	186 334,91
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 237 527,67	1 225 236,32	1 265 180,62	1 250 535,22
Joensuun Vesi -liikelaitos	15 363 192,35	14 573 583,41	17 506 042,51	16 564 267,42
Toimintatuotot yhteensä	<u>162 814 677,51</u>	<u>161 265 141,54</u>	<u>79 100 075,99</u>	<u>77 654 328,25</u>

Liitetieto 7) Verotulojen erittely

Verotulojen erittely kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta ja kiinteistöveroon on esitetty tuloslaskelmassa luvussa 7.

Liitetieto 8) Valtionosuuksien erittely

	Kunta	
	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	27 067 902,98	44 401 350,36
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien taseus (+/-)	23 417 808,91	24 876 905,75
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	197 249,00	-687 883,00
Verotulomenetysten korvaus	<u>12 672 879,47</u>	<u>12 599 686,03</u>
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	<u>39 938 031,45</u>	<u>56 313 153,39</u>

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	Kunta	
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	20 390 640,80	20 052 963,15
Muiden palvelujen ostot	<u>61 577 927,79</u>	<u>62 882 238,48</u>
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	<u>81 968 568,59</u>	<u>82 935 201,63</u>

Liitetieto 10) Valtuustoryhmille annetut tuet

	Kunta	
	2024	2023
Joensuun Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	7 110,75	5 895,99
Keskustan Joensuun valtuustoryhmä	6 605,00	5 934,10
Kokoomuksen Joensuun valtuustoryhmä	4 572,00	3 135,29
Joensuun Perussuomalaiset valtuustoryhmä	4 064,00	3 073,58
Joensuun Vihreiden valtuustoryhmä	3 116,50	2 038,08
Joensuun Vasemmiston valtuustoryhmä	2 336,39	2 540,00
Liike Nyt Joensuun valtuustoryhmä	0,00	508,00
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	<u>27 804,64</u>	<u>23 125,04</u>

Liitetieto 11) Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista

Esitetty luvussa 8.1

Liitetieto 12) Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Eläkevastuuvaraus 1.1.	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Eläkevastuuvaraus 31.12.	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>		
Potilasvahinkovastuuvaraus 1.1.	0,00	0,00		
Lisäykset tilikaudella				
Vähennykset tilikaudella				
Potilasvahinkovastuuvaraus 31.12	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>		
Muut vastuuvaraukset 1.1.	20 463 175,69	20 114 394,32	10 154 522,00	10 154 522,00
Lisäykset tilikaudella	262 116,81	348 781,37	195 000,00	
Vähennykset tilikaudella	<u>10 068 655,00</u>	<u></u>	<u>10 068 655,00</u>	
Muut vastuuvaraukset 31.12.	10 656 637,50	20 463 175,69	280 867,00	10 154 522,00

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	834 111,47	1 310 389,37	834 111,47	484 143,85
Rakennusten luovutusvoitot	1 253 693,46	137 728,22	322 800,00	137 728,22
Osakkeiden/kuntayhtymäosuuksien luovutusvoitot		45 328,98		0,00
Muut luovutusvoitot	56 820,62			0,00
Luovutusvoitot yhteensä	<u>2 144 625,55</u>	<u>1 493 446,57</u>	<u>1 156 911,47</u>	<u>621 872,07</u>
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot				0,00
Rakennusten luovutustappiot		44 719,02		44 719,02
Osakkeiden luovutustappiot	132 544,24	32 843,34	132 544,24	32 843,34
Muut luovutustappiot	48 358,65			0,00
Luovutustappiot yhteensä	<u>180 902,89</u>	<u>77 562,36</u>	<u>132 544,24</u>	<u>77 562,36</u>

Liitetieto 14) Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Ei ole

Liitetieto 15) Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	Kunta	
	2024	2023
Osinkotuotot muista yhteisöistä	1 930 592,58	1 888 729,14
	<u>1 930 592,58</u>	<u>1 888 729,14</u>

Liitetieto 16) Erittely poistoeron muutoksista

	Kunta	
	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	2 185 315,33	-5 870 357,42
Poistoeron muutokset yhteensä	<u>2 185 315,33</u>	<u>-5 870 357,42</u>

8.3 Tasetta koskevat liitetiedot

8.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 17) Kuluksi kirjaamattomat menot ja pääoma-alennukset

Ei ole

Liitetieto 18) Arvonkorotukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	711 965,45	711 965,45		
Arvonkorotukset	0,00	0,00		
Arvonkorotuksen purku	0,00	0,00		
Arvo 31.12.	711 965,45	711 965,45		
Muut aineelliset hyödykkeet				
Arvo 1.1.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Arvo 31.12.	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94	4 263 563,94
Rakennukset				
Arvo 1.1.	1 146 580,66	1 146 580,66		
Arvonkorotuksen muutos	0,00	0,00		
Arvo 31.12.	1 146 580,66	1 146 580,66		
Sijoitukset/Osakkeet ja osuudet				
Arvo 1.1.	469 469,95	469 469,95	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvonkorotusten purku	0,00	0,00	0,00	0,00
Arvo 31.12.	469 469,95	469 469,95	469 469,95	469 469,95
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	<u>6 591 580,00</u>	<u>6 591 580,00</u>	<u>4 733 033,89</u>	<u>4 733 033,89</u>

Taidemuseon lahjoituksena saamat kokoelmat on otettu taseeseen tilinavauksessa 1.1.1997 museon asiantuntijan laatiman laskelman perusteella. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Muut aineelliset hyödykkeet"

Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä on kirjannut lisää peruspääomaa tilinpäätöksessään 31.12.1998. Kaupungin osuus peruspääoman lisäyksestä esitetään arvonkorotuksena. Erä sisältyy taseen vastaavissa kohtaan "Sijoitukset / osakkeet ja osuudet".

Taseen vastattavissa sisältyvät kohtaan 'Arvonkorotusrahasto'.

Toimintaperiaatteena on pääsääntöisesti pidättäytyä arvonkorotusten kirjaamisesta.

Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Liitetieto 19)	Aineettomat hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet			Muut aineell. hyödykkeet	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet kesk.er.hankinnat Ennakkomaksut	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkä- vaik. menot	Maa- ja vesialueet	Raken- nukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto			
Poistamaton hankintameno 1.1.	58 782,54	1 660 816,80	71 548 902,85	192 568 130,60	151 391 703,73	7 349 659,86	6 034 980,00	14 774 567,62	445 387 544,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	318 695,54	245 271,78	5 331 510,68	12 575 130,91	1 590 231,25	0,00	30 841 995,39	50 902 835,55
Rahoitusosuudet tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00	-568 790,40	0,00	0,00	-1 525 484,02	-2 094 274,42
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	0,00	-424 025,53	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-424 025,53
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	3 569 222,37	429 228,15	1 122 214,46	0,00	-5 120 664,98	0,00
Tilikauden poisto	-58 782,54	-401 691,94	0,00	-12 603 366,83	-18 887 040,56	-2 484 745,20	0,00	0,00	-34 435 627,07
Arvonlenn. ja niiden palautukset	0,00	0,00	0,00	-491 223,37	0,00	0,00	0,00	0,00	-491 223,37
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	1 577 820,40	71 370 149,10	188 374 273,45	144 940 231,83	7 577 360,37	6 034 980,00	38 970 414,01	458 845 229,16
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	1 577 820,40	71 370 149,10	188 374 273,45	144 940 231,83	7 577 360,37	6 034 980,00	38 970 414,01	458 845 229,16
Erittely olennaisista lisäpoistoista	0,00	0,00	0,00	978 470,17	6 117,91	19 553,81	0,00	0,00	1 004 141,89
Maa-alueisiin sisältyvät siirtokelpoiset, ei-palautettavat liittymismaksut			2 280 678,01						

Muut pitkäaikaiset sijoitukset

Liitetieto 19)

	Osakkeet ja osuudet		Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Jvk-, muut laina- ja muut saamiset				Sijoitukset yhteensä
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt			Vaihtovelka- kirjalaina- saamiset	Pääoma- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset muut yhteisöt sis.kuntayhtymät	
Hankintameno 1.1.	39 725 781,03	7 447 115,06	6 866 558,48	3 934 782,41	0,00	2 075 261,78	14 533 798,21	1 387 437,03	75 970 734,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	459 654,10	0,00	0,00	0,00	4 610,00	464 264,10
Rahoitusosuudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikauden aikana	0,00	-1 006 814,36	0,00	-309 609,75	0,00	-545 454,56	-850 468,06	-613 948,30	-3 326 295,03
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	39 725 781,03	6 440 300,70	6 866 558,48	4 084 826,76	0,00	1 529 807,22	13 683 330,15	778 098,73	73 108 703,07
Arvonlennukset tilikaudella	-227 055,48	-2 120 271,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-2 347 326,86
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	39 498 725,55	4 320 029,32	6 866 558,48	4 084 826,76	0,00	1 529 807,22	13 683 330,15	778 098,73	70 761 376,21

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Liitetieto 20-22) Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

	Y-tunnus	Kunnan omistus- osuus-%	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin omasta pää- omasta	osuus, euroa vieraasta pää- omasta	tilikauden voitosta / tappiosta
Tytäryhteisöt						
Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy	0167924-6	100,00	100,00	789 910,60	309 407,81	210 371,75
Jns Kodit Oy	0168143-4	100,00	100,00	13 884 898,19	147 196 541,03	9,49
* Ki Oy Jokikadun Pysäköinti	2264168-5	0,00	63,83	282 064,75	682,87	-10 078,54
Jns Pysäköinti Oy	0347890-7	67,00	81,88	8 556 677,73	428 445,71	591 948,67
**Joensuun Niskaparkki Oy	2889476-3	43,18	43,18	2 084 610,57	28 190,11	-142 336,79
Joensuun Satama Oy	2473936-0	100,00	100,00	94 340,75	94 340,75	76 262,47
***Jns Satamarakennus Oy	0656596-9	0,00	54,81	234 012,58	2 102,82	-5 225,63
Puhas Oy	1067047-0	68,50	68,50	8 337 087,14	1 033 010,87	223 301,91
Business Joensuu Oy	2921270-1	89,89	90,74	20 377 259,31	10 955 050,39	1 259 130,08
****Joensuun Startup Kehitys Oy	2924512-4	0,00	90,74	124 869,56	8 234,48	25 228,93
*****Startup -Rahasto Joensuu Ky	3093233-5	0,00	67,91	927 898,11	11 719,32	-290 388,04
Jns Yrityskiinteistöt Oy	0168064-2	100,00	100,00	8 938 726,39	15 908 667,35	79 240,03
Ki Oy Heinävaaran Liikekulma	0659780-5	55,85	55,85	255 356,34	1 330,00	-4 844,69
Opisk. asunnot Oy Jns Elli	0167853-4	100,00	100,00	478 114,56	96 769 585,18	-175,23
Ki Oy Uimaharjunhaka	01675333-3	100,00	100,00	62 276,85	431 520,75	0,00
As Oy Enon Tuuliharju	2056674-9	42,43	79,29	1 032 101,75	2 024,42	11 334,18
Kesk. Ki Oy Uimaharjun lähipalvelukeskus	1728549-5S	55,79	55,79	272 177,02	5 160,36	-15 175,68
Karelia Ammattikorkeakoulu Oy	2454377-1	100,00	100,00	13 282 068,04	8 838 841,00	1 709 679,47
*Jns Kodit Oy:n tytäryhteisö						
** Jns Pysäköinti Oy:n tytäryhteisö						
*** Saimaan Satamat Oy:n tytäryhteisö						
**** Business Joensuu Oy:n tytäryhteisö						
***** Business Joensuun Oy:n hallinnoima ky						
Kuntayhtymät						
Riveria	0212371-7	55,50	55,50	43 598 323,12	5 126 730,92	2 184 896,79
Pohjois-Karjalan maakuntaliitto	0927140-5	42,56	42,56	1 144 475,97	369 372,26	108 650,63
Osakkuusyhteisöt						
As Oy Juhannusmorsian	0832811-5	39,04	39,04	235 629,67	665,83	-6 010,96
As Oy Suvituuli	0590346-0	37,22	37,22	598 461,04	40 992,84	7 667,50
As Oy Pikku-Ukko	0656600-5	23,14	23,14	175 904,25	1 278,89	-1 318,49
Jns Kuivakenkä Oy	1613789-6	38,55	38,55	356 021,29	49 586,56	17 904,64
Jns Rantaparkki Oy	2139023-9	30,07	30,07	866 296,33	1 457,30	-215,86
Jns Ravirata Oy	0365190-9	24,82	24,82	299 372,00	12 909,66	-5 296,17
Kiint Oy P-K:n Maakuntatalo	0568790-5	28,30	28,30	3 334 062,40	78 416,06	50 346,13
Kiint Oy Enon Kauppakeskus	0664620-8	29,38	29,38	135 242,28	1 026,42	0,00
Polkka - P-K:n tukipalvelut Oy	2775939-1	32,60	32,60	852 844,72	2 935 408,64	577 865,94
Visit Karelia Oy*)	0932125-7	45,40	45,40	0,00	0,00	0,00

*) Visit Karelia ei laadi tilinpäätöstä 31.12.2024 yhtiön ollessa selvitystilassa, joten sitä ei ole sisällytetty lukuihin

Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	4 643 450,14	4 610 053,36	2 280 678,01	2 247 281,23
Muut maa- ja vesialueet	<u>86 342 487,48</u>	<u>86 582 948,58</u>	<u>69 089 471,09</u>	<u>69 301 621,62</u>
Yhteensä	<u>90 985 937,62</u>	<u>91 193 001,94</u>	<u>71 370 149,10</u>	<u>71 548 902,85</u>

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2024	2024	2023	2023
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		353 242,11		310 685,72
Lainasaamiset		3 959 355,10		1 383 813,62
Muut saamiset		157,36		200,47
Siirtosaamiset		86 802,64		94 593,01
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>4 399 557,21</u>	<u>0,00</u>	<u>1 789 292,82</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		204 854,67		281 088,98
Lainasaamiset				
Muut saamiset		18 429,70		12 255,14
Siirtosaamiset				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>223 284,37</u>	<u>0,00</u>	<u>293 344,12</u>
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		12 991,01		11 037,76
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>12 991,01</u>	<u>0,00</u>	<u>11 037,76</u>
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		8 323 043,91		7 755 442,75
Lainasaamiset				
Muut saamiset		1 634 283,76	600 000,00	1 745 908,26
Siirtosaamiset	<u>0,00</u>	<u>5 282 427,64</u>	<u>0,00</u>	<u>7 003 186,63</u>
	<u>0,00</u>	<u>15 239 755,31</u>	<u>600 000,00</u>	<u>16 504 537,64</u>
Saamiset yhteensä	<u>0,00</u>	<u>19 875 587,90</u>	<u>600 000,00</u>	<u>18 598 212,34</u>

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Siirtyvät korot			73 688,29	94 593,01
Kelan korvaus työterveydenhuollosta	761 160,04	733 099,01	663 474,96	571 699,53
EU-tuet ja -avustukset	5 880 645,36	4 318 587,57	3 855 653,67	1 595 490,10
Muut siirtosaamiset	<u>2 406 481,13</u>	<u>6 563 220,75</u>	<u>794 843,06</u>	<u>4 848 252,14</u>
Siirtosaamiset yhteensä	<u>9 048 286,53</u>	<u>11 614 907,33</u>	<u>5 387 659,98</u>	<u>7 110 034,78</u>

8.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Oman pääoman erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	210 231 795,88	210 231 795,88	210 231 795,88	210 231 795,88
Peruspääoma 31.12.	210 231 795,88	210 231 795,88	210 231 795,88	210 231 795,88
Arvonkorotusrahasto 1.1.	6 591 580,00	6 591 580,00	4 733 033,89	4 733 033,89
Lisäys				
Vähennys				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	6 591 580,00	6 591 580,00	4 733 033,89	4 733 033,89
Muut omat rahastot 1.1.	80 476 596,92	79 599 153,21	65 637 295,94	64 973 255,12
Lisäys	580 431,22	1 125 202,66	0,00	667 540,82
Vähennys	-136 513,35	-247 758,95	-2 700,00	-3 500,00
Muut omat rahastot 31.12.	80 920 514,79	80 476 596,92	65 634 595,94	65 637 295,94
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	79 333 611,34	52 751 408,38	45 368 421,38	24 486 617,21
Edellisten tilikausien oikaisu	-333 597,88	-267 795,22		0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	79 000 013,46	52 483 613,16	45 368 421,38	24 486 617,21
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	5 013 897,94	26 849 998,18	3 032 753,84	20 881 804,17
Oma pääoma yhteensä	381 757 802,07	376 633 584,14	329 000 600,93	325 970 547,09

Kunnan kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	Kunta	
	2024	2023
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	45 368 421,38	24 486 617,21
Tilikauden yli-/alijäämä	3 032 753,84	20 881 804,17
Muut omat rahastot 31.12.	65 634 595,94	65 637 295,94
Investointivaraukset	13 740 127,25	10 908 552,37
Kertynyt poistoero	30 945 300,74	33 130 616,07
Yhteensä	158 721 199,15	155 044 885,76

Investointivaraukset

	Kunta
Investointivaraukset 1.1. 2024	10 908 552,37
Lisäys	
Kuhasalonsäteveden puhdistamo	3 200 000,00
Vähennys	
Joensuun asemansuatu	-368 425,12
Investointivaraukset 31.12. 2024	13 740 127,25

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

	Kunta	
	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	30 945 300,74	33 130 616,07
Poistoero yhteensä	<u>30 945 300,74</u>	<u>33 130 616,07</u>

Liitetieto 27) Pitkäaikaiset velat

Tarkoitetaan velkoja, jotka erääntyvät 1.1.2028 tai sen jälkeen.

	Kunta	
	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	99 440 576,03	61 147 067,19
	<u>99 440 576,03</u>	<u>61 147 067,19</u>

Liitetieto 28) Joukkovelkakirjalainat

	Kunta	
	2024	2023
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat	0,00	8 000 000,00
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	<u>0,00</u>	<u>8 000 000,00</u>

Liitetieto 29) Pakolliset varaukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevastuuvaraus				
Potilasvakuutusvaraus				
Ympäristövastuut				
Muut	10 656 637,50	20 463 175,69	280 867,00	10 154 522,00
Pakolliset varaukset yhteensä	<u>10 656 637,50</u>	<u>20 463 175,69</u>	<u>280 867,00</u>	<u>10 154 522,00</u>

Liitetieto 30) Vieras pääoma

	2024 Pitkäaikaiset	2024 Lyhytaikaiset	2023 Pitkäaikaiset	2023 Lyhytaikaiset
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		353 887,36		272 998,66
Muut velat				
Siirtovelat		24 087,48		57 702,38
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>377 974,84</u>	<u>0,00</u>	<u>330 701,04</u>
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		9 920,02		33 346,13
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>9 920,02</u>	<u>0,00</u>	<u>33 346,13</u>
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		11 552,75		205 661,74
Muut velat				
Siirtovelat				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>11 552,75</u>	<u>0,00</u>	<u>205 661,74</u>
Velat muille				
Saadut ennakot	1 716 666,66	590 443,53	1 995 833,33	309 477,65
Ostovelat		11 482 979,41		12 393 268,82
Muut velat	3 482 612,49	1 995 029,81	3 482 612,49	2 064 696,04
Siirtovelat	<u>24 543,07</u>	<u>17 937 352,20</u>	<u>49 511,32</u>	<u>24 060 839,60</u>
Yhteensä	<u>5 223 822,22</u>	<u>32 005 804,95</u>	<u>5 527 957,14</u>	<u>38 828 282,11</u>
Vieras pääoma yhteensä	<u>5 223 822,22</u>	<u>32 405 252,56</u>	<u>5 527 957,14</u>	<u>39 397 991,02</u>

Liitetieto 31) Sekkitililimiitti

	Kunta 2024	2023
Luotollisen sekkitilin limiitti 31.12.	3 000 000,00	3 000 000,00
- siitä käyttämättä oleva määrä	3 000 000,00	3 000 000,00

Liitetieto 32) Muiden velkojen erittely

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut velat				
Liittymismaksut	3 588 200,96	3 482 612,49	3 482 612,49	3 482 612,49
Muut velat	<u>5 602 534,50</u>	<u>5 010 150,72</u>	<u>1 995 029,81</u>	<u>2 064 696,04</u>
Muut velat yhteensä	<u>9 190 735,46</u>	<u>8 492 763,21</u>	<u>5 477 642,30</u>	<u>5 547 308,53</u>

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset siirtovelat				
Muut menoajamät	24 543,07	49 511,32	24 543,07	49 511,32
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	6 237 426,60	6 245 996,45	1 322 963,51	2 416 128,31
Menoajamät				
Lomapalkkavelan/muiden palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	17 243 073,76	15 396 250,85	11 278 381,06	10 647 000,86
Korkojaksotukset	1 981 856,69	1 810 683,42	856 664,21	571 807,63
Muut menoajamät	<u>7 432 367,57</u>	<u>13 629 140,28</u>	<u>4 503 430,90</u>	<u>10 483 605,18</u>
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	<u>32 894 724,61</u>	<u>37 082 071,00</u>	<u>17 961 439,68</u>	<u>24 118 541,98</u>
Siirtovelat yhteensä	<u>32 919 267,68</u>	<u>37 131 582,32</u>	<u>17 985 982,75</u>	<u>24 168 053,30</u>

8.3.3 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 34) Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	100 691 372,38	102 417 746,95		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	135 591 178,22	146 347 778,22		
Lainat julkisyhteisöiltä	8 961 499,28	11 541 352,01		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	64 445 942,79	78 271 831,28		
Lainat muilta luotonantajilta				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	<u>200 037 121,01</u>	<u>224 619 609,50</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Liitetiedot 35-37) Vakuudet

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	1 250 000,00	1 250 000,00		
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	<u>1 250 000,00</u>	<u>1 250 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit				
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Pantatut arvopaperit	0,00	0,00		
Yhteensä	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Vakuudet yhteensä	<u>1 250 000,00</u>	<u>1 250 000,00</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>

Liitetieto 38) Vuokravastuut

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Toimitilojen vuokravastuut*	135 042 347,80	147 538 274,01	133 203 698,29	145 370 740,51
Koneiden ja laitteiden vuokravastuut	2 386 893,05	1 947 473,79	1 204 405,82	765 244,07
Maa-alueiden vuokravastuut**	1 652 583,71	1 805 073,33	1 271 545,69	1 294 767,07
Muut vuokravastuut	2 905 182,81	3 006 709,41	2 905 182,81	3 006 709,41
Vuokravastuut yhteensä	141 987 007,37	154 297 530,54	138 584 832,61	150 437 461,06
- siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	14 414 491,67	15 098 376,02	13 533 511,35	14 005 172,69
- siitä sopimuksiin sisältyvät lunastusvelvoitteet	18 027 269,80	16 343 036,34	18 026 269,80	16 342 036,34

* Sisältää kiinteistöleasingisopimuksiin sisältyvän jäännösarvovastuun. Sopimusten mukaan kaupungilla on oikeus ostaa kohde vuokrasopimuksen päättyessä tai mikäli kaupunki ei käytä osto-oikeutta, kaupungilla on velvollisuus osoittaa kohteelle ostaja. Vastuu jäännösarvosta esitetty lunastusvelvoitteiden kohdassa.

** Vuodesta 2023 alkaen ilmoitettu vuokra- ja leasingkohteiden maanvuokrien osuus.

Liitetieto 39-40) Vastuusitoumukset

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset saman konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta*)				
Alkuperäinen pääoma			221 348 272,79	218 148 272,79
Jäljellä oleva pääoma			138 012 240,44	143 720 791,02
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	2 444 600,00	2 644 600,00	2 444 600,00	2 644 600,00
Jäljellä oleva pääoma	1 863 024,10	1 979 294,25	1 863 024,10	1 979 294,25

*) Joensuun Yrityskiinteistöille on myönnetty 80 % takaus 4,5 miljoonan euron lainalle, josta on 31.12.2024 mennessä nostettu 4,0 miljoonaa euroa.
Tästä lainasta ilmoitettu 31.12.2024 tilanteen mukaisesti 4,0 milj. euron pääoma ja 3,2 milj. euron takausvastuu.

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista

	Kunta	
	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	674 652 129,00	643 034 613,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12	723 967,00	511 871,00

Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

	Konserni		Kunta	
Järjestelyjen tarkoitus	2024	2023	2024	2023
Sopimusvastuut				
Maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset velvoitteet				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Sitoumukset avustukseen	587 485,64	615 304,83	587 485,64	615 304,83
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	133 868,00	138 050,00	133 868,00	138 050,00
Sopimuksiin sisältyvät palautusvastuut				
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus				
Yhteistyö- ja kumppanuussopimukset*	34 677 660,50	34 056 869,91	34 659 277,04	34 034 750,43
Seuraavalle tilikaudelle kohdistuva osuus	17 611 642,52	17 168 840,76	17 602 907,20	17 161 958,68
Sopimusvastuut yhteensä	35 265 146,14	34 672 174,74	35 246 762,68	34 650 055,26
Arvonlisäveron palautusvastuu	8 929 059,26	9 635 834,21		
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Muut vastuut				

* sisältää tilinpäätösvoiton jälkeen voimaantulevien tilavuokrasopimusten mukaisen vuokratuon

	Konserni		Kunta	
Järjestelyjen tarkoitus	2024	2023	2024	2023

Kaupungilla, tytäryrityksillä ja kuntayhtymillä ei ollut voimassa olevia koronvaihtosopimuksia 31.12.2024 eikä 31.12.2023.

8.3.4 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä toimielimittäin 31.12.

	Kunta	
	2024	2023
Kaupunginvaltuusto	4	4
Kaupunginhallitus*	187	216
Osallisuus- ja vetovoimalautakunta	25	29
Kasvatus- ja koulutuslautakunta**	1697	1718
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	376	395
Kaupunkirakennelautakunta	163	174
Jns alueellinen jätelautakunta	4	3
Rakennus- ja ympäristölautakunta	20	21
Joensuun Vesi -liikelaitos	48	48
Yhteensä	2 524	2 608

*Kaikki työllisyystoimin palkatut työntekijät ovat kaupunginhallituksen alla.

** Kasvatus- ja koulutuslautakunnan yhteislukuihin sisältyy hyvinvoinnin hallintohenkilöstö.

Liitetieto 43) Henkilöstökulut

	Kunta	
	2024	2023
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	96 437 551,96	95 719 817,22
Henkilöstökorvaukset ja muut henk.menojen korj.erät	-1 114 341,44	-1 035 466,61
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	20 153 183,84	19 954 728,47
Muut henkilösivukulut	2 337 595,15	3 237 553,91
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	117 813 989,51	117 876 632,99
 Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	 752 658,69	 710 709,50
Henkilöstökulut yhteensä	118 566 648,20	118 587 342,49

Liitetieto 44) Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	Kunta	
	2024	2023
Joensuun Keskustan kunnallisjärjestö	17 693,00	16 957,50
Keskustan P-K:n piiri	480,00	290,00
Kokoomuksen Joensuun kunnallisjärjestö	18 137,50	16 530,00
Pohjois-Karjalan Kokoomus		240,00
Savo-Karjalan Kokoomus	365,00	
SDP:n Joensuun kunnallisjärjestö	21 166,00	19 169,50
Savo-Karjalan Sosiaalidemokraatit	80,00	
Joensuun vasemmistoliitto	6 362,00	6 079,00
Joensuun Vihreät ry	12 773,50	11 250,00
Savo-Karjalan Vihreät	25,00	100,00
Suomen Kristillisdemokraattinen puolue	1 073,50	1 100,50
Joensuun perussuomalaisten paikallisjärjestö	5 928,50	5 810,00
Perussuomalaiset P-K:n piiri	90,00	
Liike Nyt	436,00	572,00
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	84 610,00	78 098,50

Liitetieto 45) Tilintarkastajan palkkiot

	Kunta	
	2024	2023
Tilintarkastuspalkkiot		
BDO Auditor Oy	35 164,41	36 664,14
Tilintarkastajan lausunnot		
BDO Auditor Oy	3 075,02	18 483,94
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot		
BDO Auditor Oy		1 500,00
Palkkiot yhteensä	<u>38 239,43</u>	<u>56 648,08</u>

Liitetieto 46) Selvitys kunnan ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamalleen Itä-Suomen Liikuntaopisto Oy:lle omistajapoliittisen ohjelman (18.12.2017 § 156) mukaisen 150 000 euron avustuksen. Kaupungin ja yhtiön välisellä sopimuksella on sovittu 5.1.2024 palveluista, joita yhtiö tuottaa vuonna 2024 kaupungille kaupungilta saamansa omistajapoliittiseen ohjelmaan perustuvan rahoituksen vastineeksi.

Kaupunginjohtajan kanssa on 21.8.2023 hyväksytty kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu mm. korvauksesta virkasuhteen päättyessä.

Kaupunki on antanut 100 %:sti omistamilleen Joensuun Kodit Oy:lle ja Opiskelija-asunnot Oy Joensuun Ellille sekä 89,89 % omistamalleen Business Joensuu Oy:lle pääoma-, kolmassija- sekä osakaslainoja, joissa lainojen takaisinmaksua on sidottu rahalaitoslainojen/valtion lainojen takaisin maksuun tai yhtiön tilikauden tulokseen.

Kaupunki on vuokrannut toimitiloja sekä autopaikkoja tytäryhtiöilleen ja tytäryhtiöiltään. Vuokrasopimukset on tehty tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Kaupunki on tehnyt tytäryhtiöiden kanssa maanvuokrasopimuksia, jotka on tehty tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

Kaupungin ja intressitahojen välisen liiketoimien tarkastusten perusteella ei ole havaittu olennaisia liiketoimia, joita ei olisi toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin.

9 Erillistilinpäätökset

9.1 Liikelaitosten erillistilinpäätökset

Joensuun Vesi -liikelaitos

Tilinpäätös 2024

Joensuun Vesi -liikelaitos

Joensuun Veden tehtävänä on huolehtia vesihuoltolain mukaisesti kaupungin vesihuollosta, joka sisältää vedentuotannon ja johtamisen talousvetenä käytettäväksi sekä jäteveden johtamisen ja puhdistuksen. Huleveden viemärointi ei kuulu lain mukaan vesihuollon käsitteeseen, vaan se on määritelty erikseen. Huleveden viemäroinnillä tarkoitetaan huleveden ja perustusten kuivatusveden poisjohtamista vesihuoltolaitoksen hulevesiviemärissä ja käsittelyä. Hulevesien hallinnan järjestäminen kokonaisuudessaan kuuluu maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnalle, mutta kunta voi kuitenkin vesihuoltolain mukaan päättää vesihuoltolaitoksen kanssa neuvoteltuaan, että laitos huolehtii huleveden viemäroinnistä.

Joensuun Vesi huolehtii hulevesien ja perustusten kuivatusvesien poisjohtamisen viemäreissään kaupunkirakenneyksikön kanssa sovitun mukaisesti ja on perinyt tältä osin korvausta kaupunkirakenneyksiköltä vuoden 2016 alusta lukien. Kirjanpidossa hulevedet on eriytetty 1.1.2015 alkaen. Hulevesien viemärointi on siirtynyt peruskaupungille 1.1.2025 alkaen, joten tässä tilinpäätöksessä hulevesiä käsitellään taloudellisesta näkökulmasta viimeisen kerran.

Laitos toimittaa sopimusperusteisesti muille vesihuoltolaitoksille vettä ja vastaanottaa vastaavasti jätevesiä. Laitos tuottaa jossain määrin myös toimialaansa liittyviä muita palveluja.

Laitos toimii kuntalain 9 luvun mukaisena liikelaitoksena niin, että sen toiminta on itsekannattavaa ja kaupunginvaltuuston asettama tulostavoite saavutetaan. Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokuntana toimii Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta.

Laitoksen arvot ovat laadukkaat vedet, luotettavuus ja hyvä palvelu.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Vuosi 2024 oli Joensuun Veden 97. toimintavuosi. Liikelaitoksena Joensuun Vesi on toiminut vuodesta 1997 alkaen ja vuodesta 2009 alkaen kuntalain mukaisena kunnallisena liikelaitoksena.

Veden laadun pysyttäminen hyvänä

Veden laadun pysyttäminen hyvänä oli edelleen tärkein toiminnan tavoite. Talousvesi täytti sille asetetut laatuvaatimukset.

Veden tuotannon toimintavarmuutta turvaavista hankkeista jatkui merkittävimpana hankkeena Niinivaaran uuden vesitornin rakentaminen, joka jatkuu vuoden 2025 kevääseen saakka. Uuden vesitornin valmistuttua puretaan vanha vesitorni ja viimeistellään piha-alueet ympäristöineen.

Kontiolahden kunnan puolella sijaitsevaan Kulhon pohjavesialueeseen liittyen Itä-Suomen aluehallintovirasto antoi kesäkuussa päätökset Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen hallintopakkohakemuksesta, jotka koskivat maa-aineksen ottotoiminnan keskeyttämistä ja maa-ainelupien haltijoiden velvoittamista sakon uhalla hakemaan vesilain mukaisia lupia maa-ainesten ottotoiminnan jatkamista varten. Syksyllä Vaasan hallinto-oikeus on maa-ainelupien haltijoiden valitusten takia antanut välipäätökset ja kieltänyt osittain aluehallintoviraston päätösten täytäntöönpanot. Asian käsittely hallinto-oikeudessa on muutoin kesken.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamon puhdistustulos vuonna 2024 oli kokonaisuudessaan hyvä ja täytti kaikki ympäristölupaviraston asettamat vaatimukset. Lisäksi täyttyivät valtioneuvoston asetuksen yhdyskuntajätevesistä (888/2006) mukaiset vaatimukset.

Enon jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli kokonaisuudessaan hyvä ja täytti kaikki ympäristöluvan asettamat pitoisuus- ja puhdistustehovaatimukset. Puhdistamo saavutti valtioneuvoston asetuksen 888/2006 mukaiset vaatimukset CODCr:n ja kiintoaineen osalta.

Tuupovaaran jätevedenpuhdistamon puhdistustulos oli myös kokonaisuudessaan hyvä ja täytti ympäristöluvan asettamat pitoisuus- ja puhdistustehovaatimukset. CODCr:n ja kiintoaineen yksittäistulokset täyttivät myös ympäristöluvassa mainitut vaatimustasot.

Toimintavarmuuden säilyttäminen ja parantaminen

Talousveden toimintavarmuuden osalta onnistuttiin tarkasteltaessa koko laitoksen toiminta-alueita, vaikka vesijohtovuotoja oli parikymmentä eri puolilla kaupunkia. Korjaustöiden aikaiset vedenjakelukatkokset pystyttiin pääsääntöisesti tiedottamaan asiakkaille etukäteen. Ennakoon tiedossa olleet verkoston liitostyöt, joita oli kolmisenkymmentä, pyrittiin tekemään mahdollisimman vähän haittaa aiheuttavina. Lisäksi vuoden aikana sattui muutama jätevesiviemärin putkirikko.

Valliniemi-Eno vesijohdon vesistöalitukselle saatiin Itä-Suomen aluehallintovirastolta lupa ja sen suunnittelua jatkettiin. Itse rakentaminen aloitettiin loppuvuodesta sen jatkuessa myös kuluvana vuonna. Kuvaniemen alueen toteutussuunnittelua siirrettiin lupaprosessin pitkittymisen takia.

Joensuun kaupungin kaupunkirakennepalvelujen kanssa yhdessä rakennettavista hankkeista laajimpina toteutuivat uudiskohteista Karhunmäen sekä Papinkankaan teollisuusalueen jatkorakentaminen. Yhteisiä peruskorjauskohteita toteutettiin mm. Viestikujalla, Kirkko-, Kurjen-, Mustolan-, Mäyränkädellä ja Kauppatiellä sekä Hirvolan- ja Marintien alueilla. Verkostosaneerausohjelman kohteista jatkettiin Kiihtelysvaaran jäteveden siirtolinjan saneerausta ja aloitettiin runkovesilinjan saneeraus Rantakylässä sekä jatkettiin Hasanniemen jäteveden vesistöalituksen suunnittelua.

Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla jatkettiin rakenteiden peruskorjauksia. Lisäksi sinne mm. uusittiin kalkkilaitteisto sekä levynauhavälppä. Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla aloitettiin uuden ympäristöluvan edellyttämän kolmannen puhdistuslinjan suunnittelu olemassa oleviin tiloihin.

Kaluston uudistamiseksi hankittiin kaksi lava-autoa sekä trukki.

Kuntien välinen yhteistyö

Jätevesien keskitetty käsittely Kuhasalon jätevedenpuhdistamolla jatkui sopimusten mukaisesti Kontiolahden, Liperin ja Polvijärven kuntien kanssa.

Lisäksi käynnistyi yhteishanke Kontiolahden kunnan vesihuoltolaitoksen kanssa vedenhankinnan yhteistyön kehittämiseksi.

Kehittäminen

Laitoksen johdosta, tulosityksiköiden vastaavista ja henkilöstön edustajista koostuva johtoryhmä käsiteli kokouksissaan kuukausittain henkilökunnan yhteisiä asioita, laitoksen taloutta ja kehittämistä.

Vuonna 2024 Joensuun Vesi oli mukana Joensuun kaupungin kaupunkirakennepalvelujen hankkimassa Yhdyskuntatekniset palvelut 2024-asiakastytyväisyyskyselyssä. Tulosten perusteella asiakastytyväisyys ja palvelun kokonaislaatu on säilynyt hyvällä tasolla.

Valvomoympäristön kehittämiseen liittyen jatkettiin viranomaisraportoinnin kehittämistä ja päivitettiin automaatiota. Lisäksi aloitettiin aluemitäusjärjestelmähankkeen pilotointi, jonka avulla on tarkoitus seurata vesijohtoverkoston kuntoa sekä havaita maan alaisia pienempiä vesivuotoja.

Tiedottamiseen liittyen otettiin käyttöön tekstiviestipalvelu, jonka avulla saadaan asiakkaille kohdennettua tietoa vesihuollon häiriötilanteista. Viestit lähetetään automaattisesti yli 16-vuotiaille, joiden puhelinnumero ja osoite ovat julkisia. Mikäli vesihuollon asiakkaalla on käytössä työ- tai salaisen liittymän puhelinnumero, on se rekisteröitävä erikseen voidakseen vastaanottaa tekstiviestejä. Myös vuokra- ja vapaa-ajan asunnon omistaja tai ikäihmisen omaisen on mahdollista rekisteröidä puhelinnumeron, vaikka vakituinen kotiosoite olisi jossain muualla.

Etäluettavia vesimittareita asennettiin mm. Kanervalassa, Otsolassa ja Marjalassa ja niitä oli vuoden lopussa kaikkiaan noin 7 600 kappaletta, joka on 54 % noin 14 000 mittarin kokonaismäärästä.

Joensuun kaupungin kanssa tehtyyn ilmastositoumukseen liittyvän aurinkoenergiaselvityksen perusteella vuonna 2024 toteutettiin aurinkosähkövoimala Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle. Kerolan alkalointilaitokselle vuonna 2020 rakennetun aurinkosähkövoimalan sähköntuotanto oli noin 86 000 kWh, joka vastaa vuositasolla lähes neljän sähkölämmitteisen omakotitalon kuluttamaa sähköenergian määrää. Lisäksi vuonna 2022 Onttolan alkalointilaitokselle rakennetulla aurinkosähkövoimalalla tuotettiin sähköä 41 000 kWh sekä Erolanniemen vedenottamon järjestelmällä 27 000 kWh. Vuonna 2023 rakennettujen Enon ja Tuupovaaran jätevedenpuhdistamojen voimaloiden sähköntuotanto oli yhteensä 23 000 kWh. Kuhasaloon toimintavuonna rakennetun voimalan sähköntuotanto oli noin 63 000 kWh.

Aluehallintovirasto myönsi päivitetyn ympäristöluvan Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle. Siinä mm. määriteltiin jäteveden käsittelyn tehostamisesta kolmannella biologisella käsittelylinjalla. Lisäksi Energiavirasto hyväksyi Kuhasalon jätevedenpuhdistamon kestävyysjärjestelmän liittyen biokaasun tuotantoon.

Toimintavuoden aikana toteutettiin Joensuun Vesi -liikelaitoksen liiketoimintaselvitys, jossa tarkasteltiin vesihuoltoliiketoimintaa ja sen kehittämismahdollisuuksia nykytilanteessa ja toimintaympäristön muutoksessa. Pitkän aikavälin talousmallinnuksen kautta analysoitiin investointien ja taksamuutosten vaikutusta vesihuoltoliiketoiminnan talouteen. Selvityksessä tarkasteltiin organisoimien vaihtoehtoja Joensuun kaupungin sisällä sekä yhteistyön vaihtoehtoja naapurikuntien kanssa. Selvitys sisälsi myös yhtiöittämisvaihtoehdon, kaupungin myyntivoittoarvion sekä toiminnan kehittämisehdotuksia ja toimenpidesuosituksia. Liiketoimintaselvitys saatettiin tiedoksi kaupungin omistajaohjaukselle mahdollisia jatkotoimenpiteitä varten.

Toimialan merkittävimmät riskit ja riskienhallinnan järjestäminen

Toimialan merkittävimmät riskit liittyvät veden saastumiseen, erilaisten järjestelmien ja rakenteiden vaurioitumisiin, sähkökatkoihin, luonnonilmiöihin sekä inhimillisiin virheisiin.

Riskeistä on laadittuna laajat vesihuollon riskianalyysiaineistot, riskiraportit ja toimenpideohjelmat. Käytössä on talousveden riskienhallintasuunnitelma Water Safety Plan (WSP) ja jätevesiin liittyvä vastaava suunnitelma Sanitation Safety Plan (SSP). Suunnitelmien laadinnassa ja ylläpidossa käytetään

valtakunnallista työkalua, jolla tuotetaan riskianalyysiaineisto, riskiraportit ja toimenpideohjelma sekä seuranta. WSP ja SSP perustuvat Maailman terveysjärjestön WHO:n suosittelemaan malliin ja se on toteutettu sosiaali- ja terveysministeriön johdolla, yhteistyössä muiden ministeriöiden, niiden hallinnonalojen, vesihuoltolaitosten ja järjestöjen kanssa. Riskienhallintaa on toteutettu WSP- ja SSP-toimenpideohjelman mukaisesti ja tällä hetkellä on menossa em. suunnitelmien päivittäminen. Prosessia on täydennetty ja täydennetään yleispiirteisemmällä kaupunkikonsernin ja vakuutusyhtiön välisellä riskienhallintayhteistyöllä. Lisäksi osallistutaan mm. Huoltovarmuuskeskuksen ja Vesihuoltopoolin toimintaan (mm. koulutuksia, kehittämishankkeita ja testauksia).

Riskienhallinnan johtaminen kuuluu liikelaitoksen johtajan vastuulle. Johtoryhmän jäsenet vastaavat omilla vastuualueillaan operatiiviseen toimintaan liittyvästä riskienhallinnasta. Koko laitoksen henkilökunta sitoutuu vastuunjakoon omalta osaltaan. Päämääränä on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja ennen kaikkea varmistaa toiminnan jatkuvuutta kaikissa olosuhteissa. Oman henkilöstön osaamisen ja sitoutumisen lisäksi pyritään selvittämään yhteistyökumppaneiden luotettavuus. Henkilökunnan ja luottamushenkilöiden riittävä riskienhallinnan osaaminen varmistetaan kouluttamalla henkilökuntaa ja osallistumalla riskienhallinnan toimenpide- ja kehittämishankkeisiin sekä raportoimalla toiminnasta luottamushenkilöille.

Toteutuneiden riskien ja ajalliseen sekä rahamäärälliseen ennakointiin liittyen resurssit eivät riitä täysimääräisesti kaikkien toimenpideohjelmien mukaisten toimenpiteiden toteuttamiseen. Määrärahojen rajallisuudesta huolimatta vuoden 2024 aikana osallistuttiin Polkan järjestämään vesikatkojärjelyyn sekä toteutettiin vesihuolto Powercup-tapahtumaan osana varavedenjakeluharjoitusta. Lisäksi osallistuttiin syksyllä POKA- ja PAPU-valmiusharjoituksiin. Toimintaan liittyen Joensuun Vesi on tietoinen kansallisesti esillä olleista murtautumisista kriittiseen infraan ja siten suojauksia tarkistettiin edelleen. Automaatioyhteyksien varmentamisilla, laitosympäristön kulunvalvonnan rajoituksilla ja erityisillä kalustohankinnoilla parannettiin toimintavalmiutta operoida häiriö- ja poikkeusolosuhteissa.

Toimialan osalta riskienhallinnan kehittämisessä on jatkossakin arvioitava siihen liittyvää talouspohjan riittävyyttä. Lisäksi kyberhaasteiden kasvaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota osaamisresurssin riittävyyteen etenkin NIS2-direktiivin mukanaan tuomien tietoturvaan ja sen parantamiseen liittyvissä toimenpiteissä. Resursseja tarvitaan myös WSP- ja SSP-toimenpideohjelmien toteuttamiseen.

1.2 Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Joensuun Veden liikevaihto oli 18,26 milj. euroa ja liikeylijäämä 4,07 milj. euroa. Tilikauden ylijäämäksi ennen satunnaisia eriä ja varauksia muodostui 3,29 milj. euroa. Kaupungin laitokselle asettama 2,2 milj. euron tulostavoite ylittyi 1,09 milj. eurolla. Tähän vaikutti eniten poistojen toteutuminen suunniteltua pienempänä Niinivaaran vesitornin valmistumisen siirtymisen myötä. Lisäksi saatiin verottajalta takautuvasti veronpalautusta lähes kolmen vuoden ajalta liittyen Kuhasalon jätevedenpuhdistamon biokaasun hyödyntämiseen liittyvän kestävyysjärjestelmään pääsyn myötä. Myös korkotuottoja saatiin suunniteltuun verrattuna enemmän. Lisäksi materiaalien ja palvelujen osalta mm. sähköön, asiantuntijapalveluihin sekä alueiden rakentamiseen ja kunnossapitoon kului arvioitua vähemmän euroja. Myös etäluettavien mittarien asentamisen viivästyminen toi säästöjä rakennusmateriaalikustannuksiin. Vastaavasti liikevaihdon osalta saatiin hieman ennakoitua vähemmän tuloja johtuen lähinnä yhteisviemärintointiin liittyvien tulojen ennakoitua vähäisemmästä kertymästä. Asiakkaiden veden kulutus tasaantui, mutta alhainen asuntorakentaminen vaikutti edelleen liittymismaksutuloihin.

Kaupungille tuloutettiin sijoitetun pääoman korkoina 1,13 milj. euroa, joka koostuu peruspääoman korvauksesta ja 7 milj. euron 31.12.2025 erääntyvästä bullet-lainan korosta. Bullet-lainasta maksetaan kiinteää 4,5 % korkoa.

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	19 455 000,00		19 455 000,00	19 284 724,39	-170 275,61	18 317 673,47
Liikevaihto	18 435 000,00		18 435 000,00	18 364 482,27	-70 517,73	17 314 921,69
Valmistus omaan käyttöön	1 000 000,00		1 000 000,00	883 469,47	-116 530,53	865 261,06
Muut liiketoiminnan tulot	20 000,00		20 000,00	21 143,54	1 143,54	125 014,98
Muut tuet ja avustukset			0,00	15 629,11	15 629,11	12 475,74
 Toimintamenot	 -10 193 000,00		 -10 193 000,00	 -9 524 895,94	 668 104,06	 -9 483 646,78
Materiaalit ja palvelut	-6 959 000,00		-6 959 000,00	-6 426 129,76	532 870,24	-6 486 452,49
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 986 000,00		-2 986 000,00	-2 792 175,66	193 824,34	-2 674 148,83
Palvelujen ostot	-3 973 000,00		-3 973 000,00	-3 633 954,10	339 045,90	-3 812 303,66
 Henkilöstökulut	 -2 724 000,00		 -2 724 000,00	 -2 758 445,83	 -34 445,83	 -2 529 039,95
Palkat ja palkkiot	-2 178 043,00		-2 178 043,00	-2 229 283,53	-51 240,53	-2 017 412,77
Henkilösivukulut	-545 957,00		-545 957,00	-529 162,30	16 794,70	-511 627,18
 Muut liiketoiminnan menot	 -510 000,00		 -510 000,00	 -340 320,35	 169 679,65	 -468 154,34
Toimintakate	9 262 000,00	0,00	9 262 000,00	9 759 828,45	497 828,45	8 834 026,69
 Rahoitustulot ja -menot	 -1 042 000,00		 -1 042 000,00	 -783 657,93	 258 342,07	 -846 358,88
Korkotulot (sisäiset)	85 000,00		85 000,00	147 599,11	62 599,11	
Korkotulot			0,00	187 371,07	187 371,07	277 186,67
Muut rahoitustulot	6 000,00		6 000,00	14 070,97	8 070,97	9 464,58
Korkomenot (sisäiset)	-315 000,00		-315 000,00	-315 000,00	0,00	-315 000,00
Korvaus peruspääomasta	-818 000,00		-818 000,00	-817 699,08	300,92	-817 699,08
Muut rahoituskulut	0,00		0,00	0,00	0,00	-311,05
Vuosikate	8 220 000,00	0,00	8 220 000,00	8 976 170,52	756 170,52	7 987 667,81
 Poistot ja arvonalentumiset	 -6 020 000,00		 -6 020 000,00	 -5 689 909,68	 330 090,32	 -5 747 145,86
Suunnitelman mukaiset poistot	-6 020 000,00		-6 020 000,00	-5 689 909,68	330 090,32	-5 747 145,86
Tilikauden tulos	2 200 000,00	0,00	2 200 000,00	3 286 260,84	1 086 260,84	2 240 521,95
 Tilinpäätössiirot	 0,00	 0,00	 0,00	 -2 975 984,63	 -3 225 984,63	 -1 953 723,62
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	250 000,00	0,00	250 000,00	224 015,37	-25 984,63	246 276,38
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00		0,00	-3 200 000,00	-3 200 000,00	-2 200 000,00
Tilikauden ylijäämä	2 450 000,00	0,00	2 450 000,00	310 276,21	-2 139 723,79	286 798,33

Talousarvion rahoitusosan toteutumisvertailu, 1000 euroa

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Toiminnan rahavirta	8 220	0	8 220	8 976	756
Satunnaiset erät			0		0
Tulorahoituksen korjauserät			0		0
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-9 195	0	-9 195	-8 243	952
Rahoitusosuudet investointimenoihin	270	0	270	277	7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)					0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-705	0	-705	1 011	1 716
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Lainakannan muutokset					
Oman pääoman muutokset					
Muut maksuvalmiuden muutokset					0
Vaikutus maksuvalmiuteen	-705	0	-705	1 011	1 716

Investoinnit

Investointeihin käytettiin 8,24 milj. euroa, josta verkostojen uudisrakentamiseen 0,71 milj. euroa ja saneeraukseen 4,35 milj. euroa. Verkostojen uudisrakentamisen puolella merkittävin projekti oli Pa-pinkankaan alueen jatkorakentaminen 0,18 milj. euroa ja saneerauksen osalta Hirvolantien alue Reijolassa 0,51 milj. euroa. Hulevesiviemäriverkoston osuus verkostoinvestoinneista oli 1,00 milj. euroa. Vedenhankintaan ja -käsittelyyn investoitiin 2,34 milj. euroa ja jätevedenpuhdistamoihin 0,48 milj. euroa. Investointituloja kertyi kaikkiaan 0,28 milj. euroa. Tulot muodostuivat yhteisviemäröintisopimus-kumppaneiden rahoitusosuuksista sekä aurinkoenergiahankkeelle (Kuhasalon jätevedenpuhdistamo) myönnetystä energiatuesta. Nettoinvestoinneiksi jäi 7,97 milj. euroa. Nettoinvestoinnit alittuivat alkuperäiseen budjettiin verrattuna noin 0,96 milj. euroa johtuen Niinivaaran vesitornin rakentamisen viivästymisestä.

Talousarvion investointiosan toteutumisvertailu

Proj.nro		Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot %	Valm.
9210	Yhteishankkeet (vesi) Kaupunkirakennepalvelut/Joensuun Vesi v. 2024										
	Hankinnat	-880 000		-880 000		-880 000	-1 940 334,57	-1 060 334,57	-1 940 334,57	220,5	2024
	Netto			-880 000		-880 000	-1 940 334,57	-1 060 334,57	-1 940 334,57		
9310	Yhteishankkeet (jätevesi) Kaupunkirakennepalvelut/Joensuun Vesi v. 2024								0,00		
	Hankinnat	-880 000	-	-880 000		-880 000	-876 886,43	3 113,57	-876 886,43	99,6	2024
	Netto			-880 000		-880 000	-876 886,43	3 113,57	-876 886,43		
9510	Hulevesiviemäriverkosto v. 2024								0,00		
	Hankinnat	-870 000	-	-870 000		-870 000	-909 471,25	-39 471,25	-909 471,25	104,5	2024
	Netto			-870 000		-870 000	-909 471,25	-39 471,25	-909 471,25		
2201	Mitta-aset v. 2024										
	Hankinnat	-150 000	-	-150 000		-150 000	-254 216,98	-104 216,98	-254 216,98	169,5	2024
	Netto			-150 000		-150 000	-254 216,98	-104 216,98	-254 216,98		
2164	Verkostosaneeraukset v. 2024										
	Hankinnat	-575 000	-	-575 000		-575 000	-350 679,25	224 320,75	-350 679,25	61,0	2024
	Netto			-575 000		-575 000	-350 679,25	224 320,75	-350 679,25		
2190	Pielisjoen jv-vesistöal.Hasann										
	Hankinnat	-450 000	-43 012,89	-450 000		-450 000	-41 116,34	408 883,66	-84 129,23	195,6	2025
	Netto			-450 000		-450 000	-41 116,34	408 883,66	-84 129,23		
2169	Etäluentajärjestelmän rakentaminen										
	Hankinnat	-150 000	-138 936,45	-10 000		-10 000	-24 851,90	-14 851,90	-163 788,35	109,2	2025
	Netto			-10 000		-10 000	-24 851,90	-14 851,90	-163 788,35		
2178	Kiihtelysvaaran jv-siirtolinjan saneeraus v. 2024										
	Hankinnat	-350 000	-	-350 000		-350 000	-413 968,96	-63 968,96	-413 968,96	118,3	2024
	Netto			-350 000		-350 000	-413 968,96	-63 968,96	-413 968,96		
2212	VT9 alitus Kaislak.-Kuurnankat										
	Hankinnat	-230 000	-	-200 000		-200 000	-1 215,00	198 785,00	-1 215,00	0,5	2025
	Netto			-200 000		-200 000	-1 215,00	198 785,00	-1 215,00		
2199	Valliniemi-Eno vj- ja jv-vesistöalitus										
	Hankinnat	-280 000	-17 011,54	-250 000		-250 000	-91 819,87	158 180,13	-108 831,41	38,9	2025
	Netto			-250 000		-250 000	-91 819,87	158 180,13	-108 831,41		
2213	Kuvaniemen alueen vesihuolto										
	Hankinnat	-460 000	-	-10 000		-10 000	0,00	10 000,00	0,00	0,0	2026
	Netto			-10 000		-10 000	0,00	10 000,00	0,00		
2222	Jukolankatu										
	Hankinnat	-760 000	-	-20 000		-20 000	-80 052,25	-60 052,25	-80 052,25	10,5	2026
	Netto			-20 000		-20 000	-80 052,25	-60 052,25	-80 052,25		
2223	Koskikatu väli Sepänk.-Kouluk.										
	Hankinnat	-120 000	-	-20 000		-20 000	0,00	20 000,00	0,00	0,0	2026
	Netto			-20 000		-20 000	0,00	20 000,00	0,00		
2224	Ruuhitien alue v. 2024 (suunnittelu)										
	Hankinnat	-20 000	-	-20 000		-20 000	-28 494,81	-8 494,81	-28 494,81	142,5	2024
	Netto			-20 000		-20 000	-28 494,81	-8 494,81	-28 494,81		

Proj.nro		Kustannus- arvio ja sen muutokset	Ed. vuosien käyttö	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama	Kustannus- arviosta käytetty	Kust. tot %	Valm.
5013	Pienet pumppaamot/koneisto v. 2024										
	Hankinnat	-200 000	-	-200 000		-200 000	-195 724,55	4 275,45	-195 724,55	97,9	2024
	Netto			-200 000		-200 000	-195 724,55	4 275,45	-195 724,55		
5027	Verkkotien jv-pumppaamo,saneeraus (kustannusten kirjaus projektille 5013)										
	Hankinnat	-50 000	-	0		0	-192,50	-192,50	-192,50	0,4	2024
	Netto			0		0	-192,50	-192,50	-192,50		
7001	Kuhasalon jätevedenpuhdistamo, koneisto v. 2024										
	Hankinnat	-415 000	-	-500 000		-500 000	-415 875,46	84 124,54	-415 875,46	100,2	2024
	Rahoitusosuudet	270 000	-	270 000		270 000	241 233,22	-28 766,78	241 233,22		
	Netto	-145 000		-230 000		-230 000	-174 642,24	55 357,76	-174 642,24		
7012	Kuhasalon jätevedenpuhdistamo, rakenteet v. 2024										
	Hankinnat	-60 000	-	0		0	-61 394,24	-61 394,24	-61 394,24	102,3	2024
	Rahoitusosuudet		-	0		0	36 046,34	36 046,34	36 046,34		
	Netto						-25 347,90	-25 347,90			
4020	Erolanniem.ved.ottamo,kapasit										
	Hankinnat	-230 000	-	0		0	-127 105,75	-127 105,75	-127 105,75	55,3	2025
	Netto			0		0	-127 105,75	-127 105,75	-127 105,75		
6021	Niinivaaran ylävesisäiliö										
	Hankinnat	-6 700 000	-2 823 110,23	-3 300 000		-3 300 000	-2 090 966,83	1 209 033,17	-4 914 077,06	73,3	2025
	Netto			-3 300 000		-3 300 000	-2 090 966,83	1 209 033,17	-4 914 077,06		
6029	Tuupovaaran vesitornin saneeraus										
	Hankinnat	-460 000	-72 773,23	-30 000		-30 000	-943,43	29 056,57	-73 716,66	16,0	2026
	Netto			-30 000		-30 000	-943,43	29 056,57	-73 716,66		
6026	Enon alavesisäiliö (ent. Enon vesitornin saneeraus)										
	Hankinnat	-600 000		-30 000		-30 000	-2 984,56	27 015,44	-2 984,56	0,5	2028
	Netto			-30 000		-30 000	-2 984,56	27 015,44	-2 984,56		
6032	Valvomoympäristön kehittäminen v. 2024										
	Hankinnat	-150 000	-	-150 000		-150 000	-114 064,35	35 935,65	-114 064,35	76,0	2024
	Netto			-150 000		-150 000	-114 064,35	35 935,65	-114 064,35		
6033	Aurinkoenergiaselv. muk.kohteet v. 2024 (tot. Kuhasalon jv-puhdistamolle, kulut projektilla 7001)										
	Hankinnat	-150 000	-	-150 000		-150 000	0,00	150 000,00	0,00	0,0	2024
	Netto			-150 000		-150 000	0,00	150 000,00	0,00		
6034	Kiiht.v pk saneer. ja varastov										
	Hankinnat	-400 000	-15 393,00	0		0	-2 486,00	-2 486,00	-2 486,00	0,6	2025
	Netto			0		0	-2 486,00	-2 486,00	-2 486,00		
2202	Laskutus- ja as.tietojärj.uud.										
	Hankinnat	-400 000	-203 675,57	-30 000		-30 000	-53 601,99	-23 601,99	-53 601,99	13,4	2024
	Netto			-30 000		-30 000	-53 601,99	-23 601,99	-53 601,99		
1001	Kalusto v. 2024										
	Hankinnat	-120 000	-	-120 000		-120 000	-164 211,80	-44 211,80	-164 211,80	136,8	2024
	Netto			-120 000		-120 000	-164 211,80	-44 211,80	-164 211,80		
	Investoinnit yhteensä										
	Hankinnat			-9 195 000	0,00	-9 195 000	-8 242 659,07	952 340,93			
	Myynnit (ei sis.voitto/tappio)			0	0,00	0	0,00	0,00			
	Rahoitusosuudet			270 000	0,00	270 000	277 279,56	7 279,56			
	Netto			-8 925 000	0,00	-8 925 000	-7 965 379,51	959 620,49			

1.3 Henkilöstö

Joensuun Veden palveluksessa oli kertomusvuoden lopussa 46 henkilöä vakituisessa ja kaksi henkilöä määräaikaaisessa työsuhhteessa. Henkilöstön määrän odotetaan pysyvän aikaisemmalla tasolla. Vuoden aikana toteutettiin Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle työnjohtajan rekrytointi. Uudet rekrytoinnit toteutetaan edelleen erikseen laaditun henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

1.4 Tavoitteiden toteutuma

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2024

Strateginen painopiste	Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoite-taso	Toteutuma	
Vakaan talouden Joensuu	Hinnat pidetään kilpailukykyisinä muihin vastaaviin laitoksiin nähden.	Valtakunnallisen vertailuhintalaskelman perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkaupunkeja alhaisemmat.	Vertailu valtakunnalliseen vertailuhintalaskelmaan on tehty ja sen perusteella hinnat ovat valtakunnan keskitasoa ja verrokkaupunkeja alhaisemmat.	toteutui
Vakaan talouden Joensuu	Valtuuston asettama tulostavoite saavutetaan.	Tulostavoite on saavutettu sekä sijoitetun pääoman ja lainan korot kaupungille on tuloutettu.	Tulostavoite ylitettiin reilusti eli n. 1,09 milj. euroa. Tähän vaikutti eniten poistojen toteutuminen suunniteltua pienempänä Niinivaaran vesitornin valmistumisen siirtymisen myötä. Lisäksi saatiin verottajalta takautuvasti veronpalautusta lähes kolmen vuoden ajalta liittyen Kuhasalon jätevedenpuhdistamon biokaasun hyödyntämiseen liittyvän kestävyysjärjestelmään pääsyn myötä. Myös korkotuottoja saatiin suunniteltuun verrattuna enemmän. Lisäksi materiaalien ja palvelujen osalta mm. sähköön, asiantuntijapalveluihin sekä alueiden rakentamiseen ja kunnossapitoon kului arvioitua vähemmän euroja. Myös etäluettavien mittarien asentamisen viivästyminen toi säästöjä rakennusmateriaalikustannuksiin. Vastaavasti liikevaihdon osalta saatiin hieman ennakoitua vähemmän tuloja johtuen lähinnä yhteisviemärointiin liittyvien tulojen ennakoitua vähäisemmästä kertymästä. Asiakkaiden veden kulutus tasaantui, mutta alhainen asuntorakentaminen vaikutti edelleen liittymismaksutuloihin.	toteutui
Vakaan talouden Joensuu	Etäluentateknologiaa otetaan käyttöön vaiheittain suunnitelman mukaisesti.	Etäluettavia vesimittareita on vaihdettu n. 1 700 kpl/vuosi.	Etäluettavia vesimittareita asennettiin vuonna 2024 n. 1100 kappaletta ja niitä oli vuoden lopussa käytössä n. 7 600 kappaletta, joka on n. 54 % kokonaismäärästä (n. 14 000 kpl).	toteutui osittain

Strateginen painopiste	Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoite-taso	Toteutuma	
Vakaan talouden Joensuu	Laaditaan selvitys, jossa tarkastellaan liiketoimintaa ja sen kehittämismahdollisuuksia nykytilanteessa ja toimintaympäristön muutoksessa.	Pitkän aikavälin talousmallinnuksen kautta analysoidaan investointien ja taksamuutosten vaikutusta vesihuoltoliiketoiminnan talouteen.	Selvitys on valmistunut.	toteutui
Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu	Asiakkaidemme mukaan veden laatu kokonaisuutena arvioitaessa on maailman parasta.	Asiakastyytyväisyyden säilyttäminen hyvällä tasolla, palvelun kokonaislaatu.	Asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu yhdessä Kaupunkirakennepalvelujen kanssa. Asiakastyytyväisyys ja palvelun kokonaislaatu on säilynyt hyvällä tasolla.	toteutui
Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu	Oman sähköenergiatuotannon kasvattaminen.	Aurinkoenergiaselvityksen mukaiset investoinnit. Oman energiatuotannon kasvattaminen 80 000 kWh/vuosi.	Aurinkoenergiahanke Kuhasalon jätevedenpuhdistamolle on valmistunut. Sen arvioitu energiantuotanto on yhteensä n. 80 000 kWh/vuosi.	toteutui
Kestävän kaupunkiympäristön Joensuu	Viemäriverkoston hulevesikuormituksen vähentäminen.	Kohdennettua vuotovesiselvitystä jatketaan Raatekankaan ja Käpykankaan teollisuusalueelle.	Alueelle on toteutettu vuotovesiselvitys ja toimenpiteistä on tarvittaessa ohjeistettu kiinteistöjä.	toteutui

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet	TA	Toteutunut
Taloudellinen tulostavoite, milj. euroa	2,20	3,29
Liikevaihto, milj. euroa	18,50	18,26
Investoinnit, milj. euroa (netto)	8,93	7,97
Vesijohtoverkosto (km)	961	962
Viemäriverkosto (km)	1 011	1 015
- jätevesiviemäriverkosto	667	667
- hulevesiviemäriverkosto	344	348
Veden myynti (1 000 m ³ /a)	4 000	4011
Veden hinta €/m ³ sis. alv (muutos 1.9.2024 alkaen)	2,27 (2,30)	2,27 (2,30)
Laskutettu jätevesi (1 000 m ³ /a)	3 350	3 339
Jäteveden hinta €/m ³ sis. alv (muutos 1.9.2024 alkaen)	2,95 (2,99)	2,95 (2,99)

1.5 Arvio tulevasta kehityksestä

Vuoden 2025 tulostavoite on 2,20 milj. euroa. Tulostavoitteessa on huomioitu huleveden viemäroinnin siirtyminen peruskaupungille, jolloin kaupunkirakennepalveluilta ei enää peritä siihen liittyen erillistä korvausta. Talousarvion kehityksen mukainen noin 3 % hintojen korotus lukuun ottamatta jäteveden käyttömaksua, joka alenee edellä mainitun muutoksen vuoksi 5 %:a, vuodelle 2025 johtuu ensisijaisesti yleisen kustannustason noususta sekä investointien osalta peruskorjaustarpeiden kasvusta sekä vedenjakelua turvaavien hankkeiden toteuttamisesta.

Investointeja tehdään verkoston laajetessa yhdyskuntatekniikan kanssa laaditun yhteisohjelman mukaisesti. Yhteisohjelma sisältää myös suunnitelmallisen etenemisen verkoston saneerausinvestointien osalta. Nämä saneeraukset tehdään katutöiden ja vesihuollon osalta lähtökohtaisesti samanaikaisesti. Lisäksi toteutetaan Joensuun Veden oman verkostosaneerausohjelman mukaisia toimenpiteitä. Jätevesipumppaamojen saneerauksissa huomioidaan energiaa säästävät ratkaisut ja varastosäiliörakentamisessa toteutuvat verkostomallinnuksen mukaiset toimenpiteet. Vesimittareiden etäluentaan liittyvät toimenpiteet jatkuvat. Lisäksi jatketaan aurinkoenergiaselvityksen mukaisten kohteiden toteuttamista. Niinivaaran uuden vesitornin rakentamisurakan viivästymiseen liittyvän kustannuspainotuksen myötä investointiohjelmaa muokataan tarpeen mukaan siirtämällä osa hankkeista myöhempään ajankohtaan.

1.6 Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Joensuun Vesi – liikelaitoksen on toimintakertomuksessaan tehtävä selkoa, miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on liikelaitoksella järjestetty.

Sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan tarkoituksena on varmistaa, että Joensuun Veden toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus turvataan.

Valvontaympäristö

Joensuun Vesi -liikelaitoksen johtokunta ohjaa ja valvoo Joensuun Veden toimintaa. Johtokunta vastaa Joensuun Veden hallinnon ja talouden toiminnan sekä sisäisen valvonnan asianmukaisesta kehittämisestä. Tehtävät määräytyvät kuntalain 9 – luvun ja hallintosäännön mukaan. Johtokunta kokoontuu noin kerran kuukaudessa käsittelemään toimialaansa kuuluvia asioita. Viranhaltijapäätöksistä tiedotetaan johtokuntaa heti päätöksentekopäivänä, ettei päätöksenteosta johtuvia viiveitä pääse syntymään. Joensuun Veden näkemyksen mukaan johtokunnan työskentely on tehokasta, joustavaa ja hyvän hallintotavan mukaista.

Joensuun Veden johtaja johtaa ja kehittää johtokunnan alaisena Joensuun Veden toimintaa, huolehtii liikelaitoksen hallinnosta sekä talouden ja sisäisen valvonnan järjestämisestä. Niin johtajan kuin koko organisaation toimintaa ohjaavat hallintosäännöt, toimialaan ja kunnalliseen toimintaan liittyvät lait ja asetukset sekä ohjeet. Tehokkaan ja taloudellisen toiminnan takaamiseksi laitoksen organisaatio on matala, jokaiselle yksikölle on määritetty selkeät vastuualueet ja tehtäviä hoitavat itseohjautuvat työryhmät.

Tilien käyttäjä on koko laitoksen osalta liikelaitoksen johtaja johtokunnan erillisellä päätöksellä. Laskujen tiliöinnin ja asiataarkastuksen hoitavat osa-alueiden vastuuhenkilöt. Johtokunta on delegoinut toimivaltaansa johtajalle ja johtaja edelleen muulle henkilöstölle asianmukaisen ja joustavan toiminnan takaamiseksi. Esihenkilöiden tehtävät ja vastuut käydään läpi vuosittain pidettävissä kehityskeskusteluissa.

Henkilökunnan riittävyyden, osaamisen ja ammattitaidon varmistamiseksi on Joensuun Vedelle tehty osana kaupungin henkilöstösuunnitelmaa oma rekrytointiohjelma, joka päivitetään vuosittain ja jossa huomioidaan uuden henkilöstön osalta vallitsevat tarpeet myös koulutuksen suhteen. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan niin, että ammattitaito kaikilla osa-alueilla on ajantasaista.

Riskienhallinta

Riskienhallinta on laitoksen ja sen henkilöstön toiminnan, omaisuuden ja maineen puolustamista. Joensuun Vedellä riskienhallinnan keinoina on käytetty sisäistä raportointia, johtoryhmätyöskentelyä, kehityskeskusteluja ja erillisiä riskikartoituksia ja -arviointoja.

Joensuun Vedellä riskienhallinnan johtaminen kuuluu johtajan vastuulle. Johtoryhmän jäsenet vastaavat omilla vastuualueillaan operatiiviseen toimintaan liittyvästä riskienhallinnasta. Koko laitoksen henkilökunta sitoutuu vastuunjakoon omalta osaltaan. Päämääränä on tukea liiketoiminnan tavoitteiden saavuttamista ja ennen kaikkea varmistaa toiminnan jatkuvuutta kaikissa olosuhteissa. Oman henkilöstön osaamisen ja sitoutumisen lisäksi pyritään mahdollisuuksien mukaan selvittämään yhteistyökumppaneiden luotettavuus.

Käytössä on talousveden riskienhallintasuunnitelma Water Safety Plan (WSP) ja jätevesiin liittyvä vastaava suunnitelma Sanitation Safety Plan (SSP). Suunnitelmien laadinnassa ja ylläpidossa käytetään valtakunnallista työkalua, jolla tuotetaan riskianalyysiaineisto, riskiraportit ja toimenpideohjelma sekä seuranta. WSP ja SSP perustuvat Maailman terveysjärjestön WHO:n suosittelemaan malliin ja se on toteutettu sosiaali- ja terveysministeriön johdolla, yhteistyössä muiden ministeriöiden, niiden hallinnonalojen, vesihuoltolaitosten ja järjestöjen kanssa.

Erilliset työpaikkojen riskienarviointit suoritetaan yksiköittäin ja määräajoin. Arviointi-välineinä käytetään Joensuun kaupungin riskienarviointityökaluja.

Vesihuollon erityistilanteisiin pyritään varautumaan vesihuollon valmiussuunnitelmassa esitetyillä erityistilanteiden toimintaohjeilla. Joensuun Veden valmiussuunnitelma toimii normaaliolojen ja kriisinajan johtamisen apuna ja on osa koko kaupungin valmiussuunnitelmaa. Laitoksen valmiussuunnitelman päivitys on selkeästi vastuutettu tehtäväksi kerran vuodessa tai aina tarvittaessa. Viime vuosien tapaan on vuonna 2024 kiinnitetty erityistä huomiota laitoksen varavaimakaluston kunnossapitoon, kohteiden laitosturvallisuuteen ja yleiseen huoltovarmuuden ylläpitoon. Vuoden aikana osallistuttiin Polkan järjestämään vesikatkoarjoitukseen sekä toteutettiin vesihuolto Powercup-tapahtumaan osana varavedenjakeluharjoitusta. Lisäksi osallistuttiin syksyllä POKA- ja PAPU-valmiusharjoituksiin.

Toimintaan liittyen Joensuun Vesi on tietoinen kansallisesti esillä olleista murtautumisista kriittiseen infraan ja siten suojauksia on tarkistettu edelleen. Automaatioyhteyksien varmentamisilla, laitosympäristön kulunvalvonnan rajoituksilla ja erityisillä kalustohankinnoilla on parannettu toimintavalmiutta ope-roida häiriö- ja poikkeusolosuhteissa.

Toimialan osalta riskienhallinnan kehittämisessä on jatkossakin arvioitava siihen liittyvää talouspohjan riittävyttä. Kyberhaasteiden kasvaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota osaamisresurssin riittävyteen etenkin NIS2-direktiivin mukanaan tuomien tietoturvaan ja sen parantamiseen liittyvissä toimenpiteissä.

Kontrollitoimenpiteet ja lainmukaisuus

Joensuun Veden omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa ja hoidon valvonnassa ei ole havaittu menetyksiä, arvon alennuksia eikä laitoksen taholta ole jouduttu korvaus- tai muuhun oikeudelliseen vastuuseen. Hankintamenettelyn oikeellisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota, ettei mahdollinen virheelinen menettely aiheuta viivästyksiä hankkeiden aikatauluihin tai tuo korvausvastuita oikeuskäsittelyistä. Huomattavaa on, että vesihuoltolaitos noudattaa hankinnoissa erityisalan hankintalakia, jonka mukaisesti hankintalain mukaisia kynnysarvoja ylittäviä hankintoja on harvoin. Lähes kaikki hankinnat

ovat kynnysarvot alittavia ns. pienhankintoja, joiden menettelytavat on kaupunkikonsernilla erikseen ohjeistettu.

Laitoksella noudatetaan alan yleisiä hyväksi havaittuja sopimuskäytäntöjä ja yleisiä sopimusehtoja, eikä laitoksen johdolla ole tiedossa sopimuksista aiheutuvia mahdollisia negatiivisia seuraamuksia laitoksen toiminnalle. Hankinnoissa ja sopimuksissa pyritään mahdollisuuksien mukaan huomioimaan varautumiseen ja huoltovarmuuteen liittyvät tekijät.

Joensuun Vedellä muuttuneesta lainsäädännöstä, ohjeista ja määräyksistä tiedotetaan sähköpostitse, työyksikkökokouksissa, johtoryhmässä ja vuosi-infoissa. Toimivaltuuksien noudattamista seurataan ja otto-oikeutta hyödynnetään tarvittaessa. Tehdyistä päätöksistä tiedotetaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Oman sisäisen tarkastussuunnitelman mukaan jatkuvassa seurannassa ovat viranhaltijapäätökset ja hankinnat. Työajanseurannat, ylitöiden kertymät, työtapaturmat ja läheltä piti – tilanteet sekä poissaolot raportoidaan johtoryhmässä säännöllisesti. Palkkausasioiden, kaluston huolehtimiset ja rakentamishankkeiden seurannat tapahtuvat pistokokein.

Joensuun Vedelle tulevien palautteiden ja korvausvaatimusten määrää ja aiheellisuutta seurataan ja niistä aiheutuvat toimenpiteet hoidetaan osana laitoksen normaalia toimintaa.

Joensuun Veden toimintaprosessit ovat selkeät ja vastuutetut. Talouden seuranta tapahtuu prosesseittain. Toimintaprosesseja seurataan käyttötarkkailuin, analyysituloksin ja viranomaisraportein. Taloudesta, hallinnosta ja toiminnasta yleensä raportoidaan kuukausittain johtokunnalle ja neljännesvuosittain lisäksi konsernipalveluille.

1.7 Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Liikelaitoksen johtokunta esittää tilikauden 3 286 260,84 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- poistoeron vähennystä tehdään suunnitelman mukaan 224 015,37 euroa
- tehdään investointivarausta 3 200 000 euroa Kuhasalon jätevedenpuhdistamon kolmannen puhdistuslinjan toteuttamiseen
- tilikauden ylijäämä 310 276,21 euroa siirretään taseen ylijäämätilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

2.1 Tuloslaskelma

	2024	2023
Liikevaihto	18 263 682,27	17 214 121,69
Valmistus omaan käyttöön	883 469,47	865 261,06
Liiketoiminnan muut tuotot	21 143,54	125 014,98
Muut tuet ja avustukset	15 629,11	12 475,74
Tuet ja avustukset kunnalta		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 792 175,66	-2 674 148,83
Palvelujen ostot	-3 533 154,10	-3 711 503,66
	-6 325 329,76	-6 385 652,49
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 229 283,53	-2 017 412,77
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-461 706,26	-437 148,19
Muut henkilösivukulut	-67 456,04	-74 478,99
	-2 758 445,83	-2 529 039,95
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 689 909,68	-5 747 145,86
Liiketoiminnan muut kulut	-340 320,35	-468 154,34
Liikeylijäämä	4 069 918,77	3 086 880,83
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot muilta	334 970,18	277 186,67
Korkotuotot kunnalta		
Muut rahoitustuotot	14 070,97	9 464,58
Kunnalle maksetut korkokulut	-315 000,00	-315 000,00
Korvaus peruspääomasta	-817 699,08	-817 699,08
Muut rahoituskulut		-311,05
	-783 657,93	-846 358,88
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	3 286 260,84	2 240 521,95
Satunnaiset tuotot ja -kulut		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Ylijäämä ennen varauksia	3 286 260,84	2 240 521,95
Poistoeron vähennys (+)	224 015,37	246 276,38
Investointivarausten lisäys (-)	-3 200 000,00	-2 200 000,00
Tilikauden ylijäämä	310 276,21	286 798,33
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	6,1	4,8
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	6,1	4,8
Voitto, %	18,0	13,0

Sijoitetun pääoman tuotto, %

$=100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Muille maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$ Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona.

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta. Tunnusluvun vertailtavuutta liikelaitosten kesken voi heikentää se, että pysyvien vastaavien hyödykkeiden kirjanpitoarvo saattaa poiketa olennaisesti käyvästä arvosta.

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

$=100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Kunnalle maksetut korkokulut} + \text{Korvaus peruspääomasta}) / (\text{Oma pääoma} + \text{Lainat kunnalta} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset})$ Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton. Kunnan sijoittaman pääoman tuotto prosentti ei ole sama asia kuin korvaus peruspääomasta tai sisäinen lainakorko, koska sijoitetun pääoman tuotto prosentin laskennassa otetaan mainittujen erien lisäksi huomioon myös yli-/alijäämät sekä poistoero ja vapaaehtoiset varaukset.

Voitto, %

$= 100 \cdot (\text{Yli-/alijäämä ennen varauksia} / \text{Liikevaihto})$

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli-/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostaa liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista.

2.2 Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä	4 069 918,77	3 086 880,83
Poistot ja arvonalentumiset	5 689 909,68	5 747 145,86
Rahoitustuotot ja -kulut	-783 657,93	-846 358,88
	8 976 170,52	7 987 667,81
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-8 242 659,07	-8 161 182,06
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	277 279,56	307 726,02
	-7 965 379,51	-7 853 456,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 010 791,01	134 211,77
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta	-4 610,00	0,00
	-4 610,00	0,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	40 871,99	-442 001,60
Saamisten muutos muilta	-196 323,70	250 616,19
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-113 847,15	2 042,50
Korottomien velkojen muutos muilta	450 941,24	-846 341,66
	181 642,38	-1 035 684,57
Rahoituksen rahavirta	177 032,38	-1 035 684,57
Rahavarojen muutos	1 187 823,39	-901 472,80
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	4 898 660,97	3 710 837,58
Rahavarat 1.1.	3 710 837,58	4 612 310,38
	1 187 823,39	-901 472,80
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta , 1000 €	2 160,00	1 169,79
Investointien tulorahoitus, %	112,7	101,7
Laskennallinen lainanhoitokate	7,8	7,0
Lainanhoitokate	29,5	26,4
Kassan riittävyys, pv	99,8	76,0
Quick ratio	1,5	5,6
Current ratio	1,5	5,6

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Investoinnit

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €

Rahoituslaskelman välitulos Toiminnan ja investointien rahavirta itsessään on jo tunnusluku, jonka positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus, %

$=100 \cdot (\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$

Investointien tulorahoitus % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu varsinaisella tulorahoituksella (ilman satunnaisia tuloja). Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä. Investointien omahankintamenoilla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoito

Laskennallinen lainanhoitokate

$=(\text{Vuosikate} + \text{korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja laskennallisten lainanlyhennysten maksuun sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita. Tunnusluvun laskennassa käytettävät laskennalliset lainanlyhennykset saadaan jakamalla taseen lainat kahdeksalla, mikä kuvaa oletettua jäljellä olevaa laina-aikaa. Lainoihin luetaan korolliset pitkäaikaiset ja lyhytaikaiset lainat.

Lainanhoitokate

$=(\text{Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo liikelaitoksen tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus on riittävä lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Maksuvalmius

Kassan riittävyys (pv)

$= 365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat } 31.12 / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Liikelaitoksen maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku kertoo, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa liikelaitoksen rahavaroilla.

Quick ratio

= (Rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma – Saadut ennakot)

Quick ratio eli maksuvalmiussuhde kertoo, miten hyvin lyhytaikaisesti sidotuilla varoilla pystytään kattamaan lyhytaikaiset velat. Tunnuslukua voidaan vertailla vain saman toimialan liikelaitosten kesken. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 1, tyydyttävä: 0,5–1, heikko: alle 0,5

Current ratio

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieraspääoma – Saadut ennakot)

Current ratio eli käyttöpääomasuhde kertoo nopeakiertoisen omaisuuden ja nopeakiertoisten velkojen suhteen. Tunnuslukua voidaan parhaiten vertailla saman toimialan liikelaitosten kesken, mutta se sopii quick ratio –tunnuslukua paremmin myös eri toimialojen yritysten vertailuihin. Tunnusluvun luokitusasteikko: hyvä: yli 2, tyydyttävä: 1–2, heikko: alle 1.

2.3 Tase

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		55 474,91
Muut pitkävaikutteiset menot	336 339,78	350 128,55
	336 339,78	405 603,46
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	296 539,97	296 539,97
Rakennukset	57 169,77	67 569,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	58 696 025,92	58 644 394,15
Koneet ja kalusto	383 507,40	342 974,08
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	5 294 328,97	3 031 360,88
	64 727 572,03	62 382 838,52
Sijoitukset		
Muut saamiset	523 825,00	519 215,00
	523 825,00	519 215,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	5 072 587,90	4 798 259,77
Saamiset kunnalta	4 651 740,02	4 692 612,01
Muut saamiset	9 999,92	9 999,92
Siirtosaamiset	33 796,21	111 800,64
	9 768 124,05	9 612 672,34
Rahat ja pankkisaamiset	4 898 660,97	3 710 837,58
VASTAAVAA YHTEENSÄ	80 254 521,83	76 631 166,90
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	13 628 317,64	13 628 317,64
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	40 724 090,86	40 437 292,53
Tilikauden yli-/alijäämä	310 276,21	286 798,33
	54 662 684,71	54 352 408,50
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero	2 323 795,46	2 547 810,83
Vapaaehtoiset varaukset	10 071 000,00	6 871 000,00
	12 394 795,46	9 418 810,83
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	0,00	7 000 000,00
Liittymismaksut ja Muut velat	3 482 612,49	3 482 612,49
	3 482 612,49	10 482 612,49
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	7 000 000,00	
Saadut ennakot	2 667,13	4 512,47
Ostovelat	1 349 833,12	918 292,76
Korottomat velat kunnalta	155 920,58	269 767,73
Muut velat/Liittymismaksut ja Muut velat	700 725,02	740 307,91
Siirtovelat	505 283,32	444 454,21
	9 714 429,17	2 377 335,08
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	80 254 521,83	76 631 166,90
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	83,6	83,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	72,2	74,1
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	41 034	40 724
Lainakanta 31.12., 1000 €	7 000	7 000
Lainat ja vuokravastuut 31.12., 1000€	7 038	7 025
Lainat ja vuokravastuut, euroa/asukas	89,41	90,05
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0	0

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa liikelaitoksen vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon liikelaitoksen käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Käyttötulot muodostuvat tilikauden liikevaihdosta, liiketoiminnan muista tuotoista sekä tuesta ja avustuksesta kunnalta/kuntayhtymältä. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut saadaan lisäämällä lainakantaan vuokravastuiden määrä. Vuokravastuiden määrä huomioidaan liitetiedoissa ilmoitetun mukaisena.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= $\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Luku osoittaa, paljonko liikelaitoksella on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Liikelaitoksen lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa. Lainakantaan lasketaan tällöin koko vieras pääoma vähennettynä saaduilla ennakoilla sekä osto-, siirto- ja muilla veloilla. Jotta lainakanta voitaisiin laskea suoraan toimintakertomukseen otetusta taseesta, ei mainittuihin vähennettäviin eriin tule kirjanpidossa merkitä korollisia lainoja.

Lainasaamiset

= sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Lainasaamisilla tarkoitetaan pysyviin vastaaviin merkittyjä antolainoja kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen.

2.4 Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

2.4.1 Hulevesiviemäritoiminta

Hulevedellä tarkoitetaan maan pinnalta, rakennuksen katolta tai muilta vastaavilta pinnoilta pois johdettavaa sade- ja sulamisvettä. Huleveden viemäroinnillä tarkoitetaan huleveden ja perustusten kuivausveden poisjohtamista vesihuoltolaitoksen hulevesiviemäriissä ja käsittelyä.

Viemäriverkoston hankinta-arvo on sisältänyt 31.12.2014 saakka sekä jätevesi- että hulevesiviemäriverkoston. Hulevesiviemäriverkoston hankinta-arvo on vuoden 2015 tilinpäätöstä varten määritetty avaavan taseen 1.1.2009 ja 31.12.2014 väliseltä ajalta laskennallisena prosenttiosuutena koko viemäriverkoston. Prosenttiosuudet perustuvat vuosittain tilastoituihin jätevesi- ja hulevesiviemäriverkostopituuksiin. Näin saatujen hankinta-arvojen perusteella on laskettu hulevesiviemäriverkoston kohdistuvat poistot. Vuoden 2015 alusta alkaen hulevesiviemäriverkoston investointimenot on kirjattu omalle kustannuspaikalleen.

Huleveden toimintamenot on kirjattu 1.1.2015 alkaen omalle kustannuspaikalleen. Pitkäaikaisesta kaupungin sisäisestä bullet-lainasta maksetuista korkokuluista on hulevedelle määritetty laskennallinen prosenttiosuus poistojen suhteessa.

Hulevesimaksutulot sisältyvät vuoden 2024 osalta jätevesimaksutuloihin ennen vesihuoltolain muutosta olleen käytännön mukaisesti. Vuoden 2016 alusta alkaen otettiin käyttöön huleveden liittymismaksu ja kaupungilta perittiin sovitus mukainen korvaus yleisten alueiden hulevesien viemäroinnistä.

Hulevedestä on laadittu tulos-, tase- ja rahoituslaskelma.

Huleveden viemärointi on siirtynyt 1.1.2025 peruskaupungille, joten jatkossa tiedot hulevesien osalta esitetään peruskaupunkia koskevissa tilinpäätöstiedoissa.

2.4.2 Eriytetyt laskelmat

Tuloslaskelma

	2024	2023
Liikevaihto	305 144,64	285 414,72
Valmistus omaan käyttöön	147 310,18	296 561,46
 Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 000,45	-1 027,09
Palvelujen ostot	-255 968,24	-385 428,05
	<u>-259 968,69</u>	<u>-386 455,14</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-880 438,64	-867 396,47
Liiketoiminnan muut kulut		
 Liikelylijäämä	-687 952,51	-671 875,43
 Rahoitustuotot ja -kulut		
Kunnalle maksetut korkokulut	-55 440,00	-54 810,00
Korvaus peruspääomasta	-143 915,04	-142 279,64
	<u>-199 355,04</u>	<u>-197 089,64</u>
 Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	-887 307,55	-868 965,07
 Ylijäämä ennen varauksia	-887 307,55	-868 965,07
 Poistoeron vähennys (+)	5 768,81	6 270,45
Tilikauden alijäämä	<u>-881 538,74</u>	<u>-862 694,62</u>

Tase

VASTAAVAA	2024	2023
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10 652 971,98	10 548 226,18
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	14 247,39	0,00
	<u>10 667 219,37</u>	<u>10 548 226,18</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	10 280,14	5 987,14
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>10 677 499,51</u>	<u>10 554 213,32</u>
VASTATTAVAA	2024	2023
OMA PÄÄOMA		
Jäännöspääoma	16 425 979,94	15 237 360,75
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-7 245 285,84	-6 382 591,22
Tilikauden yli-/alijäämä	-887 307,55	-862 694,62
	<u>8 293 386,55</u>	<u>7 992 074,91</u>
POISTOERO JA VARAUKSET		
Poistoero	-5 768,81	0,00
	<u>-5 768,81</u>	<u>0,00</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	0,00	1 330 000,00
	<u>0,00</u>	<u>1 330 000,00</u>
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta	1 330 000,00	
Ostovelat	41 536,97	30 933,54
Korottomat velat kunnalta	1 017 651,04	1 172 691,36
Muut velat	693,76	28 513,51
	<u>2 389 881,77</u>	<u>1 232 138,41</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	<u>10 677 499,51</u>	<u>10 554 213,32</u>

Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikealijäämä	-687 952,51	-671 875,43
Poistot ja arvonalentumiset	880 438,64	867 396,47
Rahoitustuotot ja -kulut	-199 355,04	-197 089,64
	<u>-6 868,91</u>	<u>-1 568,60</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-999 431,83	-1 079 148,36
	<u>-999 431,83</u>	<u>-1 079 148,36</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 006 300,74	-1 080 716,96
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	-4 293,00	69 025,95
Korottomien velkojen muutos kunnalta	31 111,47	52 975,11
Korottomien velkojen muutos muilta	-17 216,32	-161 911,54
	<u>9 602,15</u>	<u>-39 910,48</u>
Rahoituksen rahavirta	9 602,15	-39 910,48
Rahavarojen muutos	-996 698,59	-1 120 627,44

3 Tilinpäätöksen liitetiedot

3.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Liitetieto 1) Tilinpäätöstä laadittaessa noudatettavat arvostusperiaatteet ja menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Mikäli poistonalainen hyödyke on tuhoutunut tai hyödykkeen tulonodotukset ovat muuttuneet olennaisesti tai poistuneet kokonaan käyttötarkoituksen muutoksesta johtuen, on kulukirjaus esitetty tuloslaskelmassa erikseen arvonalentumisena.

Sovellettaessa menojäännöspoistoa hyödykkeen poistamaton arvo (menojäännös) on kirjattu kertapoistona menojäännöksen alittaessa 1.000 euroa kaupunginvaltuuston 26.11.2012 § 163 ja 16.12.2013 § 201 hyväksymän Joensuun kaupungin pysyvien vastaavien kirjanpito-ohjeen mukaisesti.

Käyttöomaisuushankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa ja jotka on tarkoitettu käytettäväksi liikelaitoksen toiminnassa alle kolme vuotta, on kirjattu vuosikuluiksi.

Suunnitelman mukaiset poistoajat ja -menetelmät ovat:

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat oikeudet		
Tietokoneohjelmat	3 vuotta	tasapoisto

Muut pitkävaikutteiset menot

Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta	tasapoisto
------------------------------	----------	------------

Aineelliset hyödykkeet

Rakennukset		
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Muut rakennukset	20 vuotta	tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet		
Vedenjakeluverkko	8 %	menojäännöspoisto
Jätevesiviemäriverkko	8 %	menojäännöspoisto
Hulevesiviemäriverkko	8 %	menojäännöspoisto
Vesihuoltolaitoksen kiinteät rakenteet ja laitteet	10 %	menojäännöspoisto
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 %	menojäännöspoisto
Koneet ja kalusto		
Kuljetusvälineet		
Autot	30 %	menojäännöspoisto
Kuorma-autot, traktorit ja muut raskaat työkoneet	25 %	menojäännöspoisto
Muut liikennevälineet ja liikkuvat työkoneet	30 %	menojäännöspoisto
Muut koneet, laitteet ja kalusteet	30 %	menojäännöspoisto
Tietokonelaitteet	40 %	menojäännöspoisto
Viestintälaitteet	30 %	menojäännöspoisto

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

Liitetieto 4) Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Hulevesiviemäritönnön rahoitusaliijäämä on esitetty taseen kohdassa Korottomat velat kunnalta.

3.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Liitetieto 6) Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksittain

	2024	2023
Liikevaihto		
Vesimaksut	7 261 902,10	6 692 675,77
Jätevesimaksut	7 940 973,56	7 453 475,89
Perusmaksut	1 024 775,48	966 130,32
Liittymismaksut	148 502,78	161 530,72
Yhteisviemäröintisopimukset	1 117 184,42	1 283 346,97
Muut liikevaihtoon sisältyvät tuotot	770 343,93	656 962,02
Liikevaihto yhteensä	18 263 682,27	17 214 121,69
 Liiketoiminnan muut tuotot		
Saadut vakuutuskorvaukset	2 735,00	97 134,52
Liiketoiminnan muut tuotot	18 408,54	27 880,46
	21 143,54	125 014,98
 Muut tuet ja avustukset		
Muut tuet ja avustukset	15 629,11	12 475,74
	15 629,11	12 475,74
 Tuotot yhteensä	18 300 454,92	17 351 612,41

Liitetieto 9) Palvelujen ostojen erittely

	2024	2023
Muiden palvelujen ostot	3 533 154,10	3 711 503,66

Liitetieto 13) Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	2024	2023
	0,00	0,00

Liitetieto 16) Erittely poistoeron muutoksista

	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	224 015,37	246 276,38
Poistoeron muutokset yhteensä	224 015,37	246 276,38

3.3 Tasetta koskevat liitetiedot

3.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 19) Pysyvät vastaavat/Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Maa- ja vesial./ kiint.liittymis- maksut	Rakennukset	Aineelliset hyödykkeet		Ennako- maksut ja kesk.er.hank.	Yhteensä
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaik. menot			Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto		
Poistamaton hankintameno 1.1.	55 474,91	350 128,55	296 539,97	67 569,44	58 644 394,15	342 974,08	3 031 360,88	62 788 441,98
Lisäykset tilikauden aikana		167 666,34			5 636 167,89	164 211,80	2 274 613,04	8 242 659,07
Rahoitusosuudet tilikaudella					-277 279,56			-277 279,56
Vähennykset tilikauden aikana					-4 629,31	-3 537,03		-8 166,34
Siirrot erien välillä					11 644,95		-11 644,95	0,00
Tilikauden poisto	-55 474,91	-181 455,11		-10 399,67	-5 314 272,20	-120 141,45		-5 681 743,34
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	336 339,78	296 539,97	57 169,77	58 696 025,92	383 507,40	5 294 328,97	65 063 911,81
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	336 339,78	296 539,97	57 169,77	58 696 025,92	383 507,40	5 294 328,97	65 063 911,81

Olennaiset lisäpoistot Alle 1000€ menojaännöspoistot yhteensä 8166,34 €

Maa- ja vesialueet erittely

	2024	2023
Maa- ja vesialueet		
Kiinteistöjen liittymismaksut	103 274,65	103 274,65
Muut maa- ja vesialueet	193 265,32	193 265,32
	<u>296 539,97</u>	<u>296 539,97</u>

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet		Muut saamiset		Yhteensä
	Osakkeet Konserni- yhtiöt	Osakkeet Omistus- yhteisöt	Muut osakkeet	Saamiset muut yhteisöt	
Poistamaton hankintameno 1.1.	0,00	0,00	0,00	519 215,00	519 215,00
Lisäykset tilikauden aikana	0,00	0,00	0,00	4 610,00	4 610,00
Poistamaton hankintameno 31.12.	0,00	0,00	0,00	523 825,00	523 825,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	523 825,00	523 825,00

Liitetieto 23) Saamisten erittely

	2024 Pitkäaikaiset	2024 Lyhytaikaiset	2023 Pitkäaikaiset	2023 Lyhytaikaiset
Saamiset kunnalta ja liikelaitoksilta				
Myyntisaamiset		116 544,88		303 192,24
Lainasaamiset		4 535 195,14		4 387 890,66
Muut saamiset				1 529,11
Siirtosaamiset		<u>4 651 740,02</u>		<u>4 692 612,01</u>
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		273 177,78		250 920,19
		<u>273 177,78</u>		<u>250 920,19</u>
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		81 469,45		80 205,58
		<u>81 469,45</u>		<u>80 205,58</u>
Saamiset osakkuus- ja muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		11 443,41		11 037,76
		<u>11 443,41</u>		<u>11 037,76</u>
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		4 706 497,26		4 456 096,24
Muut saamiset		9 999,92		9 999,92
Siirtosaamiset		33 796,21		111 800,64
		<u>4 750 293,39</u>		<u>4 577 896,80</u>
Saamiset yhteensä		9 768 124,05		9 612 672,34

Liitetieto 24) Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2024	2023
Aurinkoenergia -hankkeen rah.osuus Business Finlandilta		8 085,00
Kela/korvaus työterveyshuollon kustannuksista v. 2024	16 192,00	12 475,74
Pohjola Vakuutus Oy		83 834,80
Valion rahoitusosuus Sortavalankatu -viemäriverkosto	1 809,11	2 678,86
Muut siirtosaamiset	15 795,10	4 726,24
	<u>33 796,21</u>	<u>111 800,64</u>

3.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Liitetieto 25) Oman pääoman erittely

	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	13 628 317,64	13 628 317,64
Peruspääoma 31.12.	<u>13 628 317,64</u>	<u>13 628 317,64</u>
Kertyneet yli- / alijäämät 1.1.	40 724 090,86	40 437 292,53
Tilikauden tulos	310 276,21	286 798,33
Kertyneet yli- / alijäämät 31.12.	<u>41 034 367,07</u>	<u>40 724 090,86</u>
Oma pääoma yhteensä	<u>54 662 684,71</u>	<u>54 352 408,50</u>

Liikelaitoksen kertynyt yli-/alijäämä 31.12., jossa huomioitu tuloksenkäsittelyerät

	2024	2023
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	40 724 090,86	40 437 292,53
Tilikauden tulos	310 276,21	286 798,33
Investointivaraukset	10 071 000,00	6 871 000,00
Kertynyt poistoero	2 323 795,46	2 547 810,83
Yhteensä	<u>53 429 162,53</u>	<u>50 142 901,69</u>

Investointivaraukset

	2024	2023
Investointivaraukset 1.1.	6 871 000,00	4 671 000,00
Lisäys 2024		
Niinivaaran ylävesisäiliö		2 200 000,00
Kuhasalonsäiliön jätteenpuhdistamo	3 200 000,00	
Investointivaraukset 31.12.	<u>10 071 000,00</u>	<u>6 871 000,00</u>

Liitetieto 26) Erittely poistoerosta

	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	2 323 795,46	2 547 810,83
Poistoero yhteensä	<u>2 323 795,46</u>	<u>2 547 810,83</u>

Liitetieto 30) Vieras pääoma	2024		2023	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Lainat kunnalta				
Lainat kunnalta		7 000 000,00	7 000 000,00	
	0,00	7 000 000,00	7 000 000,00	
Korottomat velat kunnalta				
Ostovelat		152 263,36		215 041,82
Muut velat				311,05
Siirtovelat		3 657,22		54 414,86
		155 920,58		269 767,73
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 744,63		1 715,44
		1 744,63		1 715,44
Velat muille				
Saadut ennakot		2 667,13		4 512,47
Ostovelat		1 348 088,49		916 577,32
Muut velat	3 482 612,49	700 725,02	3 482 612,49	740 307,91
Siirtovelat		505 283,32		444 454,21
	3 482 612,49	2 556 763,96	3 482 612,49	2 105 851,91
Vieras pääoma yht.	3 482 612,49	9 714 429,17	10 482 612,49	2 377 335,08

Liitetieto 32) Muiden velkojen erittely	2024	2023
Muut velat		
Liittymismaksut	3 482 612,49	3 482 612,49
Muut velat	700 725,02	740 307,91
	4 183 337,51	4 222 920,40

Liitetieto 33) Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Lomapalkkajaksotus *	421 993,03	395 409,64
Muut palkkojen ja henk.sivukulujen jaksotukset	55 021,25	0,00
Muut erät	28 269,04	49 044,57
	505 283,32	444 454,21

*Vuonna 2023 esitetty yhdellä rivillä, vuodesta 2024 alkaen erillisinä riveinä.

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

Liitetieto 38) Leasingvastuiden yhteismäärä (arvonlisäveroineen)	2024	2023
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	13 585,47	9 558,39
Myöhemmin maksettavat	24 293,01	15 056,88
	37 878,48	24 615,27

Liitetieto 41) Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	29 028,90	58 057,82
	29 028,90	58 057,82

3.4 Henkilöstöä ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

Liitetieto 42) Henkilöstön lukumäärä	2024	2023
Vakinaiset	46	46
Määräaikaiset	2	1
Yhteensä	48	47

Liitetieto 43) Henkilöstökulut	2024	2023
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Palkat ja palkkiot	1 899 404,39	1 893 054,24
Henkilöstökorvaukset ja muut henkilöstömenojen korjauserät	-23 099,16	-6 095,94
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	402 966,36	415 593,10
Muut henkilösivukulut	58 220,74	69 920,46
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	2 337 492,33	2 372 471,86
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	420 953,50	344 876,53
Henkilöstökulut yhteensä	2 758 445,83	2 717 348,39

Liitetieto 46) Selvitys liikelaitoksen ja sen intressitahojen välisistä liiketoimista

Kaupungin konsernin lähipiiriin/intressipiiriin kanssa ei ole ollut tavanomaisesta poikkeavia liiketoimia.

4 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa ____ . ____ .2025

BDO Oy

Ulla-Maija Tuomela, Partner, KHT, JHT

5 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätös		Sidottuna
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot		Sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt		Sähköinen arkistointi
Tositeaineisto		
Kirjanpito		
Avaava tase	ALKUSA-	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet	MUIST1-	Sähköinen arkistointi
Ulkoiset muistiot Rondosta	MUIRO2	Sähköinen arkistointi
Pankkien tiliotteet	PANKKI-	Sähköinen arkistointi
Sisäiset muistiotositteet	MUISIS-	Sähköinen arkistointi
Vesilaskutus	VESIKP-	Sähköinen arkistointi
Talousarvio	BUD-	Sähköinen arkistointi
Lisätalousarvio	BUDL-	Sähköinen arkistointi
Palkat		
Muistio, palkat	MUIPAL-	Sähköinen arkistointi
Palkkatositteet	PALKAT-	Sähköinen arkistointi
Matkalaskut	MATKAT-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra		
Ostolaskut, Rondo	ORPRO-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut	ORPMAK-	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, käsinmaksu	ORPMAK-	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus		
Hankinnat, myynnit/romutukset	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Suunnitelman mukaiset poistot,poistoer	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Sähköinen arkistointi
Irtaimisto	IRTAIN-	Sähköinen arkistointi
Tilinpäätöksen liitetietositteet	LTTOS-	Sähköinen arkistointi

9.2 Rahastojen erillistilinpäätökset

Rahastojen tulos ja rahoituslaskelmaosan toteutuminen

Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama	Ed.vuoden toteuma
Materiaalit ja palvelut						
Palvelujen ostot	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-26 454,08	3 545,92	-25 521,70
Liikelylijäämä	-30 000,00	0,00	-30 000,00	-26 454,08	3 545,92	-25 521,70
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	100 000,00	140 000,00	240 000,00	364 177,55	124 177,55	324 775,93
Muut rahoitustuotot	2 730 000,00	1 000 000,00	3 730 000,00	6 162 429,80	2 432 429,80	7 150 969,60
Muille maksetut korkokulut		0,00	0,00		0,00	
Muut rahoituskulut	-300 000,00	0,00	-300 000,00	-1 127 133,20	-827 133,20	-2 866 796,06
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	2 530 000,00	1 140 000,00	3 670 000,00	5 399 474,15	1 729 474,15	4 608 949,47
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	2 500 000,00	1 140 000,00	3 640 000,00	5 373 020,07	1 733 020,07	4 583 427,77
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	2 500 000,00	1 140 000,00	3 640 000,00	5 373 020,07	1 733 020,07	4 583 427,77
Rahastopääoman lisäys (-)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-667 540,82
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 500 000,00	1 140 000,00	3 640 000,00	5 373 020,07	1 733 020,07	3 915 886,95

Talousarvion rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma 2024	Poikkeama
1 000 euroa					
Toiminnan rahavirta					
Liikelylijäämä (-alijäämä)		-30	0	-26	4
Rahoitustuotot- ja kulut		2 530	1 140	5 399	1 729
Investointien rahavirta					
Toiminnan ja investointien rahavirta		2 500	1 140	5 373	1 733
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten vähennykset muilta					
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen		2 500	1 140	5 373	1 733

Elinkeinorahasto

Elinkeinorahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 11,77 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Elinkeinorahaston tarkoituksena on edistää kaupungin elinkeinopolitiikan tavoitteita ja työllisyyttä. Elinkeinorahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Elinkeinorahaston sijoitustoimintaa ohjaa valtuuston hyväksymät rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet (12.12.2022 § 140), rahaston säännöt sekä rahastojen sijoituspolitiikka. 1.6.2023 alkaen voimaantulleen rahastojen sijoituspolitiikan (omistajaohjausjaosto 8.5.2023 § 58) mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-50 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 30 -100 % neutraaliallokaation ollessa 60 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-20 % neutraaliallokaation ollessa 10 %.

Elinkeinorahaston varoja hoiti koko vuoden Nordea Asset Management. Kaupunginhallitus hyväksyi 19.2.2024 § 60 muutokset varainhoitosopimusta koskeviin liitteisiin, jotka koskevat omaisuudenhoidosta perittäviä palkkioita ja kuluja. Muutoksen myötä hinnoittelurakenne yksinkertaistui ja kustannustaso aleni.

Vuosi 2024 oli pääosin hyvä sekä osake- että korkosijoittajalle. Osakekurssit nousivat vahvasti. Maailman osakemarkkinoita kuvaava tuottoindeksi nousi vuonna 2024 peräti 26 % euroissa laskettuna. Alueelliset erot olivat kuitenkin suuria. Pohjois-Amerikan kehitys oli vahvaa keskittyen seitsemän suurimman teknologiayhtiön kurssinousuun. Euroopassa osaketuotot jäivät keskiverrolle 9 %:n tasolle, kun aikaisemmin suosiossa olleet suuret lääkeyhtiöt ja luksustuotteiden valmistajat kehittyivät vaisusti vuoden loppua kohti. Helsingin pörssissä tuotot jäivät nolnaan toista vuotta peräkkäin yritysten heikon tuloskehityksen myötä. Kehittyvien markkinoiden osakkeet tuottivat 15 %, mutta maakohittaiset erot olivat suuria. Korkosijoituksista erityisesti yrityslainat tuottivat hyvin. Valtionlainojen tuotot jäivät heikommiksi pitkien korkojen nousun vuoksi.

Markkinoiden kehitys oli vahvaa koko vuoden. Suurin kurssipudotus koettiin heinä–elokuun vaihteessa, kun Yhdysvaltain työllisyysluvut olivat odotuksia heikompia herättäen taantumapelkoja. Samaan aikaan Japanin keskuspankin yllättävän suuri koronnosto vahvasti jeniä sysäten Japanin pörssein roimaan laskuun. Hermostuneisuus levisi muihinkin pörsseihin, ja etenkin teknologiaosakkeet kärsivät. Hermoilu jäi kuitenkin lyhytaikaiseksi, ja loppuvuoden aikana julkaistut Yhdysvaltain vahvat talousluvut painoivat taantumahuolet taka-alalle.

Geopoliittinen tilanne säilyi haastavana koko vuoden, kun Lähi-idän kriisi eskaloitui useaan kertaan ja Ukrainan sota jatkui kolmatta vuotta. Markkinavaikutukset jäivät kuitenkin vähäisiksi, kun konfliktit eivät aiheuttaneet suurempia häiriöitä raaka-ainemarkkinoilla tai rahtiliikenteessä. Markkinoiden päähuomio keskittyi keskuspankkien rahapolitiikkaan. Vuoden alussa keskuspankkien odotettiin keventävän rahapolitiikkaa tuntuvasti. Kaikkein optimistisin aikataulu ei toteutunut, mutta Euroopan keskuspankki EKP aloitti koronlaskut kesäkuussa ja Yhdysvaltain keskuspankki Fed syyskuussa.

Ohjauskorkoja laskettiin tasaista tahtia loppuvuoden aikana, mutta korot pysyivät edelleen talouskasvua hidastavalla tasolla.

Toimintaympäristön arvioidaan jatkuvan epävarmana ja vaikeasti ennakoitavana vuonna 2025. Geopoliittisten riskien laajeneminen sekä huoli talouskasvun kestävydestä kasvattavat epävarmuutta markkinoilla, vaikka talouskasvun ennakoidaankin jatkuvan. Talouskehitys erkaantuu eri alueilla edelleen.

Vuoden 2025 talousarviossa kaupungin rahastojen markkina-arvon kasvutavoitteeksi on asetettu 5,0 %. Tilikauden tulostavoite on 2,7 milj. euroa. Kuten sijoitusmarkkinoiden kehitykseen yleisesti, myös kaupungin sijoitusten osalta vuodelle 2025 asetetun tavoitteen saavuttamiseen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

1.2 Elinkeinorahaston talous ja sen toteutuminen

Varsin vahva sijoitusvuosi näkyi myös elinkeinorahaston kehityksessä. Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2024 lopussa 27,99 milj. euroa (ed. vuonna 25,76 milj. euroa). Omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2024 aikana runsaat 2,2 milj. euroa, 8,7 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 1,07 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2023 tulos oli 1,19 milj. euroa ylijäämäinen.

Korkotuottoja kertyi 45 794,71 euroa (ed. vuonna 6 354,13 euroa) ja muita rahoitustuottoja 1 209 978,74 euroa (ed. vuonna 1 518 970,95 euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli -178 342,76 euroa (ed. vuonna - 328 345,41 euroa).

Rahastossa oli kertynyttä ylijäämää vuoden 2024 lopussa 9,8 milj. euroa.

Varojen jakauma osake- ja korkosijoituksiin milj. euroa, 31.12.2024:

	NORDEA	%-osuus
Osakesijoitukset	9,54	34 %
Korkosijoitukset	15,83	57 %
Muut sijoitukset	2,62	9 %
Yhteensä	27,99	100 %

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Sijoitusmarkkinoiden näkymät huomioiden rahastojen tuottotavoitteeksi vuodelle 2024 asetetaan 5,0 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa muutetun talousarvion mukaan 3,64 milj. euroa.	Rahastojen tavoitteet toteutuivat. Elinkeinorahaston osalta omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2024 aikana 8,6 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tulos oli 5,37 milj. euroa, josta elinkeinorahaston osuus oli 1,07 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden 2024 tulos 1 071 699,93 euroa on kirjattu rahaston tilikauden yli-/alijäämätilille.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2024	2023
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-5 730,76	-5 258,95
Liikelylijäämä	-5 730,76	-5 258,95
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	45 794,71	6 354,13
Muut rahoitustuotot	1 209 978,74	1 518 970,95
Muut rahoituskulut	-178 342,76	-328 345,41
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 077 430,69	1 196 979,67
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	1 071 699,93	1 191 720,72
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	1 071 699,93	1 191 720,72
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1 071 699,93	1 191 720,72

Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	-5 730,76	-5 258,95
Rahoitustuotot- ja kulut	1 077 430,69	1 196 979,67
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 071 699,93	1 191 720,72
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-10 293,99	-87,61
Korottomien velkojen muutos	206,88	73,81
Rahoituksen rahavirta	-10 087,11	-13,80
Rahavarojen muutos	1 061 612,82	1 191 706,92
 Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	24 357 476,02	23 295 863,20
Rahavarat 1.1.	23 295 863,20	22 104 156,28
	<u>1 061 612,82</u>	<u>1 191 706,92</u>

Tase

Vastaavaa	2024	2023
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Muut saamiset	358,46	300,84
Siirtosaamiset	11 802,03	1 565,66
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	1 929 625,68	2 162 910,00
Joukkovelkalainasaamiset	12 366 289,94	12 293 041,66
Muut arvopaperit	10 055 148,99	8 837 433,80
	<u>24 351 064,61</u>	<u>23 293 385,46</u>
Rahat ja pankkisaamiset	6 411,41	2 477,74
Vastaavaa yhteensä	<u>24 369 636,51</u>	<u>23 297 729,70</u>

Vastattavaa	2024	2023
Oma pääoma		
Rahastopääoma	14 588 626,94	14 588 626,94
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 707 548,41	7 515 827,69
Tilikauden yli-/alijäämä	1 071 699,93	1 191 720,72
	<u>24 367 875,28</u>	<u>23 296 175,35</u>
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	1 761,23	1 554,35
Vastattavaa yhteensä	<u>24 369 636,51</u>	<u>23 297 729,70</u>

Tulevaisuusrahasto

Tulevaisuusrahasto on perustettu kaupunginvaltuuston päätöksellä vuonna 2000. Rahaston pääomaksi siirrettiin 37,00 milj. euroa Joensuun Energia Oy:n osakkeista saatua kauppahintaa. Rahasto on eriytetty kaupungin muusta toiminnasta ja sillä on erilliskirjanpito. Tulevaisuusrahaston tarkoituksena on lisätä kaupungin ja sen asukkaiden hyvinvointia edistämällä pääasiassa korkeaan osaamiseen perustuvien työpaikkojen lisäämistä ja niiden säilyttämistä. Tulevaisuusrahaston varojen sijoittaminen tapahtuu kaupunginhallituksen omistajaohjausjaoston hyväksymän sijoituspolitiikan mukaisesti.

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat tilikaudella ja sen päättymisen jälkeen

Tulevaisuusrahaston sijoitustoimintaa ohjaa valtuuston hyväksymät rahoitus- ja sijoitustoiminnan perusteet (12.12.2022 § 140), rahaston säännöt sekä rahastojen sijoituspolitiikka. 1.6.2023 alkaen voimaantulleen rahastojen sijoituspolitiikan (omistajaohjausjaosto 8.5.2023 § 58) mukaan osakesijoitusten vaihteluväli on 0-50 % neutraaliallokaation ollessa 30 % ja korkosijoitusten 30 -100 % neutraaliallokaation ollessa 60 %. Lisäksi muiden sijoituskohteiden vaihteluväli on 0-20 % neutraaliallokaation ollessa 10 %.

Tulevaisuusrahaston varoja hoiti koko vuoden Evli Varainhoito Oy ja OP Varainhoito Oy. Kaupunginhallitus hyväksyi 19.2.2024 § 60 muutokset EVLI Varainhoito Oy:n varainhoitosopimusta koskeviin liitteisiin, jotka koskevat omaisuudenhoidosta perittäviä palkkioita ja kuluja. Muutoksen myötä hinnoittelurakenne yksinkertaistui ja kustannustaso aleni.

Vuosi 2024 oli pääosin hyvä sekä osake- että korkosijoittajalle. Osakekurssit nousivat vahvasti. Maailman osakemarkkinoita kuvaava tuottoindeksi nousi vuonna 2024 peräti 26 % euroissa laskettuna. Alueelliset erot olivat kuitenkin suuria. Pohjois-Amerikan kehitys oli vahvaa keskittyen seitsemän suurimman teknologiayhtiön kurssinousuun. Euroopassa osaketuotot jäivät keskiarvolle 9 %:n tasolle, kun aikaisemmin suosiossa olleet suuret lääkeyhtiöt ja luksustuotteiden valmistajat kehittyivät vaisusti vuoden loppua kohti. Helsingin pörssissä tuotot jäivät nolnaan toista vuotta peräkkäin yritysten heikon tuloskehityksen myötä. Kehittyvien markkinoiden osakkeet tuottivat 15 %, mutta maakohdattaiset erot olivat suuria. Korkosijoituksista erityisesti yrityslainat tuottivat hyvin. Valtionlainojen tuotot jäivät heikommiksi pitkien korkojen nousun vuoksi.

Markkinoiden kehitys oli vahvaa koko vuoden. Suurin kurssipudotus koettiin heinä–elokuun vaihteessa, kun Yhdysvaltain työllisyysluvut olivat odotuksia heikompia herättäen taantumapelkoja. Samaan aikaan Japanin keskuspankin yllättävän suuri koronnosto vahvasti jeniä sysäten Japanin pörssiin roimaan laskuun. Hermostuneisuus levisi muihinkin pörsseihin, ja etenkin teknologiaosakkeet kärsivät. Hermoilu jäi kuitenkin lyhytaikaiseksi, ja loppuvuoden aikana julkaistut Yhdysvaltain vahvat talousluvut painoivat taantumahuolet taka-alalle.

Geopoliittinen tilanne säilyi haastavana koko vuoden, kun Lähi-idän kriisi eskaloitui useaan kertaan ja Ukrainan sota jatkui kolmatta vuotta. Markkinavaikutukset jäivät kuitenkin vähäisiksi, kun konfliktit eivät aiheuttaneet suurempia häiriöitä raaka-ainemarkkinoilla tai rahtiliikenteessä. Markkinoiden päähuomio keskittyi keskuspankkien rahapolitiikkaan. Vuoden alussa keskuspankkien odotettiin keventävän rahapolitiikkaa tuntuvasti. Kaikkein optimistisin aikataulu ei toteutunut, mutta Euroopan

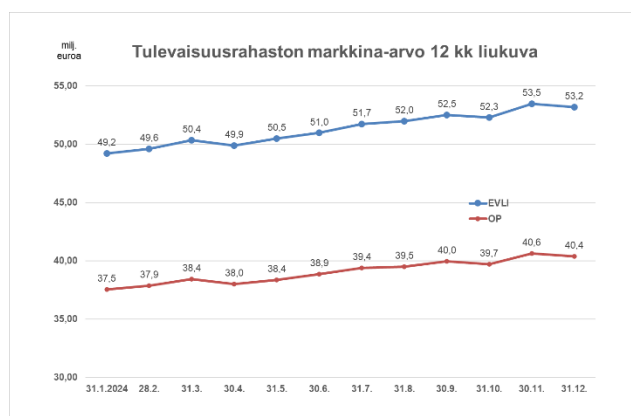
keskuspankki EKP aloitti koronlaskut kesäkuussa ja Yhdysvaltain keskuspankki Fed syyskuussa. Ohjauskorkoja laskettiin tasaista tahtia loppuvuoden aikana, mutta korot pysyivät edelleen talouskasvua hidastavalla tasolla.

Toimintaympäristön arvioidaan jatkuvan epävarmana ja vaikeasti ennakoitavana vuonna 2025. Geopoliittisten riskien laajeneminen sekä huoli talouskasvun kestävydestä kasvattavat epävarmuutta markkinoilla, vaikka talouskasvun ennakkoidaankin jatkuvan. Talouskehitys erkaantuu eri alueilla edelleen.

Vuoden 2025 talousarviossa kaupungin rahastojen markkina-arvon kasvutavoitteeksi on asetettu 5,0 %. Tilikauden tulostavoite on 2,7 milj. euroa. Kuten sijoitusmarkkinoiden kehitykseen yleisesti, myös kaupungin sijoitusten osalta vuodelle 2025 asetetun tavoitteen saavuttamiseen liittyy kuitenkin epävarmuutta.

1.2 Tulevaisuusrahaston talous ja sen toteutuminen

Varsin vahva sijoitusvuosi näkyi myös elinkeinorahaston kehityksessä. Rahaston markkina-arvo oli vuoden 2024 lopussa 93,58 milj. euroa (ed. v. 86,13 milj. euroa), muutos edellisvuoteen nähden + 7,45 milj. euroa, + 8,65 %.

Tilikauden kirjanpidollinen tulos oli 4,30 milj. euroa ylijäämäinen. Vuonna 2023 tulos oli 2,72 milj. euroa ylijäämäinen.

Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan tilikauden rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta tai koko tuotto, jos tuotto on laskennallista summaa pienempi, mikäli rahaston ja kunnan kokonaistulos sen mahdollistaa ja sen ylimenevä osuus tuloksesta jää rahaston tulokseksi. Rakennuskustannusindeksin suhteellinen muutos lasketaan vertaamalla indeksin marraskuun lukuja peräkkäisinä vuosina. Rakennuskustannusindeksin muutos oli -0,05 %, mistä johtuen rahaston sääntöjen mukaista siirtoa rahastopääomaan ei vuoden 2024 osalta tehdä.

Korkotuottoja kertyi 318 382,84 euroa (ed. vuonna 318 421,80 euroa) ja muita rahoitustuottoja 4 952 451,06 euroa (ed. vuonna 5 631 998,65 euroa). Rahoituskulujen toteutuma oli 948 790,44 euroa (ed. vuonna oli 2 538 450,65 euroa). Korkokuluja ei ollut.

Rahastossa on kertynyttä ylijäämää vuoden 2024 lopussa 34,97 milj. euroa.

Vuoden 2023 lopussa Evlin hoidossa olevan osan markkina-arvo oli 53,19 milj. euroa (ed. vuonna 48,88 milj. euroa) ja OP Varainhoito Oy:n hoidossa olevan osan 40,39 milj. euroa (ed. vuonna 37,25 milj. euroa). Kokonaisuudessaan tulevaisuusrahaston markkina-arvo on kasvanut toiminnan aloittamisesta lukien noin 57 milj. euroa.

Varojen jakauma osake-, korko- ja muihin sijoituksiin milj. euroa, 31.12.2024:

	EVLI	%-osuus	OP	%-osuus	Yhteensä euroa	Yhteensä %
Osakesijoitukset	16,85	32 %	13,96	35 %	30,81	33 %
Korkosijoitukset	33,27	63 %	23,61	58 %	56,88	61 %
Muut sijoitukset	3,06	6 %	2,83	7 %	5,89	6 %
Yhteensä	53,19	100 %	40,39	100 %	93,58	100 %

1.3 Tavoitteiden toteutuminen

Talousarvio	Toteutuma
Sijoitusmarkkinoiden näkymät huomioiden rahastojen tuottotavoitteeksi vuodelle 2024 asetetaan 5,0 %. Tilikauden tulostavoitteeksi voidaan asettaa muutetun talousarvion mukaan 3,64 milj. euroa.	Rahastojen tavoitteet toteutuivat. Elinkeinorahaston osalta omaisuudenhoitajalla hoidettavana olevien varojen markkina-arvo kasvoi vuoden 2024 aikana 8,6 %. Rahastojen yhteen laskettu tilikauden tulos oli 5,37 milj. euroa, josta tulevaisuusrahaston osuus oli 4,30 milj. euroa.

1.4 Tilikauden tuloksen käsittely

Tulevaisuusrahaston sääntöjen mukaisesti rahaston pääomaa kartutetaan lisäämällä aloittavan taaseen rahastopääomaan rakennuskustannusindeksin muutosprosentin verran tilikauden tuloksesta tai koko tuotto, jos tuotto on laskennallista summaa pienempi, mikäli rahaston ja kunnan kokonaistulos sen mahdollistaa ja sen ylimenevä osuus tuloksesta jää rahaston tulokseksi. Rakennuskustannusindeksin suhteellinen muutos lasketaan vertaamalla indeksin marraskuun lukuja peräkkäisinä vuosina.

Rakennuskustannusindeksin muutos oli -0,05 %, mistä johtuen rahaston sääntöjen mukaista siirtoa rahastopääomaan ei vuoden 2024 osalta tehdä.

Rahaston tilikauden ylijäämätilille on kirjattu 4 301 320,14 euroa.

2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuloslaskelma

	2024	2023
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	-20 723,32	-20 262,75
Liiketoiminnan muut kulut		
Liikeliiketoiminnan	-20 723,32	-20 262,75
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	318 382,84	318 421,80
Muut rahoitustuotot	4 952 451,06	5 631 998,65
Muille maksetut korkokulut		
Muut rahoituskulut	-948 790,44	-2 538 450,65
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	4 322 043,46	3 411 969,80
Ylijäämä (alij.) ennen satun.eriä	4 301 320,14	3 391 707,05
Ylijäämä (alij.) ennen varauksia	4 301 320,14	3 391 707,05
Rahastopääoman lisäys (-)		-667 540,82
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 301 320,14	2 724 166,23

Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	-20 723,32	-20 262,75
Rahoitustuotot- ja kulut	4 322 043,46	3 411 969,80
Investointien rahavirta		
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 301 320,14	3 391 707,05
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos	-326 694,35	2 859,95
Korottomien velkojen muutos	299 595,71	1 299,55
Rahoituksen rahavirta	-27 098,64	4 159,50
Rahavarojen muutos	4 274 221,50	3 395 866,55
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	85 872 614,54	81 598 393,04
Rahavarat 1.1.	81 598 393,04	78 202 526,49
	4 274 221,50	3 395 866,55

Tase

Vastaavaa	2024	2023
Vaihtuvat vastaavat		
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut saamiset	1 219,00	1 244,85
Siirtosaamiset	414 007,79	87 287,59
	<u>415 226,79</u>	<u>88 532,44</u>
 Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet		
Sijoitukset rahan markkinainstrumentteihin	7 047 569,30	6 400 542,56
Joukkovelkainas saamiset	46 534 877,06	45 177 803,48
Muut arvopaperit	32 223 520,90	29 954 656,10
	<u>85 805 967,26</u>	<u>81 533 002,14</u>
 Rahat ja pankkisaamiset	66 647,28	65 390,90
Vastaavaa yhteensä	<u>86 287 841,33</u>	<u>81 686 925,48</u>

Vastattavaa	2024	2023
Oma pääoma		
Rahastopääoma	51 011 244,70	51 011 244,70
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	30 669 280,70	27 945 114,47
Tilikauden yli-/alijäämä	4 301 320,14	2 724 166,23
	<u>85 981 845,54</u>	<u>81 680 525,40</u>
 VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Vapaehtoiset varaukset		
 Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	305 995,79	6 400,08
Vastattavaa yhteensä	<u>86 287 841,33</u>	<u>81 686 925,48</u>

9.3 Taseyksiköiden erillistilinpäätökset

295 Tilakeskus

Tilivelvollinen: tilakeskuksen johtaja Joni Sorjonen

Tulosalueen toiminnan kuvaus

Tilakeskus toimii erillisenä taseyksikkönä. Tilakeskuksen tehtävänä on hankkia kaupunkikonsernille tarkoituksenmukaiset toimitilat sekä niiden tarvitsemia kiinteistöpalveluita. Tilakeskus vastaa kaupungin omistaman tilaomaisuuden kunnossapidosta, arvon säilymisestä ja tuottavuudesta. Tilakeskus vastaa toimialansa palvelujen tehokkaasta ja taloudellisesta järjestämisestä lähtökohtana asiakkaiden tarpeet ja omistajaetu. Tilakeskuksen talonrakennusinvestoinneissa pyritään kestäviin ratkaisuihin, jotta kaupunkilaisille taataan turvalliset ja elinkaarikustannuksiltaan edulliset toimitilat. Tilakeskuksen toimitilainvestointien osalta vastaava luottamustoimielin on kaupunginhallituksen omistajaohjausjaosto.

Katsaus toimintavuoteen 2024

Tilakeskuksen tulos toteutui merkittävästi muutetun talousarvion mukaista tulostavoitetta paremmin erityisesti energiakustannusten odotettua pienemmän toteutuman johdosta. Tilojen sähkön ja lämmön kulutus toteutui merkittävästi odotettua pienempänä. Odotettua pienempää kulutusta selittävät osaltaan lauha loppuvuosi sekä toisaalta osana talouden sopeuttamista aloitetut energiatalouden tehostamistoimenpiteet. Sähkön ja kaukolämmön hinnanvaihteluiden osalta vuosi oli huomattavasti edellisiä rauhallisempi. Lisäksi perittävien vuokrien tuotto toteutui ennustettua parempana. Talouden sopeuttamiseen liittyvät toimenpiteet käyttötaloudessa jatkuvat toimintavuonna 2025.

Tilakeskus on vastannut talousarvion toimenpideohjelman toteuttamisesta toimitilojen osalta osana kaupunkiympäristötoimialaa. Toimenpideohjelman mukaisesti Joensuun kaupungin palvelutoiminnalle tarpeettomien tilojen myyntiä ja purkua jatkettiin. Yhteensä tyhjänä olevia tiloja oli 31.12.2024 oli 19 448,5 h-m².

Toimintavuonna purettiin seuraavat rakennukset:

• Koivuniemen kentän huoltorakennus	125,0 h-m ²
• Pyhäselän terveysasema	2916,0 h-m ²
Yhteensä	3041,0 h-m ²

Purkutyöt suoritettiin pääosin suunnitellusti, mutta Kotilahden sairaalan purkutyön alkuperäisen valitun urakoitsijan konkurssi hidasti töiden etenemistä niin, ettei sen purkamista saatu loppuun vuoden 2024 aikana. Suunnitelluista purkukohteista jäi purkamatta niin ikään Pekkalan talo 5 ja sen aitta. Purkamista ei voitu toteuttaa, koska rakennusvalvonta ei myöntänyt lupaa rakennuksen purkamiseen.

Toimintavuonna myytiin seuraavat kohteet:

• Enon keskusvarasto	750,0 h-m ²
• Karsikon vanha kirjasto	372,0 h-m ²
• Keskikaupungin lääkäriasema ja Kahilan talo	911,0 h-m ²
• Kiinteistö Oy Reijolan Risteys- osakkeet	127,0 h-m ²

• Gävlenlinnan päiväkot	452,0 h-m ²
• Reunalan teollisuushalli, Uimaharju	598,0 h-m ²
Yhteensä	3 210,0 h-m ²

Myyntissä olevia tiloja oli vuoden lopussa yhteensä 16 239,5 h-m². Myyntitoimenpiteet olivat käynnissä ja jatkuvat seuraavissa kohteissa:

• Asunto Oy Joensuun Suvituuli, toimitilaosakkeet	694,0 h-m ²
• Enon vanha nuorisotalo	310,0 h-m ²
• Kotikartano	1 671,0 h-m ²
• KOy Heinävaaran Liikekulma osakkeet	185,0 h-m ²
• KOy Enon Kauppakeskus osakkeet	204,0 h-m ²
• Lyseon lukio	3 878,5 h-m ²
• Lykynlammen rakennukset	730,0 h-m ²
• Muuntamontie 5, entinen tekninen virasto	2 949,0 h-m ²
• Nuutilantie 11, osakehuoneisto	125,0 h-m ²
• Paavontie 5, Pyhäselän ent. varikko	1 351,0 h-m ²
• Rantakatu 30, konservatorio, ent. kirjasto	2 031,0 h-m ²
• Tuupovaaran virastotalo	404,0 h-m ²
• Tuupovaaran terveystakeskus Kultaniitty	1 707,0 h-m ²
Yhteensä	16 239,5 h-m ²

Myyntejä edistettiin ilmoittamalla kohteet kaupungin internet-sivuilla, Business Joensuun Myytävät toimitilat- internet sivulla, Oikotie.fi-palvelussa sekä huutokauppailmoituksilla Huutokaupat.com-palveluissa.

Toimintavuoden aikana toteutettiin tilajärjestelyjä kaupungin omien tilojen sisällä sekä ulkoa vuokratuissa tiloissa palvelujen vaatimalla tavalla. Vuoden 2024 aikana toteutetut merkittävimmät ulkoiset tilajärjestelyt:

- Jatkettiin Karhunmäen siirtokoulun vuokrasopimuksia 30.06.2027 asti.
- Jatkettiin Nolkakan siirtokoulun tilat vuokrasopimusta 5.7.2027 asti.
- Vuokrattiin Business Joensuu Oy:ltä 1.8.2024 alkaen aikuislukion ja tutkimukseen valmistavan opetuksen lisätilat osoitteesta Länsikatu 15 31.05.2025 saakka.
- Vuokrattiin päiväkotitilaa osoitteesta Lepikkoahontie 3 Joensuun Kodit Oy:ltä.
- Vuokrattiin työllisyyspalveluiden ja International House Joensuu tilat os. Torikatu 19 ja Koskikatu 5, Joensuu. Tilat tulivat käyttöön 2.12.2024 alkaen.
- Irtisanottiin työllisyyspalvelujen tilat päättymään 31.12.2024 os. Kauppakatu 29.
- Irtisanottiin International House Joensuu tilat päättymään 31.12.2024 os. Malmikatu 9.
- Irtisanottiin Pohjois-Karjalan hankintatoimen vuokrasopimus Business Joensuu Oy:ltä Tie-depuistolla os. Länsikatu 15 päättymään 31.08.2024. Hankintatoimi siirtyi Torikatu 19 tiloihin.
- Irtisanottiin Kanervalan koulun ja keittiön tilat päättymään irtisanomisehtojen mukaisesti 31.07.2025.
- Museoiden kokoelmatilat osoitteessa Pilkontie 3 vuokrasopimus päättyi 30.04.2024 ja toiminta siirtyi kokonaisuudessaan Pamilonkadun uusiin tiloihin.

- Irtisanottiin Hammaslahden koulun korvaavat tilat Niittylahden opistolla päättymään 30.06.2025.
- Hyvinvointialue irtisanoi Siun soten ja pelastuslaitoksen 24.02.2022 solmitun muutossopimuksen tilat päättymään 31.12.2025, lukuun ottamatta erillisillä sopimuksilla tehtyjä sopimuksia (poikkeus Jokikatu 8, joka irtisanottu päättymään 30.04.2025).

Toimintavuoden aikana tilattiin rakennusten kuntoarviota ja kiinteistöarvioita niin kunnossapidon tueksi kuin myös rakennusten myyntitoimeksiantoja varten. Lisäksi Reijolan koulun ja päiväkodin hankesuunnittelun osalta tehtiin yhteistyötä Karelian Älykäs- ja ilmastoviisas rakentaminen- hankkeen kanssa.

Taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden toteutuminen

	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA 2024	Toteutuma
Tulostavoite, euroa	1 874 635	4 533 000	2 908 000	4 204 285
Korvaus peruspääomasta, milj. euroa	5,49	5,49	5,49	5,49
Kaupungin omistamien rakennusten ja osakehuoneistojen huoneistoala (htm ²)	293 227	283 507	283 507	282 331
Kaupungille vuokrattujen tilojen huoneistoala (htm ²)	68 113	70 186	70 186	68 042
Kaupungin hallinnassa ja käytössä olevien tilojen huoneistoala (htm ²)	319 598	317 412	317 412	321 359
Kaupungin omien rakennusten keskimääräinen sisäinen vuokra (€/hm ² /kk)	12,24	13,71	13,71	13,50
Keskimääräinen ulkoisten vuokrasopimusten vuokra (€/hm ² /kk)	14,55	18,32	18,32	17,4
Tilojen vuokrausaste (%)	91,5 %	94,3 %	94,3 %	94,3 %
Hoidettavien tilojen laskennallinen pinta-ala /h-m ²	255 412	266 212	266 212	275 419
Lämmön ominaiskulutus kwh/rm ³ /a	32,1	37,2	37,2	26,7
Veden ominaiskulutus l/rm ³ /a		65,0	65,0	56,4
Sähkön ominaiskulutus kWh/rm ³ /a		17,0	17,0	14,0
Kiinteistönhoito €/m ²	-11,9	-12,5	-12,5	-10,6
Rakennustekninen kunnossapito €/m ²	-6,6	-6,8	-6,8	-5,5
Talotekninen kunnossapito €/m ²	-7,3	-8,7	-8,7	-8,4
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	63,3	66,3	66,3	65,0
Toimintatulot	55 056 731	58 548 000	58 548 000	58 731 394
<i>Valmistus omaan käyttöön</i>	655 131	400 000	400 000	727 884
Toimintamenot	-33 092 082	-35 463 000	-35 658 000	-34 388 239
Toimintakate	22 619 780	23 485 000	23 290 000	25 071 039

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Toimintatuotot	58 948 000	0	58 948 000	59 459 278	511 278
Toimintakulut	-35 463 000	-195 000	-35 658 000	-34 388 239	1 269 761
Toimintakate	23 485 000	-195 000	23 290 000	25 071 039	1 781 039

Tilakeskuksen investointihankkeet

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Investointimenot	-31 944 000		-31 944 000	-29 142 320	2 801 680
Investointitulot	1 125 000		1 125 000	2 444 318	1 319 318
Nettoinvestoinnit	-30 819 000		-30 819 000	-26 698 003	4 120 997

Toimitilojen investointimenoihin käytettiin vuonna 2024 yhteensä 29,142 milj. euroa, josta pienten hankkeiden osuus oli 1,457 milj. euroa. Määrärahavaraus oli yhteensä 31,944 milj. euroa, kustannukset alittivat määrärahavarausta 2,802 milj. eurolla. Merkittävimmät poikkeamat on käsitelty hankkeiden kuvauksissa.

Investointituloja saatiin erilaisista avustuksista mm. Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjaus ja laajennus, 525 000 euroa sekä Mehtimäen pallokentän huoltorakennuksen rakentamiseen 87 000 euroa, yhteensä 612 000 euroa. Lisäksi tuloja saatiin rakennusten ja osakkeiden myynnistä.

Investointien työohjelmaan 2024 sisältyneet hankkeet (nimetyt hankkeet)

Mehtimäen jääurheilukeskuksen peruskorjauksen ja laajennuksen rakennustyöt valmistuivat niin että kohteen urakat otettiin vastaan 29.11.2024. Ensimmäinen yleisötapahtuma järjestettiin onnistuneesti 5.12.2024. Jäljellä ovat vielä jälkityönä tehtävät työt, jotka voidaan tehdä keväällä, esim. puiden istutus ja aurinkosähköjärjestelmän käyttöönotto.

Rakentamisaika pitkittyi noin kahdella kuukaudella johtuen monista tekijöistä, merkittävimpinä tekijöinä olivat vanhoissa rakenteissa ja niiden yhteensovituksessa uudisosaan aiheutuneet lisä- ja muutostyöt sekä talven 2023–2024 sääolosuhteet, joka viivästytti runkovaiheen rakennustyötä. Yleensä ottaen rakentamisaikataulu oli hankkeen vaativuuteen nähden tiukka.

Hankkeen hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio (KV 13.12.2021 § 136) oli 12,8 M€. Vuoden 2023 talousarvion käsittelyn yhteydessä (KV 12.12.2022 §145) kustannusennuste tarkentui 15,1 miljoonaan euroon. Urakkatarjousten perusteella kustannusarvio tarkentui niin, että kustannusarvio oli 17,950 M€. Lisämäärärahan tarve ratkaistiin investointien kokonaismäärärahan puitteissa mm. vähentämällä pienten hankkeiden määrärahavarausta vuodelta 2023 ja huomioimalla myönnetty päätös valtionavusta (KH 19.6.2023 § 263). Kustannusarvion nousu johtui monista tekijöistä, merkittävimpinä olivat yleinen hintatason nousu koronaepidemian jälkeen sekä 2022 alkanut Ukrainan sota ja suunnitteluratkaisujen tarkentuminen.

Tämän hetken arvion mukaan kustannusennuste on 19,249 M€. Hankkeeseen käytettiin määrärahaa vuonna 2024 13,101 miljoonaa euroa, kun määrärahavaraus vuodelle 2024 oli 12 433 000 euroa. Vuodelle 2025 määrärahan tarve on tarkentunut siten 829 000 euroon. Hankkeessa siirtyi urakoiden viimeisiä maksueriä ja lisätöitä maksettavaksi vuodelle 2025 muun muassa putki- ja rakennusurakoissa. Lisäksi rakennusurakasta tehtiin 360 000 euron pidätys talvella 2024 työmaalla tapahtuneen jäätymisvahingon vuoksi. Jäätymisvahinkoasian käsittely on käynnissä kohteen rakennustyön vakuuttaneessa yhtiössä.

Hankkeelle on myönnetty valtionavustusta liikuntapaikkojen rakentamiseen 750 000 euroa, jonka

ensimmäinen osa 225 000 euroa on maksettu vuonna 2023. Vuodelle 2024 valtionavustusta on maksettu tai haettu maksettavaksi 525 000 euroa.

Enon koulun rakennustyöt valmistuivat kesän 2024 aikana. Opetustoiminta käynnistyi uusissa tiloissa syyslukukauden 2024 alusta. Hanke toteutui suunnitellussa aikataulussa.

Hankkeen hankesuunnitelman mukainen kustannusarvio oli 6 850 000 euroa (KV 13.12.2021 § 135). Kustannusarvio tarkentui suunnitteluvaiheessa 7 805 000 euroon, joka huomioitiin vuoden 2023 talousarviossa ja -suunnitelmassa (KV 12.12.2022 § 145). Pääasiallisina syinä kustannusten nousuun olivat yleinen hintatason nousu koronaepidemian jälkeen sekä 2022 alkanut Ukrainan sota. Hankkeeseen käytettiin määrärahaa vuoden 2024 aikana 4 221 345 euroa, kun määrärahavaraus oli 5 597 000 euroa. Poikkeama johtui pääasiassa rakennustöiden ennakoitua nopeammasta etenemisestä. Hankkeen toteutuneet kustannukset olivat yhteensä noin 7 600 000 euroa.

Kaupungintalon muutos museoksi –hankkeen rakennustyöt käynnistyivät loppuvuodesta 2023 ja jatkuivat vuoden 2024 ajan. Työt ovat valmistumassa alkuvuodesta 2025, jonka jälkeen käynnistyy kalustaminen, varustaminen ja näyttelyjen rakentaminen. Hankkeen yhteydessä uusitaan teatterin esitystekniikka, joka tehdään kesän 2025 näytäntötaun aikana.

Hankkeen hankesuunnitelman mukainen hyväksytty kustannusarvio (KV 3.10.2022 §112) oli 6 500 000 euroa, josta teatteritekniikan uusimisen osuus on 900 000 euroa. Tämänhetkisen kustannusennusteen mukaan kustannukset toteutuvat arvioidun mukaisesti tai jäävät alle, kustannusenuste on yhteensä 6 000 000 euroa. Kustannusten pienenemiseen pääasiallisina syinä olivat suunnitelmien tarkentuminen ja yleinen suhdanne, joka kääntyi laskuun vuoden 2022 lopulla. Vuonna 2024 hankkeeseen käytettiin rahaa 3 007 465 euroa, määrärahavaraus oli 5 250 000 euroa. Poikkeama johtuu suurelta osin teatteritekniikan uusimisen siirtymisestä vuodelle 2025 (arvio 900 000 euroa).

Hankkeelle on myönnetty valtionavustusta kulttuuripaikkojen rakentamiseen 900 000 euroa, josta ensimmäinen erä 243 000 euroa kohdentui vuodelle 2023. Loppuerä avustuksesta voidaan hakea maksatukseen, kun työt ovat valmiit (vuoden 2025 aikana).

Hammaslahden uuden koulun rakentaminen käynnistyi loppuvuodesta 2023 ja jatkuivat vuoden 2024 ajan. Kohde valmistuu kesällä 2025 ja opetus uusissa tiloissa käynnistyy syyslukukauden 2025 alusta.

Hankkeen hankesuunnitelmassa hyväksytty kustannusarvio (KV 3.10.2022 § 108) on 11 665 000 euroa. Kustannukset ovat tämänhetkisen arvion mukaan toteutumassa hyväksytyn kustannusarvion puitteissa. Hankkeeseen käytettiin vuonna 2024 määrärahaa 6 975 161 euroa, kun määrärahavaraus oli 6 605 000 euroa. Poikkeama johtuu rakennustöiden ennakoitua nopeammasta etenemisestä.

Mehtimäen pallokentän huoltorakennuksen suunnittelu ja rakentaminen käynnistyi alkusyksystä 2024. Rakennustöiden on tarkoitus valmistua heinäkuun 2025 loppuun mennessä. Hanke toteutetaan KVR-urakkana, jossa urakoitsija vastaa hankkeen toteutussuunnittelusta tilaajan laatimien viitesuunnitelmien mukaisesti.

Hankkeen hankesuunnitelman mukainen ja hyväksytty kustannusarvio (KH 18.12.2023 § 481) on

1 115 000 euroa. Hanke on toteutumassa hyväksytyn kustannusarvion ja aikataulun mukaisesti. Hankkeeseen käytettiin vuonna 2024 266 432 euroa, kun määrärahavaraus oli 250 000 euroa.

Hankkeelle on myönnetty valtionavustusta liikuntapaikkojen rakentamiseen 290 000 euroa, josta ensimmäinen maksuerä 87 000 euroa maksettiin vuonna 2024.

Taidemuseon perusparannuksen suunnittelu käynnistyi syksyllä 2024. Rakennustyöt kilpailutetaan loppupalvesta 2025 ja sitten, että työt käynnistyvät keväällä. Rakennustöiden on määrä valmistua vuoden 2026 aikana.

Hankkeen hankesuunnitelmassa hyväksytty (KV 2.10.2023) kustannusarvio on 7 350 000 euroa. Kustannusarvio tarkentuu hankkeen edetessä. Vuonna 2024 rahaa käytettiin hankkeeseen 119 888 euroa, kun määrärahavaraus oli 250 000 euroa.

Hankkeelle haetaan tammikuussa 2025 avustusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä investointiavustusta (investointiavustus kulttuuritilojen peruskorjaus- ja perustamishankkeisiin).

Pienet hankkeet

Pienten hankkeiden vuoden 2024 määrärahavaraus oli talousarviossa 1,4 M€. Hankkeisiin käytettiin 1 457 135 euroa. Merkittävämpiä poikkeamia olivat mm. Pekkalan kartanon päärakennuksen vesikaton uusiminen, johon käytettiin 520 669 euroa (hankepäätos TKJ § 2/2024 310 000 euroa). Kustannusten kasvu johtui korjauslaajuuden kasvamisesta, yläpohja- sekä räystäsrakenteet osoittautuivat tutkittua huonokuntoisemmiksi, lisäksi sisätiloissa tehtiin välttämättömiä sähkötekniikan korjauksia, joilla parannettiin käyttöturvallisuutta.

Vuonna 2024 pieniin hankkeisiin käytettiin määrärahaa seuraavasti:

- Joensuu Areenan valaistuksen uusiminen	195 808 euroa
- Pekkalan päärakennuksen vesikaton uusiminen	520 669 euroa
- Sirkkalan koulun muutos yläkouluksi, energiapuiston tilojen muutokset	331 477 euroa
- Lyseon peruskoulun valaistuksen ja kameravalvonnan uusiminen (jatkuu vuonna 2025)	165 294 euroa
- Kansalaisopiston ikkunoiden kunnostus	62 212 euroa
- Hallintotalon lisäkaluste- ja varustehankinnat	28 601 euroa
- Carelicumin asiakaspalvelun muutostyöt	128 428 euroa
- Jokikatu 8 korjaus- ja muutostyöt työllisyyspalvelun käyttöön (jatkuu vuonna 2025)	6 846 euroa
- Liittymismaksut	17 800 euroa

Selvityskohteita 2024

Vuonna 2024 tehtiin hankesuunnittelua seuraaviin kohteisiin

- Teatteriravintolan lasiterassin ja keittiön peruskorjaus (valmistuu 2025)
- Reijolan koulun ja päiväkotia (hankesuunnittelu keskeytetty toistaiseksi, odottaa hallinto-oikeuden ratkaisua päätökseen KV 17.6.2024 §48)
- Nollakan uuden päiväkodin hankesuunnittelu käynnistettiin loppuvuodesta.

Lisäksi tilakeskus teki seuraavat selvitystyöt ja tehtävät vuokrakohteisiin:

- Penttilän päiväkodin laajennus (vuokrakohteeseen), viitesuunnittelu
- Heinävaaran päiväkotia (vuokrakohteeseen), viitesuunnittelu

Tilakeskuksen talousarvion tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama	Ed.vuoden toteutuma
Toimintatulot	58 948 000,00	0,00	58 948 000,00	59 459 277,84	511 277,84	55 711 861,70
Liikevaihto	58 295 702,00		58 295 702,00	58 353 242,45	57 540,45	54 875 985,01
Valmistus omaan käyttöön	400 000,00		400 000,00	727 883,81	327 883,81	655 130,82
Muut liiketoiminnan tulot	252 298,00		252 298,00	352 539,86	100 241,86	157 542,26
Muut tuet ja avustukset				25 611,72	25 611,72	23 203,61
 Toimintamenot	 -35 463 000,00	 -195 000,24	 -35 658 000,24	 -34 388 238,77	 1 269 761,47	 -33 092 081,94
Materiaalit ja palvelut	-15 692 799,00	-27,00	-15 692 826,00	-13 420 651,66	2 272 174,34	-13 970 748,44
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-9 091 038,00			-7 855 394,35	-7 855 394,35	-7 954 455,80
Palvelujen ostot	-6 601 761,00	-27,00		-5 565 257,31	-5 565 257,31	-6 016 292,64
 Henkilöstökulut	 -3 499 238,00	 1 544,76	 -3 497 693,24	 -3 362 316,75	 135 376,49	 -3 341 222,29
Palkat ja palkkiot	-2 801 583,00	-21 186,10	-2 822 769,10	-2 716 701,36	106 067,74	-2 676 535,14
Henkilösivukulut	-697 655,00	22 730,86	-674 924,14	-645 615,39	29 308,75	-664 687,15
 Muut liiketoiminnan menot	 -16 270 963,00	 -196 518,00		 -17 605 270,36	 -17 605 270,36	 -15 780 111,21
Toimintakate	23 485 000,00	-195 000,24	23 289 999,76	25 071 039,07	1 781 039,31	22 619 779,76
 Rahoitustulot ja -menot	 -5 486 000,00	 0,00	 -5 486 000,00	 -5 485 644,63	 355,37	 -5 485 666,35
Korvaus peruspääomasta	-5 486 000,00		-5 486 000,00	-5 485 620,72	379,28	-5 485 620,72
Muut rahoituskulut				-23,91	-23,91	-45,63
Vuosikate	17 999 000,00	-195 000,24	17 803 999,76	19 585 394,44	1 781 394,68	17 134 113,41
 Poistot ja arvonalentumiset	 -13 466 000,00	 -1 430 000,00	 -14 896 000,00	 -15 381 109,54	 -485 109,54	 -15 259 478,80
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 104 000,00		-13 104 000,00	-12 843 620,82	260 379,18	-11 886 063,24
Arvonalentumiset	-362 000,00	-1 430 000,00	-1 792 000,00	-2 537 488,72	-745 488,72	-3 373 415,56
Tilikauden tulos	4 533 000,00	-1 625 000,24	2 907 999,76	4 204 284,90	1 296 285,14	1 874 634,61
 Tilinpäätössirrot	 0,00	 0,00	 0,00	 1 145 648,88	 1 145 648,88	 1 497 960,05
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	1 145 648,88	1 145 648,88	-4 308 039,95
Varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	5 806 000,00
Tilikauden ylijäämä	4 533 000,00	-1 625 000,24	2 907 999,76	5 349 933,78	2 441 934,02	3 372 594,66

Tuloslaskelma

	2024	2023
Liikevaihto	58 353 242,45	54 875 985,01
Valmistus omaan käyttöön	727 883,81	655 130,82
Liiketoiminnan muut tuotot	352 539,86	157 542,26
Muut tuet ja avustukset	25 611,72	23 203,61
Tuet ja avustukset kunnalta		
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 855 394,35	-7 954 455,80
Palvelujen ostot	-5 565 257,31	-6 016 292,64
	<u>-13 420 651,66</u>	<u>-13 970 748,44</u>
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-2 716 701,36	-2 676 535,14
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-578 955,00	-575 701,77
Muut henkilösivukulut	-66 660,39	-88 985,38
	<u>-3 362 316,75</u>	<u>-3 341 222,29</u>
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-12 843 620,82	-11 886 063,24
Arvonalentumiset	-2 537 488,72	-3 373 415,56
Poistot ja arvonalentumiset	-15 381 109,54	-15 259 478,80
Liiketoiminnan muut kulut	-17 605 270,36	-15 780 111,21
Liikeylijäämä	9 689 929,53	7 360 300,96
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korvaus peruspääomasta	-5 485 620,72	-5 485 620,72
Muut rahoituskulut	-23,91	-45,63
	<u>-5 485 644,63</u>	<u>-5 485 666,35</u>
Ylijäämä ennen satunnaisia eriä	4 204 284,90	1 874 634,61
Ylijäämä ennen varauksia	4 204 284,90	1 874 634,61
Poistoeron lisäys (-), vähennys (+)	1 145 648,88	-4 308 039,95
Investointivarauksen lisäys (-), vähennys(+)		5 806 000,00
Tilikauden ylijäämä	<u>5 349 933,78</u>	<u>3 372 594,66</u>

Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä	9 689 929,53	7 360 300,96
Poistot ja arvonalentumiset	15 381 109,54	15 259 478,80
Rahoitustuotot ja -kulut	-5 485 644,63	-5 485 666,35
Tulorahoituksen korjauserät	-190 255,76	-93 009,20
	<u>19 395 138,68</u>	<u>17 041 104,21</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot (-)	-29 142 320,29	-24 139 218,70
Rahoitusosuudet investointimenoihin (+)	1 213 624,50	1 148 586,50
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot (+)	1 230 693,12	200 207,15
	<u>-26 698 002,67</u>	<u>-22 790 425,05</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-7 302 863,99	-5 749 320,84
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos muilta	233 390,21	420 365,99
Korottomien velkojen muutos kunnalta	7 223 999,50	4 370 679,07
Korottomien velkojen muutos muilta	-154 525,72	958 275,78
	<u>7 302 863,99</u>	<u>5 749 320,84</u>
Rahoituksen rahavirta	7 302 863,99	5 749 320,84

Tase

Vastaaavaa	2024	2023
Pysyvät vastaavat		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot	955 860,89	995 718,52
	<u>955 860,89</u>	<u>995 718,52</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	1 819 146,49	1 801 346,49
Rakennukset	187 290 251,20	191 395 062,76
Koneet ja kalusto	324 429,60	462 842,35
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	28 711 120,02	9 851 986,48
	<u>218 144 947,31</u>	<u>203 511 238,08</u>
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	3 112 436,69	6 199 139,40
Muut saamiset	129 365,90	129 365,90
	<u>3 241 802,59</u>	<u>6 328 505,30</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	117 089,76	36 632,32
Muut saamiset	529 961,70	0,00
Saamiset kunnalta	0,00	447 007,10
Siirtosaamiset	18 725,08	415 527,33
	<u>665 776,54</u>	<u>899 166,75</u>
Vastaavaa yhteensä	<u>223 008 387,33</u>	<u>211 734 628,65</u>
Vastattavaa	2024	2023
Oma pääoma		
Peruspääoma	91 427 011,19	91 427 011,19
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	18 222 272,65	14 849 677,99
Tilikauden yli-/alijäämä	5 349 933,78	3 372 594,66
	<u>114 999 217,62</u>	<u>109 649 283,84</u>
Poistoero ja varaukset		
Poistoero	21 615 579,27	22 761 228,15
	<u>21 615 579,27</u>	<u>22 761 228,15</u>
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	3 954 346,10	4 171 812,23
Korottomat velat kunnalta	81 805 265,34	74 560 746,62
Liittymismaksut ja muut velat	49 047,22	51 315,69
Siirtovelat	584 931,78	540 242,12
	<u>86 393 590,44</u>	<u>79 324 116,66</u>
Vastattavaa yhteensä	<u>223 008 387,33</u>	<u>211 734 628,65</u>

9.4 Eriytetyt tuloslaskelmat

9.4.1 Kirjanpidollisesti eriytettyjen toimintojen tuloslaskelmien laadintaperiaatteet

Kilpailulainsäädäntö muuttui kesäkuussa 2019 kuntien markkinoilla toimimisen osalta. 1.1.2020 voimaan astuneen säännöksen mukaan kunnan yksikön, joka harjoittaa kilpailla markkinoilla toimimista eli myy palveluita kunnan oman organisaation ulkopuolelle, tulee eriyttää tähän toimintaan kohdistuva kirjanpito. Kilpailulainsäädännön mukaan kunta ei saa alihinnoitella palveluita tai tuotteita eikä subventoida toisista palveluista saamallaan tuotoilla markkinoilla tarjottavien palveluiden hintaa ja siten vääristää kilpailua. Tätä kutsutaan markkinaperusteisuudeksi. Markkinaperusteisuudesta varmistuminen edellyttää käytännössä sitä, että kilpailullisesta toiminnasta syntyvät tuotot ja sen aiheuttamat kustannukset voidaan luotettavasti erottaa yhteisön muuhun toimintaan liittyvistä vastaavista eristä. Eriyttäminen on tehtävä, mikäli yksikön eriytettävän toiminnan liikevaihto on yli 40 000 euroa vuodessa.

Kirjanpidon eriyttäminen on Joensuun kaupungissa toteutettu siten, että kilpailla markkinoilla harjoitettavat palvelut on kirjattu omille kustannuspaikoilleen tai toiminnoilleen ja niihin on kohdistettu kaikki toiminnasta aiheutuvat tulot ja kulut. Tilakeskuksen eriytettävä toiminta poikkeaa kirjaustansa osalta muista kaupungin eriytettävistä toiminnoista. Tilakeskuksen eriyttäminen on toteutettu siten, että eriyttämisen kohteena olevien tilakohteiden tulot on eroteltu toiminnolla kirjanpidossa ja kirjanpitoon kirjatut menot jyvitetään Koki-ohjelmassa rakennuksen huoneistoryhmille (R0810) vuokrasopimusten neliöiden perusteella ja sitä kautta saadaan eriytettävän toiminnan menot. Menot suhteutetaan koko kiinteistönhoidon kustannuksiin (% kokonaismenoista) ja Kokista saadut menot kohdistetaan laskennallisesti tuloslaskelman tiliryhmille eriytetyn toiminnan menojen suhteessa.

Eriytettyjen toimintojen kirjanpitoon on kohdistettu välittömät kustannukset joko aiheuttamisperiaatteella tai esimerkiksi työaika-arvion perusteella. Palveluihin on pääsääntöisesti kohdistettu myös välilliset kustannukset, kuten keskitetyt tukipalvelut.

Toimialoille on laadittu keskitetysti eriytettyä kirjanpitoa ja näiden palveluiden hinnoittelua koskevat ohjeet. Eriytetyt toiminnot esitetään tilinpäätöksessä liikelaitoksen tuloslaskelmakaavaa käyttäen. Tilinpäätöksessä on esitetty myös vertailuvuoden luvut.

Hinnoittelussa on huomioitu useamman vuoden toimintakulujen ja -tuottojen taso, ei vain yksittäisen vuoden tilanne. Lisäksi vuosien välinen vaihtelu vaikuttaa eriytettyjen toimintojen toteutumiseen.

Eriyttämisvelvoite koskee myös kaupungin omistamia konserniyhtiöitä. Konserniyhtiöille on annettu ohjeistus eriyttää omassa toiminnassaan kilpailulainsäädännön tarkoittama toiminta, mikäli yhtiöllä sellaista on. Jokainen tytäryhtiö raportoi asiasta omassa tilinpäätöksessään.

9.4.2 Hyvinvoinnin toimialan eriytetyt toiminnot

6924 Vesikon kahvio	2024	2023
Liikevaihto	55 428	50 068
Liiketoiminnan muut tuotot	869	856
Materiaalit ja palvelut	-31 209	-37 651
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-29 701	-35 568
Ostot tilikauden aikana	-29 701	-35 568
Palvelujen ostot	-1 507	-2 083
Henkilöstökulut	-32 698	-32 738
Palkat ja palkkiot	-27 390	-27 281
Henkilösivukulut	-5 308	-5 456
Eläkekulut	-4 595	-4 381
Muut henkilösivukulut	-713	-1 075
Liiketoiminnan muut kulut	-8 861	-8 030
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-16 470	-27 495
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-16 470	-27 495

9.4.3 Kaupunkiympäristön toimialan eriytetyt toiminnot

Yhdyskuntatekniikan palvelutuontanto, muun palvelun myynti	2024	2023
Liikevaihto	195 317	149 845
Liiketoiminnan muut tuotot	119	30
Muut tuet ja avustukset	316	402
Materiaalit ja palvelut	-37 342	-17 383
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 242	-1 289
Ostot tilikauden aikana	-11 242	-1 289
Palvelujen ostot	-26 100	-16 093
Henkilöstökulut	-68 839	-57 126
Palkat ja palkkiot	-55 785	-45 317
Henkilöstösivukulut	-13 054	-11 809
Eläkekulut	-11 669	-10 198
Muut	-1 385	-1 611
Liiketoiminnan muut kulut	-89 494	-72 297
Liikeliijäämä (-alijäämä)	78	3 472
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	78	3 472
Tilakeskus	2024	2023
Liikevaihto	732 143	745 348
Materiaalit ja palvelut	-167 112	-182 485
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-97 814	-103 901
Ostot tilikauden aikana	-97 814	-103 901
Palvelujen ostot	-69 298	-78 584
Henkilöstökulut	-41 867	-43 643
Palkat ja palkkiot	-33 828	-34 961
Henkilöstösivukulut	-8 039	-8 682
Eläkekulut	-7 209	-7 520
Muut	-830	-1 162
Poistot ja arvonalentumiset	-191 524	-199 318
Liiketoiminnan muut kulut	-219 219	-206 119
Liikeliijäämä (-alijäämä)	112 421	113 783
Rahoitustuotot ja -kulut	-68 307	-71 653
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	44 114	42 130

10 Allekirjoitukset ja tilinpäätös- merkinnät

10 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti asianhallintajärjestelmässä.
Asiakirjan oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Joensuussa 31.3.2025

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Joensuussa sähköisen allekirjoituksen päiväyksellä

BDO Audiator Oy, tilintarkastusyhteisö

Ulla-Maija Tuomela, KHT, JHT

11 Luettelo käytetyistä tilikirjoista ja tositelajeista

Tilinpäätös		Sidottuna
Päiväkirja		Sähköinen arkistointi
Pääkirja		Sähköinen arkistointi
Osakirjanpidot		Sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt		Sähköinen arkistointi
Tositeaineisto		
Kirjanpito		
Avaava tase	ALKUSA	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet	MUIST1	Sähköinen arkistointi
Muistiotositteet, rahastot	MUIRAH	Sähköinen arkistointi
Ulkoiset muistiot rondosta	MUIRO2	Sähköinen arkistointi
Vyörytys	VYÖR	Sähköinen arkistointi
Muistiot tilinpäät	MUISTP	Sähköinen arkistointi
Kassatositteet	KASSA2	Sähköinen arkistointi
Sisäinen tilimyynti, CPU	KASSAS	Sähköinen arkistointi
Tiliotteet	PANKKI	Sähköinen arkistointi
Verkkokauppa	VERKKO	Sähköinen arkistointi
Sisäiset siirrot ja oikaisut	MUISIS	Sähköinen arkistointi
Sisäiset muistiot Rondosta	MUIRS2	Sähköinen arkistointi
Vesilaskutus	VESIKP	Sähköinen arkistointi
Käyttösuunnitelma	BUD	Sähköinen arkistointi
Talousarvion muutosten tallennus	BUDL	Sähköinen arkistointi
Palkat		
Manuaaliset palkat	MUIPAL	Sähköinen arkistointi
Atk-palkkatositteet	PALKAT	Sähköinen arkistointi
Matkalaskut	MATKAT	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra		
Ostoreskontra, Rondo	ORPRO	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontramaksut	ORPMAK	Sähköinen arkistointi
Ostoreskontra, käsinmaksu	ORPMAK	Sähköinen arkistointi
Sisäiset laskut Rondosta	SISROP	Sähköinen arkistointi
Myyntireskontra		
Laskulajit	MRP01-MRP99	Sähköinen arkistointi
Hyvityslask. kuittaukset	MRPHYV	Sähköinen arkistointi
MRP Manuaalisuoritukset	MRPMAN	Sähköinen arkistointi
MRP Luottotappiot	MRPK	Sähköinen arkistointi
MRP Viitesuoritukset	MRPVII	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuus		
Hankinnat, myynnit/romutukset	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Suunnitelman mukaiset poistot	KOMTOS	Sähköinen arkistointi
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI	Sähköinen arkistointi
Irtaimisto	IRTAIN	Sähköinen arkistointi
Konserni		
Alkusaldot	KLALKU	Sähköinen arkistointi
Tytär/kuntayhtymät	KLYHT	Sähköinen arkistointi
Konsernikirjaukset	KLKIRJ	Sähköinen arkistointi
Tilinpäätöksen liitetietositteet	LTTOS	Sähköinen arkistointi